setmanari popular d'informació i de cultura religioses

# Catalunya Cristiana

Dijous, 23 de desembre de 1993 · Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona · Director: Manuel Valls i Serra · Any XV – Núm. 744 175 ptes.

*Pessebre construït sobre una típica barca del llac Titicaca, a Bolívia*

# Especial Nadal:

✓ Nadal al món, per Mn. Jordi Jorba, ***a pàgs. 30-31***

✓ El Sr. Carratalà, amic de pessebristes, per Mn. Pere Farriol, ***a pàgs. 38-39***

✓ Nadal a *Veus Joves*, per Guillem Farré, ***a pàgs. 40-41***

*Relleu en la direcció del «Centre d'Estudis Pastorals» de les diòcesis catalanes*

## Mn. Francesc Pardo succeeix Mn. Joan Batlles

Mn. Francesc Pardo, rector de Sant Sadurní d'Anoia i antic vicari episcopal del Penedès i el Garraf, ha estat nomenat nou director del CEP atès que Mn. Joan Batlles havia presentat la seva dimissió per mor de la seva jubilació. Interinament Mn. Pardo també assumirà la direcció de la revista *Quaderns de Pastoral*, de la qual fins ara havia estat director Mn. Josep M. Totosaus. A la foto, l'arquebisbe Torrella i Mn. Pardo el passat dia 16 en què aquest prengué possessió del nou càrrec.

**Càritas inverteix per ajudar els col·lectius necessitats**

**«Projecte esperança», un reportatge de Núria Oriol,** ***a pàgs 44-45***

***Un any al front de «Catalunya Cristiana»***

## Mn. Manuel Valls, entrevistat per Núria Oriol:

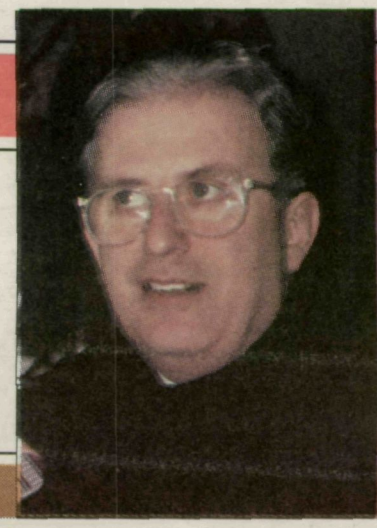

✓ «No pertanyo a cap moviment. Sóc i em sento només sacerdot diocesà»
✓ «No voldria res més amb la meva actuació, que ser un ressò del que els bisbes de Catalunya desitgen per al poble de les seves diòcesis»
✓ «No estaria malament una major sincronització entre nosaltres i els organismes impulsors del Concili»
✓ «Estem a punt de canviar de local. Disposarem d'un major espai a l'antiga escola que les monges Carmelites Missioneres tenen al carrer Puiggarí»
✓ «CC és un patrimoni que pertany a totes les diòcesis de Catalunya»

*Pàgs. centrals*

VIATGES I PELEGRINATGES DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE **CATALUNYA CRISTIANA**

*ITINERARI BÍBLIC!*

# PEL CAMÍ DE LA TERRA PROMESA

## Pelegrinatge del Caire a Jerusalem seguint la ruta de l'Èxode

*(Egipte/Jordània/Israel)*

***Del 15 al 27 de febrer de 1994***

**Seguint, des de l'antic Egipte i en el context de les civilitzacions d'altres èpoques, el camí de la Terra Promesa, per tal d'arribar a l'escenari de la nostra redempció: la ciutat santa de Jerusalem.**

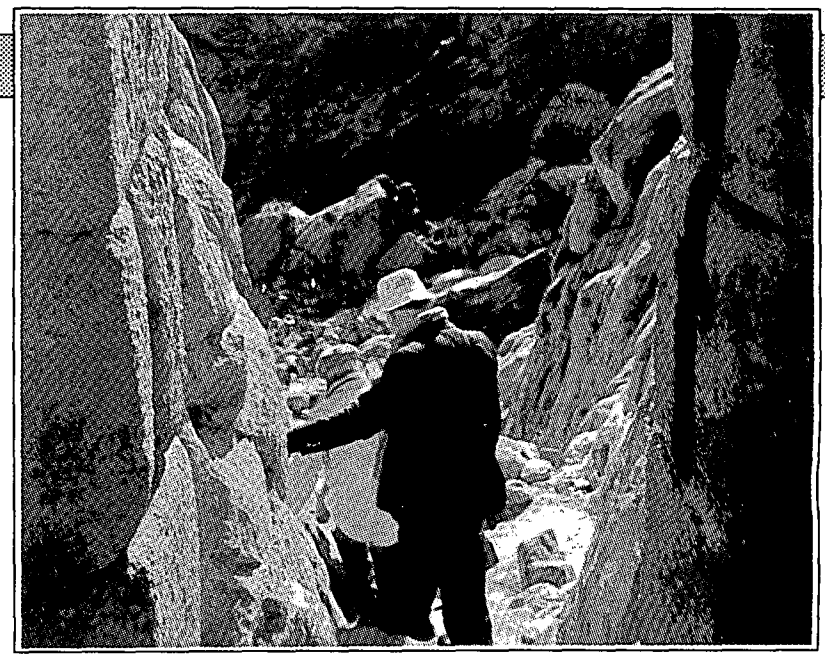

## EGIPTE

- **EL CAIRE:** museu Egipci, ciutadella, esglésies còptes i basar
- **MEMFIS / SAKKARA / GIZEH**: piràmides i esfinx
- **CANAL DE SUEZ**: mar Roig: **SINAÍ**: ascensió per Santa Caterina

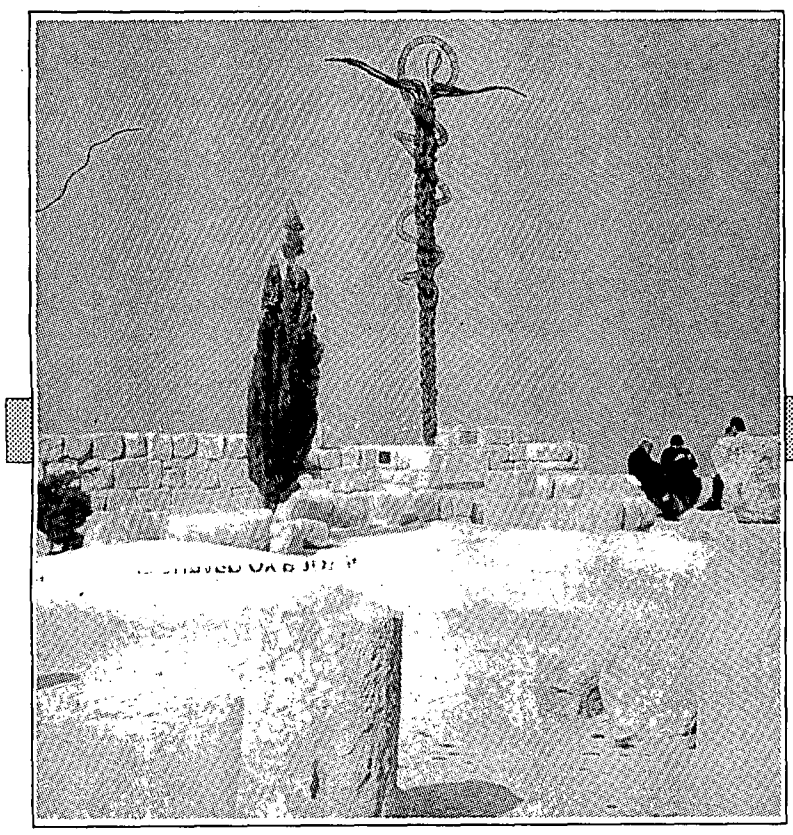

## JORDÀNIA

- **PETRA**: clos monumental dels nabateus (antiga seu episcopal)
- **SHOBAK**: torrent d'Arnon / **KERAK**: castell croat
- **MONT NEBO**: santuari de Moisès / **MADABA**: mapa-mosaic bizantí
- **AMMAN**: ciutadella, teatre romà, basars...
- **CASTELLS DEL DESERT:** Quasr al-Harana, Josr Amra...

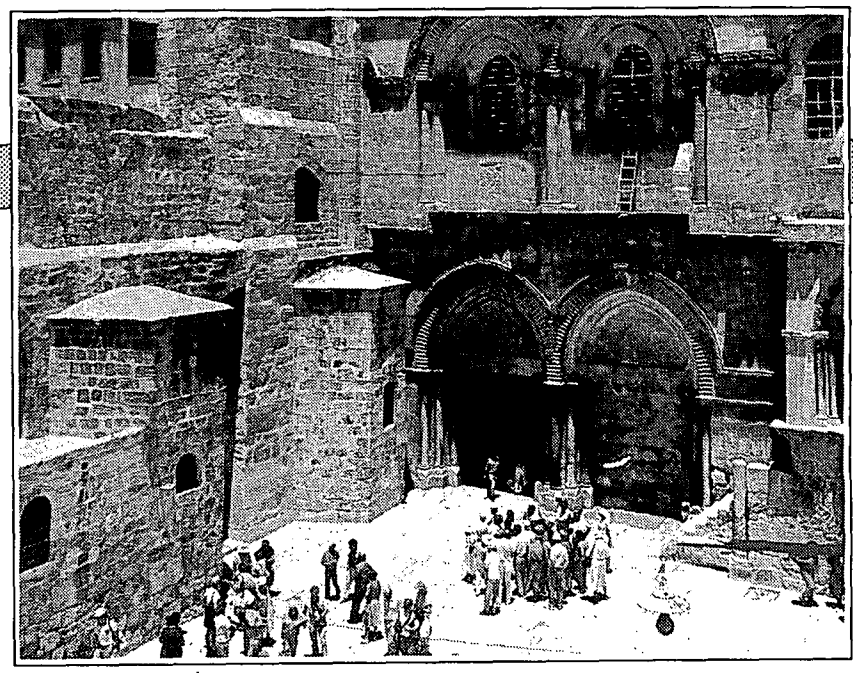

## ISRAEL

- **JERICÓ**: la primera ciutat del món i el jardí de Judea
- **NATZARET**: lloc de l'encarnació i la vida familiar de Jesús
- **BANIAS**: fonts del Jordà / **TIBERÍADES:** mar de Galilea
- **BETLEM**: santuari del naixement de Jesús i camp dels pastors
- **JERUSALEM**: via Dolorosa (viacrucis) i sant sepulcre

temple: mur occidental i esplanada (mesquites)

muntanya de les Oliveres: Getsemaní i vistes de la ciutat

Aquest itinerari, junt amb les Rutes de sant Pau i els pelegrinatges a Terra Santa, forma part dels

**ITINERARIS BÍBLICS DE «CATALUNYA CRISTIANA»**

**Podeu demanar-ne informació** per telèfon, per correu o bé personalment a **l'associació**


**AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:**

**Pelegrinatges i viatges:** Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: 301 37 18

## EDITORIAL

# Nadal incert... Nadal més autèntic?

Les ciutats i els pobles s'han guarnit per al Nadal... Però hi ha preocupació a moltes llars: en unes, perquè ja han sentit la dentallada de l'atur; en altres, perquè miren el demà amb incertesa, potser amb temença. També hi ha preocupació en un altre context, a les empreses i als sindicats. Això d'haver-hi una vaga general convocada per a passat festes és un indicador de les tensions d'aquest moment.

Les ciutats i els pobles s'han guarnit, és veritat, i davant la gernació que passeja i que compra no és difícil escoltar exclamacions com aquesta: i doncs... on és la crisi? Però ja se sap que som molts, repliquen alguns, hi ha gent per a tot, i els qui se la passen bé o, si més no, encara van tirant, es veuen més que els altres. I és que a les ciutats els passa com a les persones, que certs mals no els surten desseguida a la cara... Fins i tot hi ha allò que anomem, tan curiosament, «esforços de flaquesa»... Ara bé, no ens vulguem enganyar: el moment és difícil.

Una cosa crida l'atenció: els analistes més ponderats d'aquesta conjuntura ens diuen que no estem passant una crisi pròpiament dita, en el sentit de fase difícil però transitòria, després de la qual tornaria la normalitat, sinó que ens trobem a l'inici d'un nou tombant. Anem cap a una altra situació. Moltes coses ja no tornaran a ser com eren... Sembla que el benestar aconseguit, prou mal repartit d'altra banda, no reposava sobre bases sòlides: havíem estirat més el braç que la màniga. Per això totes les terapèutiques apunten a l'austeritat i, en conseqüència, cap a una revisió del model de felicitat fins ara vigent.

No és difícil trobar aquí un punt de coincidència amb el missatge de Nadal. La humanització de Déu en Jesús significa la valoració suprema de l'home. En el nen de Betlem la humanitat fa el cim. Ara bé, juntament amb aquesta exaltació de l'home, Nadal significa una clara subestimació de les coses de l'home, aquelles la possessió de les quals la nostra civilització arriba a situar, pràcticament, per damunt de la persona. Tant ha estimat Déu els homes, que ens ha enviat el seu Fill. Però precisament perquè aquell amor resplendís en la seva significació humana, l'encarnació té lloc en la pobresa: en una família pobre d'un poble perdut d'un país colonitzat.

Aquest Nadal crida els cristians a un nou aprofundiment en el valor de la pobresa com a virtut. Això significa retrobar la prioritat de la persona sobre les coses, del ser sobre el tenir, de la dignitat comuna a tots els homes sobre les discriminacions.

La crisi, vista des del missatge de Nadal, és una crida a l'austeritat i a la germanor, és a dir, a modificar l'escala consumista de valors i a redescobrir la importància de l'esforç compartit, de la iniciativa personal, de la intel·ligència i la sensibilitat humanes. Una crida, per tant, a l'esperança en l'home «que estima el Senyor». L'anomenat «estat del benestar» no ens ha fet a nosaltres, sinó que nosaltres el vam fer... Ara trontolla, però restem nosaltres per a intentar situacions millors. Bon Nadal i esperança!

## TRIBUNA

# Una oració per al Nadal

■ **M. Teresa Conde Rosales**

*«Davant el Nadal que se'ns apropa, que el tenim a tocar, demanaria aquest any als conscients què és el que realment significa, els que senten i viuen la Fe, que fessin ús d'aquest consell cuàquer: "No resis perquè Déu t'escolti, resa per escoltar-lo tu"»*

*«Déu a través de nosaltres farà que aquest Nadal no sigui per a molts només un Nadal de plaer, i per a d'altres un dolorós Nadal, sinó la realitat d'un nou renéixer a la veritable vida»*

Els dies passen de pressa, de pressa... Acabem de sortir de l'estiu, i la tardor ens ha donat la benvinguda, i sense adonar-nos estem arribant al Nadal.

L'Advent, promesa de quelcom inaudit, va trucar a la nostra porta perquè el deixéssim entrar i al mateix temps permetre-li d'anunciar el seu missatge. El seu missatge d'esperança que durant quatre setmanes les converteixen en un oceà de felicitat per a les ànimes que esperen.

L'Advent és l'alegria de néixer com la Quaresma és la tristesa del morir.

Però hi ha tanta gent amb l'ànima morta pel dolor, per les absències irreemplaçables, per la malaltia que anihila, per la soledat insuportable, per arrossegar una vida que no és vida, que només la paraula Nadal és sinònim de sofriment i desesperança.

És natural, és humà, però comporta al mateix temps aquesta gran dosi d'injustícia que donen els contrastos violents. L'orgia de llums, música, suculents menjars, arbres adornats, família, amics, alegria sincera i artificial al mateix temps, són duríssimes espines que es claven a la nafra dels més tristos, els indigents, els solitaris, els que no tenen amics, els que no tenen família, els que es veuen desvalguts davant aquestes despeses fora del seu abast, físic, material o moral, que un món sense fe genera any rera any, oblidat del sentit sobrenatural que il·lumina aquests dies únics.

Per a milions d'éssers el Nadal és la desolació total. No és la cova de Betlem, amb el Nen Jesús, la Verge, sant Josep, la mula i el bou, els pastors i els àngels que anuncien la Bona Nova de la vida als homes de bona voluntat. És tristament i només la mancança de tot allò que a d'altres se'ls dóna perquè ho gaudeixin. I ells també són part d'aquests homes de bona voluntat, només que no ho saben perquè no tenen fe i viuen sense esperança. Perquè ningú no els ha ensenyat què és això, o si ho saben ho han refusat, i passen per la vida com a ombres sense llum. Amb un cor de pedra tant si posseeixen el món com si en tenen mancança. Els extrems és toquen. Són tan desgraciats els captaires més miserables com el milionari més sadollat.

Per tot això davant el Nadal que se'ns apropa, que el tenim a tocar, demanaria aquest any als conscients què és el que realment significa, els que senten i viuen la Fe, que fessin ús d'aquest consell cuàquer:

«No resis perquè Déu t'escolti, resa per escoltar-lo tu». Ja que si intensament li demanem que parli dintre de nosaltres, si tanquem les nostres oïdes a tot allò que no sigui la seva veu, potser el nostre cor de pedra es convertirà en un cor de carn, i podrem actuar en conseqüència. I fent tot allò que Ell ens digui contribuirem als seus designis. Ajudant quan ens demani que ajudem, resant quan ens demani que resem, oblidant els nostres desigs per acceptar els seus.

I potser així, Déu a través de nosaltres farà que aquest Nadal no sigui per a molts només un Nadal de plaer, i per a d'altres un dolorós Nadal, sinó la realitat d'un nou renéixer a la veritable vida.

*M. Teresa Conde Rosales és escriptora*


**Director:** Manuel Valls i Serra
**Director adjunt:** Jaume Planas i Pahissa

**Coordinació:** Josefina Picas i Pauné
**Redacció i col·laboradors:** Joan Carrera Planas; Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Miquel Àngel Codina; Rosa Collell; Guillem Farré; Francesc Gamissans; Núria Giralt; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munné; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Tomàs Puntí; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.
**Corresponsals:** Leonard Santacana, *CERVERA*; Carme Frigola, *FIGUERES*; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, *IGUALADA*; Jaume Montaña, *LLEIDA*; Enric Badosa, *ROSES*; Antoni Mirabet, *SEU D'URGELL*; Lluís Badia, *SOLSONA*; Joan Boronat, *TARRAGONA*; Norbert Mirade, *TORREDEMBARRA*; Joaquim Blanch, *TORTOSA*; Enric Benavent, *VILANOVA I LA GELTRU*; Antonio Gil, *ANDALUSIA* i *SUD D'ESPANYA*; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, *BARCELONA*; Maria del Pilar Brault, *FRANÇA*.
**Disseny:** Josep Samper i Aledo. **Compaginació:** Carlos Aguado.
**Redacció, administració, publicitat i autoedició:**
Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/. València, 244, 2º.
Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.
**Impresora:** *Publiagraf, S. A. L.* Passatge Valeri Serra, 30,
Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS
Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
Resta d'Europa: 17.732 Ptes. ☐ Amèrica: 21.892 Ptes. ☐ Àfrica: 21.892 Ptes. ☐ Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

**Edita:** Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
*Fundadors i membres honoraris del patronat:*
Mn. Joan E. Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera
**President:** L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Mª Carles i Gordó
**President delegat:** Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona
**Vice-president executiu:** Ricard Foraster i Ruiz
**Patrons:** Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls
**Secretari:** Jaume Planas
**Gerent:** Jaume Roigé i Torrentgenerós
Difusió controlada per
MEMBRE DE LA UCIP

## ◆ Ètica desconcertant

*Sr. Director:*

Uns nens són condemnats a perpetuïtat per haver assassinat un infant de cinc anys, mentre, les mares que tallen la vida als seus fillets, els paguem les jornades de treball perdudes i els facilitem gratuïtament tots els mitjans més avançats per l'èxit d'una decisió macabre.

Tot, a les vistes d'un Nadal, xiulant els projectils, bombetes i paquets de colors, passats pels nassos dels que no tenen ni tan sols sostre per guarir-se de la fredor de la nit.

*MONTSERRAT DOMÈNECH CLAROS*
L'Estartit

❋ ❋ ❋

## ◆ «Els catòlics ho tenim més cru»

*Sr. Director:*

Vull expressar una opinió discrepant del seu *Llindar*, publicat en el n. 738 de *Catalunya Cristiana* de l'11-XI-1993.

Respecte al comentari que vostè fa, quan diu que «no comprèn a títol de què, havien estat convidats alguns contertulians...», qualifica un d'ells com «sacerdot ensotanat i de coll acartronat, que s'expressava amb aires d'autosuficiència i de perdonavides».

No hauria de qualificar aquest sacerdot de la manera que ho fa, ja que els bons cristians no hauríem de desqualificar públicament cap sacerdot pel fet de portar sotana i alçacoll, i respecte al comportament de l'anomenat sacerdot, diverses persones que vam veure el programa hem lloat la gran educació i respecte que va tenir en tot moment vers els altres contertulians, malgrat les solemnes bestieses i barbaritats que deien alguns d'ells. Respecte al tema de la sotana i l'alçacoll, hauria de respectar-lo, ja que això és el pluralisme, i una persona a la qual suposo demòcrata i cristiana no hauria d'imposar la seva forma de pensar a ningú, i menys criticar públicament un sacerdot per aquest motiu.

El segon punt del que discrepo de vostè, és en la forma tan diferent amb la que qualifica al sacerdot caputxí, pare Llimona, del qual diu: «ja el coneixem i l'estimem en les seves singularitats...»; o sigui que a aquest sacerdot diu que l'estima, i a l'anterior el rebutja, malgrat que mentre el primer responia amb molta coherència, saviesa i respecte a totes les intervencions, del segon podem dir referent a les seves paraules, que catòlicament parlant les titllem de falsedats i errors, i que la seva forma de pensar, és totalment contrària a la doctrina de Crist. I que consti que això que dic del pare Llimona no és crítica, sinó que, intento que sigui correcció fraterna, la qual és pública pel fet de haver estat emesa en dit programa de TV3 i haver-se publicat a *Catalunya Cristiana*.

Respecte a la resta del seu article Mn. Valls, el trobo molt raonable i equànime; i per això el felicito cordialment.

*JAIME PAIRET SOTERAS*
Cerdanyola del Vallés

❋ ❋ ❋

## ◆ Sobre mossèn Pere Ribot

*Sr. Director:*

En el núm. 741 de *Catalunya Cristiana*, hi ha un article-entrevista feta a mossèn Pere Ribot. Magnífica, però he de fer una observació; que no és sacerdot des de 1941, sinó d'abans. A l'any 1932 ja era vicari de la parròquia de Sant Feliu de Cabrera (Cabrera de Mar). Va ser-ho, per estar obligat (llei Azaña) a fer el servei militar, i nomenant-lo vicari a Cabrera tenia a prop la caserna de Mataró. En un llibre que he escrit (Pel Camí del Mig) que per cert vostè van rebre, explico que mossèn Pere s'aixecava a les sis del matí i celebrada la missa, emprenia a peu pel camí del mig, el camí de Mataró, per arribar-se a la parròquia de Sant Josep, on es vestia de soldat. Després de marcar el pas amunt i avall del pati, o d'haver matat polls, retornava a Cabrera, però havia de canviar-se altra vegada de roba. A vegades aprofitava anar, també a peu, a Vilassar a veure els seus pares. Arribat a Cabrera, reunia (l'estavem esperant) tota la joventut i començava, a la seva manera, el seu apostolat, ja sia assajant obres de teatre, reunint els fejocistes, jugar, ensenyant el catecisme, o fent excursions a Burriac o a Montcabrer, muntanya que per ell era un mamut adormit, sense mai no descurar-se de resar el rosari i llegir les seves primeres poesies. Va crear un centre recreatiu-cultural, en un moment en què la política anava a la deriva i no hi havia ningú que tingués cura de la joventut. Tenia 26 anys i no volia vegetar i estar assegut fent la manilla amb l'alcalde. Tant fou el que va sembrar, que avui a Cabrera no hi ha cap noi o noia de 70 anys que no el recordi i l'estimi. Som molts els que encara conservem, les moltes coses bones que ens va ensenyar.

*JOSEP M. MODOLELL ROS*
Mataró

El text de les «cartes al director» no ha de superar les vint línies a màquina i a doble espai, han d'anar signades amb nom' i cognoms, adreça i telèfon, encara que si volen fer constar unes sigles o pseudònim, «CC» no es compromet a la seva publicació, ni mantindrà correspondència amb els remitents.

# RETALLS

***Il Giornale* (14-XII-93)**

## Els anglicans a la deriva

(...)

Un grup de sacerdots, alguns casats i altres no, han deixat l'Església i han travessat el Tiber per adherir-se a l'Església catòlica. Han deixat darrera seu un grup, els anglo-catòlics, ja que de l'experiència n'han sortit profundament desmoralitzats. Els anglo-catòlics representen una cinquena part de l'Església protestant, i tot i essent anglicans, creien formar part de l'Església universal sota el guiatge de Roma, fins que el sínode aprovà l'ordenació de les dones-sacerdots enterbolint els ànims i convertint-los en orfes.

Des de llavors els han obligat a escollir entre convertir-se al catolicisme o renunciar a pretendre que l'Església a la qual pertanyen, tingui el seu centre espiritual en la seu de Sant Pere. Per una reacció comprensible, tant els que no suporten la idea de la conversió, com els qui l'accepten, tenen ara la tendència a jutjar que l'Església anglicana mai no ha format part de l'Església universal. Aquests estan condemnats a escollir entre un exili romà i un exili intern i no menys dolorós.

Aquest sector òbviament cada vegada més alienat de l'Església anglicana està en declivi, mentre que els evangèlics estan en ascens, sofreixen un corrent fonamentalista i moralista basat en el redescobriment de la Bíblia i en una reacció al laïcisme operant. Els evangèlics podrien representar la majoria activa dels protestants anglicans a la vista d'un decenni, fins i tot pel fet que els anglicans actius del centre són pocs, distrets i facciosos. L'arquebisbe de Canterbury, George Carey, ha donat suport a l'ordenació de les dones-sacerdot i representa l'ala liberal de l'Església. El venerable arxidiaca de York —no hem de confondre'l amb l'arquebisbe de York, que és un conservador de millor qualitat— representa l'ala reaccionaria.

Austin, l'arxidiaca, ha sostingut per exemple que Carles no podria ser Cap de l'Església, una de les funcions del monarca, perquè és adúlter i perquè podria accedir al tron com un home divorciat. La seva moralitat el converteix en no apte per la funció reial, ja que ha traïcionat les seves promeses matrimonials i no és pas lícit tenir-li més confiança. Mentre que el vèrtex de l'Església ha criticat l'arxidiaca i s'ha divorciat de la seva visió tradicional de la moralitat sexual, la majoria dels sacerdots —el 47 per cent segons un sondeig del *Sunday Times*— l'hi donen suport i més d'una quarta part considera que Carles no hauria de ser rei si ha comès adulteri.

Dividits pels seus líders, els fidels van a la deriva. A Anglaterra cada diumenge hi ha 1.137.000 anglicans que van a l'Església, més que els musulmans i els hebreus, i menys que els catòlics. Les divisions en l'Església contribueixen a l'absentisme i a la catolització de la Gran Bretanya i es fan cada vegada més fortes les veus a favor d'una reforma que prengui a l'anglicanisme, l'estatut d'Església oficial del regne. (...)

■ **Luca Romano**

***Ecclesia* (4-XII-93)**

## Document de propostes

S'haurà de començar dient que «La caritat en la vida de l'Església», document de propostes aprovat en la recent assemblea plenària de l'episcopat, el text del qual publiquem complet en el present número, no ha rebut en els mitjans de comunicació social la consideració que es mereix. Potser aquests, pendents excessivament de la poda que va sofrir l'esborrany, han guardat el seu interès per rebre «L'Església i els pobres», de la Comissió de Pastoral Social, i per aquest motiu ha sortit perdent aquest conjunt de propostes.

Tanmateix manca en aquest text de la plenària, una introducció o el lúcid i ampli document que ha preparat la nomenada comissió. Tot arribarà. Hi haurà introducció i document més endavant. Llavors s'hauran de llegir aquestes propostes a la llum dels nous textos que, si bé, per raons administratives, tindran un rang diferent, no deixaran de ser peces interrelacionades per conèixer les expressions de la pobresa, les seves causes i les maneres de combatre-la; per revisar, conscienciar, animar i coordinar l'acció caritativo-social de l'Església.

Les propostes tenen la virtut de la concreció, de suggerir accions, comportaments i compromisos per promoure la justícia i la solidaritat, denunciar les condicions socials injustes, fomentar la presència evangelitzadora entre els pobres i marginats, potenciar el compromís en la vida pública i col·laborar amb les institucions en atenció els més desafavorits. Reafirmen la rellevància de Càritas, demanen la seva expansió a totes les parròquies i la consolidació de Càritas diocesana, «lloc de trobada de la comunitat cristiana per un millor servei als pobres». Sense oblidar la formació en la caritat, en la solidaritat i en la justícia.

Com es pot veure, tot i certes novetats —la creació d'un organisme diocesà que serveixi de plataforma, on es puguin trobar les institucions dedicades al terreny social i caritatiu, i l'anunci d'un Congrés nacional sobre la caritat i els seus desafiaments a la pastoral— les propostes no són precisament un document periodístic ni contenen espectaculars notícies. Però sí són una agenda ben proveïda d'incitacions, totes elles confluents. La novetat d'aquest text consisteix en el seu desplegament, a presentar una articulació pastoral que surt a l'encontre dels pobres, conscient que —com recorda la. *Centesimus annus*— l'amor al pobre, «en el que l'Església veu Crist, es concreta en la promoció de la justícia».

■

**ARA QUE JA SOM A LES PORTES DE NADAL**

- ¿Heu pensat que convé diferenciar les celebracions d'aquests dies de les de la resta de l'any?
- ¿Recordeu que per Nadal hi ha celebracions marcadament diferents, tant els *dies de festa* com els *dies feiners*?

**PREGUEM EL SENYOR**
**Pregàries dels fidels**

- En aquest volum de 479 pàgines, entre altres pregàries hi trobareu Formularis per a l'oració dels fidels propis per a cada un dels *dies festius* (Nadal, S. Família, St. Joan Evangelista, Sants Innocents, Maternitat de Maria, Jornada de la pau...)
- I també per a *tots els dies feiners* (fèries de l'octava de Nadal, fèries entre Nadal i l'Epifania, entre l'Epifania i el Baptisme de Jesús...)
- Un llibre que no pot mancar a cap parròquia ni església de parla catalana.

*—De venda a llibreries—*

**EDITORIAL REGINA, S. A.** Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

VATICÀ

*Missatge de Joan Pau II per a la Jornada de la Pau*

# La família com a insubstituïble constructora de la pau

**ROMA.— El passat divendres es va fer públic el missatge del papa Joan Pau II per a la Jornada Mundial de la Pau, l'1 de gener de 1994, que enguany coincideix amb el començament de l'Any Internacional de la Família, i que aprofita per «reflexionar sobre l'estreta relació que existeix entre la família i la pau». Sota el títol «de la Família neix la pau de la família humana» exposa com ajudar la família per tal que realitzi en plenitud la seva funció insubstituïble de constructora de pau.**

El Sant Pare assenyala que la família «és el vehicle privilegiat per a la transmissió d'aquells valors religiosos i culturals que ajuda a la persona a adquirir la seva pròpia identitat. La família comporta en ella mateixa l'esdevenidor de la societat». Per aquesta raó, afirma que això ho podrà aconseguir mitjançant l'acompliment adient de la tasca educativa que «obliga als pares a formar els fills en el respecte de la dignitat de la persona i en els valors de la pau».

Així mateix, insisteix en què aquests valors més que ensenyats han de ser testimoniats en un ambient familiar en el qual es visqui l'amor, capaç d'acollir a l'altre en tota la seva diversitat. A més, «el vertader amor va acompanyat sempre de la justícia, tan necessària per a la pau». «Una civilització de pau no és pas possible si manca l'amor», conclou el Papa en referir-se a la família com a comunitat de vida i amor.

### Denuncia la cultura de la violència

En contrast amb la seva vocació originària de pau, Joan Pau II constata que la família resulta «per dissort i no pas rarament, lloc de tensions i prepotències, o bé víctima de nombroses formes de violència que marquen la nostra societat».

A més, recorda que en molts indrets del món, nacions senceres es troben envoltades de conflictes cruents, dels que sovint les famílies són les primeres víctimes.

Per tot això, denuncia la guerra i la violència, que arriba a proposar «models de comportament diametralment oposats a la pau» i que ens duen a realitats molt tristes: «malauradament molts nois i noies, i fins i tot nens, prenen part activa en conflictes armats i els fan combatre per causes que no sempre comprenen».

*Segons Joan Pau II, la família és una comunitat de vida, d'amor i pau on els pares han d'inculcar els seus fills el respecte a la dignitat de l'ésser humà*

### És necessari inculcar en els nens la pau

«En altres casos, —subratlla el Papa— són implicats en una veritable cultura de la violència, segons la qual la vida compta molt poc i matar no sembla immoral. Tota la societat ha d'interessar-se perquè aquests joves renunciïn a la violència i s'encaminin per la senda de la pau».

Referent a això, no ha volgut deixar d'esmentar un altre greu entrebanc per el desenvolupament de la pau en la nostra societat: els nens abandonats al carrer, amb els problemes per a la societat que això comporta. «Molts, massa nens estan privats de l'escalf d'una família». Joan Pau II defensa aquests nens marginats i afirma que «una comunitat que rebutja els nens, els margina o els redueix a situacions d'esperança, mai no podrà conèixer la pau».

### L'Estat ha de protegir la Família

Així mateix insta l'Estat a reforçar i protegir la genuïna institució familiar «per realitzar plenament la seva singular missió» i també crear les condicions mitjançant les quals les famílies puguin satisfer les seves necessitats primàries d'acord amb la dignitat humana. Ací recorda la pobresa i fins i tot misèria que afecta avui dia moltes famílies. Malgrat això, apunta que «els deures de l'Estat no eximeixen cada ciutadà de les seves pròpies obligacions. La vertadera resposta a les necessitats més urgents de tota la societat prové de la solidaritat concorde entre tots plegats».

Finalment, es dirigeix directament a les famílies; en particular, a les cristianes, a les quals reclama «¡Exigeix aquesta pau, resa per aquesta pau, treballa per ella!».

● C.C.

**UN NADAL DE CARTOLINA**
*Retallable a tot color*

**«PARLEM DE JESÚS»**
Projecte i guió: Pilar Paris i Josep M. Lozano
Il·lustració: Maria Rius i Camps

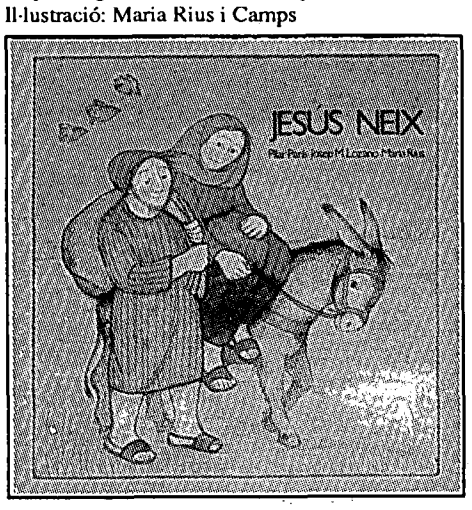


# Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona • Telf. 301 08 87

**NADAL: JESÚS A CASA**
***Escola de l'esplai***
*Col·lecció Eines 11, 104 pgs.*
Recull de material sobre el Nadal. Nadal és una festa amb un contingut i un missatge que no podem deixar passar per alt.

**ETAPES EN EL CAMÍ COMUNITARI CAP AL SENYOR: ADVENT**
***Comunitat Germanor***
*Col·lecció Dossiers 4, 36 pgs.*
L'Advent viscut en comunitat. Difícilment viurem cristianament si no és en comunitat.

**TAMBÉ AVUI ÉS NADAL**
J. Codina - A. Daufí
Pessebre retallable en blanc i negre

**CALENDARI D'ADVENT**
Pilarín Bayés - Núria Fusté
Calendari d'Advent per als infants, amb un guió per a treballar a la catequesi.

**«PARLEM DE JESÚS»**
**Una col·lecció que pares i educadors agrairan**
Projecte i guió: Pilar Paris i Josep M. Lozano
Il·lustració: Maria Rius i Camps
12 pàgines en cartoné, a tot color.
Aquesta col·lecció vol ser un ajut que permeti als pares parlar als seus fills i parlar de Jesús amb els seus fills, de manera que Jesús també pugui fer-se present amb normalitat enmig de la seva conversa quotidiana. No cal dir que també podrà acompanyar en aquest desig de parlar de Jesús a tots aquells que estimen els infants i els són propers: avis, padrins, parents, educadors...
*LI DIREM JESÚS, JESÚS NEIX, ELS MAGS.*

**ÉS NADAL (video)**
***Claude Lafortune***
El dia de Nadal, a la matinada, en Ramon rep una trucada telefònica. Li comuniquen que la Clara i el Dani acaben de tenir un germanet. Ha nascut precisament a mitjanit. En Ramon construeix una mena d'àngel per donar la notícia a la Clara i el Dani, que es desperten tot contents. Aquest esdeveniment els provoca tota mena d'interrogants sobre la festa de Nadal, i en Ramon ho aprofita per explicar-los el sentit d'aquesta celebració.
*Durada: 15 minuts*

**ADVENT-NADAL. Retaule per a grups cristians (vídeo)**
***J. Vilarrubias-J.M. Cortadellas***
**Advent:** L'espera de l'arribada del Senyor troba un símbol vivent en un matrimoni que espera el naixement d'un fill.
**Nadal:** Ha nascut un nen! Al voltant d'aquest fet, es presenta el tema del Nadal i de l'Epifania.
*Durada: 60 minuts*

**EL MISTERI DE NADAL (àudio visual)**
***Anton M. Vilarrubias***
Escenes de l'espectacle teatral nadalenc que presenta el «Grup Juvenil de Teatre del Casal Claret» de Barcelona.

**NADAL (àudio visual)**
***G. Courrèges***
Imatges extretes de la pel·lícula *Jesús de Natzaret* de Franco Zeffirelli. Conté una meditació actualitzada per a joves i adults.

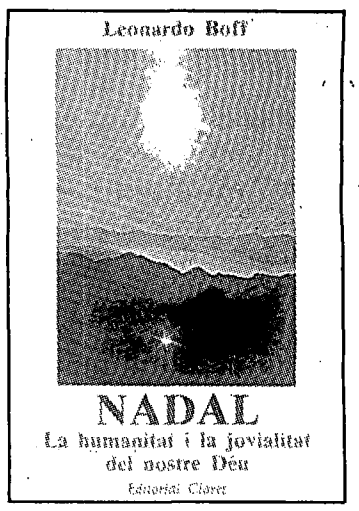


**NADAL. LA HUMANITAT I LA JOVIALITAT DEL NOSTRE DÉU**
*Leonardo Boff*

**NADAL, HISTÒRIA I SENTIT D'UNES TRADICIONS**
*Pep Martínez-Ernest Puig*

*En la seva III Assemblea general*

## La F.A.I.N debat la manca d'una llei de migració a Espanya

**MADRID.—** La Federació d'Associacions i Organitzacions pro-immigrants (F.A.I.N.) va debatre en la seva Assemblea general la manca d'una Llei de Migració a Espanya, ja que la Llei d'Estrangeria només regula el pas de ciutadans estrangers pel territori nacional, segons va explicar el president de la Federació i membre de la Comissió Episcopal de Migracions, José Magaña.

Vint-i-dues associacions participaran del 10 a l'11 de desembre a Madrid, en la III Assemblea general de la F.A.I.N, en la qual es debateren temes relatius a la relació de la Federació amb l'Administració d'ordre intern i d'organització.

En el primer bloc, segons José Magaña, es va debatre el tema de la manca d'una Llei de Migració a Espanya, ja que fins ara només es controla per la Llei d'Estrangeria el pas dels ciutadans extrangers pel territori nacional, «i es constata l'enduriment de la pràctica administrativa en l'aplicació d'aquesta llei».

Mentrestrant, es veu amb interès el plantejament del Ministeri d'Afers Socials pel que fa a la constitució del «Fòrum», de l'observatori permanent i del pla de'immigració. «Tot i que recelem de la seva eficàcia pràctica per l'orientació que va prenent la pràctica administrativa a Espanya i a Europa», assenyalà el president de la F.A.I.N.

D'altra banda, en aquesta Assemblea general es ratificà el caràcter civil i independent de la Federació i es va decidir «treballar per enfortir la federació caminant vers una futura confederació», apuntà José Magaña.

A més es va debatre sobre l'organització interna i s'inclogueren en la federació unes altres 4 associacions: la de Bilbao, el «Centre d'Acolliment per a immigrants de Mataró», «Cantabria Acoge» i «Granada Acoge». *(SIC)*

**ESPANYA**

*Per Madrid s'especula sobre Rouco i Álvarez, i per Toledo, Carlos Amigo*

# Vuit diòcesis espanyoles esperen provisió o canvi de bisbe

**MADRID.— Sis diòcesis espanyoles estan a l'espera de rebre bisbe o que el Vaticà accepti la renúncia de l'actual titular per haver sobrepassat l'edat de jubilació; unes altres dues se sumaran a partir de gener a aquestes. La clau sembla estar a Madrid, que és la que té el pastor més veterà; no obstant, sembla que els canvis han començat, ja la setmana passada fou proveïda la diòcesi de Cadis, encara que la conseqüència es que va quedar vacant la de Ciudad Rodrigo.**

D'entre els bisbes espanyols en actiu, el cardenal Suquía, arquebisbe de Madrid, és el més veterà. Va néixer el 2 d'octubre de 1916, un any i tres mesos abans que el següent bisbe que ha superat l'edat canònica de la jubilació, el cardenal González Martín, arquebisbe de Toledo. El fet que siguin dues seus cardenalícies les que en funció del calendari, hagin de ser proveïdes en primer lloc fa que unes altres estiguin a l'espera de canvi de pastor o del seu nomenament.

Aquestes altres diòcesis són la de Vitòria, presidida per monsenyor Larrauri, que va complir els setanta-cinc anys el mes de març passat; la de Bilbao, presidida per monsenyor Larrea, que va assolir aquesta mateixa edat a l'abril; la de Plasència, el bisbe de la qual, Santiago Martínez, fou traslladat a Burgos i està vacant; la de Cadis, el prelat de la qual, Antonio Dorado, fou destinat a Màlaga, estava vacant fins la setmana passada, en què fou nomenat per ocupar-la monsenyor Ceballos, bisbe de Ciudad Rodrigo, que queda d'aquesta manera sense pastor.

A més, i d'aquí unes setmanes, passaran la frontera dels setanta-cinc anys uns altres dos bisbes: Antonio Palenzuela (17 de gener), que governa Segòvia, i Mauro Rubio (22 de gener), la de Salamanca.

En aquestes condicions són inevitables els rumors i les travesses.

Si els rumors sobre els canvis o les provisions afecten totes les seus, com més important és aquesta més interès desperta.

No en va s'especulen sobre les diòcesis de Madrid i Toledo, així com les dues diòcesis basques, Bilbao i Vitòria. Per a la capital d'Espanya continuen especulant-se sobre els noms de Rouco, Álvarez i Yanés, amb un «tapat» que podria sorprendre en el darrer moment i que té més possibilitats com més temps passa. Per a Toledo es parla de Díaz Merchán, d'Amigo i també d'Álvarez. Per a Bilbao, de Gonget i de Laboa. Per a Vitòria, d'Asurmendi. Com es veu, alguns noms es repeteixen. *(S.M.)*

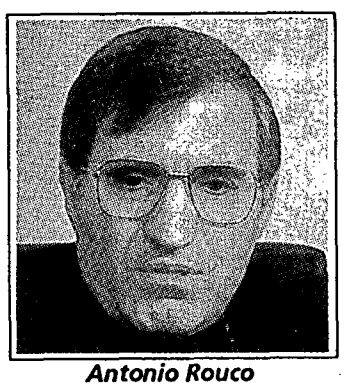

*Antonio Rouco*

*Francisco Álvarez*

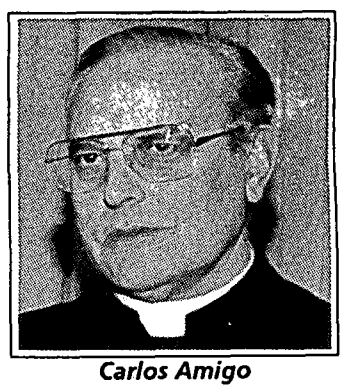

*Carlos Amigo*

## A Nadal ¿arbre o pessebre?, a «Últimas preguntas»

**MADRID.—** «Què posem a casa per Nadal, arbre o pessebre?», és la qüestió que va plantejar *Últimas preguntas* el passat 11 de desembre a TV-2. El reportatge va assenyalà que sortosament va guanyant terreny el costum d'instal·lar a cada casa un Pessebre, en comptes o a més a més de l'arbre. El pessebre, de profunda tradició espanyola, fa present a la vista allò que se celebra per Nadal: el naixement de Jesús.

Per la seva part a TVE-1 *Pueblo de Dios* es tractà el tema «¿Guerra de religió en els Balcans?», on un testimoni excepcional, el sacerdot catòlic polonès, P. Josep Muzik, explicà les claus d'interpretació de les guerres de l'antiga lugoslàvia. En aquesta anàlisi, una pregunta fonamental, ¿les diferents confessions religioses han estat factor determinant dels concflictes bèl·lics? *(SIC)*

*Ho demana monsenyor Sánchez, secretari de la Conferència Episcopal*

# Suport legislatiu per als sectors marginals

**MADRID.—** El secretari general de la Conferència Episcopal expressà el seu suport a un grup de persones que segueixen una vaga de fam perquè Espanya destini el 0,7 per 100 del PIB a ajudar els països del Tercer Món.

«Considero —digué monsenyor Sánchez— que és una acció generosa, molt eloqüent, arriscada, i desitjaria que tingués efectivitat, acollida i escolta en aquells que han de prendre decisions per les quals advoquen.»

«La nostra societat —afegí— pateix una insensibilitat davant de problemes incòmodes que exigeixen sacrifici. És el que es planteja en la legislació proavortista, en la legalització de l'eutanàsia i en les legislacions que signifiquen un ajut més generós al desenvolupament. Tot el que representa un esforç, generositat, cedir del nivell de vida adquirit es veu com una cosa enemiga que cal eliminar. En aquesta mateixa situació està en el tracte o acolliment dels estrangers o dels sectors marginals de la nostra societat.»

Monsenyor Sánchez assenyalà que el dia 26 l'Església inaugurarà l'Any Internacional de la Família i que estem a la cua dels països del món en els ajuts a aquesta institució. També afirmà que la manca de protecció dels infants i de la família davant la televisió és un mal del món sencer i que per resoldre aquest problema hi han de col·laborar els poders úblics i els mitjans de comunicació, imposant-se una espècie d'autocensura en atenció a una educació més ordenada de la infància i de la joventut.

Digué el bisbe, per acabar, que les relacions amb el Govern són bones; que s'està treballant en totes les comissions bilaterals que crearen ambdues parts i que té una impressió molt bona sobre el nou director general d'Afers Religiosos, Pablo Santaella, «ja que és un home amb gran interès per fer front als temes».

*(E.P.)*

# BIBLIOTECA DE TEOLOGÍA

## UNA GRAN COLECCIÓN DE LA MÁXIMA ACTUALIDAD CREADA POR LOS MEJORES ESPECIALISTAS DE HOY

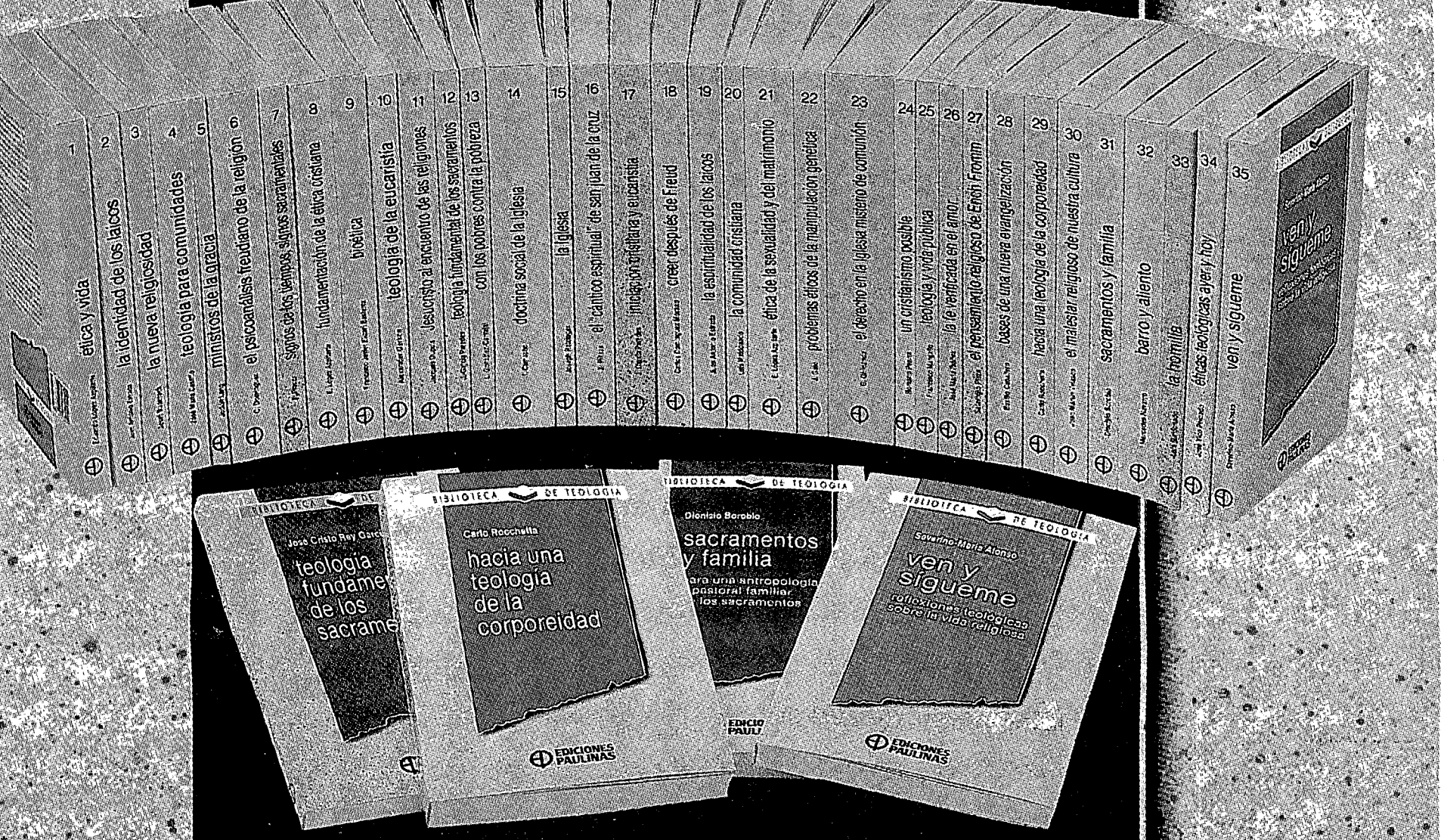


1. **Ética y vida.** E. López Azpitarte.
2. **La identidad de los laicos.** Juan A. Estrada.
3. **La nueva religiosidad.** Josef Sudbrack.
4. **Teología para comunidades.** José Mª. Castillo.
5. **Ministros de la gracia.** Judith Lang.
6. **El psicoanálisis freudiano de la religión.** C. Domínguez.
7. **Signos de los tiempos, signos sacramentales.** F. Placer.
8. **Fundamentación de la ética cristiana.** E. López Azpitarte.
9. **Bioética.** F. Javier Elizari Basterra.
10. **Teología de la eucaristía.** A. Gerken.
11. **Jesucristo al encuentro de las religiones.** J. Dupuis.
12. **Teol. fundam. de los sacramentos.** J. Cristo Rey Paredes.
13. **Con los pobres contra la pobreza.** L. G.-Carvajal.
14. **Doctrina social de la Iglesia.** I. Camacho.
15. **La Iglesia.** J. Ratzinger.
16. **El "Cántico espiritual" de s. J. de la Cruz.** X. Pikaza.
17. **Iniciación cristiana y eucaristía.** J. Cristo Rey Paredes.
18. **Creer después de Freud.** C. Domínguez.
19. **La espiritualidad de los laicos.** Juan A. Estrada.
20. **La comunidad cristiana.** L. Maldonado.
21. **Ética de la sexualidad y del matrimonio.** E. López Azpitarte.
22. **Problemas éticos de la manipulación genética.** J. Gafo.
23. **El derecho en la Iglesia, mist. de comunión.** G. Ghirlanda.
24. **Un cristianismo posible.** R. Penna.
25. **Teología y vida pública.** F. Margallo.
26. **La fe verificada en el amor.** José Mª Ibañez.
27. **El pensamiento religioso de Erich Fromm.** S. Aguilar.
28. **Bases de una nueva evangelización.** B. Caballero.
29. **Hacia una teología de la corporeidad.** C. Rochetta.
30. **El malestar religioso de nuestra cultura.** J.M. Velasco.
31. **Sacramentos y familia.** D. Borobio.
32. **Barro y aliento.** M. Navarro Puerto.
33. **La homilía.** L. Maldonado Arenas.
34. **Éticas teológicas ayer y hoy.** J. Vico Peinado.
35. **Ven y sígueme.** Severino Mª Alonso.

28027 MADRID - Protasio Gómez, 15 — SAN PABLO — Tel.: (91) 742 05 50 - Fax: (91) 742 57 23

*En sengles documents s'especifiquen les condicions*

# L'Església catòlica accepta els anglicans dissidents

**El novembre es complia un any des que el Sínode General de l'Església d'Anglaterra aprovés per majoria, després d'importants debats entre partidaris i detractors, l'ordenació sacerdotal de les dones. Ara ha estat el Vaticà el que ha fet saber que està disposat acceptar aquells sacerdots i bisbes anglicans que vulguin convertir-se, posant condicions per a l'exercici del seu ministeri, però acceptant el seu estat matrimonial.**

El 3 de desembre Sa Santedat el Papa rebia en audiència el cardenal Basil Hume, arquebisbe de Westminster, qui sotmetia a la consideració de Joan Pau II les propostes que els bisbes de Gal·les i Anglaterra havien conjuminat per rebre en l'obediència de Roma un important nombre de fidels, pas-

*La reina Elisabet d'Anglaterra amb l'arquebisbe de Canterbury, George Carey, (segon a la dreta) i l'arquebisbe de Westminster, cardenal Basil Hume*

tors i prelats anglicans que avui desitgen abraçar el catolicisme.

El bisbe anglicà de Londres, Graham Leonard, una de les figures més carismàtiques del corrent catòlic, tot just aprovar-se l'ordenació de les dones, cridà els fidels anglicans a abraçar l'obediència de Roma, i per facilitar aquest pas sense pertorbar innecessàriament els hàbits litúrgics dels fidels es proposà la fórmula d'una prelatura personal.

La Conferència Episcopal de Gal·les i Anglaterra es reunia uns mesos després, era l'abril de 1993, per intentar donar una primera resposta a la situació que plantejava en el si de l'Església d'Anglaterra i en la mateixa Església catòlica l'aprovació de la «Priests Measure». D'aquesta reunió sorgí un document pastoral que s'articulava en cinc principis generals i cinc qüestions d'ordre pràctic.

En el primer d'aquests principis es recorda la naturalesa de l'Església, «governada pel successor de Pere i pels bisbes en comunió amb ell».

En el segon s'assenyala que «l'impuls que ha de moure aquells que volen assolir una plena comunió amb l'Església catòlica no pot ser altre que buscar una total integració en la vida de la comunitat catòlica.

En el tercer s'emplaça els qui vulguin participar d'aquesta comunió que acceptin l'autoritat magisterial de l'Església en matèries de fe i moral, autoritat que exerceixen el Papa com a successor de Pere i el Sínode de Bisbes en comunió amb ell».

En el quart es reconeixen el avenços que hi ha hagut en el diàleg ecumènic i la ferma decisió de continuar progressant-hi.

En el cinquè es posa en evidència l'enorme satisfacció de la comunitat catòlica per «l'enriquiment que portaran els qui hi entrin» i perquè la reconciliació entre els cristians és un deure que afecta tota la comunitat catòlica».

Les qüestions d'ordre pràctic avançaven algunes de les línes generals que caldria continar en el procediment d'admissió tant pel que fa de pastors i prelats com de fidels. En el primer s'estableix el procés d'ingrés, en el qual se segueix una primera fase de catequesi que conclourà amb la plena comunió, reconciliació, confirmació i eucaristia. El segon afecta aquells fidels que sol·liciten el seu ingrés en grup i es promet l'estudi de fórmules temporals d'ordre pastoral que facilitin la seva integració en la comunitat catòlica local, per bé que s'adverteix que aquestes fórmules s'estudiaran i aprovaran posteriorment. En el tercer, dirigit a pastors i prelats s'assenyala que caldria procedir a la seva ordenació després d'un procés d'estudi més o menys llarg en el seminari i de la selecció que duran a terme bisbes catòlics. En el quart s'anuncia l'establiment d'una comissió conjunta de la Conferència Episcopal catòlica i de l'anglicana. I, per últim, en el cinquè es considera la creació d'organismes interns que estudiaran periòdicament els problemes que es vagin plantejant.

Tornava a reunir-se la Conferència Episcopal Britànica a mitjan novembre, per conjuminar un nou document i preparar la visita que l'arquebisbe de Wetsminster, cardenal Basil Hume, hauria de fer a Roma, on seria rebut en audiència el 3 de desembre per Sa Santedat el papa Joan Pau II. Aquest document, en què es tracta el problema de pastors i prelats anglicans, és un meditat aprofundiment doctrinal en els principis generals que animaven el que es va difondre la primavera passada.

Després d'una introducció general, el document analitza tres aspectes fonamentals, i que es refereixen a l'ordenació, el celibat i els grups de fidels que desitgin, ja en el catolicisme, continuar essent feligresos dels seus antics rectors anglicans.

Per «assegurar la validesa» dels sagraments a celebrar-se per a la comunitat, tots els que han elegit el sacerdoci «han d'acceptar l'ordenació en l'Església catòlica romana com la confirmació del seu ministeri i plena integració en la successió apostòlica».

Per que fa al segon, els bisbes reconeixen l'existència de dificultats per aquells «que han exercit el seu ministeri en l'Església d'Anglaterra i estan casats». «El celibat —s'afirma en el document— és la norma en l'Església catòlica de ritu llatí. Tanmateix, no és un obstacle, encara que en «aquestes especials circumstancies s'haurà de considerar molt acuradament la forma i extensió en què és possible, i desitjable, admetre excepcions a aquesta norma». Per aquesta consideració haurà de valorarse en quina mesura poden ser compatibles «la disciplina dels ordes» rebuts amb la «vocació matrimonial».

Per últim, el document pastoral contempla de molt bon grat no solament que els feligresos segueixin en contacte amb els seus pastors durant el període d'integració en les noves comunitats locals catòliques, sinó també després, en l'entesa que la conversió, en tot cas, ha de ser sempre un procés individual i no col·lectiu. «Farem tot el possible per respectar i reafirmar aquests preciosos llaços», es conclou.

● C.C.

# Atemptat a l'arquebisbe de Munic

«L'Àngel de la Guarda ha salvat el cardenal Wetter de l'explosió». Titulars com aquest han aparegut a la premsa alemanya d'uns dies ençà, donant compte de la notícia, mantinguda en secret inicialment, d'un greu atemptat contra el cardenal Friedrich Wetter, arquebisbe de Munic, Baviera. Heus ací els fets.

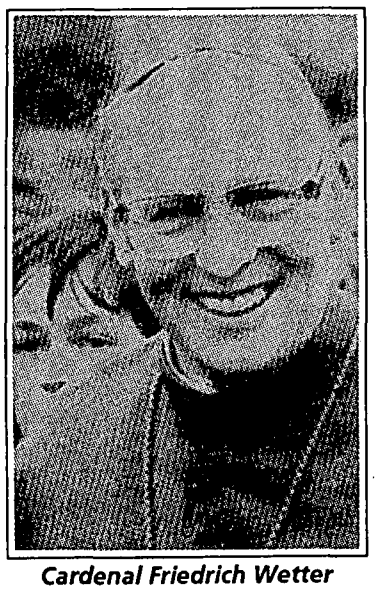

*Cardenal Friedrich Wetter*

A mitjans de novembre un paquet de petites dimensions fou lliurat per correu a l'arquebisbat de Munic. Adreçat al «Ordinariat Arquebisbal» (títol que es dóna a Alemanya per indicar l'oficina de l'arquebisbe). El va rebre un empleat que amb unes tisores va tallar el cordill que el lligava. Obert l'envoltori, va veure cotó fluix i un tros de filferro. Això va fer sospitar l'empleat que va avisar la policia, la qual va acudir immediatament amb un artificier especialitzat a desactivar explosius. Obert el paquet amb les degudes precaucions apareigueren cinc càpsules que contenien cada una 100 grams de dinamita. «Un treball d'especialista...» segons comentaren els artificiers els quals activaren, en lloc segur, una de les càpsules que explotà amb gran violència. N'hi hauria hagut prou estirant el filferro, segons els experts, i bona part del palau arquebisbal s'hauria enrunat.

L'origen del paquet és misteriós. Segons s'ha comprovat fou tramès des de Franckfurt de sobre l'Oder, una petita ciutat de l'antiga Alemanya Oriental. Els investigadors creuen que els autors del frustrat atemptat podrien ser els neonazis. En efecte, el cardenal Wetter, seguint la tradició dels seus predecessors, ha condemnat repetidament els episodis de violència racista que convulsionen Alemanya. Precisament feia poc que havia recordat la memòria del cardenal Faulhaber, coratjós opositor del règim nazista i gran defensor dels valors cristians durant l'última guerra.

● B.S.

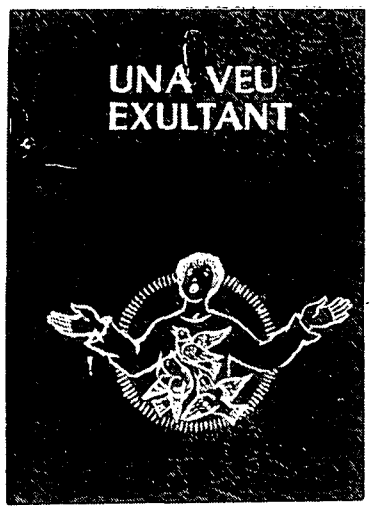


UNA VEU EXULTANT

*Cantoral amb 275 cançons que el poble cantarà amb entusiasme*

**Cançons del temps d'ADVENT i del temps de NADAL**

Aquest repertori feia falta. Aneu-lo aprenent. Alterneu-lo. Una taula amb els cantorals a l'entrada de l'església en aquella missa o l'altra...

Preus assequibles: Amb solfa (384 pàgs) 750 pts. Amb lletra sola: (224 pàgs) 375 pts. Totes les cançons estan en cassette. Les canten 10 corals diferents. Fan de bon escoltar. Venda a les llibreries religioses.

**L'assassinat del primer president democràtic de Burundi, Melcior Ndadaye, d'alguns ministres i de milers de ciutadans ha tornat a sembrar d'angoixa el país dels mil turons. Un grup de militars ha volgut interrompre de manera brutal els primers passos democràtics d'aquest petit país, el règim civil del qual —el primer des del 1966— començava a planificar una definitiva reconciliació nacional. El cop d'estat no ha triomfat, però el dany polític i social ha estat tremend.**

# Burundi, el primer magnicidi de la democràcia

Burundi és un cas molt singular a l'Àfrica. En cap altre país —llevat de Sud-àfrica— s'ha donat un racisme de manera tan oberta i perversa encara que no ratificat en les lleis. Els burundesos han sofert les conseqüencies d'un poder basat en la diferenciació ètnica, o per entendre'ns, en el predomini d'una raça sobre una altra: els tutsi sobre els hutu. Això ha costat al país desenes de milers de morts.

Amb les passades eleccions democràtiques s'havia començat una nova era que havia d'assolir a curt termini la reconciliació definitiva. L'embarcar-se en aventures d'uns militars ansiosos de poder semblava que truncava aquesta bonica experiència. Però, malgrat el magnicidi en la persona de Melcior Ndadaye, no ha triomfat el cop d'estat. I, si no ha estat així, és perquè no l'han deixat triomfar.

Àfrica, sens dubte, no necessita messianismes a ritme de sabres. La situació sòcio-econòmica de la majoria dels països és crítica, com acaba de denunciar la FAO; la pitjor que es percep avui dia al món. D'ací que es necessitin homes capaços, sincers i honestos, amb un suport internacional efectiu.

De poca cosa val que els països occidentals s'esquincin les vestidures quan ocorren fets com els de Burundi, si no protegeixen de manera més coherent i seriosa la renovació democràtica africana. No deixa de ser sospitós o molt cínic que encara es mantinguin en el poder militars tan impresentables com Mobutu Sese Seko a Zaire, o Eyadema a Togo, gràcies precisament a l'ajut de

***La reacció indignada del poble burundès contra els insurrectes ha estat una de les causes que fracassés l'aventura militarista***

les potències occidentals, malgrat el rebuig de les seves respectives poblacions.

El que ha succeït a Burundi és motiu de reflexió tant dins com fora d'Àfrica. Ara, un cop que la vida política torni a la normalitat democràtica, li toca al poble burundès cercar el camí cap a una reconciliació absolutament necessària.

● **M.N.**

## FILTRANT LA NOTÍCIA

# *Continua un contenciós en el Carmel Descalç*

Tot sembla que el contenciós entre les religioses carmelites descalçes de l'associació «Santa Teresa», fundades a Madrid per la mare Maravillas, i el propòsit general dels carmelites descalços, fra Camil Maccise, no s'ha tancat, malgrat el desig de les dues parts.

Les noves constitucions que per aquesta branca femenina carmelitana de vida contemplativa foren aprovades per la Santa Seu l'any 1990, aixecaren molta polseguera: per alguns, el text constitucional aprovat difereix substancialment del que regia fins ara per les carmelites descalçes, inspirat en la gran reformadora del Carmel, santa Teresa de Jesús. Sobre aquest «affaire», *Catalunya Cristiana* se'n féu ressò en el seu dia.

Ara, el pare general, ha adreçat una carta, invitant les religioses de la mare Maravillas a construir un nou tipus de relacions, lliures de desqualificacions mútues.

En el document, el primer responsable del Carmel Descalç, manifesta que no accepta un paràgraf de les constitucions de l'associació «Santa Teresa», en el qual, segons ell, s'afirma, d'una manera indirecta, que els frares ja no viuen la vida carmelitana. «¿Els sembla lògic —diu— desqualificar els religiosos i les seves constitucions d'una manera oficial amb un text que romandrà fix durant molts anys? Aquelles d'entre vosaltres que volen sincerament mantenir relacions amb l'orde i comptar, de moltes maneres, amb el seu ajut, han de manifestar per escrit que tenen confiança en els frares». I afegeix: «Cal que demanin que se supremeixi el paràgraf esmentat per desblocar la situació. Mentre no es faci una petició oficial dels capítols dels monestirs, dirigida a la Congregació pels Instituts de Vida Religiosa, demanant la supressió del paràgraf, no veig possibilitat concreta de passes ulteriors per a una comunicació i comunió en l'amor i en la veritat». El prepòsit general creu que aquesta gestió seria eficaç. «Vosaltres sabeu que, en tot text legislatiu, existeix la possibilitat d'introduir canvis i modificacions per part de les autoritats eclesiàstiques corresponents, quan els interessats les proposen».

Una altra cosa és que els interessats —en aquest cas, les monges de la mare Maravillas— ho proposin. Justament el pare general es lamenta que, a excepción de dos monestirs dels EE.UU., que han fet aquesta petició a la Santa Seu, cap altre de tot el món no ha dont un pas en aquesta direcció.

El pare Camil demana a santa Teresa de Jesús i a Maria, a la qual els carmelites invoquen com a mare i germana, que concedeixin una renovació fraterna «als camins imprevisibles de l'Esperit, que condueixen a la comunió i a l'autèntica llibertat cristiana».

La carta del primer responsable del Carmel Descalç, está datada el 17 de setembre passat. El temps dirà si el paràgraf en qüestió se suprimirà i es constituirà el nou tipus de relacions, i finit el litigi. El pare general hi confia i espera.

■ **Francesc Gamissans**


# TRES LLIBRES PER A L'EVANGELITZACIÓ

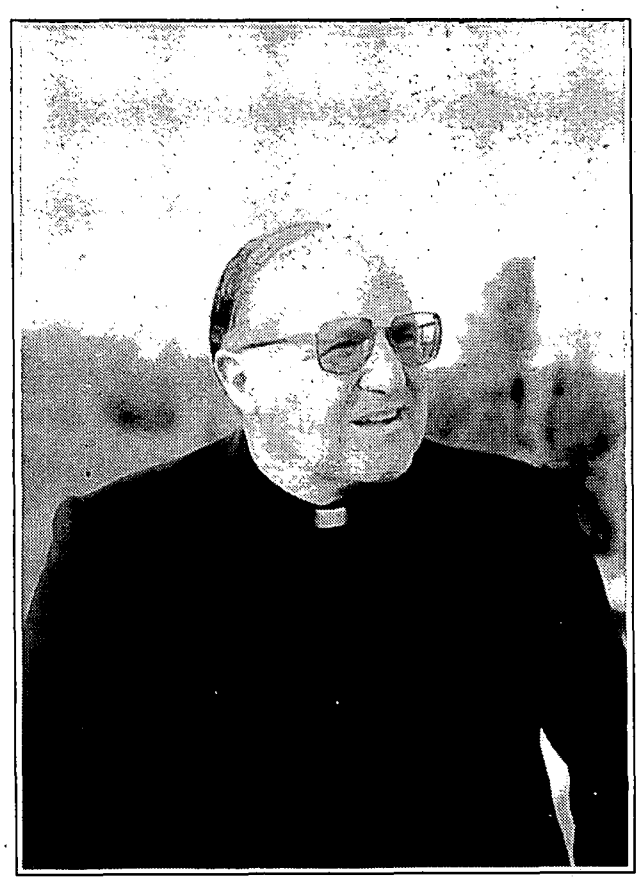

**per el Dr. Ignasi Segarra, pvre.**

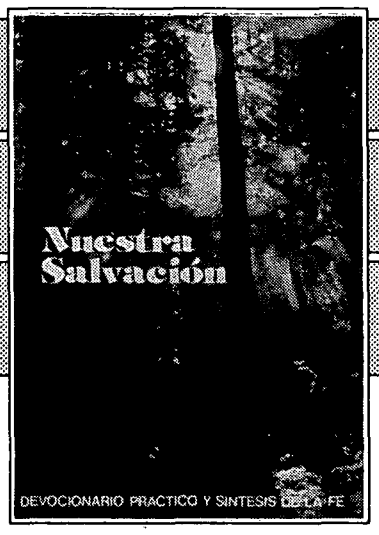


**NUESTRA SALVACIÓN**
Devocionari pràctic i síntesi de la fe.
*(Esgotada l'edició catalana)*
**Preu: 350 ptes.**

**UN RETIRO ESPIRITUAL EN CASA**
Repàs anual de les meves reflexions amb Déu.
**Preu: 200 ptes.**

**GENTE QUE HIZO MUCHO**
Vint semblances de gent del nostre temps que ha deixat rastre.
**Preu: 1.500 ptes.**

**Distribueixen:**
**Distribuïdora Balmes**
c/. Duran i Bas, 11
08002 *Barcelona*
☎ 317 94 43

**Editorial Claret**
c/. Roger de Llúria, 5
08010 *Barcelona*
☎ 301 08 87

**Distribueix:**
**Llibreria Garbí**
Via Augusta, 9
08006 *Barcelona*
☎ 217 54 08

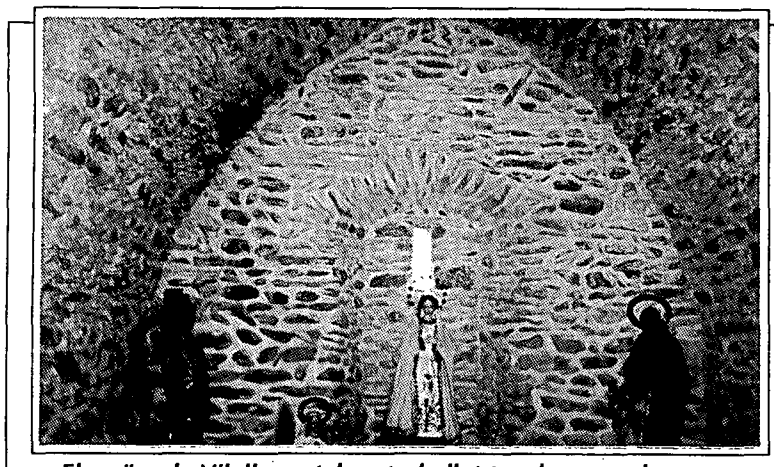

*Els veïns de Vilallovent, han treballat tres hores cada vespre durant dos mesos*

# Renovació del temple parroquial

## URGELL

**VILALLOVENT.—** Els quaranta-dos veïns de Vilallovent han esmerçat temps, diners i molta il·lusió en la restauració de l'església parroquial de Sant Andreu.

Han netejat i rejuntat la pedra de l'interior, han remodelat les capelles del Sant Crist i Sant Antoni i han restaurat la pila baptismal. Han suprimit l'antic cor, han renovat el presbiteri i l'han dotat d'un altar nou en pedra. També ha estat renovada la instal·lació elèctrica i han adquirit un servei de megafonia i nous ornaments litúrgics. Un volum tan gran d'obres ha estat possible gràcies als veïns que, durant dos mesos, hi han treballat tres hores cada vespre i els donatius que sumen 2'5 milions de pessetes. La Generalitat de Catalunya hi aporta un milió de pessetes.

Les ajudes dels veïns han estat promogudes i coordinades per la junta parroquial del poble. Ara tothom es congratula d'una feina que ressalta els valors arquitectònics del temple parroquial i ha engrescat els feligresos en un treball lloable. «Hem millorat el temple i la participació dels fidels al culte», comenta Joan Marquilles, rector de Vilallovent.

■ **Antoni Mirabet**

# 400 anys «De l'hivern a la primavera»

## SOLSONA

La presentació oficial del vídeo *De l'hivern a la primavera* va ser pràcticament l'últim dels actes commemoratius d'enguany sobre el 400 aniversari de la diòcesi de Solsona. Els actes van començar el 3 de gener amb una inauguració oficial que recordava el fet que el primer d'agost de 1593 el papa Climent VII, a precs del rei d'Espanya Felip II, va construir una nova diòcesi derivada dels territoris dels bisbats de Vic i d'Urgell.

Entre els actes organitzats per a celebrar aquest aniversari figura el primer Congrés d'Història Eclesiàstica que va comptar amb la participació d'unes 200 persones, i on es va plantejar la possibilitat de crear un institut d'estudi de la història de l'Església catalana.

Les jornades «Església i País», organitzades pel bisbat en col·laboració amb Òmnium Cultural, van ser un altre esdeveniment que transcendia les fronteres del bisbat i aplegava en un debat obert unes 250 persones, entre elles, especialistes en mitjans de comunicació, moviments socials, teologia contemporània, etc. que van resumir la seva reflexió, impulsada per la celebració del Concili Provincial Tarraconense en unes conclusions finals. Una d'aquestes conclusions va ser la proposta de crear el Consell Nacional dels Laics de Catalunya.

Altres celebracions i elements commemoratius portats a terme enguany inclouen, una exposició d'ex-vots recollits dels santuaris del bisbat que manifestava una barreja d'ingenuïtat i de fe, d'art i de pietat.

*Solsona, una Església jove*, és el títol d'un àudio-visual que tracta sobre la geografia, la història, l'actualitat i els projectes del bisbat de Solsona i està difós entre totes les parròquies, poblacions i diferents entitats del bisbat.

S'ha publicat igualment un llibre que porta com a títol *El bisbat de Solsona* i que a més d'explicar els antecedents històrics de la diòcesi, parla de la seva organització i la seva vitalitat pastoral actual.

Dins la tasca informativa sobre el bisbat, s'ha editat també un mapa a escala 1.200.000, a tot color, on consten les parròquies i els santuaris del bisbat.

Fins i tot el 400 aniversari de la diòcesi de Solsona va ser un motiu per compondre un nou himne que sota el títol *Poble de Déu, Església de Solsona*, ha arribat a totes les parròquies i entitats del bisbat. I per continuar en l'àmbit de la música cal fer esment de la cassette i el disc amb una selecció de 15 goigs marians del bisbat. Més endavant es preveu editar un llibre que reproduirà, presentarà i estudiarà de manera exhaustiva tots els goigs marians del bisbat de Solsona.

També s'han fet clauers pirogravats, medalles esmaltades i pin's commemoratius que reprodueixen la figura del famós Orant de Pedret, del Museu Diocesà de Solsona.

Cada primer diumenge d'enguany sortia *Full 400* que era un butlletí de quatre pàgines dedicat exclusivament al quart centenari, que va aconseguir un tiratge de 11.000 exemplars.

La celebració dels 400 anys de la diòcesi va ser igualment un motiu d'endegar una campanya de captació de recursos a favor del Centre Català de Solidaritat dedicat a la rehabilitació dels droga-addictes. Aquesta campanya ha aportat fins ara uns 4 milions de pessetes.

■ **GIEC**


# XCI Viatge Cultural

**16 de gener de 1994**

Una vista del cim del Santuari del Far

VISITAREM:

**- OLOT (mostra pessebrista olotina i mostra dels pessebristes de Sabadell)**

**- SANTUARI DEL FAR**

**- RUPIT**

Figures de pessebre d'Olot

*Una excursió que no oblidareu*

**Preu: 3.800 ptes., comprenent viatges, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu al tel.: 215 27 84 Sra. Roser. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.**

**DINAREM**

CAN ESTRAGUÉS

C/ Església, 4

Tel. 8565006 (RUPIT)

**Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada en hora hàbil per complir el precepte dominical**

AVÍS : La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

# Una celebració plena de senzillesa

## GIRONA

**TORROELLA DE MONTGRÍ.**— Es va celebrar en el monestir de les religioses clarisses de Torroella de Montgrí, el VIII centenari del naixement de santa Clara.

Recentment, va tenir lloc una missa presidida pel bisbe de Girona, Jaume Camprodon, i concelebrada pel pare Josep Gendrau, provincial dels franciscans, Mn. Enric Sala, vicari episcopal de la zona i diferents sacerdots de la comarca i pares franciscans. El Sr. Bisbe a l'homilia va exhortar a viure l'esperit franciscà, del qual santa Clara n'havia estat una fidel seguidora. La missa fou cantada per la coral Anselm Viola, de Torroella de Montgrí, amb la presència de nombrosos feligresos de la parròquia i amics de l'orde. Acabada la celebració, vam ser convidats a un piscolabis, als obradors de les clarisses, on compartírem paraules d'afecte i d'il·lusió, vers aquesta comunitat tan apreciada per a tots els torroellencs.

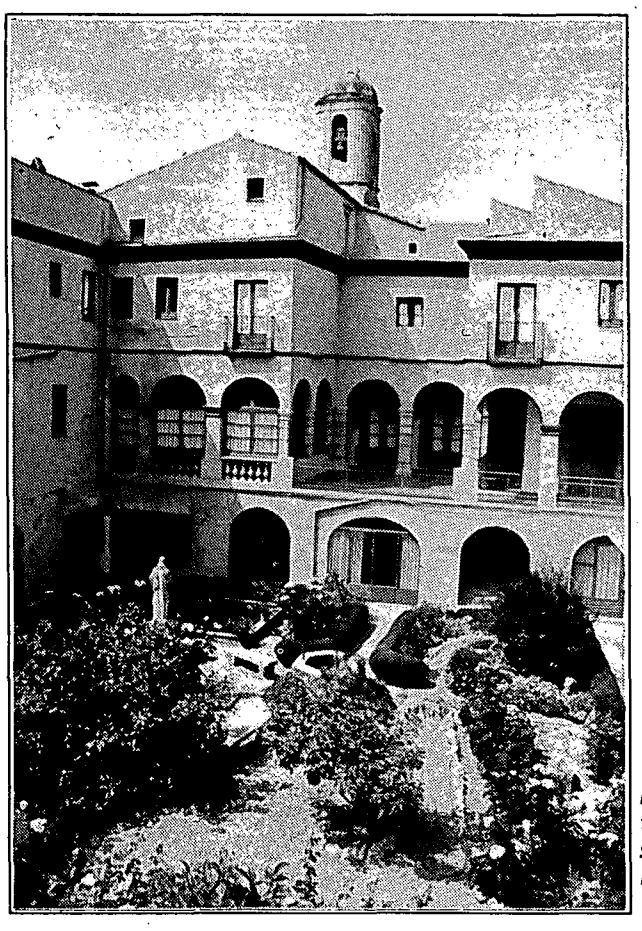

*El monestir respira senzillesa i humilitat*

Actualment la comunitat de clarisses de Torroella de Montgrí, consta de 10 religioses, dedicades a l'oració, a la vida en comunitat i al treball manual per a sostenir-se, en diversos afers que els són encomanats. La seva vida és un reflex del testimoni franciscà i de santa Clara. Tot el monestir respira senzillesa i suavitat, i sobretot, ofereix pau i esperança a tots els que hi acudeixen.

Aquesta comunitat de clarisses, va ser fundada l'any 1858, per un grup de deu religioses procedents de la comunitat de Figueres.

Amb motiu d'aquesta celebració, va tenir lloc la benedicció d'una imatge de santa Clara, als jardins del monestir, obra de l'escultora M. Rosa Parès de Monés, que acompanya a la de sant Francesc d'Assís, que presideix el bonic recinte florejat per l'obra de la natura, lloc de repòs de la comunitat.

En el mateix jardí també s'ha col·locat un bonic quadre de ceràmica de la Bisbal, que representa el *Càntic del germà Sol.*

■ **Mn. Josep Quer**

# Missa nova de Mn. Xavier Pagès

**OLOT.**— Mossèn Xavier Pagès i Castañer, sacerdot diocesà de Barcelona, però nascut a Olot fa 29 anys, ha cantat missa nova en l'església del santuari del Tura d'aquesta ciutat, acompanyat de 23 sacerdots més i amb el temple ple de gom a gom. Va pronunciar l'homilia el rector de la parròquia de Llagostera, mossèn Josep Maria Jordà, que va ressaltar que en el procés vocacional hi ha primer la crida de Déu i, després, la resposta lliure de cadascú, les quals coses són un pressupost fonamental i inalienable per a la persona humana. Mossèn Jordà va afirmar: «No hi pot haver vocació veritable si no som realment lliures».

El nou prevere va fer primer la carrera d'informàtica a Barcelona i després va cursar els estudis de teologia a les universitats de Navarra i de Barcelona. S'ha especialitzat en la pastoral dels sord-muts,la qual compaginarà amb el seu servei ministerial a la parròquia de La Miraculosa.

■ **M. Caballé**

# Estrena de nous estatuts

**GIRONA.**— El capítol de la catedral de Girona ha estrenat nous estatuts que han estat prèviament aprovats pel bisbe, Jaume Camprodon, i que substitueixen els de fa quaranta anys. Els nous estatuts ja no preveuen la possibilitat que els canonges elegeixin l'anomenat vicari capitular que substituïa el bisbe en cas de defunció o de dimisió, i governavat la diòcesi fins que el Vaticà designava un nou pastor.

Per altra banda, els nous estatuts també preveuen que el càrrec de president del Capítol duri només quatre anys, en contra dels anteriors que concedien a aquest càrrec el caràcter de vitalici. L'actual president és mossèn Gabriel Roura i Güibas que va substituir el doctor Josep Maria Taberner i Collellmir l'any 1990.

En aquest moment el nombre de canonges de la seu gironina puja a setze, però als segles XV i XVI havia arribat als vint-i-quatre. Segons els nous estatuts la missió del capítol és «celebrar a la catedral les funcions litúrgiques més solemnes, el culte públic de les Hores i administrar els béns patrimonials que pertanyen a la seu». Entre les funcions litúrgiques tradicionals es conserva la celebració de l'anomenada Festa de la Minerva en honor del Santíssim Sagrament tots els tercers diumenges de mes. En aquesta ocasió es convida algun grup coral de la ciutat o de comarques, perquè canti durant l'ofici major i, després, ofereixi un petit concert dins el mateix temple.

Durant l'últim any s'han celebrat una quarantena de bateigs i de casaments a la catedral i han estat centenars els visitants del tresor que es guarda a les sales capitulars. Una part d'aquest tresor és el famós Tapís de la Creació, del segle XII, i la catedral de Girona és la que té una única nau, considerada la més ampla de tot Europa.

■ **M.C.**

*Les vivències d'una missionera a l'Àfrica*

# Montserrat Farré, quatre anys a Guinea

## URGELL

**CLARAVALLS.**— Montserrat Farré, religiosa de la Sagrada Família d'Urgell, natural de Claravalls, després d'estar quatre anys a Guinea Equatorial, ha vingut a descansar a Catalunya i ha explicat el seu treball missioner.

*Montserrat Farré confessa ser alliçonada pels nadius*

Amb quatre religioses més de la Sagrada Família, Montserrat Farré resideix a Nsork, una població de mil habitants. Les religioses treballen en la promoció humana i cristiana dels habitants dels 22 poblats del districte. Bàsicament s'ocupen de l'ensenyament i la sanitat.

Formen part del professorat de l'institut del poble i ensenyen religió i llengua castellana. La majoria de la població és catòlica, a Nsork hi ha un prevere nadiu i un catequista en cada poblat. Als pobles del districte el catequista presideix la litúrgia de la Paraula, «amb tota solemnitat—diu la religiosa—, sense mirar mai el temps que hi dediquen».

En el camp sanitari, dues religioses infermeres, amb dos infermers locals, atenen els serveis de l'hospital del poble, que disposa de 20 llits. No hi ha metge resident, els malalts que necessiten tractament quirúrgic són traslladats a Bata, a sis hores en cotxe, i els que necessiten tractament mèdic són portats a Mongomo amb una ambulància donada per Intermón. Tretze dels 22 poblats disposen d'un dispensari amb dos auxiliars. Les religioses visiten tots els dispensaris cada quinze dies, vacunen els infants i proveeixen de medicaments.

Montserrat Farré és alegre, exuberant, i realitza el seu treball amb delicadesa i entusiasme. Ella mateixa diu que és alliçonada pels nadius: «tenen tants valors que els europeus hem perdut! l'acolliment, l'ajuda, el compartir, la generositat, l'acontentar-se amb el que tenen, que és ben poca cosa». Per això ella retorna contenta a Guinea: «vaig anar a evangelitzar, a ensenyar, i resulta que sóc jo la beneficiada, perquè m'han ensenyat moltes coses».

■ **A.M.**

**MARCO GUZZI**
**Albada d'un món nou. Diàlegs de fi de mil·lenni**

Els interlocutors dels sis diàlegs que recull aquest llibre pensen amb magnanimitat i amb ànim creador. Són Panikkar, Stockhausen, Küng, Pintor, Zarri i Norberg-Schulz. Davant un món que s'acaba, recullen el crit que convida la humanitat a retornar a l'essencial. I ho fan des d'òptiques diverses.

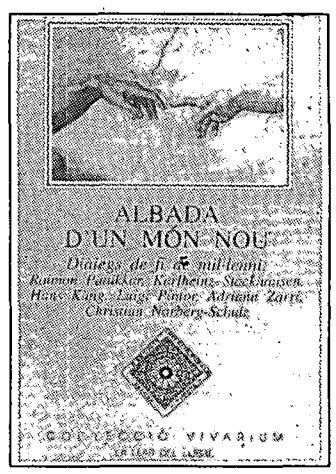

**M. ASSUMPTA GARCÍA RENAU**
**El Tapís de la Creació, símbol del sagrat**

L'anàlisi que l'autora d'aquest llibre fa del meravellós Tapís de la Creació condueix el lector a deixar-se fascinar per l'obra d'art que té al davant i alhora a poder fer servir una eina incomparable per entendre més a fons la simbologia del sagrat. El text ofereix uns instruments insubstituïbles per fruir estèticament i intel·lectualment del gran tresor que hostatge la catedral de Girona.

**LA LLAR DEL LLIBRE - Elisabets, 6 - 08001 Barcelona**

# Tres nous preveres: una decisió des de la confiança

**TORTOSA.—El mes de novembre ha estat de collita vocacional per l'ordenació de tres sacerdots. Les parròquies nadiues de Forcall, Benicarló i Vinaròs en foren l'escenari obrint les portes per solemnitzar la festa. Com sempre un 70 per cent del clergat actiu s'hi associà. Els temples s'ompliren amb els feligresos propis i a més a més amb grups de les comunitats que tots tres han servit durant el breu temps de diaconat.**

**El bisbe Lluís va pronunciar homilies en línia existencial i posant l'èmfasi en la vocació com una història d'amor, de generositat de l'elegit,... i per altra banda de suport de les pròpies famílies, parróquies, moviments... L'epíleg de cada homilia: una invitació als joves a dir «SÍ» quan Déu els cridi.**

Deixem, però, que siguin els mateixos protagonistes que responguin les nostres preguntes. Són aquestes:

**1a.—¿Com ha crescut fins ara la teva vocació?**
**2a.—¿Alguna vivència del dia de l'ordenació?**
**3a.—¿Què demanaries a les futures comunitats que has de servir?**
**4a.—¿Què esperes dels germans sacerdots i també del Bisbe?**

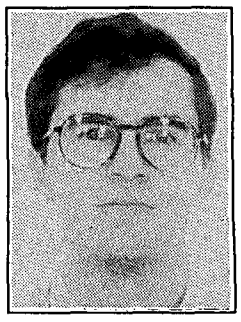

## Víctor M. Cardona
Forcall.
24 anys.

**1a.**—La meva vocació va néixer en el si d'una família cristiana i en l'escolania de la parròquia. Després s'ha anat enfortint i madurant en el seminari menor i major. Molta gent de Forcall i Remolins (Tortosa) m'hi han ajudat.

**2a.**—Gran goig de rebre aquest do del Senyor que és el sacerdoci. En dono gràcies com Maria en el «Magnificat».

**3a.**—Com a servidor de la fe que sóc, no demanaria altra cosa que m'ajudin a fer comunitat evangelitzadora que es preocupa dels pobres, dels malalts, dels allunyats, gent de totes les edats,... i que els anima a viure coneixent i estimant Jesús i els germans.

**4a.**—Estic molt content de formar part d'aquesta família: el presbiteri. Els sacerdots i el bisbe m'han ajudat —i crec que ho continuaran fent— a viure i estimar més plenament la meva vocació sacerdotal. Jo també vull col·laborar amb ells en l'extensió del Regne. Un signe en fou la meva promesa d'obediència al bisbe unida a una abraçada que vol marcar tot el meu camí sacerdotal.

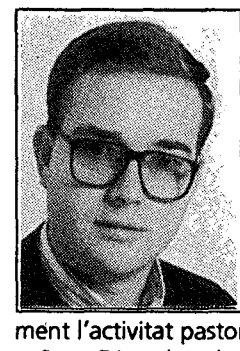

## Xavier Vallès
Benicarló.
26 anys.

**1a.**—Les mediacions humanes: com el grup de joves de la parròquia, la pregària, els sagraments, el seminari i últimament l'activitat pastoral.

**2a.**—D'una banda sentir-te «gerra de terrissa» per portar el missatge de Déu i confiant en Ell que ha començat aquesta obra. Em sento encoratjar a anunciar la Paraula i les obres que brollen de l'amor de Déu.

**3a.**—L'ajut per ser un bon instrument que serveixi per al que està fet. També l'ajut per viure la fe en una comunitat de creients que esperen i desitgen com jo el Regne de Déu.

**4a.**—Espero ser el germà menut en el sacerdoci que aprèn dels germans grans i experimentats a ser i viure santament aquesta missió sacerdotal. Espero la fraternitat sacerdotal de tots ells per perseverar i ajudar-los i ajudar-me a anunciar el regne i treballar conjuntament.

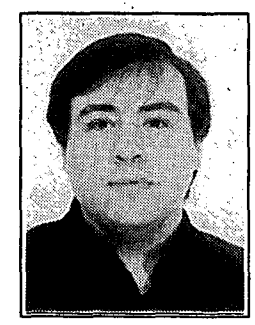

## Blai Ruíz
Vinaròs.
27 anys.

**1a.**—He passat de concebre un Jesucrist creat a la meva mida, a estimar un Jesús que tot i coneixent les meves febleses m'ha estimat morint per mi i cridat per estendre el seu Regne.

**2a.**—Recordo un moment viscut amb una gran emoció: el cant de les lletanies dels sants. Malgrat la moltíssima gent que omplia el temple, em sentia sol, tot sol davant el Senyor, sols Ell i jo. Ho sentia com una donació total de l'un a l'Altre.

**3a.**—Que preguin per mi, per tal que junts, ells i jo, ens santifiquem mútuament, ajudant-nos a fer sempre la voluntat de Déu.

**4a.**—Que visquem veritablement el sentit de la fraternitat sacerdotal com a participació en l'únic sacerdoci que és el de Crist.

■ **J. Blanc i Bahima**

# Un món de desigualtats a debat

**TARRAGONA**

La Comissió Diocesana de la Hoac de Tarragona, Joc, Comitè Oscar Romero, Justícia i Pau, Mans Unides i un grup de professionals cristians van organitzar un curset sobre «el discerniment cristià en un món de desigualtats» on el ponent fou el teòleg brasiler Joao B. Libanio, degà de la Universitat de Belo Horizonte i proper a la teologia de l'alliberament.

Més de 150 persones assistiren al curset que tingué lloc a la casa d'exercicis de la Selva del Camp a Tarragona. L'import de la matrícula —4.000 pessetes— va ser destinat a Brasil, així com els donatius que es van col·lectar en la denominada «caixa de la solidaritat» posada a disposició dels participants.

Amparo Serrano, presidenta de Hoac diocesana, afirmà que «portàvem més dos anys intentant que Joao Libanio vingués a donar-nos el seu testimoniatge de fe. Per fi, ho hem aconseguit i la resposta ha estat molt satisfactòria per als seglars compromesos y per als nombrosos religiosos y religioses que van participar a la trobada.

● **SIC**

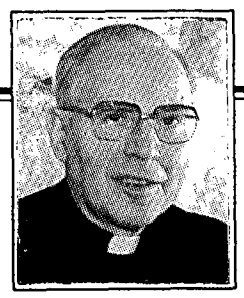

## FETS I CRITERIS

# *El Nadal de la solidaritat*

*El Nadal és el meravellós misteri de l'Encarnació, la festa de l'Emmanuel, del Déu amb nosaltres, és la realització de la comunió entre Déu i l'home segons el designi del Pare.*

*El misteri del Nadal és el misteri del Fill de Déu fet home i comporta acceptar plenament la realitat de la divinitat i de la humanitat de Jesucrist, el Senyor.*

*La nostra salvació s'ha realitzat pel camí de l'encarnació. El Fill de Déu no ens ha salvat des de lluny, amb un gest inaccessible de la seva omnipotència, sinó fent-se un de nosaltres, abaixant-se fins a la mateixa substància de la nostra vida, en el ritme del temps, compartint la condició fràgil i moridora de la nostra existència humana. L'àngel digué als pastors: Us anuncio una gran alegria, us ha nascut el Salvador, que és el Messies, el Senyor (cf. Lc 2,10.11).*

*L'encarnació del Fill ens fa solidaris amb Déu i també amb la gran família humana. Crist, ja abans de fer-se un de nosaltres, donà sentit als temps que el van precedir i, després de la seva vinguda, dóna sentit als temps que el segueixen. Amb Jesucrist la història descobreix la clau del seu futur, se sap posada sota la misericòrdia de Déu i pot enlairar la bandera de la victòria final, a desgrat de tots els horrors passats o futurs.*

*Aquesta perspectiva del Nadal ens ha d'estimular a prendre un compromís de solidaritat vers els més pobres, vers els més abandonats, vers els qui pateixen el drama de la drogaaddicció o de la sida.*

*Per als cristians la solidaritat no ha d'ésser una paraula de moda ni motivada simplement per sentiments superficials, sinó una determinació ferma i perseverant de treballar per al bé de tots i de cadascú, per tal que tots siguem veritablement responsables de tots (cf. La preocupació social, n. 39).*

*Les festes nadalenques ens han de moure a ser solidaris amb els més necessitats. Les Càritas de les diòcesis catalanes han pres la ferma decisió de portar endavant el programa del Centre Català de Solidaritat a favor dels drogaaddictes. Aquest programa requereix un ajut considerable i això demana la col·laboració econòmica de moltíssimes persones.*

*Ningú no pot romandre passiu ni desinteressat a la crida que ens fa el Nadal, en pro d'una major solidaritat afectiva i efectiva, vers les persones que són imatge viva de Déu, redimides per la sang de Jesucrist.*

*La solidaritat ha d'estar impulsada per l'autèntic amor cristià, per aquella fraternitat en el Crist —«fills en el Fill»—, que té les seves arrels en el primer Nadal de la història.*

*La llum de Nadal ha d'il·luminar el camí d'una societat nova i d'un món que avanci cap a la unitat de la gran família humana.*

■ **† Ramon Torrella i Cascante**
*Arquebisbe de Tarragona i Primat*

## ESGLÉSIA I ESCOLA

# *Els religiosos i les escoles cristianes*

En començar l'Advent les comunitats de religiosos i religioses de Catalunya hem posat en marxa un procés de reflexió que pot tenir molta transcendència. M'estic referint al Congrés de Vida Religiosa, que té per lema «Revifa la flama del do de Déu!». Ha començat ara i, amb diverses etapes, acabarà pel maig de 1995.

Els actes inaugurals del Congrés s'han celebrat arreu de les diòcesis catalanes, i el de Barcelona-ciutat ha estat presidit per l'arquebisbe Ricard M. Carles.

A l'església del monestir de Pedralbes no hi havia prou espai per encabir els centenars de religiosos que hi acudírem. La presentació de les diferents comunitats —tot just dues o tres frases cada una— es feia inacabable. Quina riquesa de carismes, tots al servei de la nostra Església! Un espectacle que feia pensar.

¿Som prou conscients del que representen, per a una diòcesi com la de Barcelona, els milers d'homes i dones que han consagrat la seva vida a la causa de l'Evangeli? Sabem, els religiosos, ¿trobar el lloc que ens correspon en la construcció d'una Església que ha de donar resposta a les inquietuds i necessitats d'una societat tan plural i tan desorientada com la nostra? Vet aquí la raó de ser del Congrés.

Un dels temes que haurà de ser objecte de reflexió és la presència i l'acció dels religiosos i religioses en el camp de l'educació i, en concret, en les escoles cristianes. Un gran tema, ja que el que són i el que seran les escoles cristianes de Catalunya depèn, en bona part, de la valentia i la generositat de les congregacions religioses que en són titulars.

En primer lloc, cal tenir en compte que el carisma fundacional de molts instituts de vida consagrada té relació directa amb l'educació de la infància i la joventut. ¿Ens preguntarem, els membres d'aquests instituts, com consolidarem i donarem continuïtat a les escoles que hem creat i que ara tenen un prestigi ben merescut? ¿Aconseguirem que el nostre carisma sigui assumit i viscut pels educadors laics que hi col·laboren?

En segon lloc, val la pena de recordar que les circumstàncies en què ens trobem reclamen de les escoles cristianes una gran dosi de creativitat, esperit emprenedor i capacitat de risc. L'acció evangelitzadora en l'àmbit escolar és un repte que no acaba de rebre la resposta adequada. ¿Com fem arribar el missatge de l'Evangeli a tantes famílies que confien en les escoles cristianes per a l'educació de llurs fills? ¿Sabem establir un autèntic diàleg entre fe i cultura, fent que l'acció docent i educativa sigui un bon marc per al testimoniatge dels creients i la proposta del missatge salvador de Jesucrist?

I encara una altra cosa fonamental. L'Església universal viu i s'expressa a través de les Esglésies locals o diocesanes, i l'acció evangelitzadora dels religiosos i religioses és una dimensió de l'acció pastoral de la diòcesi respectiva. Des d'aquest punt de vista, ¿entenem tots plegats que les escoles dels religiosos són, sense cap mena de condicionant, «escoles diocesanes»?

■ **Francesc Riu**

# ELS PASTORETS

# DEL VENDRELL

## TOT UN ESPECTACLE

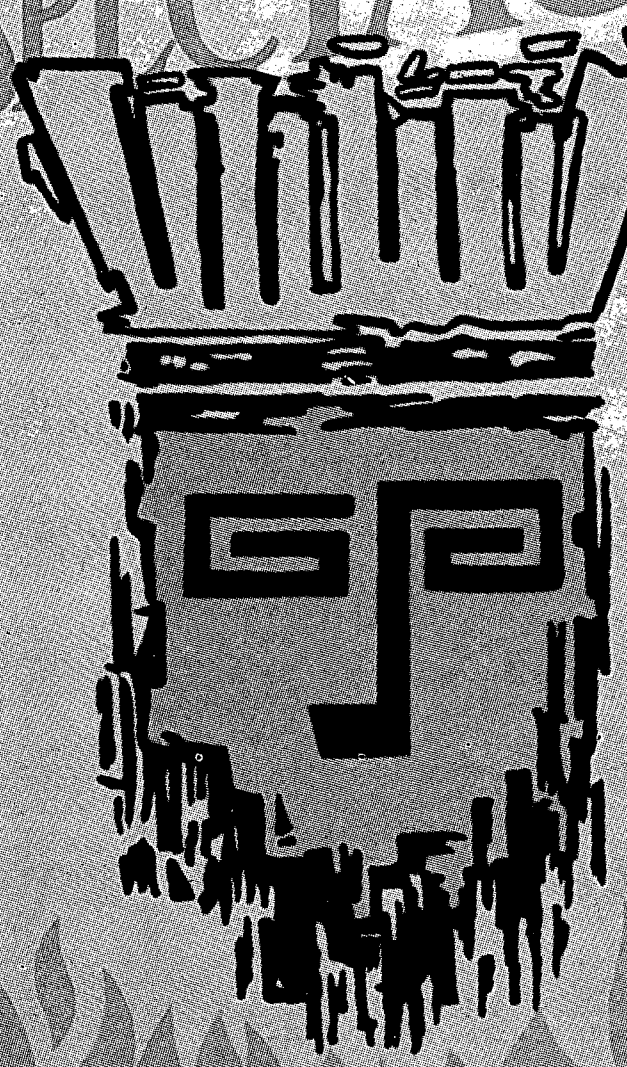

**Són els Pastorets de Catalunya !**

## Teatre la Lira

**DIES:**
Gener: 9 - 16 - 23 i 30
Febrer: 6

**HORARI:**
Les representacions començaran a les 5 de la tarda.

**PREUS:**
Butaca única 1.000 ptes.
Bonificació per a grups
Carnet jove 10% Dte. Bonificació especial per a grups de jubilats.

*LOCALITATS*

A TOTES LES OFICINES DE CAIXA DE CATALUNYA

## Exposició en homenatge al Dr. Pere Tarrés

**BARCELONA**

Un moment de l'acte de la inauguració de l'Exposició Selecta IV, oberta a l'edifici de la Pia Almoina en homenatge al Dr. Pere Tarrés i Claret (1905-1950). D'esquerra a dreta de la foto, el P. Faustí Illa, amic del Dr. Tarrés; Mn. Francesc Raventós, vicepostular de la causa de beatificació; Mons. Ricard M. Carles, i el Dr. Josep M. Martí Bonet, director del Museu Diocesà. Per a visites col·lectives podeu trucar demanant hora a Jordi, tel. 315 22 13, de dimarts a divendres. Horari de l'exposició: laborables i dissabtes de 10.30 a 13.30 i de 17 a 20 h. Diumenges matí: de 10.30 a 13.30 h.

● C.C.

## III Vetlla de la Immaculada

**BARCELONA.**— El 7 de desembre va tenir lloc a l'església de Santa Maria de Montserrat de Pedralbes la III Vetlla de la Immaculada, que va ser presidida pel Nunci Apostòlic —que portava un missatge del papa Joan Pau II— i per l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles i Gordó. Van assistir-hi més de 2.000 persones.

## Pessebres amb efectes especials

**VIC**

**SANT PERE DE TORELLÓ.**— Ha augmentat la producció, tant en quantitat com en qualitat, de pessebres que es fan a Sant Pere de Torelló des de 1982. Enguany presenten 22 diorames dels adults i 16 dels infants que segueixen un curset de pessebrisme. Un dels diorames té una mida més gran del normal, amb efectes especials consistents en canvis de llum que simbolitzen la nit o el dia, expressions musicals i reprodueix el pont romànic de la Riera. També hi ha un pessebre amb figures de 70 cm i un altre en què plou aigua de veritat, construït de pedra i ciment porland.

Per realitzar aquestes obres, els pessebristes de sant Pere de Torelló usen guix, arpillera (roba de saca) i porexpan per als volums. La seva preparació comença al mes de juliol.

● C.C.

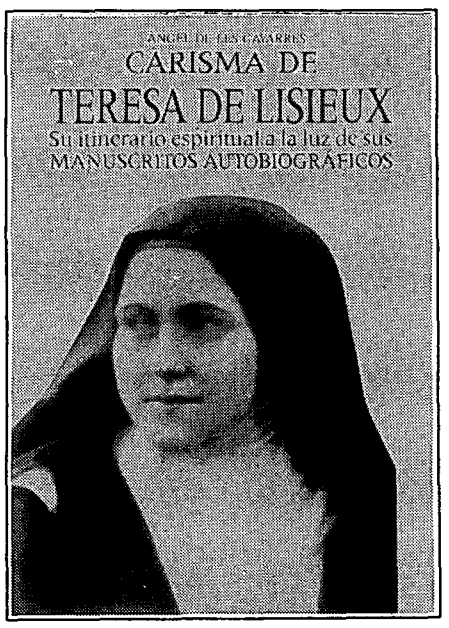


Itinerari espiritual de Teresa de Lisieux segons les seves pròpies paraules contrastades amb la doctrina de sant Joan de la Creu.

Aquest estudi posa de manifest que la senzillesa de la santa és precisament el que fa possible la seva vida mística en els graus més elevats i que justament són tan elevats per ser senzills; una veritable imatge de l'ànima de la Verge Santíssima.

Això resol una sèrie de paradoxes que fins ara, en quedar sense explicació, han contribuït en gran manera a minimitzar el «caminet» teresià.

Introducció del cardenal Narcís Jubany
P.V.P. 1.800 ptas.
Editorial ESIN,S.A.
Freixa, 45 - 08021 Barcelona

## Nou diaca

**VIC.**— En Josep M. Masnou i Pratdesaba, natural de Vic, va ser ordenat diaca el dissabte 18 de desembre a les cinc de la tarda, a l'església parroquial de Santa Maria de Montmaneu (Segarra). El jove té vint-i-vuit anys i va fer els estudis fins a COU a Vic i després es llicencià en història medieval a la Universitat de Barcelona. El bisbe de la diòcesi, Dr. Guix, presidí la cerimònia de l'ordenació.

● S.I.B.V.

**CARTA DOMINICAL**

## *A les landes de Jutlàndia*

*Fa gairebé dos-cents anys, un capvespre, a les landes de Jutlàndia, un pastor jove, pobre fins al punt de passar fam, a fi de poder-se acostar més al cel, pujà dalt d'un turó, una mica més alt que el seu entorn, i d'allí estant... maleí Déu. La seva creença en Déu, afegida a la desesperació, el van portar a fer això tan esfereïdor.*

*No n'hi ha pocs que es pensen que una creença ferma, però turmentada, com la seva en alguna època, influí força en la religiositat dels seus fills i, sobretot, en un d'ells. Perquè el pastor jove de les landes era el pare de Sören Kierkegaard.*

*Tal volta pensava en la fe del seu pare, i en el seu penediment d'aquella maledicció quan, un any abans de la seva mort, escriu al seu Diari íntim: «Em vull apartar dels qui estan sempre a l'aguait per poder atrapar algú en falta; vull adreçar-me a Aquell que s'alegra més de la conversió d'un sol pecador que de noranta-nou justos que no necessiten penedir-se.» Fins a quin punt se sentia deutor de la fe del seu pare —tot i ser angoixada— consta al seu diari als tres dies de la seva mort (8 agost 1838): «El meu pare morí dimecres a la nit, a les dues de la matinada. Havia volgut tant que visqués uns quants anys més! Considero la seva mort com el darrer sacrifici d'amor que ha fet per mi; «ha mort per mi», perquè pugui fer alguna cosa amb la meva vida, si és que pot ser. Tot el que he heretat d'ell constitueix el meu millor tresor, el que amagaré amb més zel que cap altra cosa en el món.»*

*He voigut insistir avui -festa de la Sagrada Família- en la influència dels pares en la fe i la vida dels seus fills, fins en un cas tan peculiar com el de la família Kierkegaard. ¿De quina família vull parlar? Una resposta podria ser: de la família que existeix avui sociològicament, tot i ser molt variada. Ara bé, semblantment a com l'home és l'únic ésser que no pot ser definit només mirant-lo a ell, sinó que cal mirar també Déu, el matrimoni i la família no es poden definir -en el seu ésser autèntic- a partir de les estadístiques, observant tan sols la realitat, sinó posant l'atenció en el que ens diu la revelació cristiana sobre l'amor cristià, la família i el matrimoni. Ens hem acostumat a definir-los «mirant» el que és fàctic, i no «escoltant» la Paraula. Correm el risc d'abandonar l'ideal evangèlic com a inassolible; el risc de recordar les dades sociològiques més que no pas el missatge revelat, i les xifres d'una enquesta, en comptes de les referències bíbliques.*

*Ens fa falta rellegir habitualment la Bíblia, i no pas per adaptar-la a les nostres realitats, sinó per desintoxicar-nos de certs models usuals de matrimoni, de família i també d'amor.*

*No podem oblidar el que Déu s'ha proposat amb la creació del matrimoni i de la família. Ja que no són fruit d'una cultura —com d'altres realitats humanes—, sinó una creació seva. Si és evident que l'opressió més gran de l'home és negar-li la seva autèntica condició humana (la seva relació amb la divinitat), es pot dir el mateix a propòsit de la família. I també es nega continuament a aquesta la seva condició autèntica, relacionada amb Déu.*

■ **† Ricard M. Carles**
*Arquebisbe de Barcelona*

**IMPROMPTU**

## *Pregària de Nadal*

Gràcies, Senyor, perquè ens permeteu, un any més, celebrar el vostre Nadal, la vostra vinguda entre nosaltres, els pobres homes que estimeu, malgrat que no sapiguem estimar-vos, els pobres homes que vivim enlluernats per les llums del món que tantes vegades ens priven de la vostra llum.

Fa gairebé dos mil anys que els àngels anunciaren a uns pobres pastors la Bona Nova, i fa gairebé dos mil anys que correm adelerats buscant un senyal que ens marqui el camí i, quantes vegades passem de llarg, sense adonar-nos que a cada porta hi ha una presència vostra, que ens allarga la mà demanant una engruna d'amor, una engruna de pau...

Ara que és Nadal, el vostre Nadal, obriu-nos el cor, Senyor! Feu que sentim el vostre amor, i que sapiguem escampar-lo allí on n'hi hagi mancança, anunciant-lo amb alegria, vessant-lo a mans plenes, amb la humil senzillesa d'aquells pastors que saberen escoltar el més sublim cant d'amor. Així sigui.

■ **Oriol Camps**

*D'esquerra a dreta: Pere Fàbregues, editor del llibre; Francesc Gamissans, o.f.m., traductor; Joan Triadú, presentador de l'obra i el pare Josep Gendrau, provincial dels franciscans de Catalunya*

*A la sala IFAC*

# Presentació del segon volum de «Les fonts franciscanes»

**BARCELONA**

El 30 de novembre passat fou presentat el llibre *Biografia de Sant Francesc d'Assís*, escrita pel doctor de l'Església, sant Bonaventura; i traduït del llatí al català per Francesc Gamissans, o.f.m., redactor de *Catalunya Cristiana*.

Aquesta obra és el segon volum de la col·lecció, *Les fonts franciscanes* que aplegarà en cinc volums tots els documents contemporanis referents al Pobrissó d'Assís. Aquest cos documental ha estat traduït a les principals llengües del món amb gran audiència de lectors. Ara, per primera vegada, es publica en català.

Féu el discurs de presentació, el Sr. Joan Triadú, Premi de les Lletres Catalanes, el qual dissertà sobre la influència del franciscanisme en els poetes i escriptors de Catalunya. El traductor, Gamissans, digué que la seva obra va adreçada al poble, en particular, a les comunitats cristianes, on el sant gaudeix de molta estimació. Les nostres àvies —digué— l'anomenen *el pare Francesc*, mentre que els joves apropant-se més a ell, el recorden pel *germà Francesc*.

El Sr. Pere Fàbregues, director-gerent de La Formiga d'Or, que edita la col·lecció, manifestà la importància d'aquests textos que no passen mai. Finalment, el provincial dels franciscans, pare Josep Gendrau, agraí el traductor i l'animà a continuar la seva tasca, i també dona les gràcies al públic assistent que omplia la sala de gom a gom.

El llibre, pulcrament imprès, va amb una coberta il·lustrada per l'eximia pintora, Montserrat Gudiol, i es troba en totes les llibreries del ram.

● C.C.

# Santa Llúcia: advocada de la vista i de la llum

**BARCELONA.-** La capella de Santa Llúcia és un temple petit que forma part del conjunt de la catedral de Barcelona en el seu angle nord-est i com a part del claustre. El féu construir el bisbe Arnau de Gurb i el confià a tres preveres, un d'ells amb el títol de prior, bé que sota la tutela dels canonges i dels bisbes. Per això va ser coneguda com a capella bisbal.

És un edifici gairebé quadrat fet vers l'any 1265 en l'estil romànic del darrer període, amb el portal principal obert al carrer i un altre d'unió amb el claustre. Té una volta lleugerament apuntada, les parets llises i un campanar d'espadanya de doble arc del 1681. En l'interior es troba el mausoleu del fundador amb la seva figura i una inscripció. El portal consta de columnes i arquivoltes treballades i l'escena de l'anunciació en un dels capitells.

Dedicada des d'un principi a Santa Maria i a les Santes Verges, contenia des del 1270 un altar i una imatge de santa Llúcia. La devoció a aquesta santa va prendre tanta volada als segles posteriors que, eclipsant i fent desaparèixer els altres altars i titulars, ha quedat per a ella sola. Avui tothom la coneix com a Capella de Santa Llúcia.

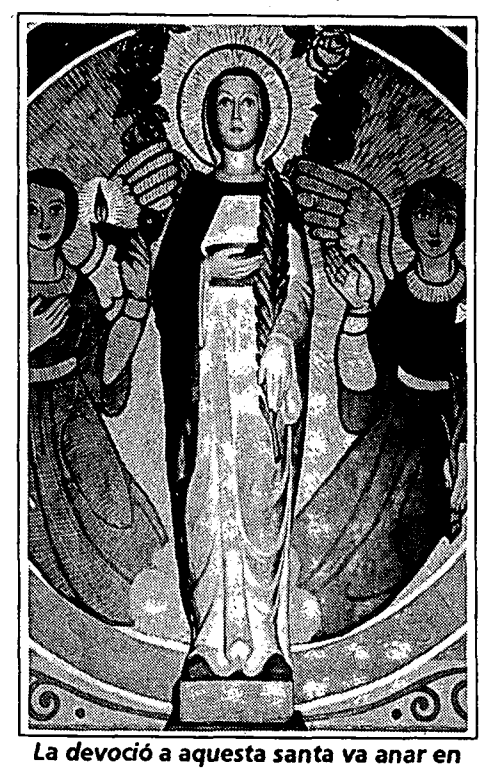

***La devoció a aquesta santa va anar en augment***

L'altar actual de Santa Llúcia, advocada de la vista i de la llum de l'enteniment, va ser realitzat l'any 1952 per Josep M. Nuet Martí, per encàrrec del Capítol de la catedral de Barcelona.

El conjunt és format per una talla de santa Llúcia, emmarcada en una pintura mural, en què hi ha representats dos àngels, que envolten la imatge de la santa, i quatre verges: santa Cecília, santa Eulàlia, ssanta Maria Goretti i santa Madrona, presidides per la Mare de Déu, Reina de les verges, escortada per dos arcàngels, sant Miquel i sant Gabriel. Completa el conjunt un baldaquí i la mesa de l'altar, que té un frontal amb la figura de l'Anyell al mig dels quatre evangelistes.

Aquest altar es va deteriorar pel pas del temps i ara el mateix Capítol, que ha volgut dignificar la capella romànica, ha fet restaurar el conjunt de l'altar. La restauració ha consistit a consolidar i recuperar la pintura mural, la imatge de santa Llúcia, l'altar i el baldaquí.

● C.C.

LA HORMIGA DE ORO BARCELONA
CASA FUNDADA EN 1885

LA FORMIGA D'OR S.A.

Avgda. Portal de l'Àngel, 5
Tel. 302 24 31 - 302 39 42
08002 Barcelona

LLIBRERIA DEL CLAUSTRE
(Claustre de la Catedral)
Tel. 268 40 02

EL MILLOR REGAL PER A REIS

MÉS DE CENT ANYS AL SERVEI DEL LLIBRE CRISTIÀ

Preu: 5.750 ptes.

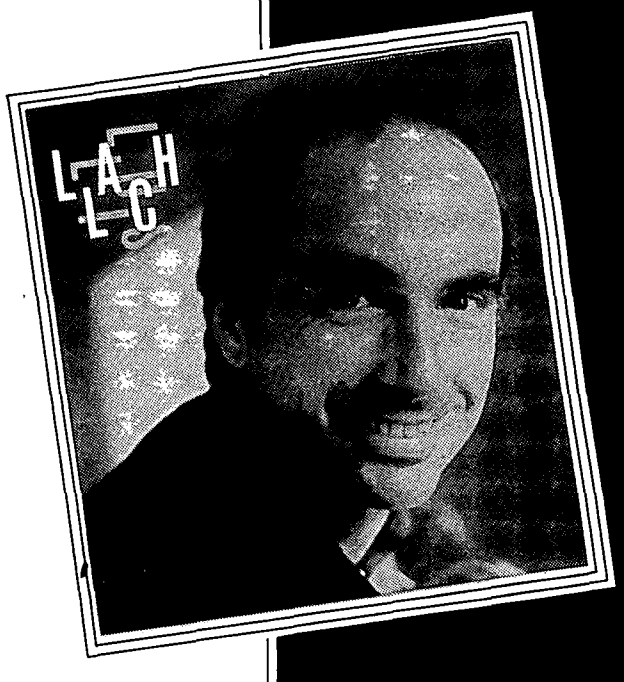


edicions 62

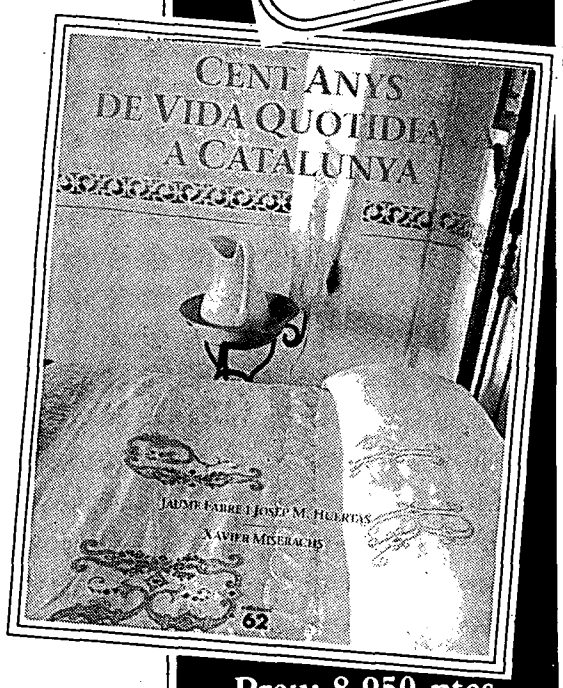


Preu: 8.950 ptes.

Preu: 1.980 ptes.

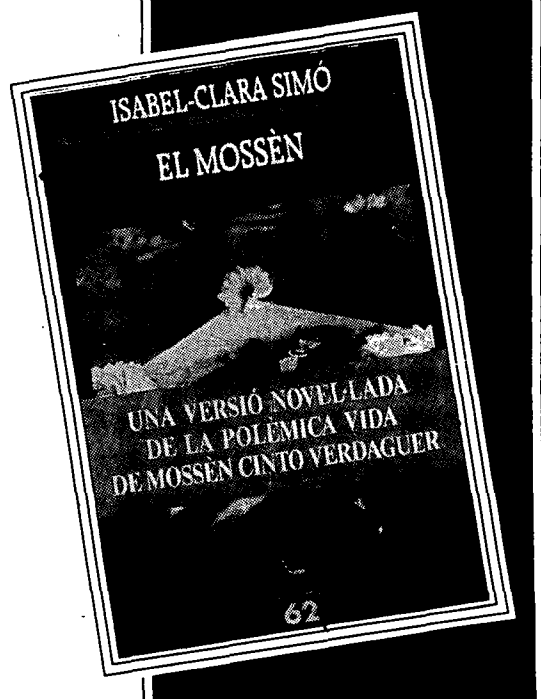

# «La vida religiosa ha d'ocupar el lloc que li correspon en l'Església»

## Entrevista a la presidenta de la URC, Núria Casas

***Volem que tothom pugui donar la seva aportació***

***Ser profeta és ser testimoni vivent de l'amor del Pare als homes***

**«Veig totes les forces espirituals —escriu la carmelita descalça, Cristina Kaufmann— amagades en el cor de tots els religiosos i de totes les religioses, les més íntimes aspiracions, els esforços i les esperances, les pors i els desànims, els desigs, els silencis profunds dels cors; tot això ho veig com un riu mogut, un corrent d'aigua clara que s'encamina cap a la mar, cap a Jesús i amb Ell al Pare per l'Esperit que aleteja sobre aquest corrent.»**

*Núria Casas i Tubau*

***El Concili Provincial Tarraconense té uns objectius, una organització i metodologia propis***

La II Assemblea de la URC (Unió de Religiosos de Catalunya) del curs 1991-1992, es va plantejar com a reptes les responsabilitats dels cristians davant la nova situació mundial, la manera d'ajustar-se a les expectatives de tota la comunitat cristiana, el sentit de la mateixa UCR, després de dotze anys de funcionament i el servei de la seva Comissió Permanent.

Les respostes del qüestionari dels assembleistes apuntaven a la necessitat de mobilitzacions, perquè els religiosos i les religioses de Catalunya se situessin en un lloc d'avançada com a testimonis de la veritat. A poc a poc, va anar prenent forma la possibilitat de convocar un congrés, que es va presentar el 26 de novembre passat i va realitzar diversos actes d'obertura a totes les diòcesis catalanes.

Núria Casas i Tubau de la Companyia de Maria i presidenta de la URC explica el sentit i els objectius d'aquest congrés.

*—¿Podria concretar què els va fer veure la necessitat de revifar la flama dels religiosos i les religioses requerint el Congrés?*

—Durant aquests darrers anys, sovint arribava a la Permanent de la Unió de Religiosos de Catalunya, a les seves assemblees, el suggeriment que caldria pensar en algun tipus d'acció que desvetllés l'interès de totes les comunitats, dels religiosos i les religioses, cada cop més compromesos en tasques de missió sovint fronteres i d'avantguarda. Varen entendre que se'ns demanava d'anar més a fons, d'avançar en la reflexió interna. Després de reflexionar-hi i de parlar llargament de COM podriem orientat aquesta tasca «d'orientació», optarem pel projecte del Congrés.

*—¿Dos cursos és un temps adient per realitzar tota la tasca que tenen en perspectiva?*

—Pensem que es necesiten dos cursos com a mínim, però tampoc no es tracta d'un calendari tancat. Allò que considerem important és que el procés doni joc, perquè cada etapa es pugui desenvolupar bé, que tothom pugui fer la seva aportació i que, durant el treball d'anàlisi i de reflexió, no decaigui el clima espiritual en què vol mantenir-se el Congrés.

La primera etapa (de gener a juny de 1994) té com a finalitat estudiar la realitat de la vida religiosa al nostre país, i es comptarà amb les dades que facilitin les cases provincials i les obtingudes a través d'un qüestionari, adreçat a algunes persones escollides dels diversos rostres de la vida religiosa. També es pretén implicar tothom en la marxa del Congrés, a partir d'una consulta de tipus personal i comunitari a persones vinculades o no a la vida relgiosa.

Les conclusions de la primera etapa ajudaran que la segona (d'octubre a de 1994 a febrer de 1995) reflexioni sobre els elements essencials de la vida religiosa (identitat-comunió-missió), alhora que s'afavoreixi el coneixement dels diversos instituts, i s'estructuri en encontres de tres caps de setmana.

L'etapa final (d'abril al maig de 1995) depèn molt de les etapes anteriors, tanmateix es considera que sempre s'estarà caminant en el terreny dels compromisos.

*—¿Quin és el paper de la Comissió Promotora i del Secretariat del Congrés?*

—La Comissió Promotora, formada per dotze superiors majors representatius de la vida religiosa contemplativa i apostòlica, s'encarrega de marcar les línies generals del Congrés i en deté la representació si s'escau. Aixi mateix, contacta amb les persones que han de portar col.laboracions específiques al Congrés. El Secretariat es fa càrrec dels aspectes organitzatius i d'animació general del Congrés, a fi que hi hagi una bona coordinació entre la Comissió Promotora i el Secretariat. Un membre de la Promotora actua d'harmonitzador d'aquest.

*—¿El treball d'aquest Congrés què aportarà al Sínode Episcopal i al Concili Provincial Tarraconense?.*

—Pel que fa al Sínode Episcopal sobre la Vida Religiosa, atesa la seva celebració a la tardor de 1994, no és possible aportar-hi el fruit d'una reflexió que tot just s'haurà iniciat. Ara bé, un esdeveniment tan significatiu com el d'un sínode, amb tota la reflexió prèvia que en aquest moment ha comportat, ajudarà sens dubte a desvetllar l'interès i la motivació de les comunitats religioses de Catalunya en relació al treball del Congrés.

Respecte el Concili Provincial Tarraconense, cal tenir en compte que té uns objectius propis, d'organització i de metodologia, i que els religiosos ens sentim especialment cridats a participar-hi en el moment i la forma que se'ns proposi a cada diòcesi. Això no ha de ser obstacle, penso, perquè el benefici de la recerca sobre la vida religiosa a casa nostra pugui ésser una aportació específica del que ella significa per a la missió de l'Església.

*—Encara que la inauguració del Congrés s'ha realitzat simultàniament a diverses poblacions catalanes, ¿es té previst un lloc on es farien reunions i altres activitats?*

—En principi no. Fora de l'assemblea de cloenda oberta a tothom i que, a hores d'ara no està, evidentment, organitzada. Una de les coordenades del Congrés és que sigui l'àmbit de trobada dels religiosos de les vuit diòcesis de Catalunya. Per tal de fer-ho possible, es preveuen moments de pregària i trobades de reflexió de cap de setmana de manera simultània a diversos indrets del país.

*—¿A què es deu que, malgrat la vida i el servei solidari i missioner de les congregacions i els instituts religiosos, a vegades es camini per vies paral.leles?*

—Potser cladria clarificar quin contingut se li dóna, en la pregunta, a l'expressió «caminar per vies paral.leles». Penso que si té una comprensió i una praxi correctes de l'eclesiologia, de tal manera que la vida religiosa ocupi el lloc que li correspon en l'Església particular. No han d'existir camins paral.lels, sinó una acció ben conjuntada en vistes a l'única missió de l'Església.

*—Per acabar, per a vostè, ¿què significa ser presència profètica en el món d'avui?*

—Considero una presència profètica aquella que és testimoni vivent de l'amor del Pare als homes. El testimoni d'una vida joiosa i esperançada que té com a referència essencial la fe en Jesús. L'estil de vida que Ell ensenya a viure i les relacions de fraternitat amb tots els homes, especialment amb aquells que es troben en situacions de més deshumanització.

**■ Núria Oriol i Palarea**

# Bon Nadal
# i Feliç Any
# 1994

Caixa Penedès

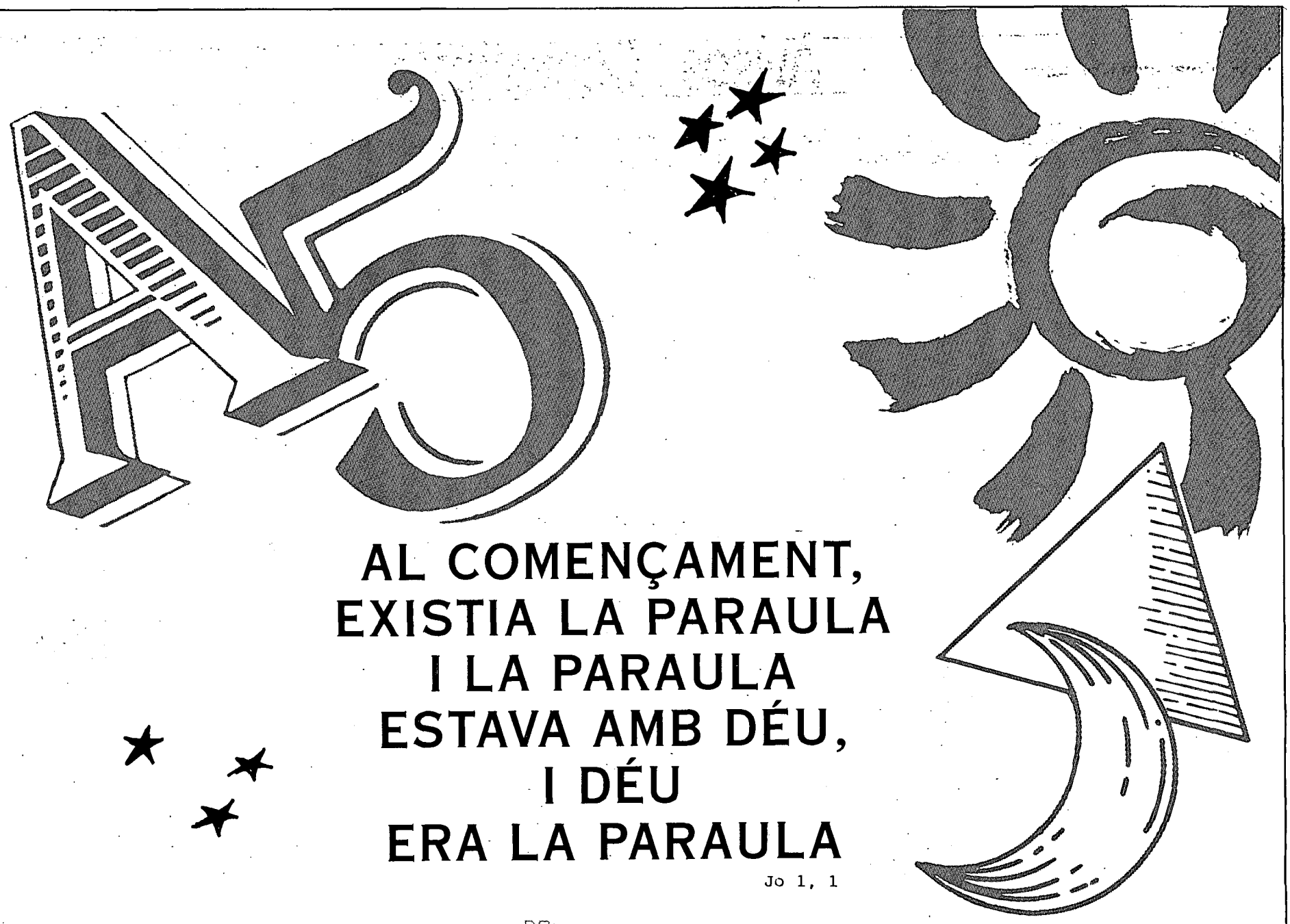

AL COMENÇAMENT,
EXISTIA LA PARAULA
I LA PARAULA
ESTAVA AMB DÉU,
I DÉU
ERA LA PARAULA

Jo 1, 1

# BLANQUERNA

LA FUNDACIÓ BLANQUERNA
I ELS SEUS CENTRES:

ESCOLA UNIVERSITÀRIA
DE MESTRES

FORMACIÓ CONTINUADA

FACULTAT DE PSICOLOGIA
I PEDAGOGIA

ESCOLA UNIVERSITÀRIA
D'INFERMERIA I FISIOTERÀPIA

US DESITGEN UN BON NADAL
I VENTURÓS ANY 1994.

© GRUPORT, S.L.

## BARCELONA

• **«ELS PASTORETS DE LA PALMA.»** - Representacions de *L'estel de Natzaret* de Ramon Pàmies, a l'Aliança Palmarenca (c/ Sant Josep s/n, 08756 la Palma de Cervelló). **Dia de Nadal,** a les 19h, i els dies **26, 2 i 9,** a les 17.30h. Informació i reserves: tel. 660-03-85 i 660-02-28.

• **«LA VEU DE L'EVANGELI»: TEL. (93) 415-66-16.** - Servei telefònic del Secin que permet escoltar cada setmana una reflexió qualificada i breu (no més de 3 minuts) sobre l'evangeli dominical. A partir del **dia 27,** fins al 10 de gener, a càrrec de Mn. Manuel Valls i Serra, director de «Catalunya Cristiana». Servei inicial en castellà, des de Saragossa: tel. (976) 44-45-46 o al 44-55-55, i també actualment des de Madrid: tel. (91) 634-20-77. Des de Donostia/ Sant Sebastià, en euskera: tel. (943) 47-33-11, i en castellà: (943) 47-33-00.

• **SOLEMNE HORA SANTA I EUCARISTIA DE CAP D'ANY.** - De l'arxiprestat de la Bonanova, a la parròquia de la Mare de Déu de la Pau (Pl. Ferran Casablancas 4) el **dijous 31:** a les 22h, hora santa sobre el tema de la família, i a les 23h, eucaristia.

• **VETLLA DE CAP D'ANY.** - Organitzada per l'Adoració Nocturna Femenina, **divendres 31,** a les 23h (per acabar a la una), a l'església del Santíssim Sagrament (c/ Aragó 268, 08007 Barcelona), amb celebració de l'eucaristia presidida pel bisbe Dr. Pere Tena. Més informació: tel. 216-02-13 (de dilluns a divendres, de 18 a 20h).

• **JORNADA MUNDIAL DE LA PAU.** - Sota el lema d'enguany: «De la família neix la pau de la família humana», Justícia i Pau convoca a la celebració de l'eucaristia de l'**1 de gener,** a les 12h, a la catedral de Barcelona. Més informació: tel. 317-61-77.

• **CONCERT A VALLGORGUINA.** - A la Parròquia de Sant Andreu, **diumenge 2,** després de la missa de 12, el trio format per A. Domènech (violí), Sergi Magallals (flauta travessera) i Rafael Morales (guitarra) interpretarà peces de música clàssica.

• **UNIÓ COMARCAL DE LLIGUES DE PERSEVERANÇA.** - Hora santa de la del Baix Llobregat, **diumenge 2,** primer de mes, a les 17.45h, a la cripta de Gaudí (parròquia del Sagrat Cor de Jesús) de la Colònia Güell, assistida pel bisbe auxiliar Dr. Joan-Enric Vives.

• **«SENYOR, QUÈ ESPERES DE MI?»** - Recés per a joves en recerca de la pròpia vocació cristiana, els dies **8 i 9 de gener,** al Brull. Hi participaran el Sr. Bisbe auxiliar Joan-Enric Vives, Mn. Salvador Bacardit i Mercè Lajara. Tots els joves de més de 16 anys que hi vulguin participar, poden trucar al Seminari Conciliar: 454-16-00 (matins), o a Mercè Lajara: 379-15-20 (vespres).

• **RECÉS PER A RELIGIOSES.** - Dirigit pel P. Pedro Galofré, s.i., **diumenge 9,** a partir de les 10.30h, a la Casa d'Espiritualitat Maria-Antònia París (c/ Major de Sarrià 169, tel. 203-72-12 i 203-74-04).

• **«SELECTA IV» DEL MUSEU DIOCESÀ DE BARCELONA.** - Exposició en homenatge al Dr. Pere Tarrés (1905-1950), a l'edifici de la Pia Almoina (Pla de la Seu 7), d'obres fins al Renaixement. Oberta fins al febrer; horari: de 10.30 a 13.30h i de 17 a 20h; diumenges, només de 10.30 a 13.30h. Visites comentades. Més informació: tel. 302-14-83.

• **PESSEBRE MONUMENTAL A LA PARRÒQUIA DELS DOLORS, DE SANTS.** - A Barcelona (c/ Begur 3). Es pot visitar fins al 24 de gener; els festius, de 10 a 14h i de 18 a 21h, i els laborables, de 18 a 21h (metro L-5: Badal; bus: 56 i 57).

## TARRAGONA

• **LA BISBAL DEL PENEDÈS.** - Concert de Nadal, dins el cicle de Concerts d'Hivern, **dissabte 25,** a les 18.30h, a l'església de Santa Maria, amb la intervenció del Pòdium de Joves Músics, dels Cors Antistiana i Santa Maria i dels alumnes d'escoles del Baix Penedès, sota la direcció de Joan Ferré.

## SOLSONA

• **AVIÀ: CONCURS DE PESSEBRES EN MINIATURA.** - Edició extraordinària, la 21a, sota el lema: «El pessebre com una petita obra d'art», amb exposició a la rectoria els dies festius, fins al 6 de gener, d'11.30 a 14h i de 17 a 20h. Més informació: tel. 823-00-00.

**MOU-TE CONTRA L'ATUR**

**AJUDA'NS**

ACCIÓ SOLIDÀRIA CONTRA L'ATUR

Acció Solidària Contra l'Atur

FUNDACIÓ

Riera St. Miquel,1, bis. 3er. 2a.
Telèfon 217 41 08
08006 BARCELONA

INFORMEU-VOS DEMANANT EL FULLETÓ

**LA VEU DE L'EVANGELI**
**Telèfon ( 93 ) 415 66 16**
**TELEFONO DEL EVANGELIO**
**976 - 44 45 46**
**976 - 44 55 55**

## «Ràdio Estel»

L'emissora de l'Arquebisbat de Barcelona emetrà al 106.6 de la FM.

Tots els qui esteu interessats a donar suport material a aquest mitjà de difusió de l'Església, que contribuirà a la seva tasca evangelitzadora, podeu fer arribar el vostre donatiu a: Banco Popular Español, oficina principal de Barcelona. CCC 0075-0002-060-04336593.

Gràcies!

**Residència Geriàtrica BON VIURE**

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

**Tel. 427 44 53.**

# GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

## Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

### MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ;

| | |
|---|---|
| JOAN ESCOLA<br>47020 LINARO<br>00135 ROMA<br>ITALIA | 17.732 Ptes |
| FERRAN GUILLEN<br>BP 10230<br>DAKAR<br>SENEGAL | 21.892 Ptes. |
| COTTOLEGNO P ALEGRE<br>C/7 A N66-30 AP AEREO 912<br>BAR. LAS AMERICAS/BUENAVENTURA<br>COLOMBIA | 21.892 Ptes. |
| MARIA PONS MARTI<br>LEPROSERIE S. JOSEPH BP. 94<br>FORT DAUPHINH<br>MADAGASCAR | 21.892 Ptes. |

### BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció.....Tel.....
Població.....D.P.....Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA"el missioner.....
(nom i cognoms)
L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ talò que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal nº.....
Nº. compte corrent.....
Població.....Província.....
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meva autorització per aquest pagament.
Població.....Data.....
Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

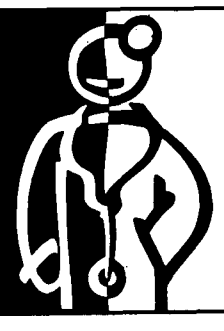

30 anys de medicina Solidària amb el Tercer Món

medicus mundi catalunya

Elisa, 14 / 08023 BARCELONA
Tels.: (93) 418 47 62 / Fax: (93) 418 48 66

• Ajuts: "La Caixa". Oficina n.º 1010. N.º de compte 354-50 de Barcelona

### Monsenyor José Sánchez, secretari general de la Conferència Episcopal

# «La legalització de l'eutanàsia és un tobogan de frenada perillosa i difícil»

El secretari general de la Conferència Episcopal, monsenyor José Sánchez, va manifestar a Europa Press que *«la legalització de l'eutanàsia és un tobogan de frenada perillosa»*.

Monsenyor Sánchez digué que la legalització de l'eutanàsia a Holanda *«és una mesura molt perillosa. La nostra societat pateix d'una insensibilitat davant de problemes incòmodes que exigeixen sacrifici. És el que planteja la legislació proavortista, la legalització de l'eutanàsia i les legislacions que representen un ajut més generós al desenvolupament»*.

*«Tot el que comporti un esforç, generositat, cedir el nivell de vida adquirit es veu com un enemic que cal eliminar* —afegí— *. En aquesta mateixa situació hi ha el tracte o acolliment dels estrangers o dels sectors marginals de la nostra societat»*.

Segons monsenyor Sánchez, *«aquest és un tema que la nostra societat ha de plantejar-se si no vol anar de mal en pitjor. És un tobogan de frenada perillosa i molt difícil. Moltes persones que parlen de l'eutanàsia s'obliden del dret a la vida»*.

*«L'eutanàsia activa* —afegí— *planteja una acceleració de la mort per mètodes actius. Aquest és el que nosaltres veiem com un atemptat molt perillós sobre el valor vida»*.

### A la cua en la protecció a la família

Aquest diumenge, l'Església inaugurarà l'Any Internacional de la Família. Monsenyor Sánchez assenyalà que estem a la cua dels països del món en els ajuts a aquesta institució. Assegurà que *«s'han perdut anys extraordinàriament fecunds i positius arreu d'Europa»*. Va posar com a exemple d'ajuts Bèlgica, França, Alemanya i Anglaterra.

Va ressaltar que calia instar més els ajuts per aliments als fills i protegir la família en la part fiscal, cultural i les beques. El secretari de l'Episcopat indicà que les famílies dels pagesos tenen dificultats, com el desplaçament dels seus fills a la ciutat per estudiar, que val mig milió de pessetes. Tot això ha forçat l'emigració.

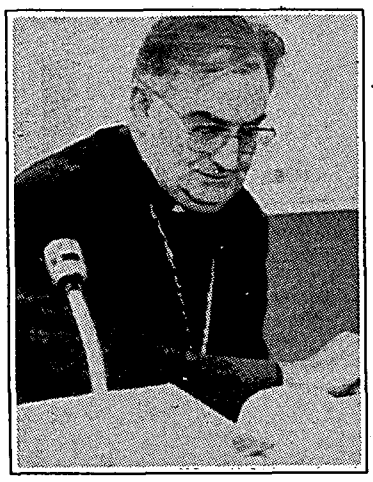

*El secretari de l'Episcopat demana més ajudes a la família*

*«Hi ha* —afirmà— *una sèrie de endarreriments a la protecció a la família que si en aquests moments s'afronten amb valentia, es pot millorar molt. Però estem força malament»*.

### Protecció a la infància davant la TV

Monsenyor José Sánchez afirmà que la manca de protecció dels infants i de la família davant la televisió és un mal del món sencer.

Per solucionar aquest problema va proposar que col·laborin els poders públics i els mitjans de comunicació, *«imposant-se una mena d'autocensura en atenció a una educació més ordenada de la infància i de la joventut. És molt difícil per uns pares mantenir tot un dia els seus fills enfadats i frustrats sense veure la televisió, perquè quan vagin a l'escola els seus companys els preguntaran per la pel·lícula de la nit anterior i serà l'únic desgraciat que no l'haurà vista»*.

*«Als pares* —afegí— *no se'ls pot encomanar una tasca tan antipàtica, sinó que ha de fer-se abans. És a dir, els poders públics i els mateixos mitjans de comunicació han de tenir una espècie de codi deontològic de protecció a la infància. És una responsabilitat que ens afecta a tots»*.

### Bones relacions amb el govern

Un altre punt tractat en l'entrevista fou les relacions amb el govern, que, segons, monsenyor Sánchez, són bones. S'està treballant en totes les comissions bilaterals que crearen ambdues parts, com Ensenyament, Justícia, Treball i Seguretat Social, Afers Socials, Cultura, etc.

El secretari de l'Episcopat va manifestar que en aquestes comissions ja s'han establert els marcs de negociació en temes com ensenyament i educació. En altres encara no s'ha començat.

Per últim, monsenyor Sánchez indicà que té una impressió molt bona sobre el nou director general d'Afers Religiosos, Pablo Santaella, ja que és un home amb gran interès per fer front als temes.

■ E.P.

# Els monjos de Silos triomfen amb un disc de cant gregorià

*El disc recull les millors obres del cant gregorià*

Un disc que recull les millors obres del cant gregorià, interpretades pel cor de monjos del monestir benedictí de Santo Domingo de Silos, s'ha situat en tan sols una setmana en el número u de vendes a Espanya, davant d'intèrprets de música melòdica, rock o salsa.

Segons la llista de vendes de discs, cintes i discs compactes realitzada per l'associació fonogràfica ALEF, els cants gregorians superen en el gust dels espanyols, grups de fama reconeguda com els Beatles —les obres dels quals s'han reeditat recentment— o Guns n'Roses i cantants com Frank Sinatra, Glòria Estefan o Elton John.

Aquesta llista, revela que el primer lloc en les vendes és ocupat per l'esmentat disc, interpretat pels monjos del monestir de Silos. El segueixen Glòria Estefan, amb música d'inspiració cubana, el rock de Guns n'Roses, el duo de Elton John amb diversos artistes internacionals, els britànics UB-40, l'espanyol Sergio Dalma i Phil Collins.

■ E.P.

# Presenten un còmic per nens sobre la malaltia de l'epilèpsia

Un còmic per nens que explica quins són els símptomes de l'epilèpsia i que pretén desmitificar aquesta malaltia a través d'uns personatges que expliquen com es controla, ha estat presentat a Barcelona.

Aquesta publicació, de la qual s'ha imprès un tiratge de 200.000 exemplars, planteja en 24 pàgines diverses qüestions sobre l'epilèpsia, i ajuda els nens a descobrir si pateixen o no aquesta malaltia mitjançant el personatge de l'«Alícia», una nena que continuament interroga el «doctor Paz».

El còmic es distribueix gratuïtament als consultoris mèdics de neurologia i centres d'ensenyament, i en la seva elaboració han col·laborat la Societat Espanyola de Neurologia, la Lliga Espanyola contra l'Epilèpsia, i altres associacions d'àmbit nacional vinculades amb aquesta malaltia.

Es calcula que a Espanya hi ha unes 300.000 persones que pateixen epilèpsia i amb aquest còmic es pretén donar resposta a les preguntes que familiars i pacients fan sobre ella.

■ D.H.

JOVENTUT CATÒLICA

Joventut Catòlica
MOLINS DE REI

1993 - 1994

ELS PASTORETS
"EL BRESSOL DE JESÚS"
DE
FREDERIC SOLER, "PITARRA"

MÚSICA MESTRE: M. BLANCH
amb orquestra
Tarda a les 6

26 de desembre 1993
2 de gener 1994
6 de gener 1994
9 de gener 1994
16 de gener 1994 (Representació extraordinària d'actors veterans.)

Venda anticipada de localitats: Tel. 680 08 01

Plaça Pius XII, 1. Telèfon 668 00 15 Molins de Rei

LA HORMIGA DE ORO · BARCELONA · CASA FUNDADA EN 1885

# LA FORMIGA D'OR S.A.

Avgda. Portal de l'Àngel, 5
Tel. 302 24 31 - 302 39 42
08002 Barcelona

LLIBRERIA DEL CLAUSTRE
(Claustre de la Catedral)
Tel. 268 40 02

EL MILLOR REGAL PER A REIS

## MÉS DE CENT ANYS AL SERVEI DEL LLIBRE CRISTIÀ

Passa les millors estones amb els més simpàtics i divertits personatges. Diverteix-te veient com se les compon el Drac Vermell per tenir amics, o aprèn amb Pat la Bèstia a fer les més tendres carícies a la teva mascota.
Amb El Cos Humà, fes un viatge màgic al fons del teu cos i mira des de dins com és.

Beascoa Internacional

Babar, el teu personatge més estimat, t'ensenyarà les lletres i els números i més tard podràs sortir a passejar amb el teu Gosset Fredy.
El Llibre Rodó torna, ara amb els divertits personatges de la masia. ¿T'agradaria veure què s'amaga en el llibre Els Ossos Balladors?

**Tot això ho podràs trobar en els teus llibres favorits.**

## Aladdin i els seus amics «VIUEN» en els llibres Beascoa, S.A.

Beascoa Internacional és una marca del Grupo Ediciones Beascoa, S.A.

Ediciones Beascoa, S.A. - c/ Comerç, 60 - 08003 Barcelona - Tel. (93) 319 65 17 - Fax (93) 310 76 94

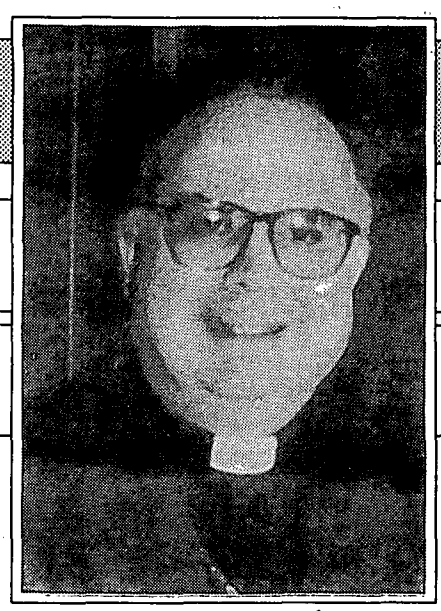

*Monsenyor Ciuraneta reclama una més gran protecció de la família per part del govern*

*Monsenyor Francesc Ciuraneta, bisbe de Menorca i membre de la Subcomissió de la Família de l'Episcopat*

# «Cal avançar molt en ajuts a la família per homologar-nos amb Europa»

El bisbe de Menorca i membre de la Subcomissió de la Família de la Conferència Episcopal, monsenyor Francesc Ciuraneta, va manifestar a Europa Press que «en aquests moments pràcticament no hi ha a Espanya una política de protecció a la família ni un organisme específic que tingui cura de la política familiar».

Monsenyor Ciuraneta féu aquestes declaracions amb motiu de la propera inauguració de l'Any Internacional de la Família, que serà el 26 de desembre.

**—¿Considera vàlid el suport del Govern a la família a Espanya?**

—En aquests moments pràcticament no hi ha a Espanya una política de protecció a la família ni un organisme específic que tingui cura de la política familiar.

Hi ha determinades polítiques que incideixen positivament en alguns problemes familiars concrets però que no han estat pensades directament pel Govern des de l'òptica de la protecció familiar.

Concretament a Espanya es dedica a la família un 1,8 per cent del Producte Interior Brut davant la mitjana comunitària que se situa en un 7,9. Cal avançar moltíssim en aquest terreny per col·locar-nos en una situació homologable a la resta d'Europa.

## Excessiu protagonisme de la televisió

**—¿Quina és la incidència de la televisió a la família?**

—A vegades fa la impressió que en moltes famílies es concedeix un excessiu protagonisme a la televisió en detriment del diàleg familiar. També els pares haurien de tenir cura dels programes que veuen els fills.

Un instrument que pugui ser valuós per a l'educació pot convertir-se en perjudicial per a la persona. En general, la televisió hauria d'usar-se amb moderació i disciplina, i ser ocasió de diàleg per formar judicis rectes.

## El principi de subsidiarietat

**—¿Els pares han d'elegir l'educació dels seus fills?**

—Els pares són els educadors nats dels seus fills. A ells els pertoca primàriament el dret i l'obligació d'educar els seus fills.

Certament aquest dret necessita l'ajut de la societat, la qual ha de tutelar els drets i obligacions dels pares completant l'obra de l'educació familiar segons el principi de subsidiarietat.

Els pares, en virtud de la seva intransferible obligació i dret d'educar els seus fills, tenen la llibertat absoluta d'elegir, segons la seva pròpia consciència, l'escola i el tipus d'educació per als seus fills.

**—Segons la ministra d'Afers Socials han de considerar-se com a famílies tant les unions matrimonials com les extramatrimonials...**

—Crec que la ment del legislador, en la redacció de l'article 39 de la Constitució Espanyola i quan s'aprovà aquesta l'any 1978, estava més a prop del concepte tradicional de família com a fruit d'una unió matrimonial permanent o amb vocació de permanència entre un home i una dona, obert amb caràcter general a la procreació.

Aquesta interpretació ha estat objecte darrerament de diversos atacs intel·lectuals, jurídics, filosòfics i pràctics, de tal manera que avui en el nostre ordenament jurídic no se sap molt bé què s'entén per família.

Tot català ha d'acceptar que el matrimoni i la família en sentit tradicional són més dignes de protecció i de respecte que qualsevol altra forma de relació interpersonal entre éssers humans adults del mateix o de diferent sexe.

## Valor social insubstituïble

**—¿Què pot aportar l'any Internacional de la Família a la família espanyola?**

—Certament aquesta celebració no resoldrà, per desgràcia, tots els problemes que té plantejats la família sobretot els greus problemes econòmics de moltres famílies pobres o els problemes humans de les famílies desestructurades.

Tanmateix, crec que seria un fruit positiu d'aquesta celebració que les famílies espanyoles se sensibilitzaran sobre els seus drets, assumint el seu protagonisme en la vida de la societat i defensant el valor social insubstituïble que té la família pels serveis que està aportant a la societat i que, per tant, mereix el suport i la protecció perqué pugui complir la seva missió de ser «l'escola del més ric humanisme».

■ **Ignacio Javier Fernández**


# AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA

**NADAL** ÉS COMPARTIR
**NADAL** ÉS ESTIMAR
**AEN**, ENS AJUDA A DONAR RAÓ DE LA NOSTRA ESPERANÇA
NO PENSIS EN LA COLLITA
PENSA NOMÉS EN LA PROPERA SEMBRADA

**DELEGACIÓ A CATALUNYA:** Lluis Antúnez, 24, 2n. 2a. - 08006 *BARCELONA* - ☎ 237 37 63

*S'ha fet a Brasil l'«Encontro Latino Americano de Organizaçoes Indígenas Negras e Populares»*

# Les polítiques econòmiques han de garantir el benestar de tothom

**SALVADOR DE BAHIA (Brasil).— Es va realitzar l'"Encontro Latino Americano de Organizaçoes Indígenas, Negras e Populares" com una possibilitat més de reflexió i de recerca de possibles vies de solució dels problemes que planteja aquest continent. Van assistir-hi centenars de representants de les entitats que convoquen milions de persones que defensen els drets dels negres, dels indígenes, dels camperols, de les dones i, en general, dels habitants dels països iberoamericans.**

*Es treballa en el present per un futur sense violència*

Es va partir d'una anàlisi realista de la situació actual de l'Amèrica Llatina, que pateix una greu crisi econòmica. El fet que els beneficis obtinguts quedin concentrats en mans d'una minoria oligàrquica i que s'hagin d'enviar permanentment recursos per pagar el deute extern, no afavoreix el desenvolupament integral d'aquests països. Si també s'hi afegeix que les democràcies són febles o que alguns règims s'autodenominen demòcrates sense ser-ho, la inestabilitat política i social contribueix a la corrupció, la repressió i els abusos contra els drets humans. Aquestes condicions afavoreixen l'augment de la persecució i discriminació contra els negres, els indígenes, les minories étniques i les dones.

### Llavors de transformació

Però per construir el present dia a dia, els diversos representants sabien que havien d'usar les anàlisis inicials per elaborar propostes de cara al futur. Aleshores, en la lectura de les conclusions es va destacar la necessitat que les polítiques econòmiques tinguin com a objectiu principal la garantia de la vida i del benestar de tothom, no sols per a una minoria.

A partir d'això defensen la suspensió del pagament del deute extern, una nova política que redistribueixi la renda i la implantació d'una veritable reforma agrària que garanteixi el dret a la terra, al treball i a la vida en el camp —evitant les successives onades migratòries cap a les grans ciutats—. També es demana que l'Estat prioritzi els serveis socials d'atenció pública, de la salut, educació, habitarge i benestar social en els seus pressupostos, i que la producció agropecuària serveixi per alimentar el poble i per a l'exportació, ensems que s'implantin mesures d'incentivació i rsuport als petits agricultors, als petits empresaris i es millorin les condicions de vida i de medi ambient a les ciutats.

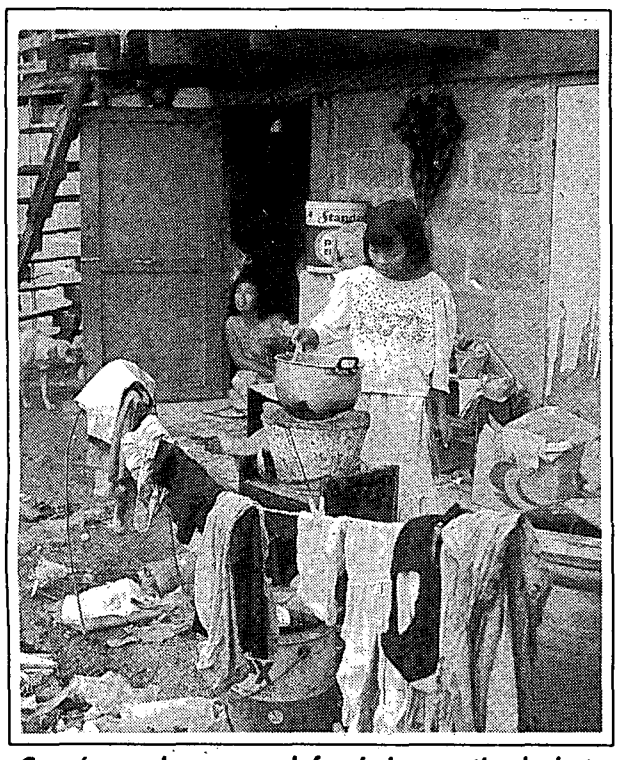

*Convé que els governs defensin i respectin els drets humans*

Les diverses organitzacions estaven d'acord a suspendre els processos de privatització, a fi de preservar el patrimoni nacional i de les empreses estatals estratègiques com un bé públic sota el control dels ciutadans.

També demanen la implantació de règims realment democràtics, que basin les decisions polítiques i econòmiques en la participació popular. Que es tinguin en compte els valors de l'ètica i de la transparència com a criteris fonamentals de l'administració pública. I que es garanteixi el dret dels ciutadans a organitzar-se lliurement, d'acord amb els seus legítims interessos.

### Per damunt de tot, el respecte

Aquestes organitzacions reconeixen el dret dels pobles indígenes a existir, demanen que es demarquin les seves terres i es respecti la seva cultura i autonomia. Que es regularitzi la situació dels habitants de les terres ocupades tradicionalment per les comunitats negres. I creuen que és fonamental eliminar el racisme, la discriminació social i sexual, especialment en els programes d'educació, i creixi el respecte per la pluralitat, per les diferents ètnies, cultures i religions.

És important que es castiguin els responsables d'actes de corrupció, violència policial i violació de drets humans. Finalment, expressen als polítics llatinoamericans que condemni el bloqueig econòmic imposat a Cuba, i que exigeixin el retorn dels governs constitucionals d'Haití, Perú i Panamà.

■ **Núria Oriol Palarea**

*Segons un informe d'Amnistia Internacional*

# Greus violacions dels drets humans a Iran

A Iran persisteixen les greus violacions de drets humans i hi ha una creixent inquietud per l'abrupte augment de les figures de l'oposició al règim que han estat assassinades fora del país, ha declarat Amnistia Internacional.

En un nou informe sobre el país, l'organització destaca els casos de les víctimes de llargs empresonaments, judicis injustos, tortures i execucions: moltes de les quals són membres de minories ètniques i religioses.

Amnistia Internacional assegura: «Els presos polítics han passat anys en la presó després de judicis sense les degudes garanties i cada any n'augmenta el nombre amb noves condemnes. Els opositors polítics, reals o imaginaris, són les principals víctimes, junt amb les minories religioses, tals com els *bahais* o els convertits al cristianisme, i els membres de minories ètniques, com els kurds, els balutxis o els àrabs. S'han flagellat dones per violar el codi indumantari islàmic, s'han torturat els presos i s'han executat els dissidents polítics».

I els abusos continuen: Només el mes passat, un dibuixant, Manouchehr Karimzadeh, fou condemnat a 10 anys de presó per l'acudit gràfic que es va publicar en la revista *Fard* l'any 1992. Un tribunal havia anul·lat una sentència anterior d'un any de presó. Karimzadeh augmenta així el nombre dels presos de consciència d'Iran. Amnistia internacional demana l'alliberament de tots els presos.

El nou informe també esmenta alguns casos d'activitas de diversos grups d'oposició diferents que han resultat morts fora d'Iran en els últims 18 mesos: Sadegh Sharafkandi, secretari general del Partit Democràtic Kurd d'Iran, i d'altres tres persones moriren a causa dels trets efectuats per uns homes emmascartas a Berlín l'any 1992. Els fiscals alemanys afirmen que el cap dels atacants era un agent del servei secret iranià que havia rebut dels seus superiors de Teheran l'ordre de dur a terme el múltiple assassinat.

En un cas similar, Alí Akbar Ghorbani, de l'Organització Muyahidin del Poble d'Iran, un altre grup d'oposició, fou segrestat a Estambul el juny del 1992. El seu cadàver mutilat es va trobar vuit mesos després. El ministre turc de l'Interior acusà un «grup integrista islàmic vinculat a Iran» de matar-lo, així com a dos escriptors turcs.

Els assassinats d'aquest tipus han continuat durant aquest any. Entre les víctimes recents hi ha dos membres de la tribu balutxi *narui*, als quals mataren a trets a la porta de la seva llar a Karatxi el març del 1993; el representant a Roma de l'opositor Consell nacional del Moviment de Resistència d'Iran, assassinat durant el mateix mes, i Momammed Ghaderi i Bahram Azadifar, ambdos associats al Partit Democràtic Kurd d'Iran, assassinats en dos incidents diferents a Turquia durant el mes d'agost.

Segons Amnistia Internacional, la pauta dels atacs contra els activites de l'oposició suggereix amb força que almenys alguns d'ells han estat víctimes d'execucions extra-judicials per part d'agents del govern d'Iran.

«Els rutinaris desmentiments del govern sonen a buit— afirma l'organització—. No tenim notícia de cap mesura del govern per investigar exhaustivament la presumpta implicació dels seus funcionaris en aquests assassinats.

«Molts exiliats iranians viuen en un estat de constanta temença a morir executats extra-judicialment, una amenaça que s'estén també als estrangers, com l'escriptor britànic Salman Rushdie i les persones relacionades amb la publicació o la traducció de la seva obra *Versos satànics*, per la qual causa, el govern iranià va emetre una *fatwa* decretant la seva mort, el febrer del 1989.

«El govern ha de prender mesures urgents per millorar el seu historial de drets humans —ha declarat Amnistia Internacional—. El cicle de violacions ha d'acabar perquè pugui haver-hi esperança per als drets humans a Iran».

# Horaris de misses per arxiprestats

És un treball que els Socis-Voluntaris de SECIN-MONTSIÓ han coordinat i posat al dia. Són quatre opuscles diferents que comprenen tots els horaris de les quatre zones episcopals del bisbat de Barcelona. (En projecte i preparació, els dels altres bisbats catalans.) Es poden adquirir a SECIN-MONTSIÓ, Rambla de Catalunya, 115, els dilluns, dimecres i divendres d'11 a 13 i de 17 a 19.

Es poden aportar rectificacions, noves dades i col·laboracions que millorin la nostra idea inicial. Creiem que pot ésser molt útil per a les famílies practicants i d'orientació per aquells que encara no ho siguin. Molt útil per a excursionistes o persones desplaçades.

LA HORMIGA DE ORO · BARCELONA · CASA FUNDADA EN 1885

# LA FORMIGA D'OR S.A.

Avgda. Portal de l'Àngel, 5
Tel. 302 24 31 - 302 39 42
08002 Barcelona

LLIBRERIA DEL CLAUSTRE
(Claustre de la Catedral)
Tel. 268 40 02

EL MILLOR REGAL PER A REIS

## MÉS DE CENT ANYS AL SERVEI DEL LLIBRE CRISTIÀ

PLAZA & JANES
P & J
EDITORES

# PLAZA & JANÉS

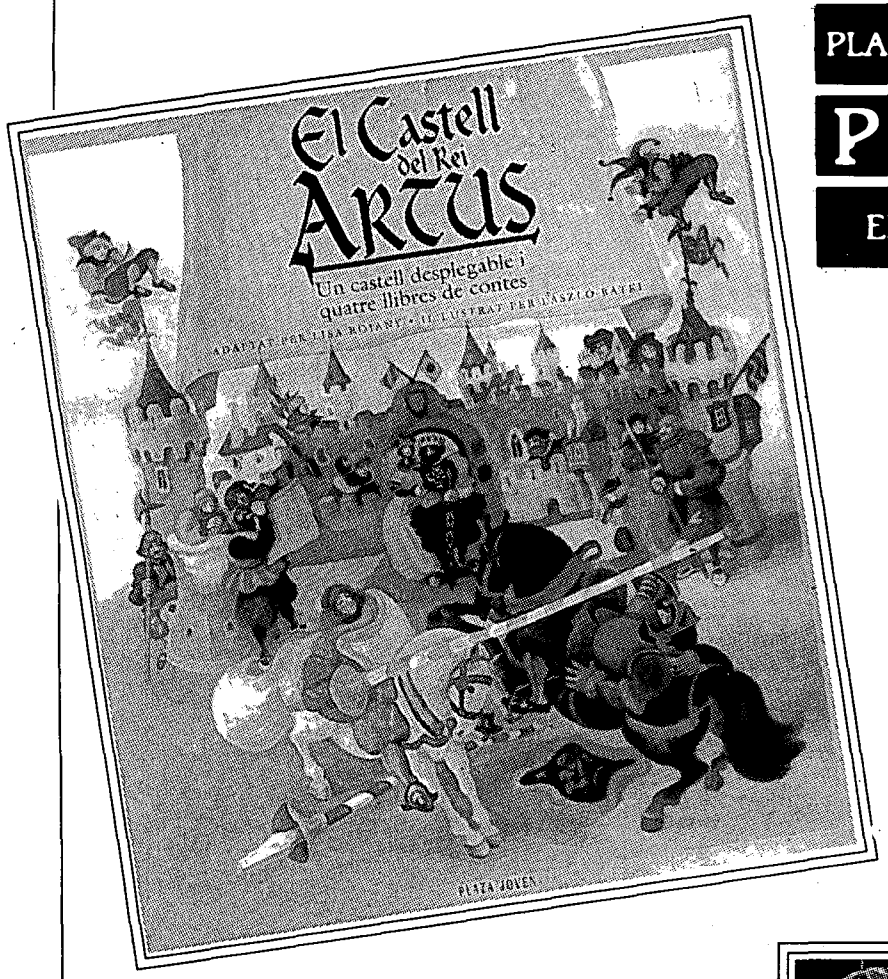

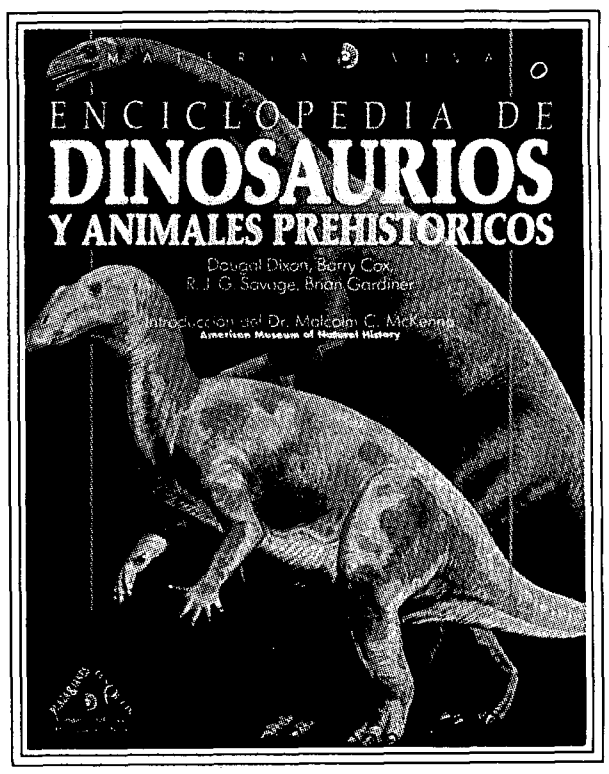


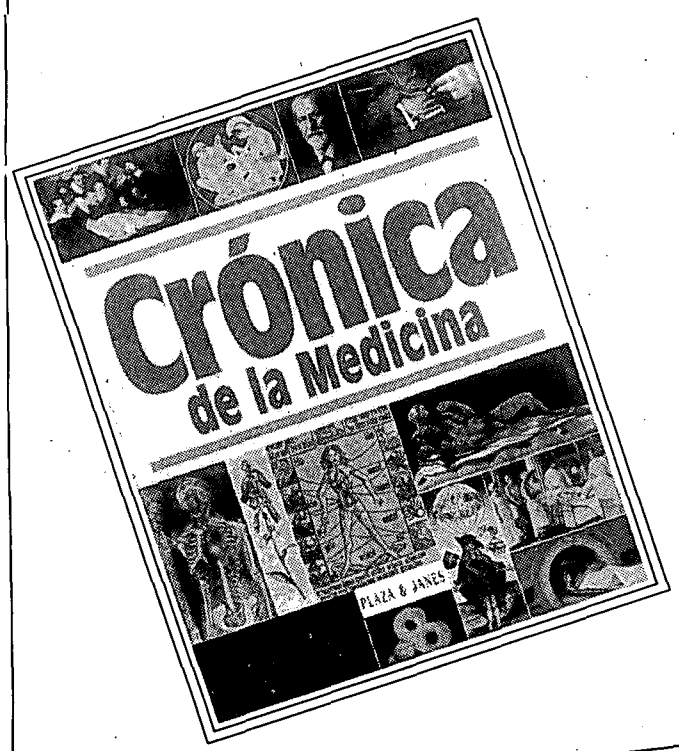

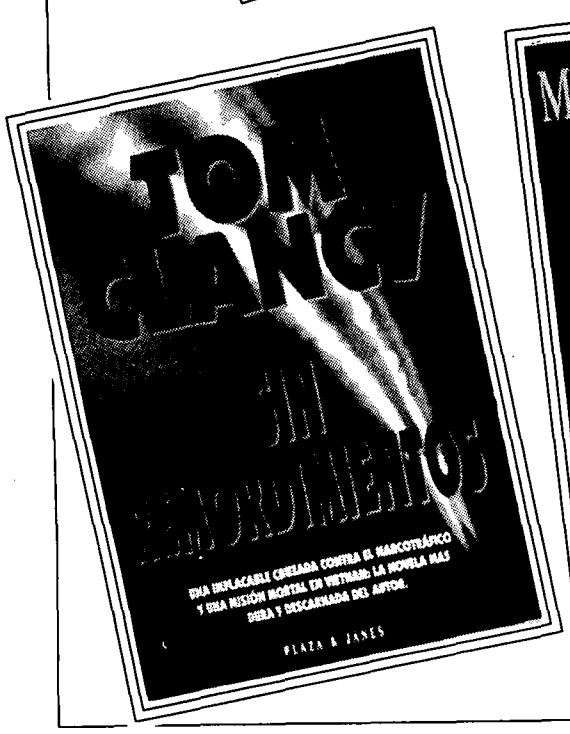

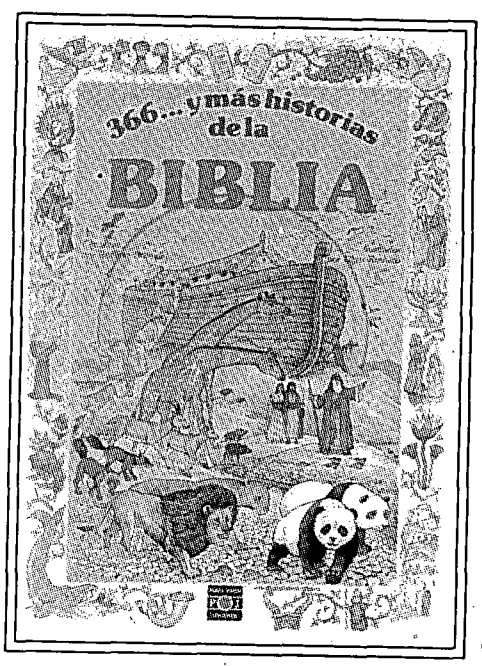


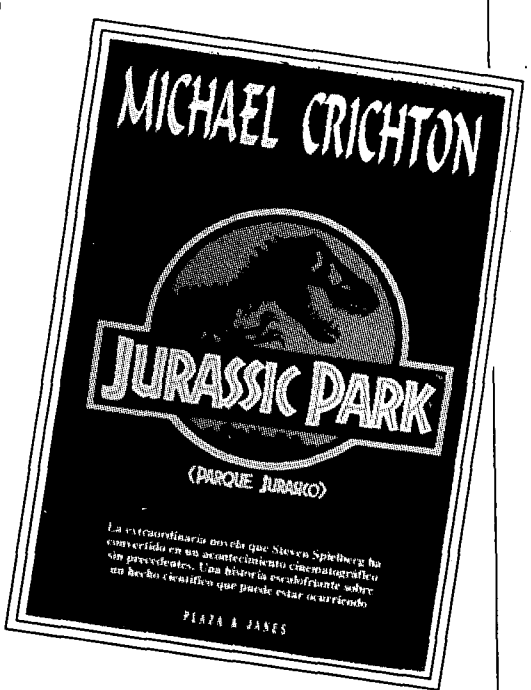

# Missatge per la vetlla de Nadal

Fa anys, una diada de Nadal, un home vell i cec estava assegut, tot sol, a la taula d'un menjador, d'aquells «fets a mida», i que ará ningú no vol ni regalat. Es disposava a començar el seu dinar nadalenc, que una fidel serventa —d'aquelles de tota la vida, que ja no n'hi ha— li havia «arreglat» a mesura del seu delicat organisme, que s'apropava a recordar-li que havia entrat en la dècada dels 90 anys.

Què fàcil li hauria estat el «tant se val» del passota nadalenc, però no: aquell dia s'havia, no tan sols posat el seu millor vestit de «franel·la marengo» fet a mida per un dels millors sastres barcelonins, sinó que havia substituït les calentes i còmodes plantofes, per unes sabates negres del més pur estil anglès, que un residual sabateret artesà li havia fet a mida dels seus galindons, un quart de segle enrere. La coberteria de plata de quan es va casar, una cristalleria de Bohèmia, parament de taula de fil i un ridícul motiu nadalenc que li havia comprat la serventa al mercat, però que per la seva ceguesa no podia copsar la «mediocritat», componien l'«escena», que amb senyorívola postura presidia.

La poesia de la lletra de les cançons d'en Serrat —que per a mí són el millor d'ell— ha perpetuat la imatge d'una «tieta» que després de més de sis quinquennis de viduïtat, vivia amb tossuderia la seva vellesa i ceguesa solitàries.

Si us parlo d'ell, si us evoco aquesta escena del més pur agredolç nadalenc que sembla treta del cèlebre conte de Nadal de Dickens i del seu protagonista el vell Scrogge, és per servirme'n d'introducció a una especial benedicció de taula.

Ell, aquell dia de Nadal, va tenir la idea d'autogravar-se una *benedicció de taula* escrita per un poc conegut poeta català: Surinyac-Senties (1881-1964).

Gràcies al do de la seva memòria, la recordava de quan l'havia après en els anys que encara els seus ulls li permetien llegir. Resa així el text que com a llegat sonor em va deixar a la seva mort.

## Benedicció de la Taula

*Del poeta* ***Ramon Surinyac-Senties***
*(1881-1964)*

*Beneïu Senyor,*
*la taula que hem parat*
*i heu proveït,*
*amb la mesura vostra.*
*I com un invisible convidat*
*no us allunyeu Senyor,*
*de vora nostra.*
*Que aquests fruits saborosos*
*els devem als vostres camps,*
*aquests grans camps*
*que ens fa, quan hi passem,*
*nostra figura mesquineta i pobra.*
*Si el pa heu tornat en carn,*
*i en sang el vi,*
*guieu-nos amb amor tota conversa,*
*i no permeteu que quan*
*ens allunyem d'ací,*
*emprenguem una ruta adversa.*
*Que és nostre afany,*
*merèixer i obtenir,*
*amb bé de tot esforç i tota prova,*
*veure'ns ben junts, com ara,*
*i reposar amb la vostra Pau,*
*que és eterna i nova.*

Tot plegat un record nadalenc, del gran misteri d'aquesta festa: pau i *dil·lecció*, que com explica el diccionari significa *estimació intel·lectual profunda*.

Així mateix jo us la desitjo per aquest Nadal, promesa de millors temps.

■ **JORDI GARRIGA I PUIG,**
*és periodista, premi* ***AVUI 1983***

LA HORMIGA DE ORO · BARCELONA · CASA FUNDADA EN 1885

# LA FORMIGA D'OR S.A.

Avgda. Portal de l'Àngel, 5
Tel. 302 24 31 - 302 39 42
08002 Barcelona

LLIBRERIA DEL CLAUSTRE
(Claustre de la Catedral)
Tel. 268 40 02

EL MILLOR REGAL PER A REIS

## MÉS DE CENT ANYS AL SERVEI DEL LLIBRE CRISTIÀ

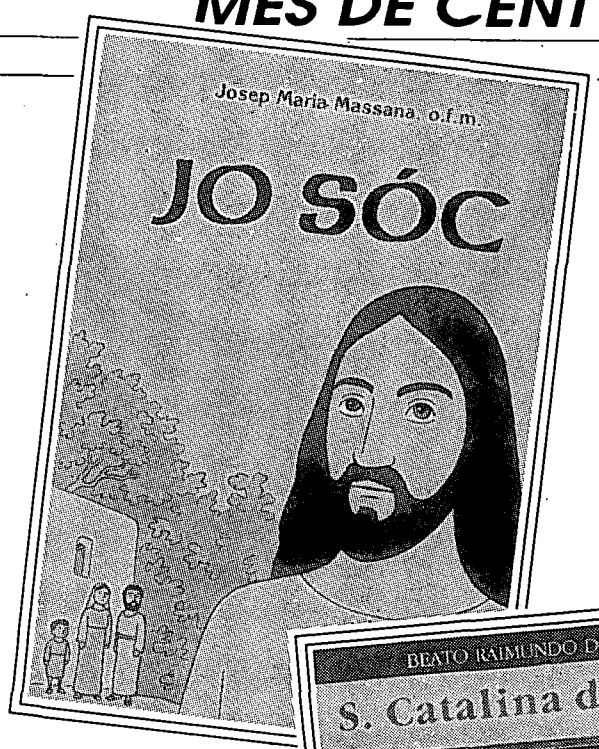


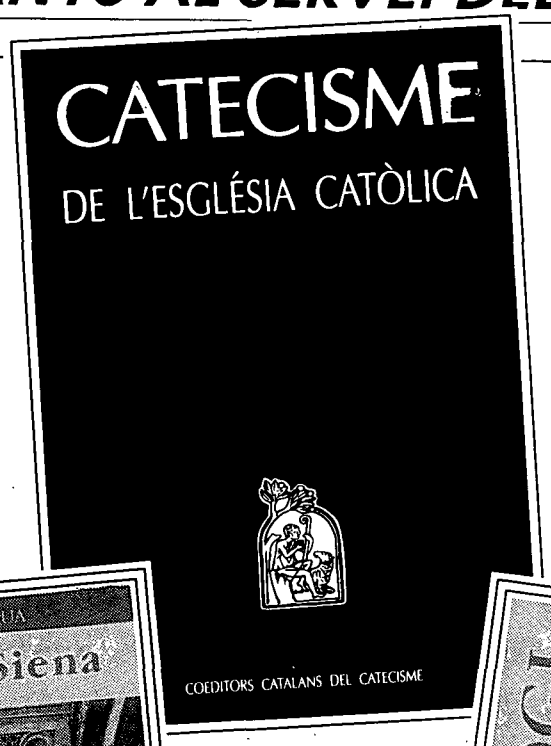


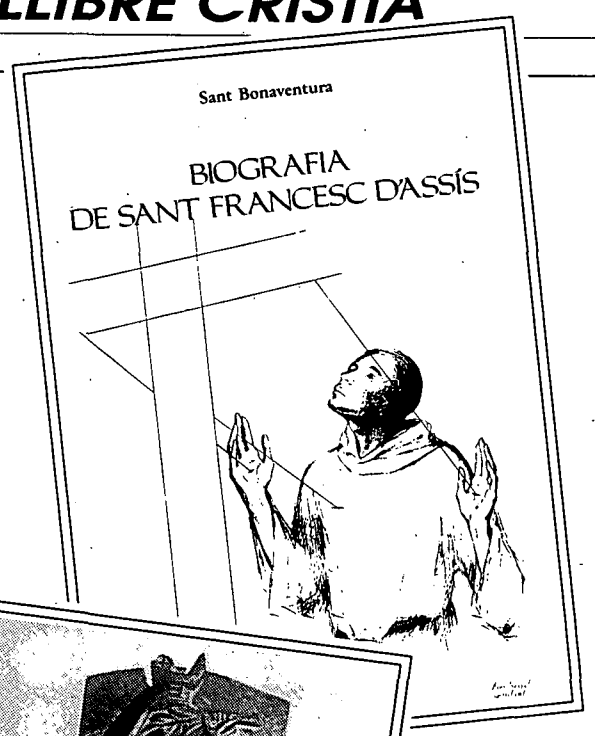


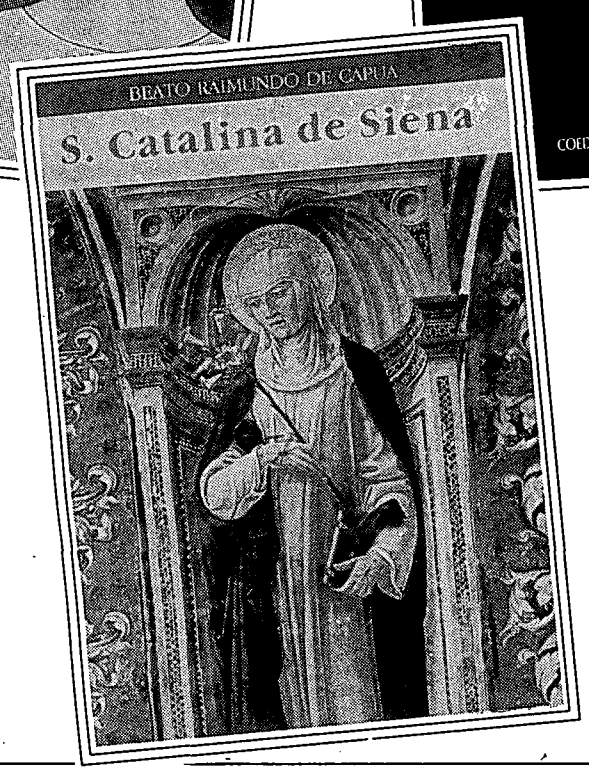


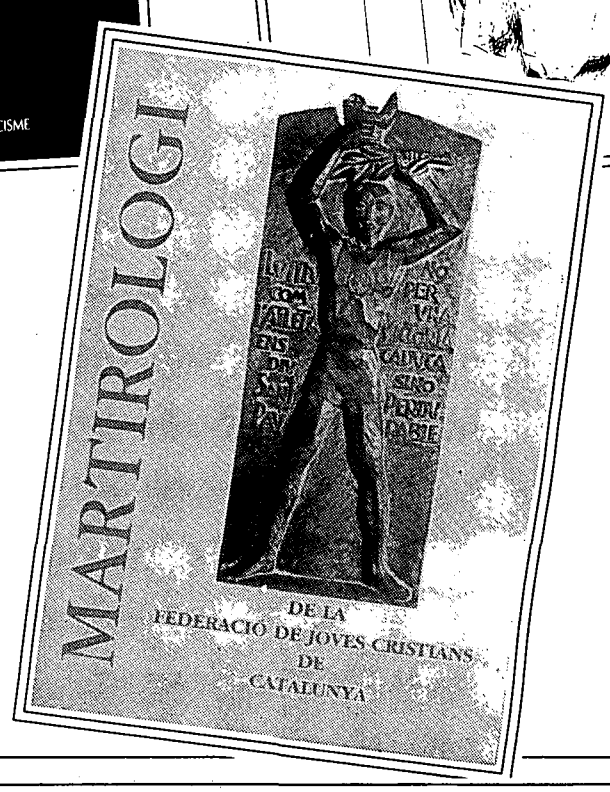


## TRES LLIBRES DE *FRANCESC A. PICAS*

**Un assaig que originarà controvèrsies i diversitat d'opinions.**

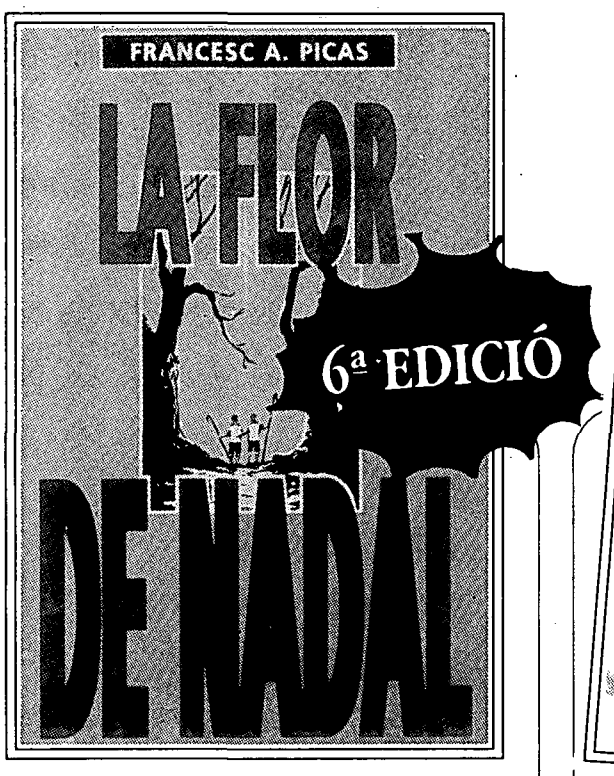


**Obra teatral pastorívola de gran tradició i èxit a Catalunya.**

**Recull de fets històrics de tan il·lustre personalitat catalana.**

*Rondalla nadalenca*

# La cançó de bressol de la Mariona

¿Coneixeu la Mariona? Una noia de divuit anys, molt simpàtica, si bé en honor a la veritat, no és gaire maca. Almenys no és bonica tal com tenen qualificada la boniquesa els cànons de la nostra societat de consum. Ella n'era conscient i assumia aquesta deficiència, no pas de bon grat, però ¿què podia fer-hi? La seva àvia, que fa uns anys que és morta, de petita li deia que de cara a Déu, la boniquesa consistia a tenir l'ànima transparent i clara, i que en el cel, els justos ressuscitaran formosos com aquells àngels que a l'altar de l'Assumpta ens miren a tots somrients i dolços.

El seu nom és Maria, però l'àvia li deia Mariona i així quedà rebatejada. Era la petita de tres germans; els dos nois eren ben plantats com una alzina, però ella...

La veritat és que la mare quan havia de tenir la Mariona estigué molt malalta i els metges atribuïen la menudesa de la nena a un part sense gaire sort. La Mariona era desnerida i feble. De petita sempre havia estat malalta i la columna vertebral li va créixer un xic desviada, si bé en contrast tenia una intel·ligència privilegiada, i ho demostrà en els estudis. I posseïa una veu agradable i dolça. Així mateix tenia un cor sensible que fins l'impulsava a escriure versos, i hem descobert que en tenia un quadern ple.

Cada any, a la temporada de Nadal, col·laborava amb els seus companys a la representació dels *Pastorets*. No cal dir que li hauria agradat molt de fer un paper, però per causa del seu físic sabia que mai no tindria aquest goig. Ella es delia per representar el de *Mare de Déu*. A la nit, abans d'adormir-se, recitava fragments de *La Flor de Nadal* que se sabia de memòria, i en veu baixa cantava especialment aquella dolça cançó de bressol que li feia vibrar l'ànima.

I si hem dit que la Mariona tenia el cor sensible hem d'afegir, i ningú no se n'estranyarà, que era molt enamoradissa. De petita sentia una punxant gelosia quan veia que les seves companyes s'emportaven totes les atencions i les bones paraules dels nois, que tant agrada de sentir les noies, i a ella l'haurien fet feliç.

Ara, de gran, estava enamorada de l'Enric, un jove ben plantat i amb una veu que corprenia, que feia el paper de *Satanàs*, i que sempre estava rodejat de noies que el galantejaven. Ella no s'hi atrevia; sabia que era lletja. Però, a la nit, amb els ulls clucs, s'imaginava que feia de *Verge Maria* i que tenia als seus peus, vençut, Satanàs, que tant la feia patir quan el mirava, i només de pensar-hi li tremolaven les cames.

Uns dies abans de la representació de *La Flor de Nadal* anà a l'escenari més aviat i entrà als vestuaris. Silenciosament, com aquell que fa un mal fet, és col·locà la túnica blanca de Maria i es cobrí el cap amb el clàssic mantell blau. I es mirà al mirall. De seguida aclucà els ulls i se li escapà una llàgrima. Llavors, li semblà que una ombra passà per davant de la porta mig oberta del rober, i ràpidament es tragué la túnica i el manteu i els col·locà, de nou, als penjadors.

Mai no volgué sortir de *pastora* ni fer de cor. Sentia una rau-rau dintre seu; tampoc no hauria pogut formar part del cos de ball amb el seu mal tipus! I escollí la feina de *transpunt* que en l'argot teatral vol dir la persona que ajuda la direcció, des del laterals; vetlla per les entrades dels actors en escena, i està a l'aguait pels efectes especials, lluminotècnia, música de fons, control d'objectes, decorats, tancament de la cortina de boca, i una colla d'etcèteres.

La Mariona feia la tasca a la perfecció, i el director l'havia felicitada, en veu alta, moltes vegades, i fins l'havia agafat de la mà i fet sortir a l'escenari, al final de la representació, per rebre els aplaudiments del públic, junt amb tots els elements de l'elenc. Quina vergonya per la Mariona!

Aquell Nadal, la noia que feia de Mare de Déu s'havia refredat. Pogué resistir, amb prou feines, al final de l'obra, però en el quadre del El Portal de Betlem, que havia de cantar aquella cançó de bressol tan preciosa, la noia no podia per causa de l'afonia. La pols de l'escenari, el fum del foc infernal i els corrents d'aire, l'havien agreujat. ¿Què calia fer? El senyor Ramon, el director, determinà que la Mariona cantés entre bastidors, sense ser vista, darrera de la Mare Verge.

El cant fou un èxit esclatant, i els aplaudiments del públic, endut per l'emoció interpretativa, obligaren a repetir la bressola.

Nadal, sempre porta consol i premi a les ànimes bones. Entre el públic hi havia un director de *Catalunya Ràdio* que passava les festes de Nadal en aquell poblet del Berguedà, on feia poc havia comprat una caseta. Hi assistia amb la seva dona i tres fills.

Volgué conèixer la Mariona. I encantat de la seva veu, li proposà de treballar a la ràdio i al doblatge de pel·lícules, especialment musicals.

I a la Mariona, la dolça i tendra Mariona, se li obrí el cel. Justament per la crisi textil estava a l'atur.

No cal dir que al següent Nadal, quan *Catalunya Ràdio* va posar a l'antena *La Flor de Nadal*, la Mariona va interpretar el paper de la Verge Maria darrera el micròfon, i va cantar aquella sensible cançó de bressol que transformà la seva vida.

■ **Francesc A. Picas**

*EL DR. TARRES*
*Gabriel Martínez Padrón*

biografías mc

Va néixer a Manresa el 1905. Estudiá Medicina a Barcelona, a la Universitat Autónoma de la qual fou anomenat auxiliar de cátedra del Dr. Esquerdo.

La vida d´aquest jove metge, professor universitari i, després, sacerdot, és un mirall amable pels cristians de les ciutats europees del nostre segle.

S´ha iniciat el seu Procés de Beatificació.

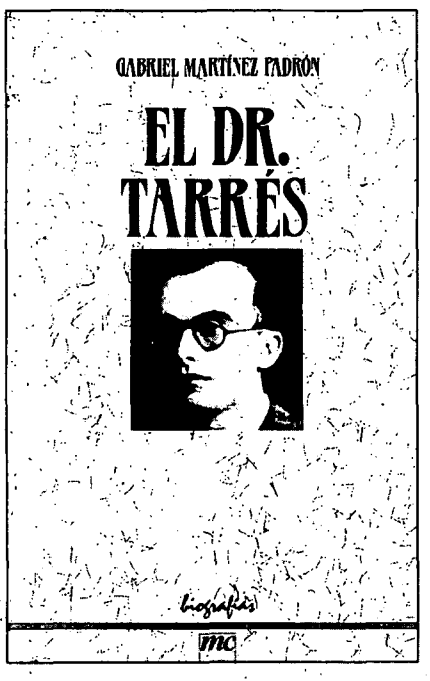


*280 Pàgines. 1.650 ptes.*

Comandes: EDICIONES PALABRA S.A. Pº Castellana, 210 - 28046 Madrid
Teléfonos: (91) 350 77 39 y 350 77 20. Fax: (91) 3509 02 30

EDICIONES PALABRA S.A.

# EL PESSEBRE VIVENT DE CATALUNYA

CORBERA DE LLOBREGAT

## DATES I HORARIS

Les representacions de "El Pessebre Vivent de Catalunya", de Corbera del Llobregat, comencen, cada any, el segon diumenge de desembre i fineixen, l'últim de gener.

**DISSABTES I VIGÍLIES DE FESTA:** A les 19 i 20 h.

**DIUMENGES I FESTIUS:** De les 18 a les 20 h.

El dia 24, Vigília de Nadal, representació especial, a les 23 hores.

**D'INTERÈS PER ALS COL·LEGIS:** Les representacions dels dissabtes i vigílies de festa, preus especials per a tots els nens dels col·legis fins a 14 anys, sempre que vagin acompanyats dels seus professors.

Els actuants i organitzadors de "El Pessebre Vivent de Catalunya", ofereixen una representació especial, gratuïta, el dissabte abans de l'obertura, a les 20 h., per als nens dels Centres Benèfics de Barcelona i província.

A l'última representació de la Vigília de Reis, dia 5 de gener, Adoració de SS.MM., amb repartiment d'obsequis als infants.

**NOTES RELIGIOSES**

Diumenges i festius, Misses a les 8, 9 i 12.

Dissabte i vigílies, vespertina a les 19 hores.

**NOTES:** Les representacions només se suspendran en cas de pluja o neu.

Es faran representacions especials per a grups de més de 80 persones, previ avís a la Junta, amb vuit dies d'anticipació.

Podeu utilitzar el CARNET JOVE

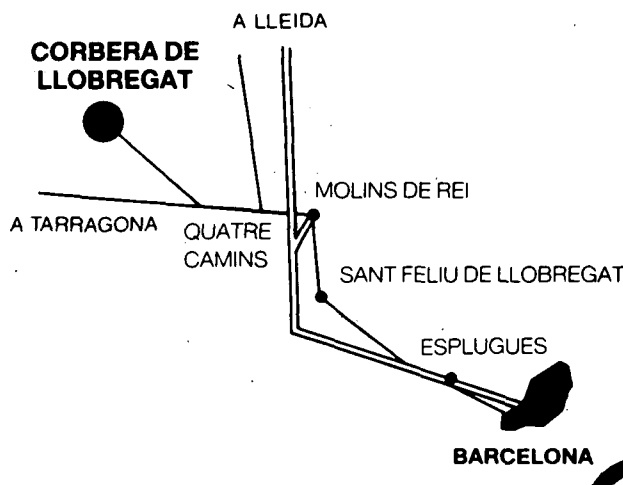

## *La fructífera tasca de l'Associació de Pessebristes de Mataró*

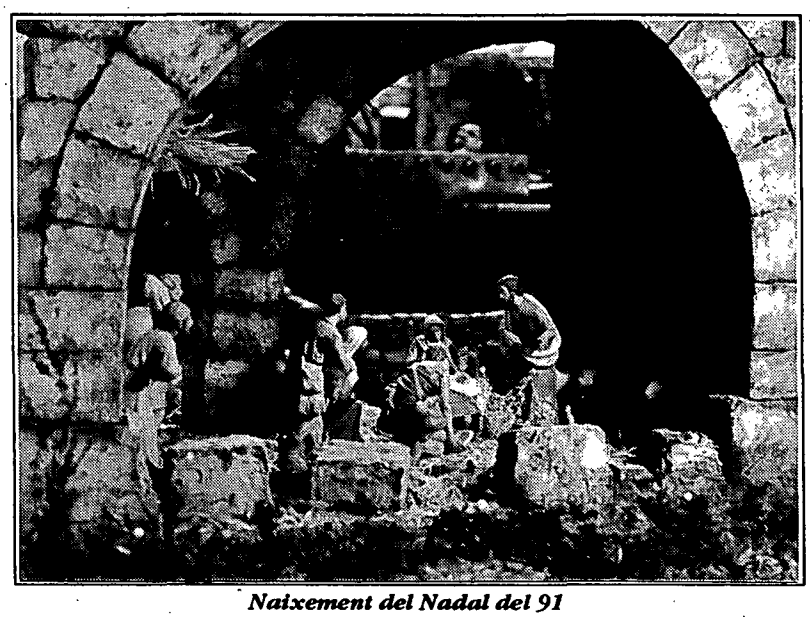

***Naixement del Nadal del 91***

# 65 anys fomentant el pessebre

Com a fruit de la sement sembrada per els pessebristes mataronins del segle passat i començament d'aquest, recordem: Santromà, Rodon, Boada... i dels figuristes: Damià Campeny (1770-1855), Fèlix Llovet, Segimon Sibina, etc..., neix a l'any 1926, un grup «d'amics dels pessebres»: Srs. Josep Diamant, Jesús Chiva, Marc Zaragoza, Josep Zaragoza, Bartomeu Llagostera, J. Boix, Valentí Rodon, Joaquim Serra, Joan Alsina...

Aquests, foren invitats per la *Congregació Mariana de Mataró,* mitjançant el seu «Bisetmanari d'Acció Catòlica»: *Pensament Marià de la Costa de Llevant,* el 10 de desembre de 1926, a organitzar conjuntament, el *Primer Concurs Públic de Pessebres.*

*La Congregació Mariana,* es trobava hostatjada al *Foment Mataroní,* que l'any 1926 presidia el Dr. Trinitat Cruzate i Grezner.

El referit concurs no es va poder fer durant els anys, 1936/38, per trobar-nos en guerra civil. A l'any 1939, gràcies a Déu, va retornar la pau i amb ella el nostre concurs, que enguany assoleix la 65a. convocatòria, veritable efemèride per a la història del pessebrisme a la ciutat de «*Les Santes*».

A l'any 1935, els amics dels pessebres esmentats, varen fundar *L'Associació de pessebristes de Mataró,* com a filial a la nostra ciutat de *l'Associació de Pessebristes de Barcelona.* La junta directiva quedà constituïda pels següents senyors: president, Josep Diamant; vice-president, Marc Zaragoza; tresorer, J. Boix; secretari, Valentí Rodon; vocal primer, Joaquim Serra; vocal segon, Joan Alsina i vocal delegat del *Foment Mataroní,* Enric Borràs.

La fructífera tasca començada per la Junta esmentada, va quedar totalment dallada per la guerra referenciada. Al final de la contesa el dia 1 d'abril de 1939, va permetre al grup d'amics dels pessebres, anar vetllant la continuïtat de fomentar el pessebre, l'anhel començat l'any 1926.

A l'any 1958, fou nomenat rector de la basílica parroquial de Santa Maria, mossèn Francesc Pou i Ginesta; aquest, portat per el seu gran zel apostòlic suggerí: al ja referenciat grup d'amics dels pessebres, «que novament es constituïssin en junta formal». Amb molt de goig es tornà a escollir el nom d'*Associació de Pessebristes de Mataró,* i la nova junta directiva va quedar formada així: president, Sr. Ramon Romeu i Llanas; secretari-Tresorer, Sr. Jaume Oliveras i Dansa; vocals, els senyors: Josep Codina i March, Antoni Vidal i Fernández, Santiago Estrany i Castany, Josep Mola i Coloreu, Josep Ma. Chiva i Edo i Josep Ibern i Prats.

Per abreujar, és adient passar a la composició de la junta actual. President, Sr. Josep Mola i Coloreu, qui n'és des del 1975 en no haver sortit cap substitut; secretari, Sr. Joan Cusachs i Clarà; tresorer, Sr. Josep Castellà i Corominas i vocals; Srs. Albert Dresaire i Gaudí, Bonaventura Blanch i Casanovas i Antoni Campdepadrós i Pou.

### Una exposició molt visitada

Des de l'any 1959, —i malgrat els canvis d'adreça que per variades circumstàncies ha hagut de passar l'associació—, cada cicle nadalenc es ve presentant una *Exposició de diorames i el Pessebre monumental.* Aquest, ofereix canvis de: paisatge, llum i so. Gràcies a Déu, la referida *Exposició tostemps* ha estat molt visitada. La nostra associació que valora altament fomentar el pessebre especialment per a la mainada, procura obrir l'esmentada mostra d'art nadalenc, dues setmanes abans de Nadal, perquè els nens i nenes de: col·legis, grups d'esplai, catequesi i altres grups juvenils que ho sol·liciten, en puguin gaudir a bastament. El temps de Nadal passat, 2.350 visitants de 34 entitats de formació de mainada o jovent, varen personar-se a la nostra exposició en aquestes visites especials.

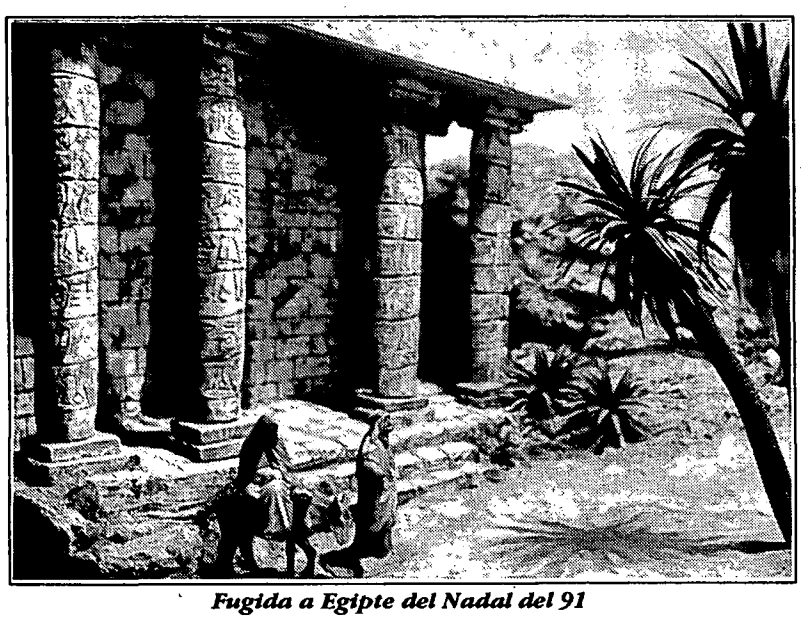

***Fugida a Egipte del Nadal del 91***

Actualment, endemés de la tasca referenciada, convoquem el *Concurs públic de pessebres* que, enguany ens permet commemorar: *65 anys fomentat el pessebre,* bastim els pessebres de la ciutat, basílica parroquial de Santa Maria i d'entitats financeres, culturals i socials que ho sol·liciten. Mantenim contactes amb entitats pessebristes de Catalunya, resta d'Espanya i, àdhuc, de l'estranger. Dins les nostres possibilitats, col·laborem en diverses tasques del món del pessebre, durant el cicle nadalenc.

Després de l'agradable visita als nostres pessebres l'any 1968, dels amics de l'Agrupació de Pessebristes de Vic; els Srs. Ramon Romeu, Jaume Oliveras i Josep Mola, creuen que seria molt positiu que, cada any se celebrés una trobada de pessebristes, per a conèixer-nos cada vegada millor. Es proposa precisament als amics de Vic. D'aquesta manera, el 12 d'octubre de 1969, se celebrà la *I Trobada de Pessebristes de Catalunya,* a la ciutat de *Vic,* a cura de l'*Agrupació de Pessebristes* de la capital de l'*Osona.* La quarta, va tenir lloc a la nostra ciutat, el 15 d'octubre de 1972. En el decurs de la trobada, vàrem retre un fervent homenatge, als mundialment coneguts pessebristes: Pau Casals i Joan Alavedra.

### Escola de Pessebristes

A la nostra associació s'anaven fent cursets d'iniciació a construir pessebres des de l'any 1955; però, fou precisament en la solemnitat de Nadal de 1980, quan es va inaugurar oficialment: L'«*Escola de Pessebristes*». Així consta inscrit en la placa de marbre que figura a l'entrada del nostre modest taller. La dita escola, roman oberta pràcticament tot l'any, el dilluns i el dijous de 8 a 10 del vespre. És de lliure inscripció i totalment gratuïta, àdhuc, els materials emprats en el menester. Amb el seu funcionament desitgem assegurar per al futur de la nostra ciutat, una de les més belles tradicions nostrades: fer el Pessebre per Nadal!

Durant el trienni, 1989-90-91, la nostra associació va acollir la presidència de *la Federació Catalana de Pessebristes.* Els càrrecs foren desenvolupats com segueix: president, Sr. Josep Mola i Coloreu; secretari, Sr. Albert Dresaire i Gaudí; tresorer, Sr. Marçal Casanovas i Vives i les vocalies: Arenys de Mar, Roda de Ter, Barcelona, Ripollet, Sant Feliu de Llobregat, Vic (Grup d'Art), Centelles i Girona.

Les dues fites més remarcades del nostre treball dins la *Federació* foren: aconseguir que, el 3 de març de 1989, fos imposada la Creu de Sant Jordi, al figurista, Sr. Lluís Carratalà i Vila (a.c.s.). I, que, en l'assemblea de la *Federació* que se celebrà a Mataró, el 21 d'abril de 1990, hom acceptés molt favorablement, la proposta del Sr. Enric Pons i Galí, conseller de Cultura de l'ajuntament de Sant Vicenç de Montalt, que la futura seu del *Museu del Pessebre Català,* quedés ubicada en dita població. Única, que va oferir-se.

I, fins ací amics, aquesta síntesi històrica de l'*Associació de Pessebristes de l'antiga Iluro.*

Com acomiadament permeteu que, en tenir la nostra associació pregones arrels marianes, ho fem amb una bellíssima lloança deguda a Mn. Pere Tarrés (a.c.s.), a *la Mare de Déu.* «*Beneïda sou vós entre totes les dones, reina Immaculada del Pessebre*».

**Associació de Pessebristes de Mataró**

*El tema més vibrant des que el món és món, viscut en la realitat d'avui dia.*

Una relació de parella on l'amor, els interessos i les gelosies s'amalgamen i es confonen fins a provocar una profunda crisi. Una història en la qual els personatges esdevenen entranyables i les situacions es fan versemblants fins al punt de fer oblidar que es tracta d'una ficció literària. Una novel·la per gaudir llegint.

LA LLAR DEL LLIBRE

# Nadal al món

¿Com viuen i celebren el Nadal les comunitats cristianes d'arreu del món?

Volem donar resposta a aquesta pregunta i per això hem demanat a uns quants missioners que treballen o han treballat a diferents països del món que ens expliquin breument les seves experiències.

Tot llegint-les, he recordat el meu primer Nadal com a missioner al nord de Xile. Va ser l'any 1963. Feia poc que havia arribat a aquelles terres llunyanes quan el Sr. Bisbe em va enviar a San Pedro de Atacama, un poblet amb l'església més antiga del país, fundada pel conqueridor Don Pedro de Valdivia.

L'església estava plena de gom a gom per a la «Missa del Gall». La tradició local demana que les famílies portin a missa les imatges del Nen Jesús per poder venerar-les a casa seva durant les festes. L'Eucaristia la va celebrar el rector, un jesuïta belga. Jo vaig passar el temps confessant moltes persones contentes de participar de la gràcia del naixement de Jesús. Des del meu raconet, em vaig sentir molt unit als cants i a la joia d'aquells germans «indis».

Celebrar el Nadal en ple estiu i en un oasi del desert d'Atacama, em va fer comprendre millor el sentit profund i universal de la Bona Nova de pau anunciada pels àngels als homes i dones que estima el Senyor.

■ **Jordi Jorba**
*Delegat diocesà de Missions - Barcelona*

## XILE

A voltes parlem de la necessitat d'adaptar-se quan un fa de missioner, però és veritat fins i tot en coses que es viuen universalment en el món de cultura cristiana, com és la celebració del Nadal.

Per començar, a Xile se celebra en el solstici d'estiu: el dia és llarg, la calor és omnipresent; ni una volva de neu,... Amb tot, la nostra cultura hi ha deixat rastre i trobes pessebres amb senyals de neu (farina) a la punta dels arbres o en les petites muntanyes. Per cert que en aquests pessebres, si són de dimensions respectables, no solen tenir escrúpols històrics i poden barrejar-hi tota mena de figures. Jo hi he vist un Crist lligat a la columna al costat de la Cova i joguines de plàstic (una màquina de tren) per si el Nen Jesús vol jugar. Un altre costum europeu és que el menjar típic de Nadal és el «Pan de Pascua», com una mena de kake amb fruita confitada, que és massa ple de calories per ser estiu.

No se celebra la festa de Reis, que l'anomenen «Pascua de los Negros» i em sospito que era la festa del cicle de Nadal que celebraven els criats negres del temps de la colònia.

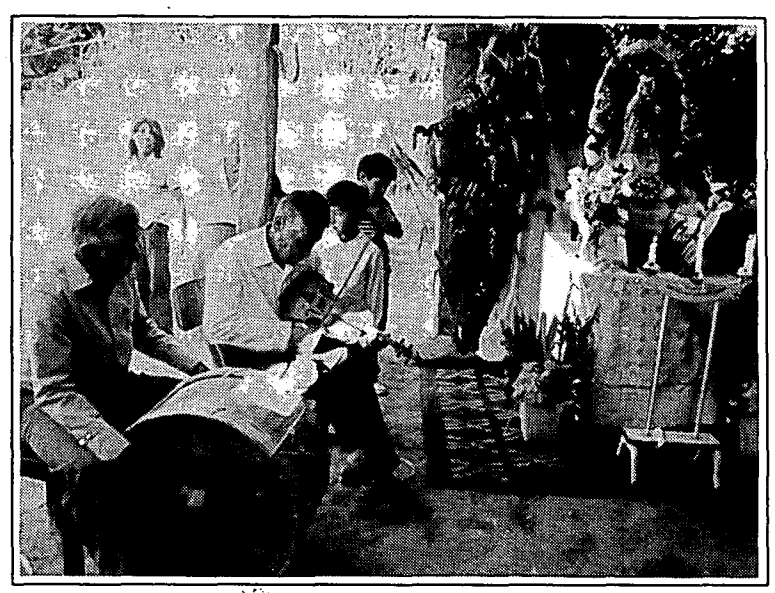

***Veneració del Nen Jesús en una casa de San Pedro de Atacama (Xile)***

La figura popular és Santa Claus, «El viejecito pascuero» i se subratlla que Nadal —ells solen parlar de «Pascua»— és la «fiesta de los niños». I el «viejecito pascuero» entrega els regals i joguines als nens. Els grans es reserven el dia de Cap d'Any amb les seves abraçades i desigs que «se cumplan todos sus deseos».

La Missa del Gall conserva força popularitat i sol acabar amb una xocolatada per a tothom.

De totes maneres continua essent veritat que, amb costums diferents, els cors dels xilens també s'espongen al voltant del naixement de l'Infant Jesús.

■ **Joan Sanmartí**
*Prevere missioner - Barcelona*

## ZAIRE

A Bibwe, el Nadal fou la gran festa. Començàrem la missa a 2/4 d'11 del matí i s'acabava a 2/4 d'1.

L'església parroquial fou incapaç de contenir tanta gent...

Celebrarem l'Eucaristia a la porta del temple:

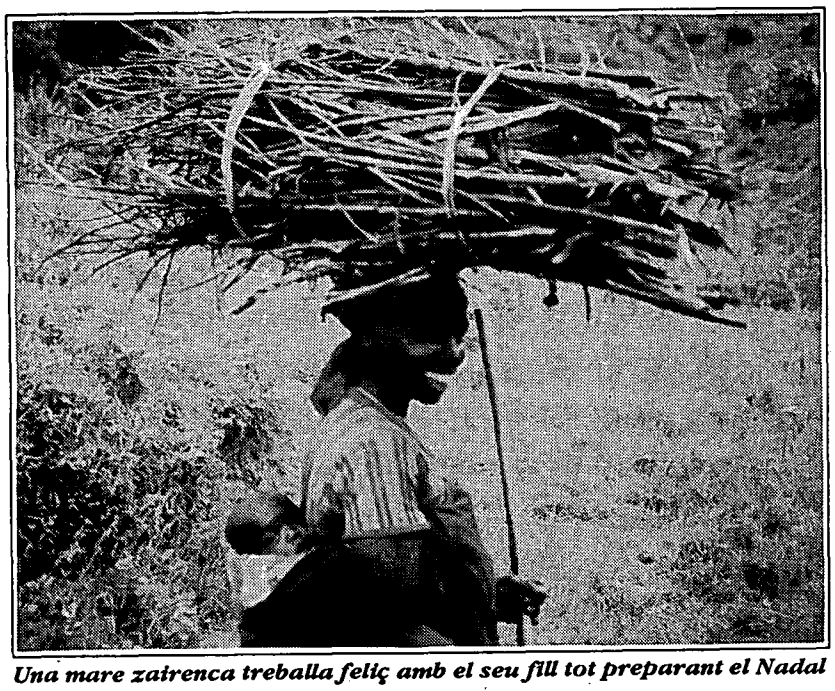

***Una mare zairenca treballa feliç amb el seu fill tot preparant el Nadal***

l'interior estava ple i, a l'exterior s'aplegava una gran gentada. Era Festa!, Festa! Alegria en totes les cares... Cant i dansa i picar de mans... tot agraint l'amor de Déu, fet tendre en l'Infant.

A l'homilia sols vaig poder preguntar-los:

¿Per què esteu tan contents?

Pel naixement de Jesús...

Mireu, el bisbe Ramon i els cristians de Tarragona, s'uneixen a la nostra alegria i us feliciten el Nadal. I els vaig mostrar la carta. Esclataren en un aplaudiment...

El moment de la comunió tot eren empentes per fer-se pas. Sols veia mans esteses que, davant la dificultat d'apropar-se s'allargaven més i més, i de tots cantons, per abastar l'Anyell de Déu...

POBLE amb la mà que demana i vol rebre...

POBLE humil, amb les mans obertes...

Tot seguit al presbiteri férem la representació del Nadal, segons textos bíblics —cant i dansa...

A l'última escena, davant l'infant, bonic de veritat, Maria i Josep, dansaren els pastors i anaren desfilant cadascuna de les comunitats per oferir el present de la seva cançó i dansa, i així fins a les quatre de la tarda enmig d'una calor impressionant, tot veient com suaven parets i teulat. La suor queia per terra i per damunt tots, com gotes d'aigua...

Després la cervesa, a l'exterior i la dansa fins a les set, vespre de nit i amb pluja.

Enmig de tot això, s'atansaren dos nens: vuit i cinc anys. El més grandet em digué:

«Pare, aquest et vol demanar una cosa».

¿Què vols?

Ulls oberts, brillants i tremolor a la veu:

«Mostra'm el Nen Jesús».

■ **Josep R. Pascual**
*Delegat diocesà de Missions - Tarragona*

## CAMERUN

La meva experiència es refereix al Camerun, concretament als ingents suburbis de la ciutat de Douala, la més populosa del país.

El marc ambiental no té res a veure amb les nostres festes d'Europa. La calor és la pròpia de l'estació seca i la del microclima de Douala: 100% d'humitat i 30 graus de temperatura.

En el Tercer Món no busqueu, lògicament, cap expressió del Nadal consumista, ni un llum de més, ni cap botiga farcida de llamineries o joguines. I en canvi, es nota que és Nadal. Uns quants dies abans, els infants s'agrupen per colles i van als afores de la ciutat, a la selva, a la recerca de branques de palmera. A poc a poc, van construint unes precioses cabanes en les quals els seus pares els permetran passar junts la nit del 24 al 25 de desembre. Busquen com sigui espelmes i finalment construeixen amb fang una imatge del Nen Jesús. Tota la nit s'aniran rellevant per tal que l'Infant sigui sempre vetllat i perquè no entrin a la cabana animals que poguessin fer mal als nens que dormen, sobretot les serpents.

Pel que fa als cristians, tots celebren el sagrament de la reconciliació els últims dies d'Advent. En ma vida havia esmerçat tantes hores de confessor, emprant les diferents formes de celebració. Aquests dies són per als sacerdots jornades esgotadores.

Arriba finalment el Nadal. Al Camerun és dia festiu i tothom el celebra, musulmans, cristians i animistes. Surten dels baguls els millors vestits, de gran color i bellesa i fins i tot els infants, que van sempre quasi nus i descalços, aquell dia porten samarreta i sandàlies. Pels carrers i places hi haurà tota mena de danses africanes i com a «extra» esperat menjaran arròs blanc amb salsa de cacauet i una mica de pollastre.

A les esglésies catòliques i protestants les celebracions són desbordants de participació i de joia. Sempre recordaré les Misses del Gall amb aquella multitud pregant, cantant i dansant, festejant el naixement de la Vida, el naixement de Jesús recordaré aquella Missa d'infants, al matí de Nadal, amb més de 500 nens amb uns ulls feliços i plens d'emoció.

Ara, el Camerun i la quasi totalitat dels països africans estan més enfonsats que mai. Tot és molt pitjor que anys endarrera. Hom desitja i espera que, malgrat tanta foscor, no els sigui arrabassada ni se'ls apagui la petita llum de Nadal.

■ **Salvador Torres**
*Prevere missioner - Barcelona*

## RWANDA

El Nadal s'escau generalment en un bon moment de l'any. Acaba una temporada de pluges i es cullen les primeres mongetes. Després d'uns mesos d'estretor més que corrent, per fi es pot fer un bon àpat cada dia. Recordo, faltaven pocs dies per la festa i anava a l'escola de Basunane a preparar-la. El sol cap a les 10 del matí, ja escalfava de valent. El camí anava pujant. «¿On vas, mossèn?», em cridà Bimenyimana, un vailet de 13 o 14 anys, pastor, que des d'un petit pujol feia estona m'anava observant. «A Bausanane, li vaig fer». «Ja ho sé, vas a preparar la festa amb els teus cristians». Amb aquestes ja era arran de camí. «I tu, ¿que no hi véns?» «Jo no sóc pas cristià, però també ho celebrarem. Es festa grossa i és el dia que menjarem carn». Fent-se-li aigua a la boca, amb la punta del bastó assenyalava el lloc on matarien la vaca. «Ah, i també vindrem a missa i a festa a la Missió. Nadal és una festa molt gran, gran de veritat».

El Nadal a Rwanda, com arreu, se celebra. Les festes es preparen. La parròquia de Rwankuba és gran, en extensió i bon nombre de batejats. 21 centres de culte i prop de 60.000 batejats. Tot l'Advent és preparació en els diferents centres: celebracions, confessions... El dia de la festa, multituds a les misses i els mossens es multipliquen per celebrar-la en diferents indrets. Els tambors sonen des d'abans de trenc d'alba; la gent, pobra, però vesteix de gala: Molts pagans venen a la Missa-festa (també a Bimenyinama), i entre cants i danses pot allargar-se fins a les dues hores. El pessebre, tan pobre com a Betlem, és l'admiració de tota la mainada. El Nen Jesús cada any ja ha de fer el primer miracle per sortir-ne viu. Tots el volen veure de prop. Això, sí, no el toquen, sols alguna empenta que fa trontollar tota la taula. Cadascú li porta uns grans de mongetes acabades de collir. Que bonic el Nadal dels petits i dels pobres! BON NADAL!

*El Nadal se celebra a Rwanda amb danses i amb molta alegria*

**Carles Ma. Giol**
*Delegat diocesà de Missions - Vic*

## ÍNDIA

Bassein fou evangelitzat per S. Francesc Xavier. Tenim aquí una comunitat catòlica d'un gran arrelament. El 25 de desembre l'anomenem «Natal». Es fan els pessebres representant alhora una situació del moment actual d'aquest lloc; pot ser una desgràcia, una necessitat. Així que vol donar el missatge de l'amor de Déu i de la germanor de tothom.

Fem una competició per premiar el qui hagi fet el pessebre més bonic. Abans de Nadal es formen grups que van cantant nadales i preparant l'ambient. Amb els diners que recull es dóna un àpat a gent necessitada el mateix dia de Natal.

En aquest dia també tenim un costum molt bonic, es va de casa en casa felicitant a tots la festa.

**Mary Colaço**
*Missionera de Crist Jesús*

---

Així s'anomena la nostra casa d'incurables a Bombay. El dia de Nadal, a més de celebrar l'esdeveniment més gran de la història, celebrem molt l'aniversari de la fundació d'aquesta casa.

Hi ha 50 malalts. La majoria de càncer o paraplègia. Només una petita minoria catòlica, però tots els que poden van en el seu carro de rodes al jardí on celebrem amb escalf humà i de l'altre, l'Eucarística d'aquesta nit nadalenca.

Prèviament hi ha hagut la seva preparació, assaig de nadales «en la seva llengua d'ells» (que diria el gran Xavier) i amb els seus instruments de música: peti, tabla, tambura...

M'agrada mirar-los, amb els seus ulls astorats mentre contempla la nostra celebració, i jo penso com els veu Jesús. Aquests fills seus estan oberts al seu amor, admirant en els seus cors el fet que Déu baixà a salvar-nos.

Acabada la celebració continuava la festa amb cants, psicolabis, etc... Jesús va venir per a tothom

**Margarita de la Cruz**
*Missionera de Crist Jesús*

## JAPÓ

*La germana Rovira, l'autora de l'article, amb una japonesa davant d'un pessebre al centre de Tokyo*

A Tòquio se senten nadales, es veuen abres de Nadal i garlandes. Cada festa té la seva atracció. En aquesta s'espera que la gent compri, consumeixi. Per nosaltres cristians és una altra cosa. La nit del 24, des de molt aviat van a Kyolai (església). S'han posat els millors vestits. Hi ha molts llums i el cor d'estudiants anima la celebració. Enmig de la plaça hi ha un pessebre monumental. Hi estarà tot el mes. A molts els qüestionarà i preguntaran el perquè. No saben res. Ningú no els ho ha explicat. Ells saben molt del treball, de l'honor... però de l'Amor de veritat, molt poc. I Déu hi és: en la seva bondat, en la seva delicadesa, en el seu gust per la bellesa...

L'any passat van tenir un pessebre de mida natural. Les figures eren maniquins. La T.V. va venir a filmar-ho. Era preciós.

Aquest any que passaré el Nadal aquí, penso veure molts pessebres y endur-me'n en la meva retina tot el que no podré endur-me'n en la maleta

**M.ª Francisca Rovira**
*Missionera de Crist Jesús*

PESSEBRE VIVENT
DE CALDES DE MONTBUI
NADAL DEL 1993
Xè ANIVERSARI

**Representació:** Dia de Sant Esteve de 7 a 8.30 tarda
**Lloc:** Casc Antic de Caldes

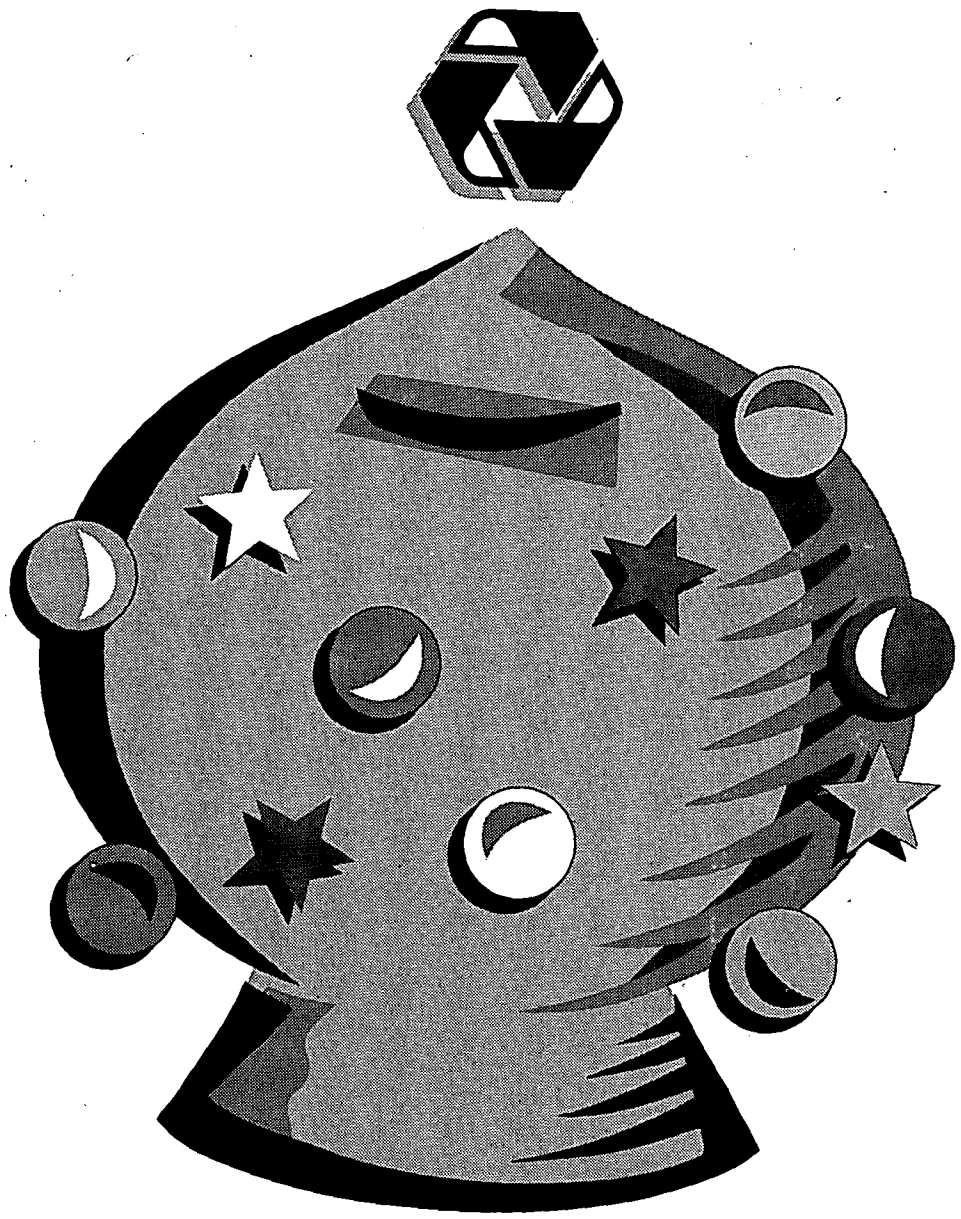

# BONES FESTES

CAIXA DE MANRESA

# En la nit de l'Amor no em trobo sol

Quin Nadal, més joiós! Els de la masia no paren de cantar. L'Aurèlia ha estat atrafegada uns dies en la construcció del pessebre. Les seves mans traçaven camins, feien moure els pastors, posaven ànecs vora el mirall glaçat de l'aigua i s'esgarrifaven amorosint la molsa humida i freda. I la cova —la Cova del gran Amor— ha brillat amb resplendors enlluernadores. Oh, miracle d'unes mans!

Les cançons de bressol, gràvides de tendresa, han fet tremir de pura delícia les gruixudes parets del mas. I el pensament d'Ernst Toller: «Aquell qui no és capaç de somniar no és capaç de viure», m'ha fet comprendre, ara més que mai, tot l'encís nadalenc.

Remembro els jorns feliços de la meva infantesa. Aquelles nits pigallades d'estels, quan sortia de l'escola, i que, no sé per què, em deien que el Nadal s'apropava. Nits de desembre. Carrers gairebé tenebrosos, amb pampallugues talment fantasmes perseguidors. Fred que se m'arrapava a les mans i als peus com tenalles. I, per fi, el caliu de la llar, amb el foc que m'amorosia mentre esguardava la flama dels tions i pensava en tot i en no res...

Oh nits meravelloses dels desembres! Heu fugit suaus com un alè primaveral. ¿On sou, pares estimats? Ara el vostre record em fa dolça companyia.

Però en la Nit de l'Amor no em trobo sol. Rebo mostres càlides d'afecte dels qui em rodegen. A fora, al camp, un cel plomís esborra l'esveltesa dels arbres, receptors, també, de la gran diada. Feia anys que enyorava el Nadal de l'estampa de boix. Avui el visc amb la ingenuïtat més pura.

Nadal, detura't! Fes que la teva llum resplendeixi i il·lumini totes les llars.

Si al llarg de la meva vida he ofès algú, avui voldria dir-li: —Amic, germà: trenquem la paret de glaç que ens separa, puix que procedim d'un Pare comú, que és al cel i baixà a la terra a fer-se home tan sols per ensenyar-nos el camí de la caritat fraterna: aquell camí que ens fa tolerables les imperfeccions, ens recorda el parentiu que ens agermana i, alhora, ens adverteix la tremenda pena que sofrirem si el nostre darrer sospir no és un sospir caritatiu, de perdó; en una paraula: d'amor.

■ **Leandre Amigó**

DRIBBLING

# Clàssics del Cristianisme

UNA COL·LECCIÓ DE PRESTIGI
QUE S'HA GUANYAT
EL RECONEIXEMENT DEL MÓN
DE LA CULTURA EN GENERAL

**1.** *ESCRITS. Per a commemorar el vuitè centenari del naixement de Santa Clara d'Assís.* (2ª edició ampliada)

**17.** *APÒCRIFS DEL NOU TESTAMENT. Llegiu els textos Apòcrifs sobre el naixement i la infància de Jesús, font de tradicions nadalenques.*

**35.** *PELEGRINATGE A TERRA SANTA. Viatgeu a Terra Santa guiats per la pelegrina Egèria.*

**Darreres Novetats:**

**39.** *JACQUES BÉNIGNE BOSSUET, Sermons i discursos.*

**40.** *Ph. J. SPENER, Pia-desideria. N. L. von ZINZENDORF, Nou discursos públics sobre temes importants que afecten la religió.*

**41.** *Apologetes del segle II* (Justí, Aristides, Tacià, Atenàgores, Diognet, Minuci Fèlix).

**42.** *NICOLAU CABÀSILAS, La vida en Crist.*

**Assessors**
*JOAN BADA*
*JAUME FÀBREGAS*
*EVANGELISTA VILANOVA*
*JOSEP VIVES*

**Director**
*SEBASTIÀ JANERAS*

***Amb el suport de la Conferència Episcopal Catalana i del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya***
FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA
FUNDACIÓ ENCICLOPÈDIA CATALANA

**DIGEC, S.A.** Diputació 250 - 08007 Barcelona
Desitjo informació sobre les condicions especials de subscripció a la col·lecció "Clàssics del Cristianisme".
Nom i cognoms _____
Domicili _____ Telèfon _____
Població _____ Comarca _____

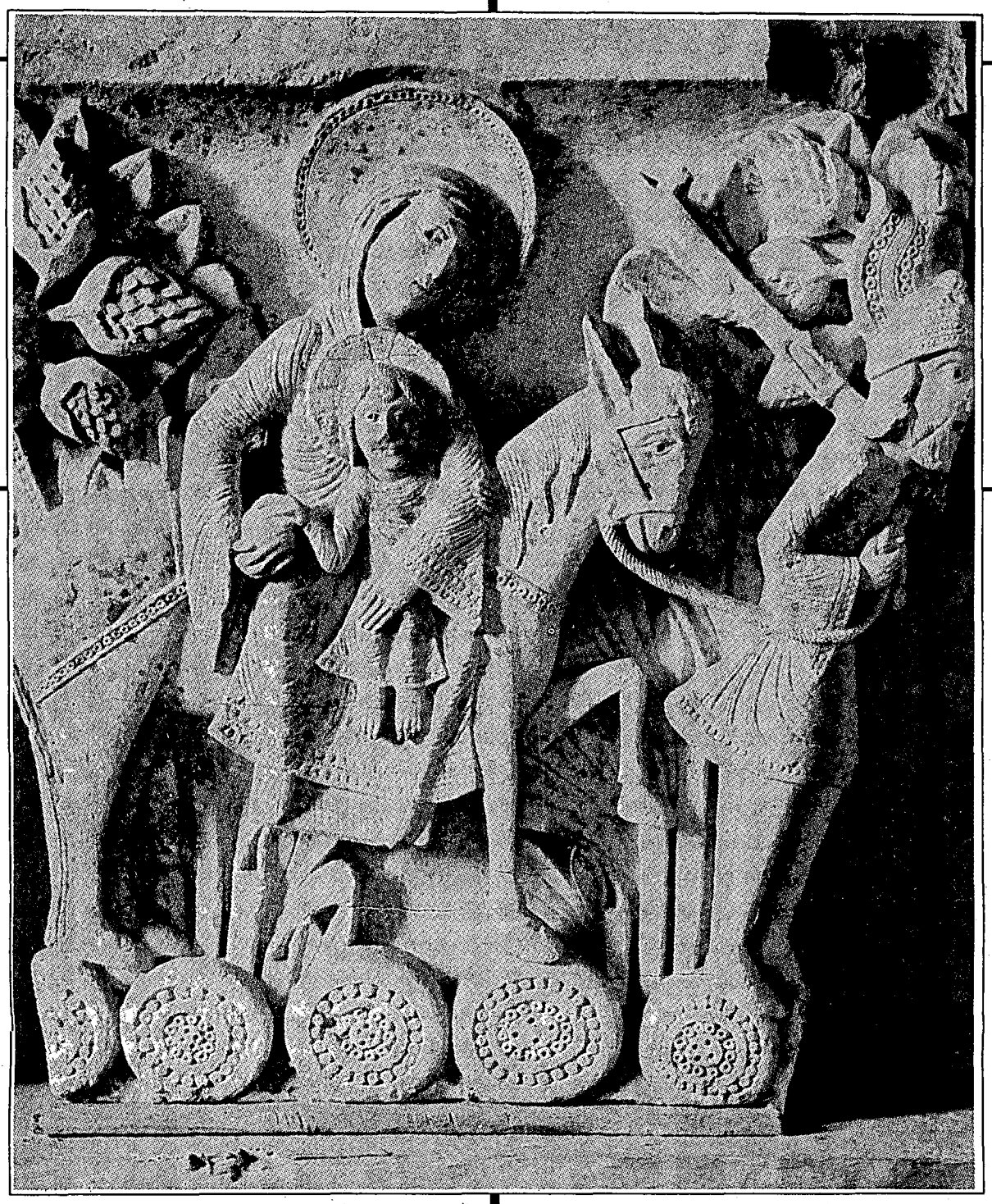

# El paisatge que no veieren Josep i Maria

Quan, avui, el pelegrí cristià s'apropa a Betlem, li falten ulls per contemplar el paisatge. Per això dispara l'objectiu fotogràfic, per fer-se seu allò que a ell tant l'ha impressionat.

Després ensenyarà als familiars i als seus amics aquestes fotografies, i els contarà que baixant de Jerusalem, el paisatge encara és força mediterrani; que predominen els tossals revestits d'oliveres, les fondalades de ceps escampats per terra com meloneres, i els racons assolellats on creixen les figueres de fruit dolç i regalat. Però, sobretot, els mostrarà l'estampa del desert de Betlem, aquelles ondulacions ocres del país de Judà, que no saben el que és un arbre ni, gairebé, l'herba verda. El paisatge desèrtic impressiona al nostre pelegrí.

Josep i Maria, en l'aventura dels 140 quilòmetres que hi ha de Natzaret a Betlem, fets mig a peu, mig a cavall de somera, no tingueren, probablement, l'esguard predisposat per captar el paisatge. És natural. Tampoc no té visió del paisatge de la seva terra, el pagés que la treballa, ni el pastor que surt cada dia a la muntanya, o el pelegrí que, a l'edat mitjana, feia el camí de Sant Jaume. Tothom veu el camp, aquell paratge natural, les muntanyes i els rius, els arbres i les fonts; però no pas el paisatge. A la persona que va per feina se li sol escapar, de la naturalesa, l'aspecte colorista, artístic, impressionista, l'harmonia de llum i de colors que constitueix l'essència del paisatge. Contemplar estèticament la naturalesa és una activitat de luxe, que l'home antic no es podia donar. Demana un esperit lliure de preocupacions absorbents.

Josep i Maria «van per feina». Van per l'empadronament. Porten el problema greu d'una vida nova, que s'està gestant a les entranyes de la mare. Rebullen en el seu esperit, les mil preocupacions ineludibles d'un viatge d'aquella mena. Amb quatre dies de camí per uns senders pedregosos i descurats, és molt més probable que al fuster de Natzaret se li nafressin els peus, que no pas que tingués la disposició i humor de contemplar el camp amb esperit impressionista, amb visió analítica dels colors i de la llum.

De fet, no hi ha paisatge, socialment parlant, fins a una època molt tardana de la nostra història. Fou cap el final del segle XIX, en la descoberta de l'impressionisme pictòric, que l'esperit de l'home començà a vibrar amb el valor del paissatge. Abans no trobareu un pintor que es dediqui a pintar paisatges, per la senzilla raó que no l'havia descobert. Leonardo da Vinci o Velázquez, introdueixen arbres, jardins, fontanes, en alguns dels seus quadres; però no pinten paisatges. Els manca la visió analítica de l'artista impressionista, que se satisfà més del color i de la llum que de les coses en si. Aquells pinten arbres, jardins, paratges. Monet, Renoir, Vayreda, pinten la llum, la impressió que les coses produeixen a la retina de l'espectador. Cerquen la impressió colorista i lluminosa del moment, que és l'objectiu del paisatge.

Quan el turista modern surt de vacances no va per feina, com hi anaven Josep i Maria, o els pelegrins de l'edat mitjana. Ell surt a fruir de les coses noves i exòtiques, dels paisatges tan diferents dels de la seva terra, que li produeixen una singular impressió estètica. L'home modern va en busca de sensacions.

El viatger antic anava decididament a la recerca de coses necessàries, indispensables; per gust, no hauria pas sortir de casa. L'home modern, en canvi, surt a veure coses, coses que li agradin, que l'impressionin. Necessita paisatges. Voldria disposar de més temps, i de més mitjans, per poder córrer pel món, i col·leccionar paisatges, visions impressionistes.

Decididament, Josep i Maria no pertanyen a l'escola de l'impressionisme.

■ **Antoni Mª Casas** *és claretià*

*LAS BUENAS MANERAS*

*Usos y costumbres sociales*
*El Protocolo*
*Carmen Soto Díez*

*Prólogo de*
*Federico Mayor Zaragoza*

Un libro eminentemente práctico, dirigido a todos, con el propósito de ofrecer una guía en la que el lector encontrará numerosas y variadas situaciones de la vida familiar, profesional, política, social, etc.

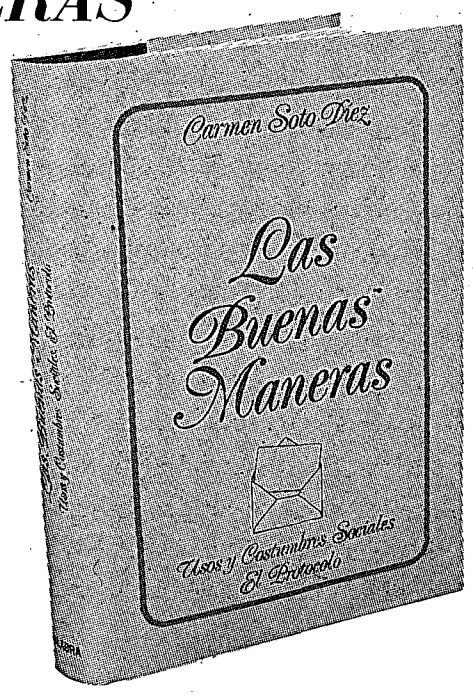


**2ª edición revisada y aumentada**
*Encuadernación en cartoné con sobrecubierta. Formato: 15x22.*

*3.700 ptas.*

EDICIONES PALABRA SA

**Pº Castellana 210 28046 Madrid. Tf. (91) 3507739 y 3507720. Fax (91) 3590230**

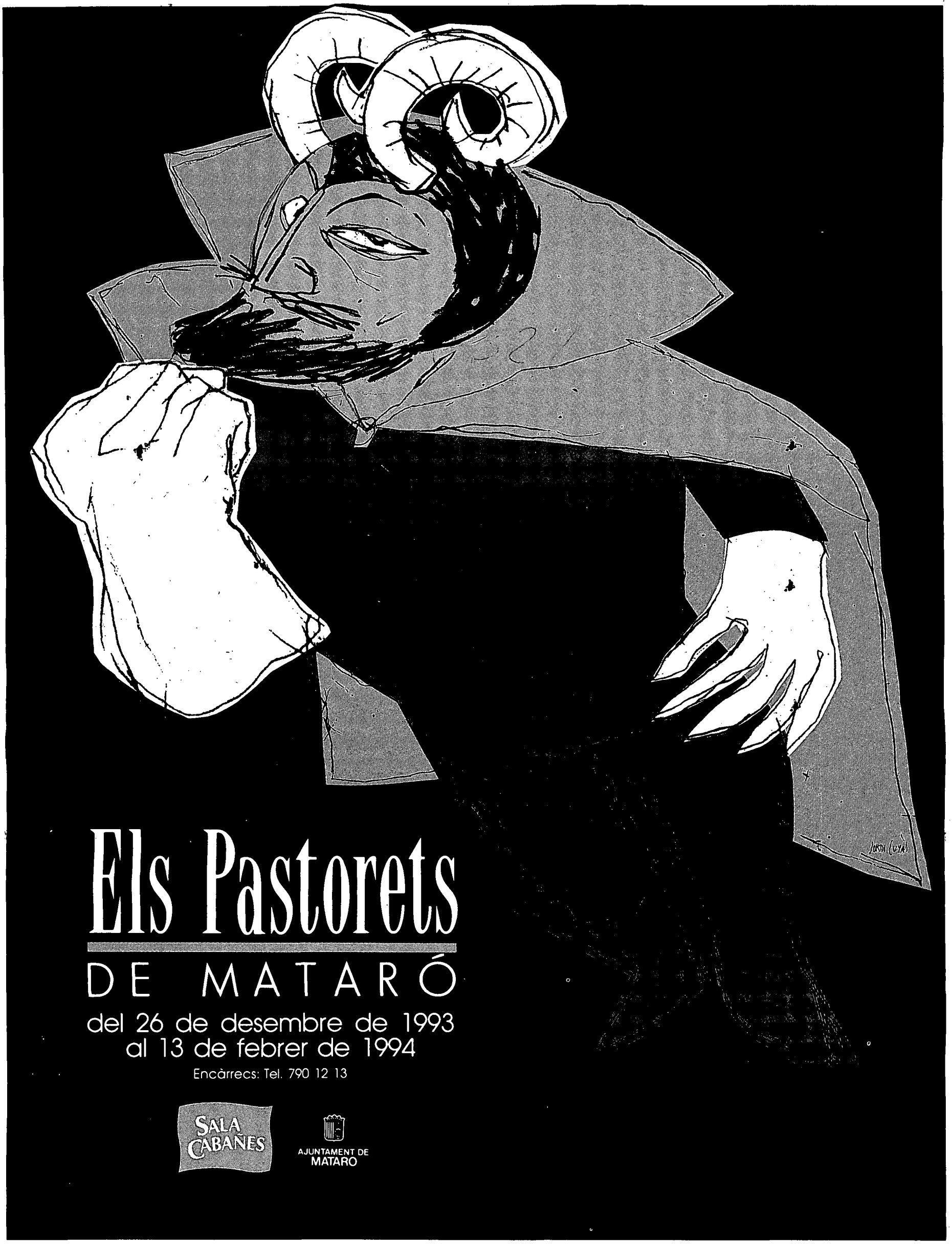

# Els Pastorets

## DE MATARÓ

del 26 de desembre de 1993
al 13 de febrer de 1994

Encàrrecs: Tel. 790 12 13

SALA CABAÑES

AJUNTAMENT DE MATARÓ

**Dies de representació:**

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 26 | desembre 1993 | a les 6 tarda | 16 | gener 1994 | a les 5 tarda |
| 1 | gener 1994 | a les 6 tarda | 23 | gener 1994 | a les 5 tarda |
| 2 | gener 1994 | a les 5 tarda | 30 | gener 1994 | a les 5 tarda |
| 6 | gener 1994 | a les 6 tarda | 6 | febrer 1994 | a les 5 tarda |
| 9 | gener 1994 | a les 5 tarda | 13 | febrer 1994 | a les 5 tarda |

**Patrimoni cultural de la Ciutat de Mataró des del 1981 - Informació i reserves al telèfon 790 12 13**

# Nou Crèdit Obert

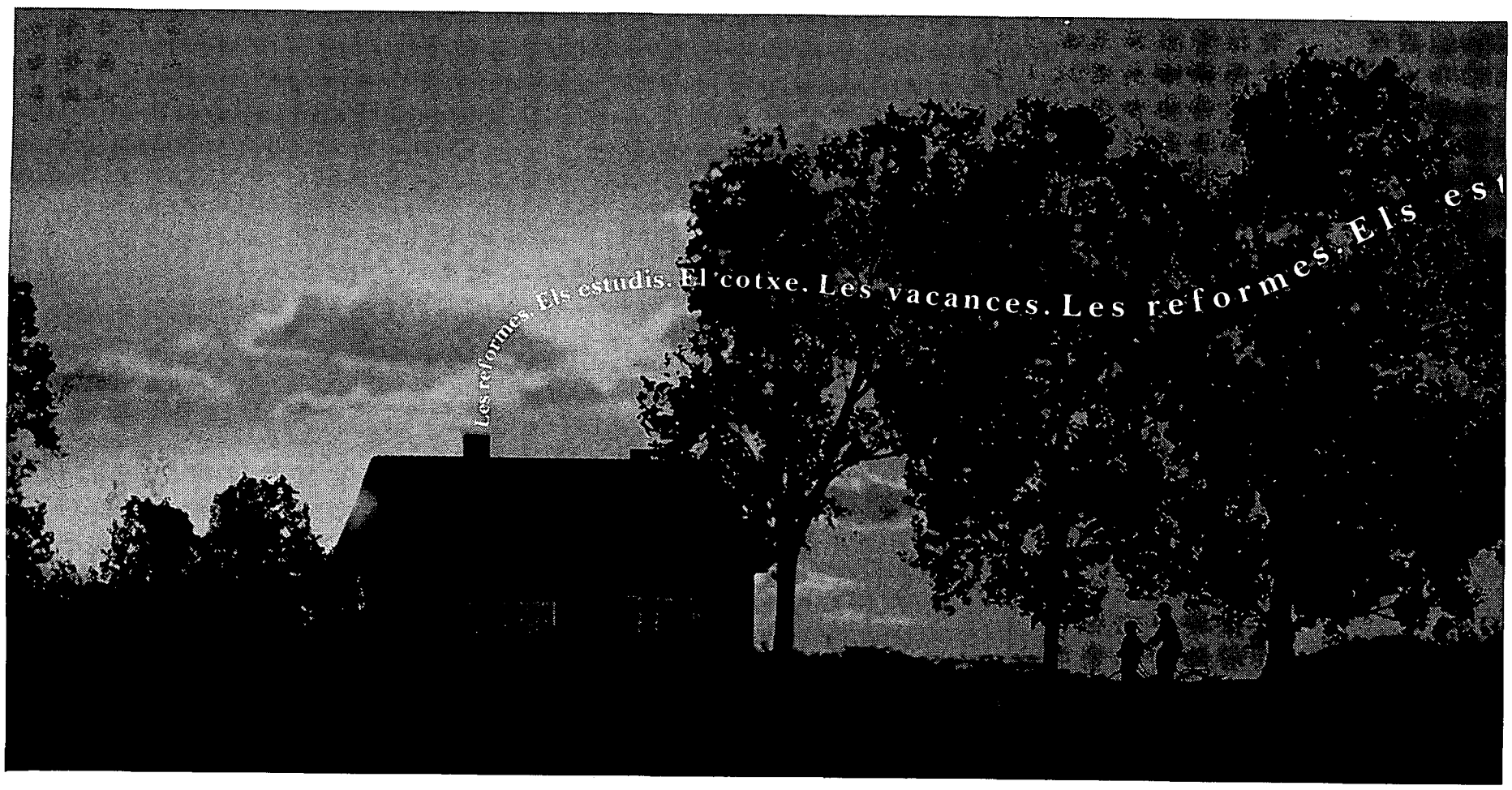


CASADEVALL PEDREÑO & PRG

# Si té una casa, ho tindrà tot

Si té una casa ja pot fer millores a casa seva, pagar els estudis dels fills, iniciar un negoci, comprar-se un cotxe, anar de vacances o tot alhora. Vingui a "la Caixa". L'informarem sobre el **Crèdit Obert**. El crèdit amb un interès preferent; el més baix del mercat: l'interès hipotecari. El Crèdit Obert de "la Caixa" només se sol.licita una vegada i li permet disposar de diners al moment. Totes les vegades que en necessiti i en quantitats superiors a les que podria aconseguir amb un préstec personal. Flexible en la forma de pagament i amb moltes més facilitats que li interessaran. Ara amb el nou **Crèdit Obert** de "la Caixa", si té una casa, ho tindrà tot.

"la Caixa"
CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA

# L'aventura de Betlem

I un àngel, envoltat per un raig de llum, va anunciar el naixement de Jesús als pastors:

«No tingueu por! Us porto una gran nova que omplirà d'alegria tot el poble. Avui, a la ciutat de David, ha nascut el vostre Salvador, el Messies, el Senyor. Les seves senyes són aquestes: trobareu un nadó envoltat amb bolquers dalt d'un pessebre».

Però ¿què va succeir abans d'arribar a l'aventura de Betlem? Potser qui millor ho explica és José Luis Martín Descalzo en el seu llibre *Vida y misterio de Jesús de Nazaret*.

«És molt difícil, gairebé impossible escriure sobre Betlem — diu— perquè davant d'aquesta història d'un Déu que es fa nen en un portal, els que no creuen diuen que és una bonica faula i aquells que creuen, ho viuen com si ho fos».

Després que l'Àngel va anunciar a Maria el naixement d'un nen que seria el fill de Déu, tot va tornar a la rutina a la casa de Natzaret. No hi va haver més aparicions, ni miracles durant els mesos següents i si haguessin tingut menys fe, potser haurien arribat a pensar que tot havia estat un somni. Però ells sabien que aquella criatura que havia començat en el si de Maria, era el Salvador. De totes formes, ¿no havien dit els profetes que el Messies vindria envoltat de majestat?

Maria i Josep van començar a preparar-ho tot, la casa i el bressol, convençuts que serien ells i no els àngels els qui vetllarien pel nou nat.

I un dia —diu l'Evangeli de Lluc— va arribar una ordre de Roma que obligaria Josep a desplaçar-se a Betlem per empadronar-se. Era un trasllat molt difícil per les condicions en què es trobava Maria. Tenien un ase però el camí era molt llarg, 150 quilòmetres, a vegades per caminets de cabra i altres sobre una terra rocosa i lliscosa. Van tardar 4 dies per arribar a Jerusalem i van seguir cap al sud per fer els 8 quilòmetres que encara hi havia fins arribar a Betlem.

Pel camí, Josep va observar el rostre de Maria i la veure trista però quan la va tornar a mirar va observar un lleu somriure i Maria li va dir. «Davant els meus ulls es presenten dos pobles, un que plora i s'afligeix i l'altre alegre i festiu». I Josep la va ajudar a baixar de l'ase perquè descansés.

Potser va passar així, potser no, però el pelegrí que avui repeteix aquell camí i creua aquell paisatge, prefereix pensar que és veritat i seure a la pedra, on segons la llegenda, Maria va descansar i al lloc on en el segle V van aixecar un petit monestir.

A tots els qui ens diem cristians, ens agrada tenir per aquestes dates un pessebre nevat a casa, amb la cova de Betlem amb rius alegres de paper de plata i pastors que s'escalfen en focs vermells, però el Betlem de la realitat no és el dels nostres somnis. No hi ha neu a Betlem, gairebé mai no neva a Palestina i tampoc no hi ha rius festius de paper de plata ni teulades d'or. Josep i Maria només van veure un petit poble de dues-centes cases apilotades dalt d'un monticle. Les cases, com quadrets blancs brillaven sota un sol ardent i un cel ben blau.

A la tradició popular li agrada imaginar Josep i Maria de casa en casa i de porta en porta rebent un refús darrera un altre, però l'Evangeli no diu res de tot això. També ens ve a la imaginació la figura de l'hostaler avariciós que treu el nas per la finestra per comprovar la situació econòmica dels qui demanen acolliment però altra vegada ens enganya la imaginació que es basa en la incorrecta interpretació del «no hi havia lloc» a la posada de l'Evangeli.

La posada, el *khan* oriental d'ahir i encara d'avui, no és res més que un pati quadrat envoltat de parets molt altes. Al mig acostuma a haver-hi una cisterna i al voltant s'amunteguen les bèsties: ases, camells, xais... Enganxats a les parets hi havia uns locals on dormien els viatjers, sense cap més teulada que el cel en molts casos.

Josep va sortir a aquell pati i en veure aquell garbuix d'homes i animals va comprendre que «no hi havia lloc» per una dona que estava a punt de donar a llum. Llavors, potser algú li va dir que pels voltants hi havia moltes coves abandonades i en una d'elles podrien trobar refugi.

La gruta de Betlem només era un penyal que sortia de la muntanya com si fos la proa d'un vaixell i a sota els pastors havien perforat una cova per guardar el bestiar i protegir-se de la pluja i del sol. Fins allà van arribar, el rostre cansat de Maria brut per la pols del camí... i allí va néixer Jesús.

L'evangelista no dóna gaires detalls. Era de nit, els pastors vetllaven, faria un fred suportable, Josep hauria encès un foc fora de la gruta per escalfar aigua, passejaria nerviós, resaria. Dins de la cova Maria estava sola, envoltada per l'escalf dels animals. El temps caminava lentament, podríem dir solemnement, com si comprengués que aquella era la nit més sublim de la història.

Maria hauria dit a Josep que ja el cridaria quan calgués; per fi va sentir la seva veu; esperava trobar-la ajaguda sobre la palla però estava asseguda prop del pessebre i somreia. Maria estava fresca i sencera, com diu la frase de sant Basili recollida avui en el Catecisme, «el seu fill havia sortit d'ella com el raig de sol passa per un vidre, sense trencar-lo ni embrutar-lo». Jesús s'havia desprès de la seva mare com el fruit quan està madur es desprèn de la branca que li ha donat la seva saba, sense esforç, sense angoixa, sense esgotament.

Josep va agafar un llantió i es va apropar al pessebre que Maria li assenyalava. Allí estava, només era un nadó però era el Messies anunciat per l'àngel. Josep i Maria el miraven sense entendre res. Aquell nadó era l'enviat per salvar el món. El fill esperat era la paraula i aquell nen no sabia parlar. El Messies ensenyaria el camí, però aquella criatura no podia caminar. Seria la veritat omniscient però aquell nen no sabia trobar el pit de la seva mare. Havia de ser la vida i si ella no l'alimentava, es moriria. Era el creador del sol i tremolava de fred. Havia omplert d'herba els camps i estava nu. Si venia a salvar tot el món, ¿per què naixia envoltat d'aquella immensa solitud?

Josep i Maria no ho entenien, però creien.

I a la cova van arribar els pastors i més tard els Mags d'Orient el van adorar.

**Glòria Carrizosa**

*«A tots els qui ens diem cristians, ens agrada tenir per aquestes dates un pessebre nevat a casa, amb la cova de Betlem amb rius alegres de paper de plata i pastors que s'escalfen en focs vermells, però el Betlem de la realitat no és el dels nostres somnis»*

*«El temps caminava lentament, podríem dir solemnement, com si comprengués que aquella era la nit més sublim de la història»*

2 **Ara el segon volum**

Per conèixer sant Francesc i santa Clara d'Assís cal anar a les fonts.

Sant Bonaventura, Doctor de l'Església i contemporani del *Pobrissó d'Assís*, va escriure una biografia de sant Francesc. Per primera vegada podeu llegir-la en català.

La traducció del llibre és de Francesc Gamissans, o.f.m., redactor de «Catalunya Cristiana». L'ha editat «La Formiga d'Or» de Barcelona (Portal de l'Àngel, 5) i podeu adquirir-lo en totes les llibreries del ram. Un bon obsequi de Nadal!

*les* FONTS FRANCISCANES

*El Sr. Carratalà fou el primer figurarire a representar sant Josep i la Mare de Déu vestits de catalans*

# El senyor Carratalà, amic de pessebristes

## Els meus mestres

No em recordo de quan vaig començar a fer el pessebre com tampoc no em recordo de quan vaig començar a parlar, el que sí que us puc dir és que fer pessebre ha estat un aprenentatge familiar, un goig i una necessitat tan vitals com parlar català.

El coneixement i l'estima de Jesús els vaig rebre dels meus pares, de la fe i l'amor que ells li duien, i no pas a base de sermons ni recomanacions sinó a través de petites experiències familiars com aquella de preparar la vinguda de l'infant Jesús fent el pessebre. Pessebre, que mentre les meves mans d'infant el treballaven amb el suro i la molsa, el testimoni dels meus pares el treballava en el meu cor. Així, el Nadal de cada any era una autèntica vinguda de Jesús que trobava un acolliment cordial.

L'any 1962, un cop fora de casa, quan a les golfes del seminari vaig trobar uns pastorets escrostonats i uns reis decapitats no vaig demanar-me per la qualitat de les figures, vaig cercar qui les restauraria. No eren meves ni en sabia la vàlua, eren figures de pessebre! Un seminarista més gran relacionat amb el món de l'art em va donar l'adreça d'un figuraire que vivia al carrer d'Aragó, i em va donar la confiança, també, que aquest senyor em diria el que se'n podia fer, d'aquelles figures. D'aquesta coneixença amb el senyor Carratalà, que el primer dia ja em va semblar molt gran, en va sorgir una amistat que poc m'hauria pensat que havia de durar trenta anys.

De primer em va ensenyar a conèixer la paternitat d'aquells pastorets, mig despullats mig abrigats amb pells, que a mi em duien al món mític de la natura indòmita; eren d'un figurista de Santander que vivia a Gràcia i que s'anomenava Daniel. La maredédéu era dels germans Castells. Els reis a més de ser decapitats eren de guix i, per tant, no valia la pena de restaurar-los. Vaig començar a distingir els materials. Després vaig conèixer la tendresa i la bondat de les figuretes que el mateix senyor Carratalà feia. Érem a aquells anys grisos i feixucs del franquisme i aquells pastorets catalans amb barretina eren signe d'una doble fe i d'una doble esperança.

Després vaig saber que el senyor Carratalà havia estat el primer figuraire a representar sant Josep i la Mare de Déu vestits de catalans. L'encarnació a Catalunya d'aquestes figuretes va venir d'aquell sergent de la Guàrdia Civil que va fer retirar tots els pastorets amb barretina de la fira de Santa Llúcia. I el nostre figuraire, català de bona soca, va dir: «pastorets amb barretina no? ara, catalans sant Josep i la Mare de Déu!».

## Les primeres figures

Va passar un grapat d'anys en els quals així que podia feia grans caminades per estalviarme el bitllet del tramvia —a casa érem set germans!—. Quan el 1968 vaig acabar els estudis em van enviar a Arenys de Mar i amb la primera paga de l'etapa diaconal vaig anar a comprar les primeres figures de pessebre a cal senyor Carratalà. Ja no vaig parar d'anar-hi i ell de ferme'n. Li professava una autèntica veneració no solament per la seva ancianitat sinó perquè de les seves mans en sortien aquells «ninots», tal com ell anomenava amorosament, plens de vida i de tendresa, que poblaven aquells pessebres amb els quals expressava el misteri de Nadal i embadalia petits i grans.

Un dia em va explicar que per fer els primers «ninots» va agafar les figures de casa seva i les va desmuntar, les va trencar oportunament de tal manera que li van servir d'originals per a ferne uns motlles que li permetessin de treballar en sèrie, després va engomar le figuretes dels seus pares i amb els motlles anava acontentant els companys de l'escola i guanyant-se els primers cèntims. Ell de seguida hauria anat a obrir parada a la fira de Santa Llúcia, però els seus pares el feren passar amb raons i fer-les-hi vendre al mercat de Gràcia. Al cap de vuitanta-cinc anys, quan en tenia noranta-cinc i no havia deixat mai de fer figuretes més grosses o més senzilles, des del llit de l'última malaltia, li deia a la seva filla Montserrat: «Noia, tu saps fer figures. Fes-ne!».

## Una vida il·lusionada

En Lluís Carratalà i Vila havia nascut l'1 de desembre de l'any 1895, al barri de Gràcia i anà al col·legi del Cor de Maria, als Claretians, situat encara avui al començament del carrer de Roger de Flor; és en aquest temps que va començar a pastar fang, la seva traça, però, va rebre molts altres ajuts. Ell mateix en donava la raó quan m'explicava que afeccionat a fer teatre —com a col·legial més gran va tenir-hi per deixeble a Paco Martínez Soria— des de ben jove es va familiaritzar amb tota mena de túniques i gipons, va observar el caient de les capes i els tapaboques... i quan, un cop figuraire, donava forma als pastorets els aplicava la riquesa de les seves observacions.

L'any 1920 es va casar amb Dolors Molleví i Sendrós i va ser quan van anar a viure al carrer d'Aragó —Quin carrer d'Aragó el d'aleshores, amb el fum i el xiulet dels trens...!—. La seva esposa va morir l'any 1933, d'ella en va tenir una nena i un nen, que moriren infants, i una filla, la Montserrat, que ha estat el seu àngel bo durant tota la seva llarga vida.

Quan l'any 1989, en una de les últimes sortides que van fer, van anar pare i filla a veure els pessebres de la capella de la Mare de Déu de Montserrat de Castellar del Vallès i el que jo mateix havia fet al baptisteri de l'església parroquial, tot va ser entrar a l'església, veure el santcrist a la dreta de la porta i exclamar amb goig no contingut: «És d'en Llimona!». I és que era al taller d'aquest anomenat artista on ell havia exercit d'escultor en aquells inoblidables anys de la seva joventut; des d'aleshores, el tremp d'escultor és una altra de les marques que duen les seves populars figuretes. Després, a l'altre costat del cancell, va contemplar el pessebre de suro i molsa amb una il·lusió d'infant que no li havien robat els seus molts anys de vida. Tot seguit vam anar a la capella de Montserrat: Li plaïa veure els pessebres, molts dels quals feien honor a les seves figures, però saludar tants i tants amics pessebristes castellarencs era com un ritual de cordialitat. Pessebristes de Mataró, de Terrassa, de Barcelona, de Centelles, de Vilanova i la Geltrú, de Roda de Ter, de Castellar del Vallès... Tothom l'estimava!

*Actuà amb la companyia Maragall, amb Màrius Cabré, amb Maria Matilde Almendros*

D'aquella època d'escultor en queda el testimoni de la Magdalena del conjunt escultòric de la tomba de la família Girona al claustre de la catedral de Barcelona.

També va fer d'imatger als grans tallers d'en Claudi Rius del carrer de Rosselló, hi tallava imatges de fusta de les molt́ssimes que aleshores exportaven a Amèrica. També va treballar de vidrier, fent vitralls de colors. La professió d'escultor estava homologada amb la de picapedrer i, vagues i locauts arreu, la situació era insostenible; de manera que així que pogué es passà al teatre professional, que era la seva altra gran passió de la vida. Durant més de cinquanta anys va treballar-hi com a professional. Quan en parlava tot ell es transportava.

Només quan m'ho va explicar vaig entendre l'abigarrada decoració del petit pis del carrer d'Aragó on s'apilen records de la seva faceta d'actor, amb testimonis de la seva activitat d'escultor, i figures de pessebre, hebrees o catalanes, de totes mides que donen raó d'una activitat que ha donat vida als més expressius i originals pessebres.

## Ancià amic, i acollidor

Quan any rera any, jo entrava al pis ja podia anar-hi atabalat per les múltiples sol·licituds pastorals, ja podia anar-hi amb preocupacions parroquials o del moviment de joves... tot era entrar-hi i sentir com si el temps s'aturés i la serenitat s'imposés, era a un altre món ben diferent del traüll dels carrers i les botigues de Barcelona, en aquesta casa l'únic important era la persona. Al llarg dels anys la política feia molts tombs, però invariablement la nostra conversa girava sobre la fidelitat a Catalunya. Una fidelitat espontània, que sortia del cor, fresca i sana com les acolorides figuretes que envaïen la taula del menjador i tots els racons de lleixes, armaris i prestatges; en veure-les m'il·lusionava a fer nous pessebres. Confesso que la casa dels Carratalà, pare i filla, m'ha estat moltes i moltes vegades el que per a Jesús era la casa de Betània.

Contemplava figuretes i em delia per les noves descobertes, i hi trobava altres pessebristes engrescats amb els seus projectes... un dia em deia la Montserrat: «Tots els qui vénen a aquesta casa són bones persones». La capacitat de contemplació que ells tenien quedava plasmada en les figuretes i s'encomanava a tots els qui visitaven la casa. Quan un dia els vaig dir que n'havien de comptar més de cada pastor, que no podia ser tant de treball i tan ben fet per tan poc preu, i em van respondre que fer pessebre havia de ser a l'abast de tothom i que, per tant, les figures havien de ser barates per força, em vaig quedar sense paraules. Era com un tast de la pobresa de l'Evangeli i de la gratuïtat del Nadal.

I no és pas que estigués acostumat a treballar per amor a l'art que no s'ho podia pas permetre. Quan acabada la guerra tothom es va llençar a fer pessebre ningú no tenia amb qué, perquè cadascú s'havia preocupat prou de fer desaparèixer els objectes religiosos comprometedors, mentrestant ell havia anat afaiçonant figuretes i en va dur una capsa ben grossa a vendre a la fira de Santa Llúcia, en un no res se les hi van endur totes. A mi em feia goig escoltar la Montserrat contar-me aquella alegria del seu pare quan li va dir: «guaita, cinc-centes pessetes!».

## Funcionari, actor i figuraire

Durant quaranta anys va treballar com a funcionari de l'Ajuntament, era cobrador d'arbitris, una feina que no li esqueia pas però que li permetia viure. Va anar així: Ell, després d'haver fet teatre al centre parroquial de la Sagrada Família, era el director i el primer actor de Centre Recreatiu, l'ateneu del carrer de Nàpols, on va conèixer la noia que va ser la seva esposa. Un cop casat i pare de família va haver de buscar una feina que li donés més seguretat, i fou aleshores que un conseller de l'Ajuntament li va oferir la feina de funcionari per tal que pogués continuar fent teatre. I, així, es va trobar en la condició de funcionari, actor i figuraire. L'any 1924, en disoldre's l'ateneu, va entrar a la companyia que van fer Maria Vila i Pius Daví (en aquell temps, Mn. Daví, el germà capellà del primer actor de la companyia, havia d'amagar-se entre els bastidors per poder veure la passió!)

Amb l'entrada dels nacionals va ser totalment prohibit fer teatre en català i ell, en castellà, només es va avenir a fer-hi el Don Juan Tenorio. Va ser ara quan li va vagar de fer l'esplèndid naixement familiar de 40 ctms. tan sol·licitat. Després, quan de mica en mica es va poder reprendre el teatre, s'hi va apuntar immediatament: Guimerà, Sagarra, Rusiñol,... amb la companyia Maragall, amb Màrius Cabré, amb Maria Matilde Almendros.

## Una vida curulla

L'any 1973 es retirà de l'escena, jubilat de l'Ajuntament i del teatre, es va poder dedicar del tot als seus ninots, els quals li van mantenir la il·lusió d'infant fins als últims dies. Quan se sentia al final de la seva cursa li deia a la seva filla: «He volgut ser actor i he treballat al Romea, he volgut ser escultor i he tingut parada a la fira de Santa Llúcia». Podia morir en pau, s'havia realitzat: havia fet de la seva vida un servei: donant alegria amb les seves representacions i representant el misteri de Nadal.

Als seus darrers anys es va fer acompanyar per la seva filla a la festa major de Gràcia. Li plaïa recórrer aquells carrers que de jove ell havia engalanat, estimava les seves arrels.

La seva intensa vida de català i de barceloní va tenir un reconeixement quan l'any 1989 li van concedir la medalla de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. El més preuat guardó de tants que en va rebre. Va ser un dels seus darrers i més legítims goigs, ell es va presentar com a persona habituada a comparèixer en públic, cosa que no tothom sabia fer, i l'Honorable President de la Generalitat va dir en el discurs que per a Catalunya eren tan importants els enginyers de camins, canals i ports com els qui feien figuretes de pessebre. La grandesa que el president expressava era tota ella dins d'aquell ancià que havia viscut humilment i amb entusiasme la condició d'artista cristià i de català barceloní.

El dia 5 de juny de 1991, després d'una malaltia en què va mantenir la lucidesa fins al final, va morir amb la discreció que havia viscut; talment, que els amics i pessebristes no poguérem fer-li l'homenatge pòstum que hauríem volgut. Quan pel Nadal d'aquell mateix any la seva filla Montserrat va voler quedar-se al pis del carrer d'Aragó i celebrar la diada en l'absència del pare i de la companyia de les figuretes, ens deia a tots nosaltres que és en el misteri, estimat i viscut, del Nadal de nostre Senyor que la persona troba la pau i la companyia d'aquell qui, ell mateix, és l'Amor universal i la penyora de Vida per sempre.

■ **Pere Farriol i Vinyes**

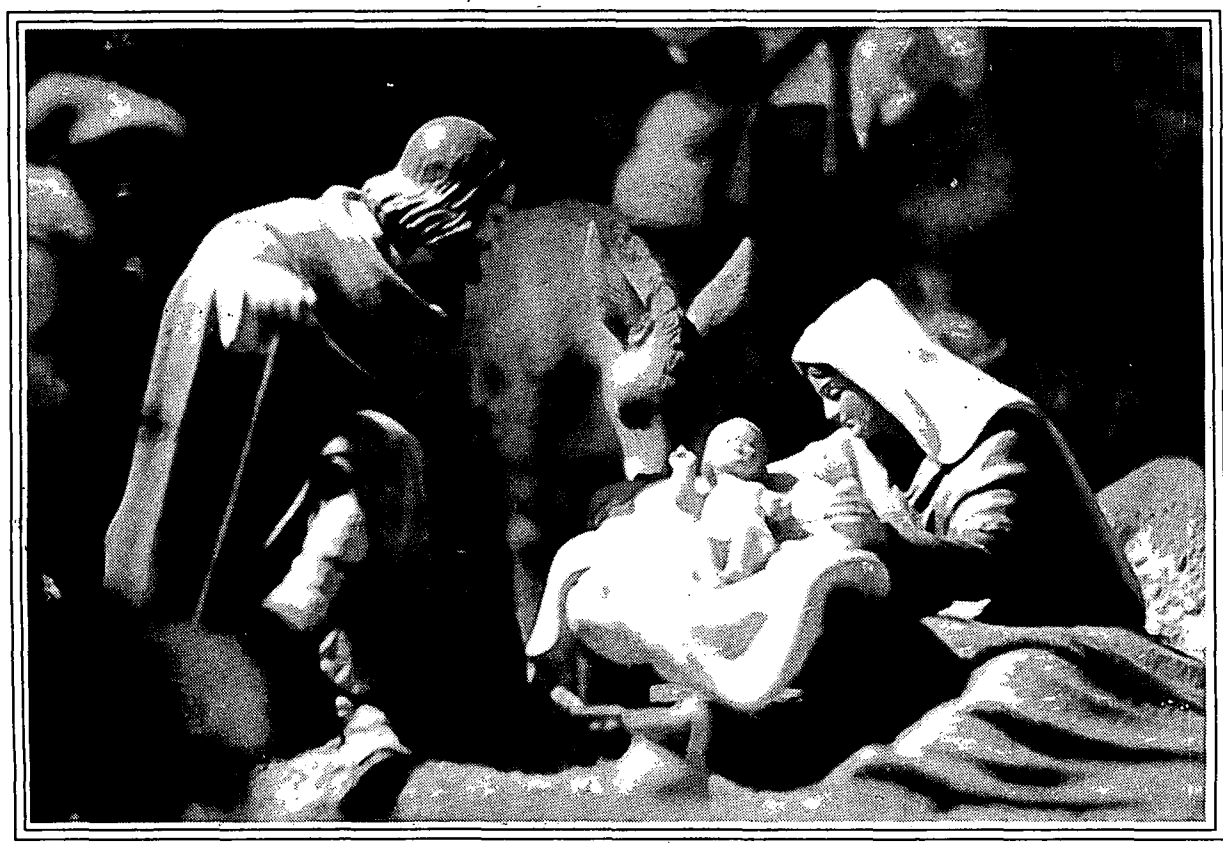

*El 1989 li fou concedida la medalla de Sant Jordi. El President Pujol va dir en el seu discurs que per a Catalunya eren tan importants els enginyers de camins, canals i ports com els qui feien figuretes de pessebre*

**PESSEBRE VIVENT DE SANT FOST**

*El Primer Pessebre Vivent del Vallès*

**DIES DE REPRESENTACIÓ**

19, 25 i 26 de desembre

1, 2, 6, 8 i 9 de gener

***A les 6 i les 7 de la tarda***

Obsequi de pa torrat, amb all i oli i vi del poble a tots els assistents abans de les representacions.

**NADAL DEL 1993**

25 anys de Pessebre Vivent de Sant Fost

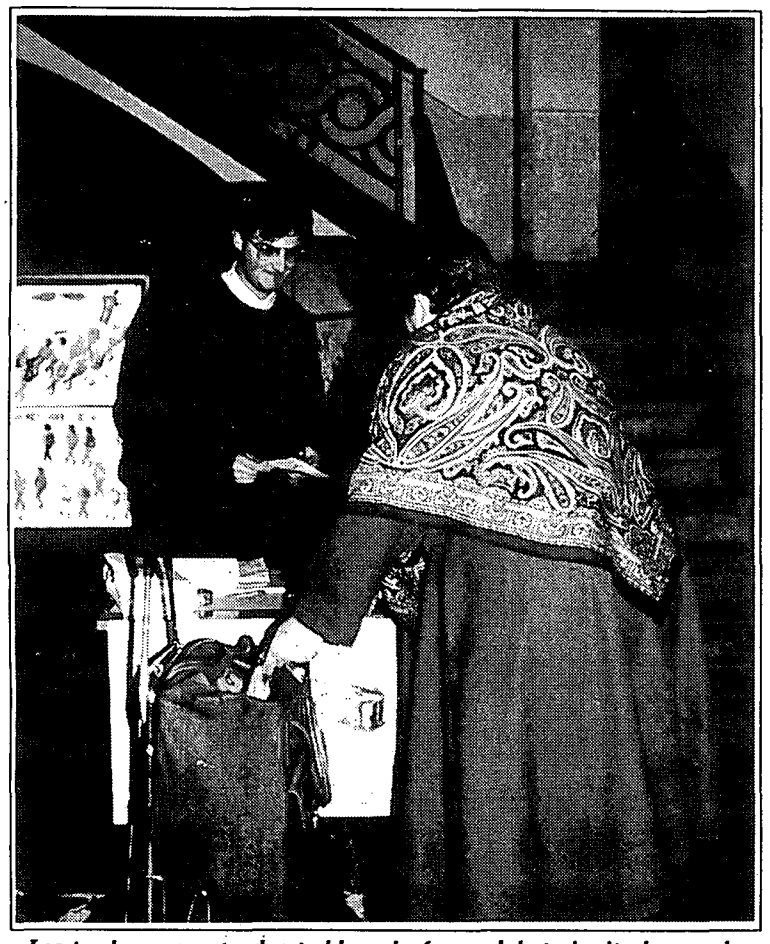

*Les taules escampades pel barri són un dels principals canals d'informació i de recollida*

# Un milió de gràcies

**BARCELONA.**— Cent cinquanta joves de cinc parròquies de l'Eixample barceloní han decidit aconseguir que el rebost de les respectives comunitats dedicat a l'ajuda de persones necessitades pugui estar obert durant tot el 1994. Enguany s'ha arribat fins al setembre. L'objectiu, ara, és menjar per un any i un milió de pessetes.

Aquest repte a la solidaritat —i a la crisi— és el fruit de la campanya «Gana... aquí?», que aquest Nadal compleix set anys. Durant aquest temps el barri ha crescut en la sensibilitat respecte a la gent sense recursos. Jordi Riera, un dels responsables de la recollida, declara que «encara costa, però que així i tot, i malgrat la crisi, hi ha qui està disposat a col·laborar».

Alhora, una de les lliçons apreses amb els anys ha estat, segons Riera, «saber que s'ha de treballar sempre amb il·lusió i a llarg termini, intentant passar la flama a una nova generació». En aquest sentit, continua Riera, «va pujant bastant jovent, i força motivat».

Adolescents de 13 i 14 anys de les parròquies, o dels col·legis de la Immaculada, Teresianes i Claret comencen a col·laborar en les taules de recollida d'aliments i repartiment per les cases. D'aquesta manera tenen un primer contacte amb realitats marginals que els poden obrir les portes al voluntariat. «Els joves estan contents de l'experiència —afirmen els responsables, veterans de la campanya—; hi ha alegria de fer aquest servei, i també una continuïtat».

Tot va començar el 1986, quan el grup de joves de l'arxiprestat de la Sagrada Família es plantejà la possibilitat de fer «alguna cosa més a part de la catequesi o l'esplai». De la mà de l'assistenta social de la zona, es va posar la mira en les famílies i persones amb problemes del barri.

«La idea no és nova —diu el Jordi Riera— perquè a moltes parròquies hi ha grups o individus que fan accions de tipus social. El problema era que no es coneixia en diferents llocs; se n'havia de fer ressò». El projecte va resultar ser, aleshores, no sols un instrument d'unitat entre els joves cristians del barri en implicar-los a tots en un projecte comú, sinó també un crit de denúncia que ara ja és popular a l'Eixample.

## ¿I com es fa?

Es va fer un llistat actualitzat de la gent del barri en un estat precari —125.000 persones, on es troben 450 vells, 170 famílies amb problemes de subsistència, i un fort augment «d'il·legals»—, i el 1987 es va llançar la primera campanya. L'organització es basa en tres frases: una primera de preparació i difusió. A continuació ve el gruix de la recol·lecció.

Taules instal·lades a les portes dels supermercats dos matins de desembre recullen el 70 per cent dels donatius. Enguany 22 comerços han deixat que els seus compradors donessin diners, o compressin per als pobres.

Del 20 al 22 s'acaben de fer els lots i els dos dies abans de Nadal es reparteixen. Jordi Riera diu que «et sorprens que al carrer Aragó o Diputació hi hagi cases en condicions tan dolentes», de tota manera també reconeix que de mica en mica els mateixos veïns van coneixent els altres i s'ajuden: «falta molt, però és el que més es nota».

Just a continuació comença la campanya de les joguines per Reis. El 1988, a causa de la dimensió que agafava «Gana... aquí?», es van haver de separar les dues recollides. Des d'aleshores torna a començar la roda després de Nadal: les taules es traslladen dels supermercats a les tendes

➥

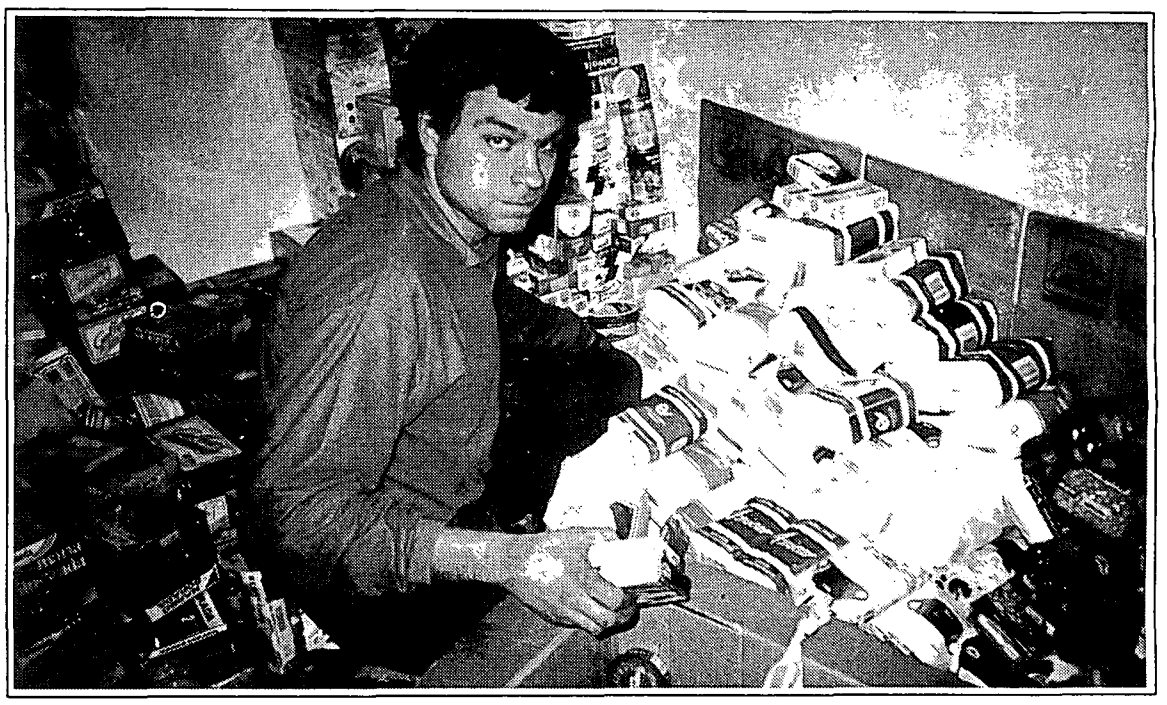

*El menjar s'ha de classificar i empaquetar per fer lots*

## BALANÇ DE LES SIS CAMPANYES PRECEDENTS

*(Aliments recollits en milers d'unitats)*

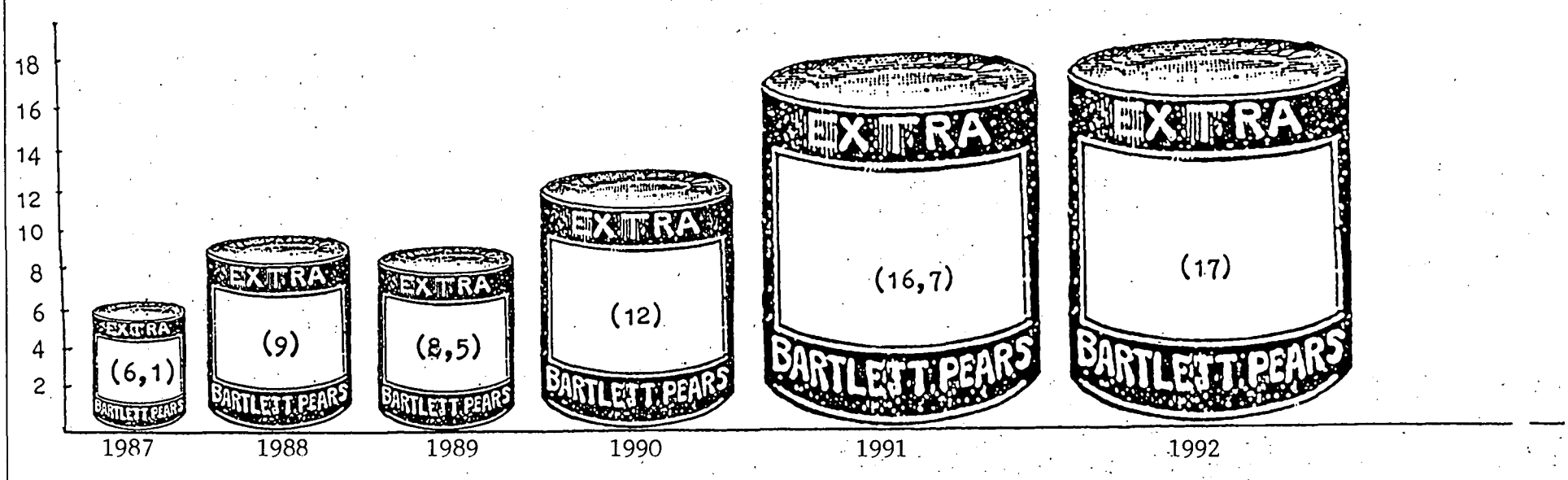

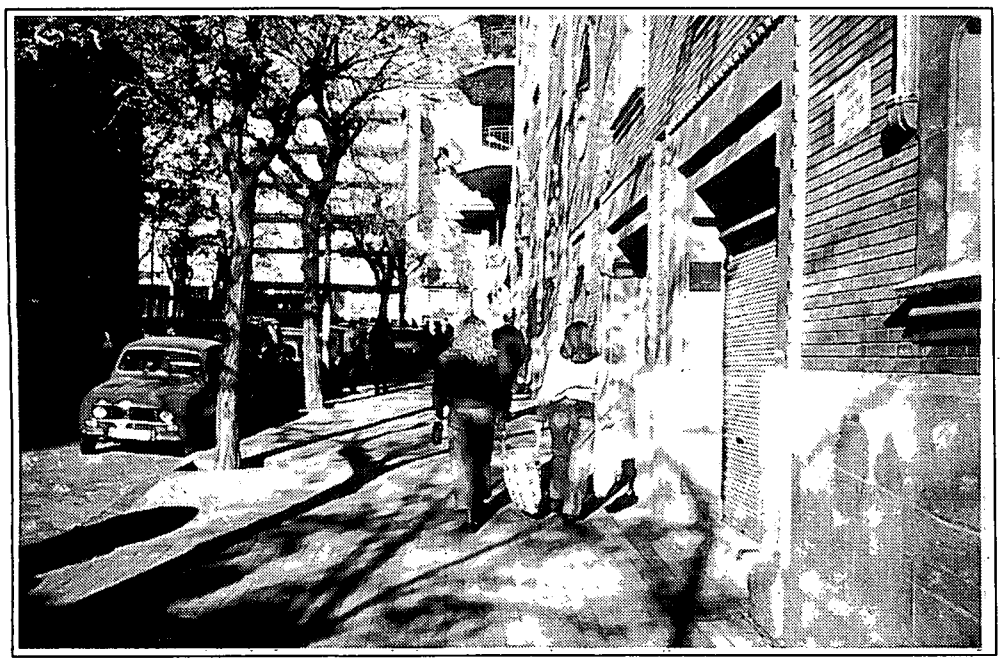

*El repartiment per les cases ofereix a molts joves l'oportunitat d'entrar en el món del voluntariat*

providència—, a Sant Josep de la Muntanya —on s'acullen infants separats de la família— i a l'Associació Arrels —dedicada als transeünts.

La difusió de «Gana... aquí?» posa en una mateixa barca els joves de l'arxiprestat de la Sagrada Família, presentant un desafiament a altres mètodes particularistes de fer coses. Jordi Riera diu que «se surt de les capelletes i els joves responen molt bé». El resultat està a la vista.

I és precisament aquesta publicitat del projecte que ha portat a desenvolupar un grup de denúncia que s'encarrega d'enviar cartes als diaris i de deixar palès que «el problema en si hi és», i que ells ajuden «però —diu Riera— hauria d'haver responsables que fessin alguna cosa».

De moment hi ha moltes famílies que tenen motius per donar gràcies; gràcies per haver rebut ajuda, i gràcies per l'oportunitat d'haver pogut ajudar. Els organitzadors volen que surtin altres «Gana... aquí?» a partir de la pròpia iniciativa de la gent d'altres llocs on es necessiti. Per començar és fàcil: un grup de joves que vulgui fer alguna cosa més. Les satisfaccions, milionàries. Moltes gràcies.

■ **Guillem Farré**

de joguines, es classifica, i es reparteix la vigília de l'Epifania. Dues modalitats: o els pares van a buscar els regals, o els mateixos reis porten les sorpreses als infants.

Els diners es busquen amb activitats paral·leles. Diumenge la coral «Som» va interpretar el *Poema de Nadal* de Josep M. de Segarra, i aquest dijous el grup de teatre del Casal Claret representa *El cantador* de Frederic Soler, Pitarra. La campanya acabarà amb un concert del grup cristià de rock Santa Mandra a la parròquia de Sant Oleguer. Amb aquestes activitats l'any 92 es van recollir 130.000 pessetes.

## Amb els bocins van omplir dotze cistelles

Quan s'han repartit els 400 lots, els donatius van donar per proveir el rebost parroquial fins aquest setembre. Per al Nadal'93 es vol arribar a poder atendre la marginació amb el rebost durant tot l'any que ve. D'aquesta manera la campanya no quedarà en un fet aïllat, sinó que tindrà una extensió fins a la propera.

Així i tot encara es porta menjar i joguines al Cottolengo —centre per a disminuïts que viu de la

*Quan els pares no poden, els Reis porten personalment els regals als nens i nenes*

# ¿Dos indiferents? No!

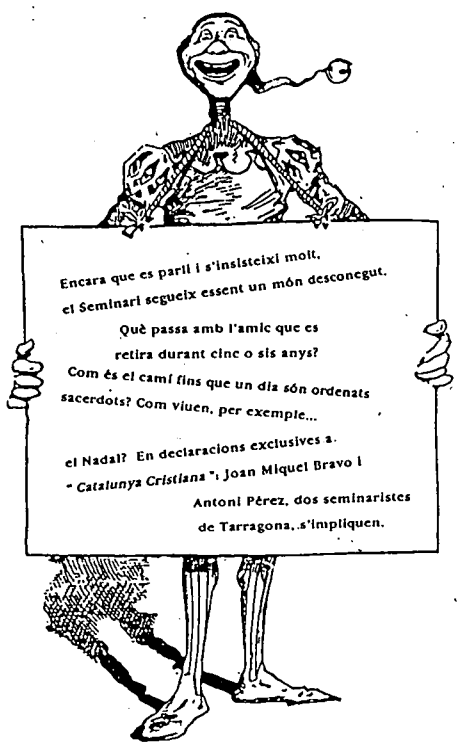


**«El que sí és clar, és que Jesús neix per tothom».**

**«Només podem obrir la porta del cor amb la clau de l'amor».**

### ¿On i entre qui neix Jesús avui en dia?

*Joan Miquel:* En tots els homes de bona voluntat, és a dir, des d'aquella persona que el dia de Nadal tindrà per dinar menjar amb abundància, fins aquella altra que estarà patint al llit d'un hospital, dormint al carrer... El que sí és clar, és que Jesús neix per tothom i, igual que quan va venir, neix pobre, perquè tots el tinguéssim com l'única riquesa. Ve enmig d'aquest món, on trobem guerres, crisi econòmica, gent que no té per menjar, persones que no troben sentit a la seva vida, i en definitiva amb el mateix fi, estimar i salvar els homes.

*Antoni:* Jesús neix, no solament el dia de Nadal sinó cada dia, en la intimitat dels nostres cors. Però Jesús no força mai la porta dels nostres cors, Jesús sempre truca i ens convida a acollir-lo, ens convida a obrir la porta del nostre cor perquè pugui entrar. I nosaltres només podem obrir la porta del cor amb una clau especial, amb la clau de l'amor, de l'amor als nostres pares, fills, germans, amics, companys de treball o d'estudi, de l'amor a aquells que ens trobem quan anem caminant o en autobús, cotxe i metro, de l'amor a aquells que no coneixem i, encara que costi molt, de l'amor als nostres enemics.

Jesús es vol fer present en tots, només cal obrir la porta del cor estimant. I Jesús vol néixer especialment entre aquelles persones que més necessiten amor, entre aquella família que està afectada per l'atur, l'alcohol, la droga, la malaltia, el trencament del matrimoni, la marginació,... Però néixer allí necessita una mica de palla i una mica d'escalfor, aquests preparatius els hem de fer nosaltres amb la nostra solidaritat envers ells.

### Jesús neix en un lloc determinant. ¿Què hem de fer?

*J.M.:* Primer de tot reconèixer-lo. Saber que ha vingut per cada un, per salvar-nos, per estimar-nos,... Per això hem d'acollir-lo, introduir-lo a les nostres vides, fer-lo nostre, i si passa així segur que no ens deixa indiferents.

*A.:* El que hem de fer és buscar aquest lloc determinat i jo crec que per a mi és el meu cor, i per a tu és el teu cor.

I la primera cosa que hem de fer és obrir-lo estimant.

En segon lloc, hem de preparar-lo posant guarniments, i aquí hem de prendre exemple de Maria:

el primer guarniment que jo hi posaria és l'alegria, pròpia de tot cristià que espera el seu Senyor, tal com va fer Maria amb el seu Magníficat, cant d'alegria i de lloança a Déu, ja que no podem rebre el Senyor amb la tristesa al cor que s'expressa a la nostra cara;

el segon guarniment que posaria és el servei, Maria quan s'assabenta que la seva cosina la necessita no s'ho pensa dues vegades i va a servir-la. Jesús no vol que mentre l'esperem estiguem amb els braços plegats; vol que ens posem a servir i a ajudar els germans;

i el tercer guarniment seria la confiança, Maria es deixa portar per l'Esperit, el cristià que prepara un lloc confortable i adornat per al Senyor és el que es deixa portar per l'Esperit i no per les coses materials.

### ¿Què fa el futur sacerdot davant el naixement de Jesús?

*J.M.:* Contemplar el gran misteri que engloba l'encarnació de Déu. El fet que Déu hagi volgut fer-se com nosaltres, plantar la seva tenda enmig nostre,... i això portar-ho a la pràctica. Mirar de deixar que entri en la nostra vida, que ens transformi, que ens ompli de la seva joia, de la seva força, per poder després actuar com ho feia Ell, és a dir, transmetent als altres aquesta Bona Nova d'amor i salvació.

*A.:* El futur sacerdot fa i ha de fer el mateix que tot cristià davant el naixement de Jesús: escoltar i posar en pràctica les paraules de Joan Baptista: «Prepareu el camí del Senyor, aplaneu les seves pautes. S'alçaran les fondalades, s'abaixaran les muntanyes i els turons, el terreny tortuós quedarà pla, i el camí escabrós serà allisat, i tothom veurà la salvació de Déu» (Lc 3, 4b-6).

Jo tradueixo a la meva vida el missatge del Baptista d'aquesta manera: És necessari que jo aplani el camí, i aquest camí no és res més que jo mateix. I aquest camí ha d'estar preparat perquè el Senyor neixi en mi, però també perquè surti fora de mi. És a dir, el naixement de Jesús no és un naixement tancat, sinó que és obert als pastors i als Mags de l'Orient; per tant, és necessari que jo sigui accessible, o sigui, que fàcilment es pugui arribar a mi perquè molts puguin trobar a Jesús que s'ha fet home per tota la humanitat, pastors i Mags, pobres i rics, grans i petits; i així puguin celebrar amb tot el seu sentit la festa de Nadal.

■ **Joan Miquel Bravo Alarcón, Antoni Pérez de Mendiguren Cros**
*Seminaristes de Tarragona*

# El Pessebre Vivent de Caldes de Montbui compleix deu anys

El Pessebre Vivent de Caldes compleix enguany el seu Xè aniversari. El grup de catequistes de la parròquia de Santa Maria, encapçalat per Mn. Casimir (q.e.p.d.) —vicari en aquell moment a Caldes—, el posà en marxa perquè tots el nens que assisteixen a la catequesi poguessin celebrar el naixement de Jesús. Això s'esdevingué el desembre de 1984.

En aquests deu anys s'ha millorat molt encara que seguint la seva estructura primera. S'escenifica pel casc antic de Caldes, concretament, a les portalades que els veïns ens deixen per aquest fi. L'ajuntament, des del seu començament, col·laborà fent-se càrrec de l'enllumenat de cases i carrers.

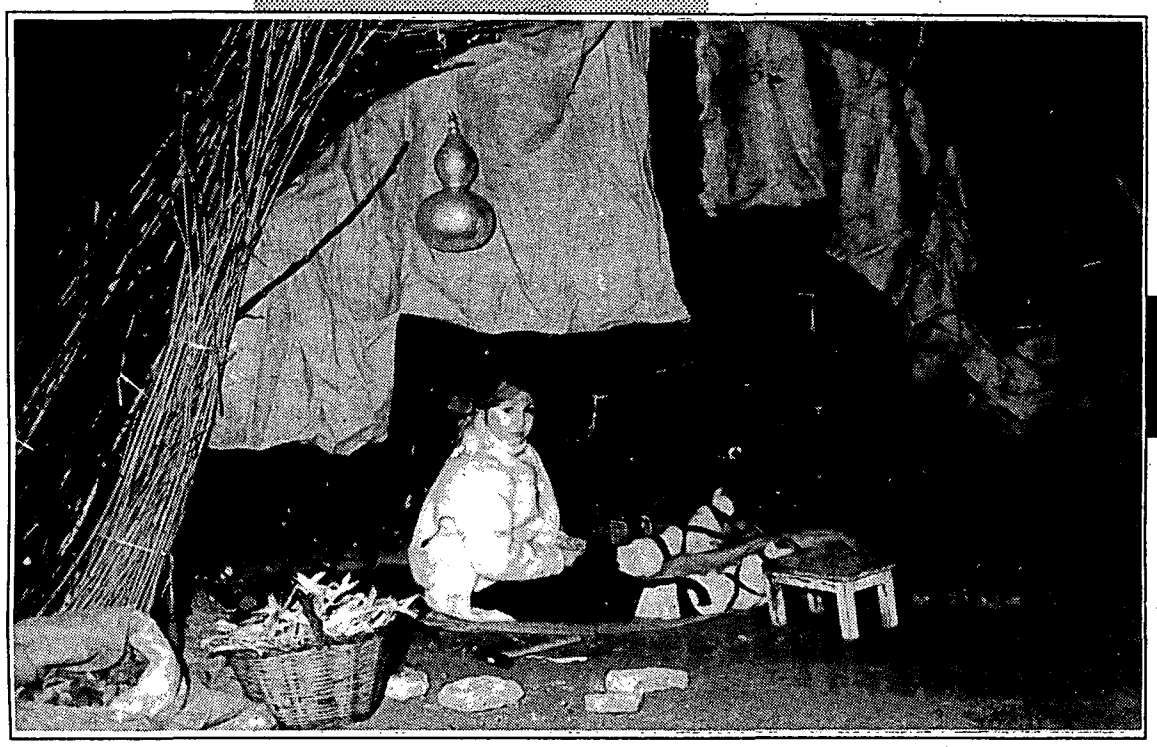

*Una escenificació d'un dels quadres del Pessebre Vivent de Caldes de Montbui*

Cada quadre o escena bíblica, va acompanyada pel text de l'Evangeli i també de música. En alguns quadres la música són nadales catalanes com en el quadre corresponent al mercat que es fa al mig de la plaça del Lleó i, en d'altres, el protagonista és el cant gregorià.

Els quadres fan, tot plegat, un nombre de dotze. El naixement, el taller de Natzaret, l'anunciació a Maria, la visitació, cercant posada, l'empadronament, l'hostal, l'anunciació als pastors, els Reigs Mags, la fugida a'Egipte i la presentació al temple són els temes que es representen.

El grup organitzador actual encapçalat per Mn. Josep Pausas, rector de la parròquia, es comença a reunir el mes d'octubre a fi que tot estigui a punt per la diada de Sant Esteve, únic dia que es representa el pessebre al vespre, de set a dos quarts de nou.

Els actors són els nens i les nenes de la catequesi parroquial d'edats compreses entre els 9 i 15 anys. Els més grans són les figures principals —Verge Maria, Sant Josep, els Reis Mags i els àngels— i els més petits, una munió de pastors i pastores que, amb la seva alegria, fan companyia al Nen Jesús mentre s'escalfen al voltant d'un gran foc, tot fent torrades.

A més són moltes les persones que col·laboren en el pessebre, per això es pot dir que es obra de tot el poble.

L'esdeveniment més important de la humanitat és, certament, el naixement de Jesús. El Fill de Déu fet home per a tots nosaltres és el que vol representar amb senzillesa el nostre pessebre vivent. Us convidem a visitar-lo. També us volem desitjar un Bon Nadal.

***Grup Organitzador del Pessebre Vivent a Caldes***

Avet Set

moda íntima

*VILASECA, S. A.* Campmany, 25 - 31 Tel. 790 59 00 (*4 líneas*) 08301 **MATARÓ**

# COM CADA NADAL LES NOSTRES CAMPANES S'ESCOLTARAN A 500 INSTAL·LACIONS

## I AQUEST ANY TAMBÉ A:

Blanes (Girona)
Begur (Girona)
Medinyà (Girona)
Palafolls (Girona)
Calonge (Girona)
Sant Pere de Banyoles (Girona)
Santa Maria de Banyoles (Girona)
Avinyonet de Puigventós (Girona)
Sant Esteve d'Olot (Girona)
Bellcaire d'Empordà (Girona)

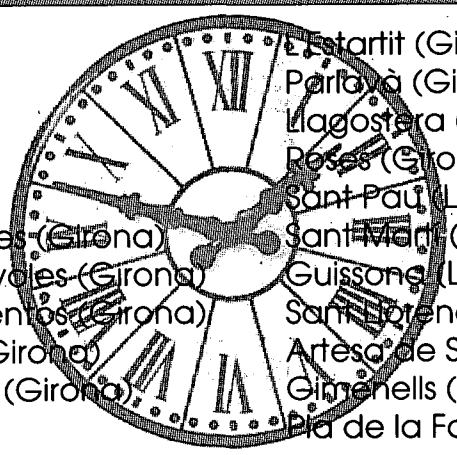

L'Estartit (Girona)
Parlavà (Girona)
Llagostera (Girona)
Roses (Girona)
Sant Pau (Lleida)
Sant Martí (Lleida)
Guissona (Lleida)
Sant Llorenç (Lleida)
Artesa de Segre (Lleida)
Gimenells (Lleida)
Pla de la Font (Lleida)

Premià de Mar (Barcelona)
Caldes d'Estrac (Barcelona)
Montcada i Reixac (Barcelona)
Mollet del Vallès (Barcelona)
Hostalets de Balenyà (Barcelona)
Colònia Güixeres (Barcelona)
Santany (Mallorca)
Consell (Mallorca)
Barbastre (Osca)
Montsó (Osca)

## FER CAMPANES DE QUALITAT NO ÉS FÀCIL, ÉS TOT UN ART...

**ARTESANAL** **ARQUITECTÒNIC** **TECNOLÒGIC**

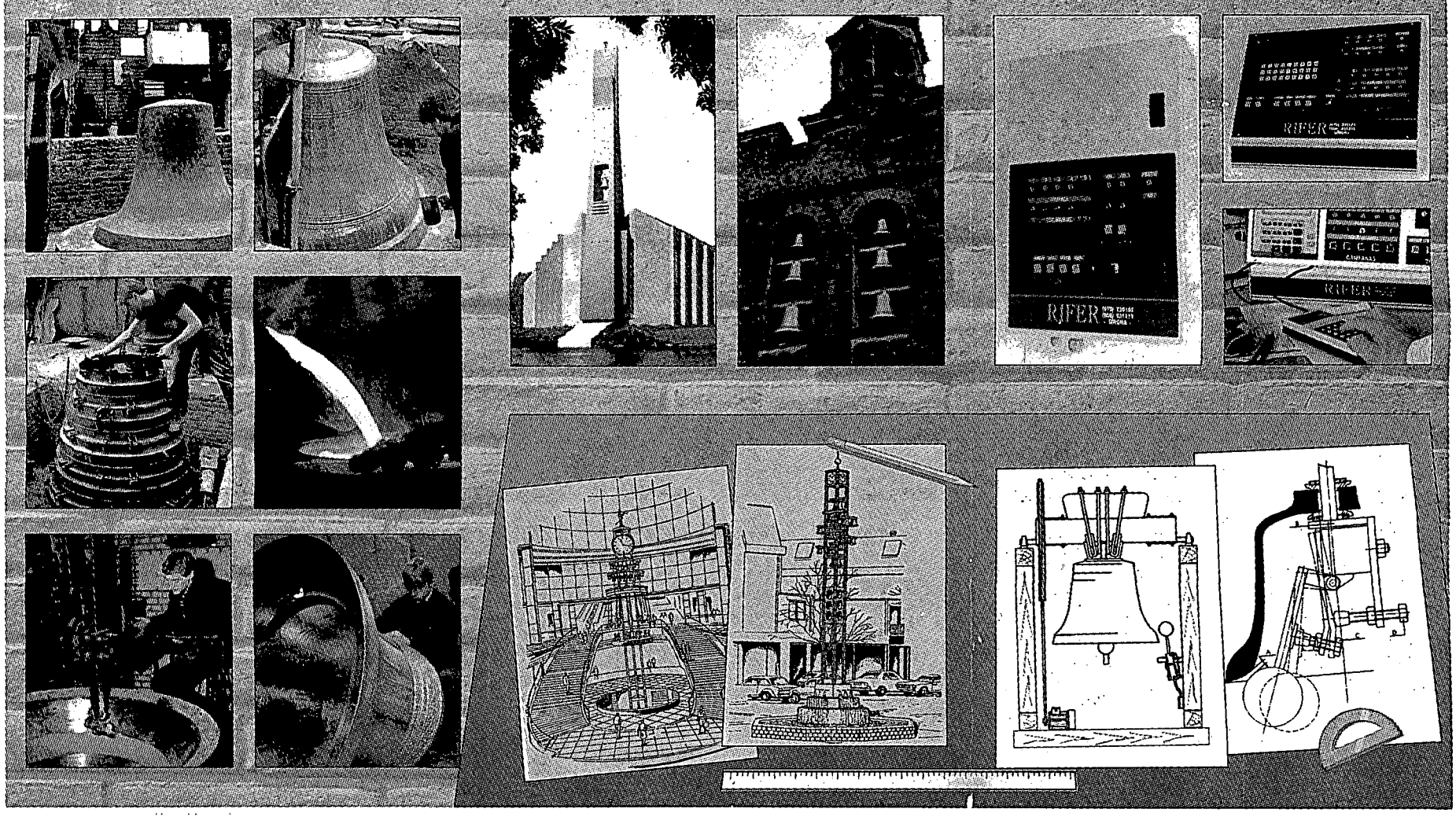


## CAMPANES, ELECTRIFICACIONS, CARILLONS, RELLOTGES PÚBLICS

# CAMPANES RIFER

## ROYAL EIJSBOUTS ------- QUINTANA, S.A.
## BELL'S FOUNDRY

**Central a Girona:**

RIFER
JOAN RIERA I DOMINGO
C/. Manel Quer, 8, Esc. A, 4,2º
Tel. i Fax (972) 22 01 55 -
Tel. mòvil (908) 83 12 19
17002 GIRONA

**Barcelona:**

NTS
NUEVAS TECNOLOGIAS DEL SONIDO
Pº Fabra i Puig, 41 • Atico 2º • 08030 Barcelona
Tels. (93) 3117201 - 31194 49 • Fax (93) 3117561

**Lleida:**

CARVAJAL I CORREDERA
Avda. President Tarradellas, 39 - 25001 LLEIDA
Tel. (973) 2020[illegible]

**Tarragona:**

FENIS
Dr. Zamenhoff, 3 - A
APARTADO 774
Tel. (977) 24 36 24
43001 TARRAGONA

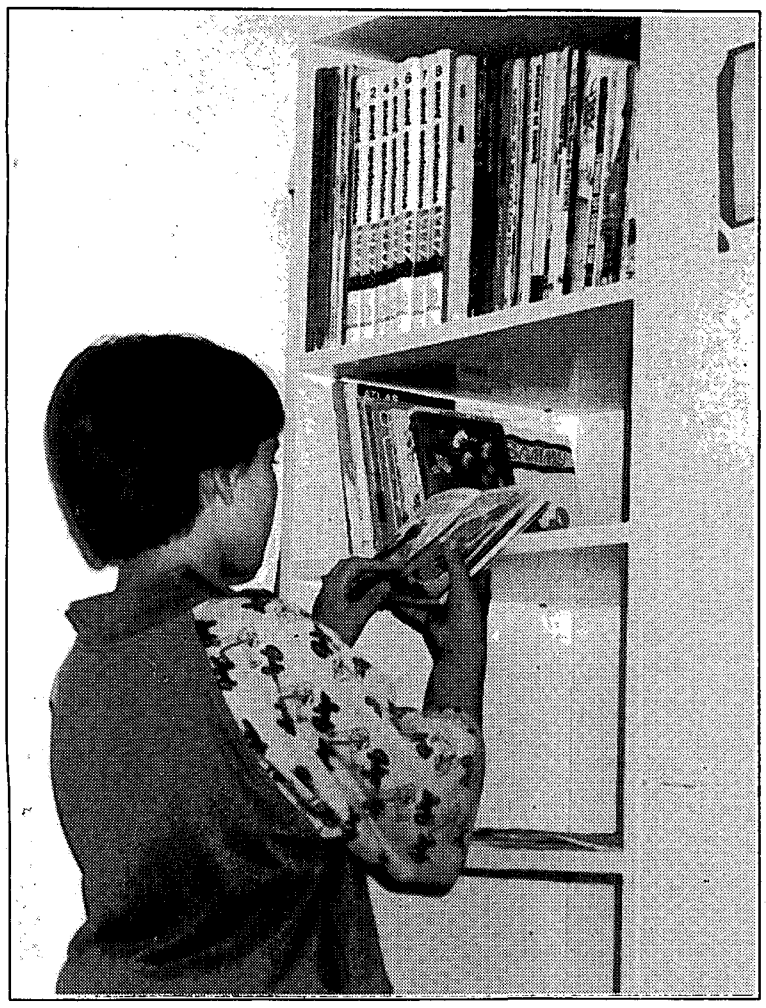

*En els casals d'infants de Càritas els nens tenen espais formatius i de lleure*

**BARCELONA.— La identitat d'una societat passa per reconèixer tots els grups que la conformen com a intrínsecament units. La festivitat del Nadal propicia que es reflexioni sobre els col·lectius més desafavorits: nens del carrer, ancians sols, drogaaddictes, disminuïts físics i psíquics, ex-presoners, magribins, prostitutes, homosexuals i un llarg nombre de persones que viuen situacions humanes difícils.**

**Potser per aquestes dates es permet que aflorin realitats que durant l'any semblen restar a les fosques... Encara que això només és una projecció: Una societat està completa en el moment que reconeix els seus membres com una sola entitat i sap que els seus camins estan units de manera absoluta. Per dir-ho diferent: Sols s'arriba a la meta, quan hi arribem tots.**

## *Càritas inverteix per ajudar els col·lectius necessitats*

# «Projecte esperança»

Càritas fa seu aquest lema i durant el període de 1993 ha estat treballant en quatre grans línies prioritàries:la Vellesa, la Família i la Infància, els Immigrants i els Equips de Base, considerant que són els sectors més desprotegits per l'Administració. Si bé per aquestes festes sembla que augmenti l'activitat d'aquesta organització, això només és una aparença. Perquè l'activitat en favor dels conjunts marginats és quotidiana. Càritas fa del Nadal un dia a dia.

### Viure dignament la totalitat de la vida

Càritas diocesana de Barcelona atén una població en edat avançada que cada vegada es troba en pitjors condicions de salut per raó de l'edat i de la seva situació social. Aquesta és una de les raons que s'incrementi la demanda d'ingrés en residències, però la manca de places en el sistema públic obliga que s'hagi d'anar a residències privades de places assistides amb un preu mínim de 115.000 pessetes mensuals. L'ancià aporta la seva pensió i Càritas la resta fins arribar al total. L'elevat cost d'aquest servei ha fet depassar el pressupost previ, malgrat haver rebut una subvenció de la Generalitat de 16.900.0000 pessetes per aquest concepte, i haver limitat l'atenció a aquelles persones que no disposen de cap familiar ni de béns propis. La mitjana d'ancians atesos en residència, seguits per l'entitat, és de 100 al mes. Les despeses han estat de 55.079.426 pessetes.

D'altra banda, les vacances d'estiu són un període que convida a sortir; conèixer nous indrets i persones, omple d'il·lusió. Moltes entitats organitzen viatges i estades d'estiu, tanmateix són molt poques les que admeten persones que necessiten una assistència continuada. Molts voluntaris han permès que 420 persones grans es beneficiessin dels torns de vacances de Càritas barcelonina. I altra gent dedicada al voluntariat ha fet l'acompanyament de persones en els transports públics, ja que tenien problemes per desplaçar-se.

### Economia distributiva

Aquest servei es dirigeix als ancians del FAS i a les famílies que no tenen prou ingressos per afrontar les necessitats bàsiques. I té com a objectiu que no falti allò que és necessari a aquestes persones: menjar habitatge, tractament mèdic i beques de menjador escolar, entre altres.

La comissió de prestació d'ajuda econòmica estudia els expedients dels casos enregistrats i gestiona les peticions que fan els assitents socials. Hi participen la cap del Departament de Serveis Territorials d'Acció Social, els assistents socials de la zona i una administrativa. El pressupost total va ser de 88.928.000 pessetes.

### Acollir per aportar equilibri a les famílies

Càritas dóna molta importància al suport materno-infantil i juvenil com una manera d'assegurar el benestar psíquic i físic de la gent implicada. L'avaluació dels projectes confirma que tenen resultats satisfactoris i positius i que les necessitats del present obliguen a la seva continuïtat.

Les cases d'Acolliment Familiar han rebut 25 famílies i han atorgat l'atenció en la qüestió econòmica, laboral, educativa i social a les mares i als fills. Quan les famílies adquireixen l'equilibri i l'autonomia bases, poden marxar del centre i la institució les ajuda a instal·lar-se en un pis, a més de donar-los suport mentre calgui. Les despeses van pujar a 31.789.629 pessetes.

L'acolliment i el suport a les famílies es realitza a través de la convivència i de l'atenció personalitzada a cadascun dels membres de la unitat familiar. Es treballa perquè desenvolupin les tasques normals de la vida quotidiana, de manera que s'afavoreixi la consolidació dels hàbits d'higiene i d'alimentació, de coexistència, d'atenció i manteniment de la salut, d'actitud i tracte envers els fills, a més de la seva escolarització i la recerca de feina o la participació en la formació ocupacional per als adults. A la fi se cerca habitatge i es prepara la sortida i primera integració social al futur barri de residència.

En aquest programa participen vuit treballadors familiars, un educador, un assistent social, un psicòleg infantil, un psicòleg per a adults, un metge pediatre (facultatiu) i diversos voluntaris.

Dins el mateix camp, però en una línia diferent, s'ofereix un projecte de suport materno-infantil dirigit a 32 mares i 36 nens de zero a tres anys en situació de risc social. Les famílies ateses provenen dels serveis territorials d'atenció directa de Càritas.

L'objectiu és atendre els infants i vetllar pel seu desenvolupament integral, anar formant les mares perquè assumeixin l'atenció dels fills amb coneixement i responsabilitat i procurar la seva promoció personal, proporcionat-los els recursos materials bàsics. Tot això inclou la detecció precoç dels problemes dels nens.

Entre les activitats que es desenvolupen compten que les mares banyen els seus fills, els renten la roba i els preparen el menjar, amb l'ajut d'una treballadora familiar.

També es fa el seguiment mèdic i s'assessora sobre l'evolució dels nens, tenen lloc classes de costura, cuina i de formació global, es desenvolupen jocs de comunicació entre la mare i el nen, s'ensenya als infants psicomotricitat i llenguatge, dibuix, colors i números. La seva durada és entre nou i onze mesos naturals. El personal està compost per treballadors familiars, assistents socials, pediatres, mestres i psicòlegs. La quantitat de diners invertida va ser de 23.407.000 pessetes.

### La desintoxicació: consolidar un procés.

El col·lectiu de drogodependents que segueix aquesta entitat es defineix per ser persones amb pocs recursos econòmics i amb problemes socials, la majoria tenen poques possibilitats de ser atesos per altres serveis d'atenció a drogodependents. Aquesta ajuda inclou l'administració d'alguns medicaments i la recollida de mostres per analitzar, sobretot de cara a la gent que no tenen cap familiar o amic que pugui ocupar-se d'ella.

Respecte a la rehabilitació social se segueix una línia que possibiliti al màxim l'ús dels serveis de xarxa normalitzada i no recursos exclusius per a drogaaddictes, a fi que es vagi cap a la reinserció. Si a més de l'addicció s'hi suma una malaltia, Càritas facilita el pagament de pensió, el transport o la medicació, per citar algunes de les activitats, fins que la persona recuperi l'autonomia.

Les teràpies s'apliquen per ocupar-se dels malalts alcohòlics i dels familiars dels toxicòmans. S'empren col·loquis i mitjans àudio-visuals com a eines de prevenció, i sempre es realitza un seguiment mèdic i social del drogaaddicte.

Un metge, un psicòleg a mitja jornada, un assistents social, un administratiu i voluntaris conformen l'equip de professionals que treballen en aquest camp. El cost va ser de 13.435.000 pessetes.

### La formació ocupacional com a futur

Donat que cada vegada és més important tenir la formació ade-

➥

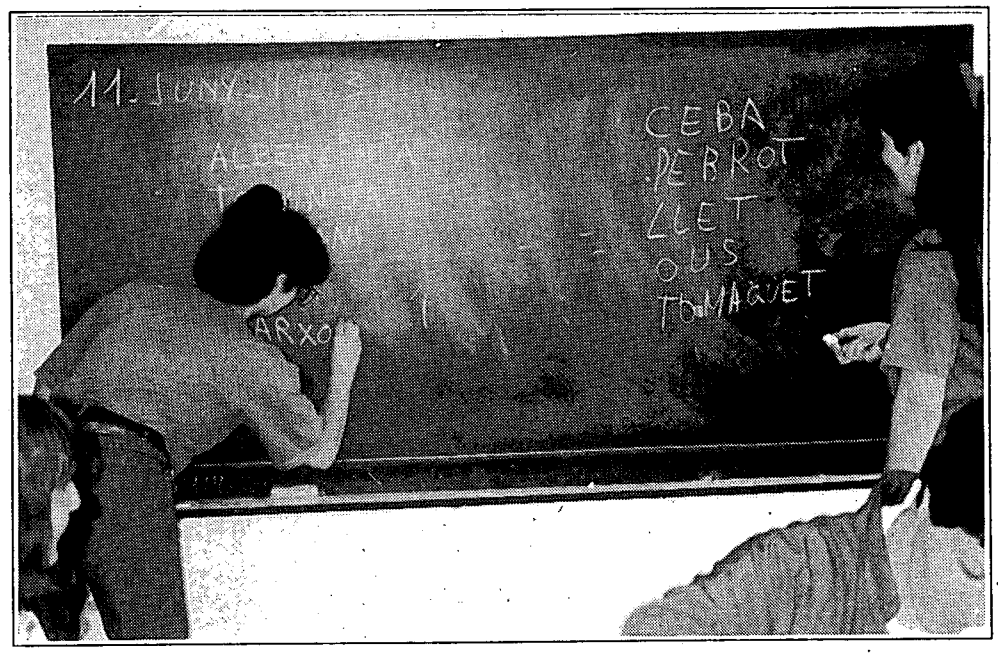


*Curs de formació bàsica a Badalona*

quada per aconseguir una feina, Càritas proporciona diversos cursos per afavorir el creixement professional, com per exemple el de sabaters ataconadors.

Aquest es va dirigir a dotze persones en edat laboral i en atur, amb preferència pels casos atesos pels serveis socials de l'entitat. Consisteix en classes pràctiques de reparació de tot tipus de calçat a mà i a màquina, en formació bàsica compensatòria i en visites culturals d'interès professional. La seva durada va ser de sis mesos naturals i van participar-hi un mestre sabater, un educador d'adults i un assistent social del Servei d'Atur amb un pressupost de 5.491.000 pessetes.

La sortida laboral dels cursos especialitzats, tant per a homes com per a dones, ha estat positiva. S'ha constatat que els estudis no solament els ajuden a adquirir tècniques o coneixements d'una professió determinada, sinó que els dóna confiança en ells mateixos i iniciativa per buscar feina.

## És difícil fer plans a mig i llarg termini amb famílies que viuen amb por

*El servei d'ajuda a la llar als ancians del FAS és un suport necessari*

## L'activitat en favor dels conjunts marginats és quotidiana

### Ser immigrant i il·legal a Occident

No és fàcil prendre la decisió de marxar del propi país per intentar obrir-se pas en un altre. No és fàcil deixar la família amb l'esperança de retrobar-se algun dia en algun lloc. No és fàcil comprendre uns costums, unes relacions familiars i una religió diferents a les quals estem acostumats. No és fàcil respectar-se mútuament, amb tot és humà. ¿Què hem d'aprendre dels immigrants?. ¿Què han d'aprendre ells de nosaltres?. La resposta no sempre és clara i senzilla, tanmateix, la Comissió Diocesana de Migració —recentment incorporada a Càritas com a Departament— entitat amb molts anys d'experiència en el treball social amb persones immigrants del Tercer Món, ha apostat per l'acollida, com una forma de facilitar la integració i la comprensió. La seva tasca se centra sobretot en els col·lectius magribins, centro-africans i llatinoamericans i s'ha especialitzat en l'assessorament de la tramitació de la documentació per a les persones que volen regularitzar la seva situació legal al nostre país.

Cal tenir en compte que és difícil fer plans a mig i llarg termini amb famílies que viuen amb por: por que no se'ls renovin els permisos, por de ser expulsats amb qualsevol pretext, por de rebre agressions de qualsevol tipus... Moltes d'aquestes persones treballen en l'economia submergida i algunes estan sotmeses a explotacions laborals, atès que qualsevol intent de reclamació, per justa que sigui, pot acabar en una expulsió.

Durant l'any es van atendre 130 famílies noves i 183 persones soles. Les despeses d'aquest departament foren de 34.500.0000 pessetes.

Entre les possibilitats ofertes als immigrants, es va fer un curs de formació per a 37 dones magribines amb responsabilitats familiars i amb dificultats econòmico-socials. Es va treballar en la línia d'afavorir la integració social de les dones que participaren en el curs i de les seves famílies, millorant els seus coneixements sobre la nostra llengua i cultura. A més, se'ls va donar uns estudis bàsics que foren el primer pas per a una posterior formació laboral que els permeti entrar en el mercat de treball. I se les va obrir a altres coneixements, maneres de fer i d'enfrontar-se als problemes quotidians. Finalment se'ls va assegurar un ingrés econòmic per ajudar a cobrir les necessitats familiars.

Aquests objectius es desenvolupaven a partir de classes de llengua i de cultura general, classes de costura, planxa i manualitats, sortides culturals i col·loquis diversos. Es van emprar vuit mesos i hi van contribuir diversos educadors, professors, un psicòleg, un pedagog, un mestre i un assistent social. La inversió va pujar a 6.478.000 pessetes.

Una altra aportació va ser constituir un grup de deu dones magribines d'ajuda mútua. Es va facilitar el contacte i l'ajuda mútua entre persones que estan vivint situacions precàries i dificultats semblants, es va afavorir el desenvolupament dels seus recursos personals i es va millorar la seva formació general, a partir de les necessitats que expressava el conjunt.

Es trobaven periòdicamnt, feien sortides d'interès cultural, xerrades formatives i activitats d'esbarjo i de reflexió. Durant nou mesos les dones que componien el grup, l'assistent social i els voluntaris van treballar per aquest camí de superació i els resultats van ser positius. El total de pessetes col·locades van ser de 247.000.

*Aquestes són algunes de les múltiples activitats que realitza Càritas. Altres entitats de Barcelona i de Catalunya també treballen per ajudar els col·lectius desprotegits i per consolidar una societat més solidària. Ens hem centrat en una d'elles, com un missatge: Nadal és per a tots, com una possibilitat real: Projecte Esperança.*

■ **Núria Oriol i Palarea**

*Declaracions de Pilar Malla, Secretària General de Càritas de Barcelona*

## Atenció als sectors més desprotegits

L'objectiu general de la labor de Càritas és rendibilitzar al màxim el seu treball i atendre els sectors més desprotegits per l'Administració. En la realitat de la vellesa, d'acord amb la Generalitat, l'ajuntament de Barcelona i altres municipis de la diócesi, fa 10 anys que servim els ancians del FAS. Sempre amb l'objectiu d'ajudar els qui més ho necessiten.

També ens dediquem a la infància i la família, a causa de la crisis, hem vist com augmentaven les peticions d'ajudes puntuals per poder pagar el lloguer d'un pis, aliments, aigua, llum, gas, i altres.

D'igual manera, des que l'antiga Comissió Diocesana de Migració ha passat a formar part de Càritas Diocesana (abril de 1992) com un més dels departaments socials, ha millorat la nostra tasca en un àmbit, els problemes del qual van creixent dia a dia.

I ens sembla especialment significatiu potenciar l'acció de les Càritas de base. Els programes, els professionals, els equipaments i les ajudes econòmiques estan al servei d'aquests col·lectius.

Aquest any és especialment difícil per als sectors més desprotegits; és per això, doncs, que a Càritas ens sentim doblement responsables de fer arribar els nostres serveis a totes les persones que ho necessitin, de millorar la nostra gestió tant com puguen i de sensibilitzar la comunitat cristiana i la societat en general, perquè continuïn essent solidàries, encara que també es vegin afectades per la crisi.

■ **N.O.P.**

Per a les comunitats cristianes de Catalunya

**IMPORTANT NOVETAT EDITORIAL**

PREGUEM EL SENYOR

PREGÀRIES DELS FIDELS

**Formularis preparats per Mn. Pere Farnés**

Formularis diversos per als dies festius i ordinaris

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal.
- Textos propis per a totes i cada una de les festes del Calendari dels bisbats de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregària per a les misses rituals.
- Per les necessitats ordinàries de l'Església (Unitat dels cristians, Vocacions, Evangelització dels pobles, etc.).
- Per les necessitats extraordinàries de l'Església (Conclave, inici del ministeri del Bisbe, del rector, del superior religiós, etc.).
- Pels diversos aniversaris (Ordenació, Noces d'argent i d'or del matrimoni, professió religiosa, etc.).
- Per les necessitats dels fidels (malalt, moribund, etc.).
- Per les necessitats de la societat (començ de curs, en temps de guerra, etc.).
- Diverses celebracions de difunts (missa exequial, mort del Bisbe, d'un prevere, d'un religiós, etc.).
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

**De venda a les llibreries**

Format: 17x24 cm. - 479 pàgines - Imprès a dues tintes.

**Editorial Regina S.A.** - Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

# Pessebre monumental d'Arenys de Munt

Novament som a Nadal, i com sempre parlarem de pau.

Al viatge que féu el Sant Pare, en el mes de juny d'enguany amb motiu de la cloenda del Congrés Eucarístic de Sevilla, anuncià la necessitat d'una nova evangelització i recristianització de la societat.

Sota el meu senzill criteri, aquesta evangelització, ja és en camí, és imparable, perquè tots els homes de bona voluntat del món actual i que som la majoria, volem i desitgem la pau per tothom.

Aquests són, crec jo, els esdeveniments que poden demostrar que aquesta evangelització ja és en marxa:

La trobada ecumènica de la ciutat d'Assís, entre totes les religions amb el Sant Pare fa uns pocs anys; la participació dels principals dirigents de totes les comunitats creients en les Conferències Mundials de Religió; l'enfonsament estrepitós de totes les ideologies antireligioses; el principi d'acord de pau, entre els seculars adversaris jueus i palestins; el motiu molt significatiu de l'encontre el 21 de setembre d'enguany, entre el sant pare Joan Pau II i el Gran Rabí d'Israel, a Castel Gandolfo, donant-se la coincidència que ambdós són d'origen polonès i de la regió de Cracòvia.

**Providencial? Qui ho sap!**

Tot això fa pensar que, aquest infant de Betlem, tan fràgil i poqueta cosa sigui amb tota seguretat, el que es canta en aquella popular nadala catalana...

«Ses blanques manetes boniques com són, sent tant petites formaren el món» Anem a Betlem...

El Pessebre d'Arenys de Munt, és un homenatge a l'obra del pintor Joan Miró, ja que enguany ha estat homenatjat tant en la nostra terra com en altres nacions europees i americanes, per tant, els constructors del pessebre han cregut oportú adherir-se a aquestes mostres de recordança al pintor.

Tot el seu primer terme, representa el taller de l'artista, amb els seus cavallets, teles i eines pròpies de l'ofici, i al darrera talment com un teló de fons escenogràfic, es representa el poble de Mont-roig on ell va pintar les seves teles durant molt de temps.

Descriguem ara amb detall i simbòlicament el taller de Joan Miró.

A l'esquerra del visitant, es pot veure plasmada la tela *El desvetllar de l'alba* i al bell mig de l'estrella, s'hi ha construït el naixement que, com sempre és el protagonista principal del pessebre.

Des d'una gran portalada es divisa el poble de Mont-roig com hem esmentat anteriorment, i que també és plasmat en una tela; i a la dreta es poden admirar les teles de la *Casa de la palmera* i de *La masia*, teles que estan representades i sostingudes amb els seus cavallets respectius.

Encara que personalment sóc un admirador i un enamorat de la pintura clàssica, com son Velázquez, Rembrandt, Van-Dyck, Ticiano, Goya i Zurbarán així con tants i tants d'altres pintors de les nomenades escoles italianes, flamenques i espanyoles, no deixo de reconèixer que, aquesta pintura moderna, quan no té aquests tòpics tan exagerats, no deixa pas de tenir el seu mèrit i el seu encant, i respecto el parer i el gust d'aquestes persones que admiren i gaudeixen amb aquesta pintura.

Donem gràcies doncs que, aprofitant l'avinentesa dels homenatges al pintor Joan Miró, hagin estat el motiu, per poder lloar, enaltir i exaltar com fem cada any, la vinguda del Fill de Déu fet home en el portal de Betlem.

Com sempre i com cada any, Bon Nadal!, Bon Any Nou! i fins l'any vinent si a Déu plau!

**■ Josep Rovira i Vallés**

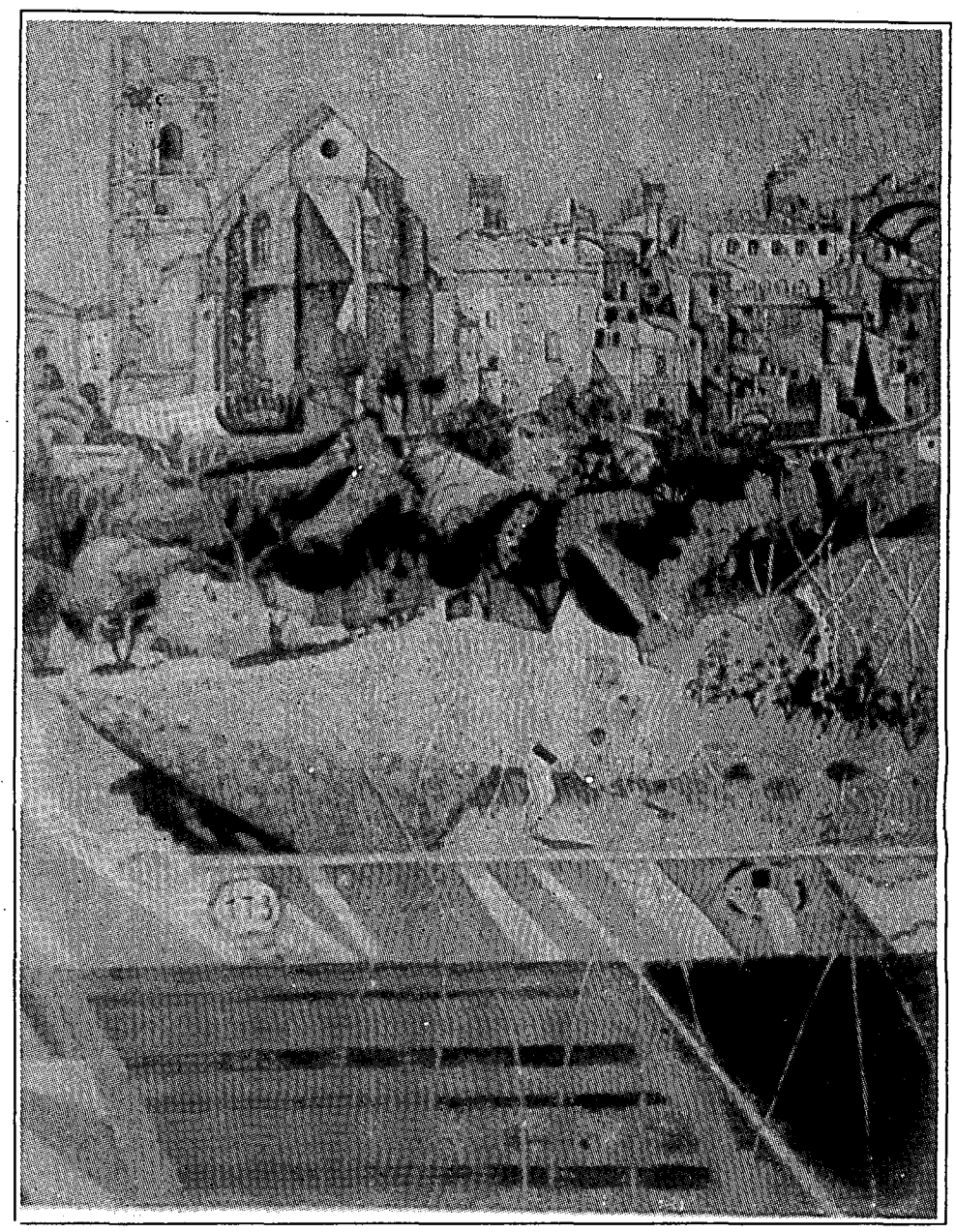

***«Mont-roig del Camp», oli de Joan Miró (1919). El Pessebre d'Arenys de Munt d'enguany és un homenatge a Joan Miró i com a fons escenogràfic es representa el poble de Mont-roig on l'artista va pintar durant molt de temps***

Catalunya Cristiana
València 244, 2n.
08007 Barcelona

**CATALUNYA CRISTIANA** nasqué ara fa 15 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

**CATALUNYA CRISTIANA** actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

**CATALUNYA CRISTIANA** se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

**CATALUNYA CRISTIANA** per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

# SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom .....Adreça.....
Població .....D.P.....Província.....Tel .....

☐ Se subscriu a "**CATALUNYA CRISTIANA**" *català/castellà* per l'import anual (52 números) de 9.100 ptes.
☐ " " " semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària
**(en aquest cas empleneu l'ordre de domiciliació)**

☐ xec nominatiu que adjunto

Data..... Signatura del subscriptor

## ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa .....Agència.....
Adreça.....

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà *FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA* per la meva subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu *compte corrent/llibreta*

Entitat | Oficina | Compte

Data..... Signatura del titular del *compte/llibreta*

# Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal.lat algun producte Roca.
Al llarg de més de 70 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant comfort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.
Conegui les novetats de Roca.
Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

# La religiositat en J.V. Foix

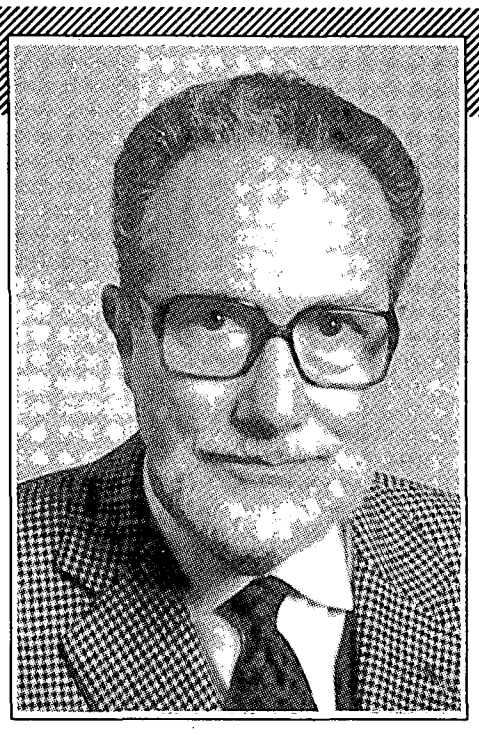

Amb motiu del centenari de J.V. Foix, la seva obra ha rebut extensos comentaris i tota mena de judicis crítics. S'ho ben mereix. Tot amb tot, potser l'aspecte religiós dels seus poemes ha estat el menys ressaltat —si exceptuem els textos d'Enric Badosa i alguna aportació meva—. Hom diria que esmentar una realitat, per altra banda, tan inqüestionable, no és còmode per uns opinants més atents a certs apriorismes ideològics que a la simple objectivitat. No sembla sinó que buidar a J.V. Foix de la seva religiositat sigui fer-li un favor. Una forma de bastirne l'elogi seria precisament negar-li la seva dimensió d'home temptat per la necessitat de Déu en la seva vida. Una forma vergonyant d'actualitzar-lo.

## Contingut existencial i metafísic

Jo no crec pas que pel lector honestament atent a l'obra foxiana, pugui passar inadvertit el seu pregon contingut existencial, metafísic i, per tant, inevitablement religiós. La ment, l'ordre i l'eternitat són termes predominants en *Sol, i de dol*, la seva obra més representativa. Ment, ordre, eternitat, absolut, palesen l'home en la seva dimensió espiritual, eterna i intemporal. Intemporal, sí, però que es realitza en la temporalitat, en el present concret del treball, l'esforç, l'exigència de l'obra ben feta. Tot això queda lapidàriament dit en el llibre esmentat.

Foix no fou un poeta religiós en el sentit de conreador de dolceses pietoses o efusions místiques. Tampoc no ho fou per l'abundància d'una temàtica expressament religiosa. L'obra religiosa de Foix és el testimoni relativament breu, però intens, d'una recerca d'absolut, de la voluntat d'una més alta plenitud, el clam del que cerca Déu, no pas el cant del que ja l'ha trobat i s'hi sent segur. És una religiositat greu, profunda, sincera, dolent. És la voluntariosa afirmació de confiança en el gran absent. És, en fi, una poesia ascètica.

I això és natural: J.V. Foix, gran lector dels clàssics, tingué una preferència clara pels estoics. Però com va veure Àngel Gavinet, l'estoïcisme en el nostre país ja en l'època clàssica, s'omplia de moral i tendia a la metafísica. El senequisme —deia— es mescla amb l'Evangeli de tal forma que el nostre Sèneca pren tot el caire d'un doctor de l'Església. Estoïcisme, doncs, d'entrada, i d'ací ascetisme que n'és l'evolució transcendent cristiana.

## Profundament cristià

En *Sol, i de dol*, des del punt de vista de la fe, a més del primer sonet que acaba en un tercet apodícticament i colpidorament cristià, s'hi troben deu sonets —els darrers del llibre— tots dins l'ascetisme més inspirat i punyent. Un exemple ens pot il·lustrar:

*Feu, Senyor Déu, el meu treball més dur,*
*fosca la nit, i el paisatge més clos,*
*alceu-me murs en un ribatge cru,*
*empal·lieu forests, prades i flors.*

Súplica d'una nit fosca, terriblement dura que, en el tercet final, troba inesperada i paradoxal llum en la llibertat de la gràcia divina que suposa i comporta la nostra pròpia llibertat interior.

*Em sé llibert si en el més negre fons*
*els vostres ulls il·luminen els mons*
*que amb Vós dalesc, i em fan el viure lleu.*

Sonet rotund, de pregons significats teològics, sense perdre mai la carnositat poètica. En efecte, la fe ve de Déu. És un do de Déu, puix ella ens dóna Déu. I Déu no es deixa aprehendre més que donant-se a si mateix. Recomano la lectura i la meditació d'aquests sonets. Poemes de religiositat agònica, veres pregàries que surten de l'angoixa per a dirigir-se, intrèpides, a la llum de l'esperança.

Les Nadales, en forma més lleu i amb arrels populars —no pas plebeues— són un altre aspecte de la religiositat foxiana. Aquí més tendra, d'acord amb el fet que les motiva, per bé que sempre plenes d'un inesperat batec metafísic.

## Ni ornamental, ni folklòric

No podem, doncs, caure, com alguns han fet, en la frivolitat o el sectarisme de considerar la poesia de J.V. Foix com quelcom ornamental, insincera o folklòrica —això ho ha deixat ben clar Enric Badosa. Com a bon noucentista, Foix fou un decidit enemic del folklorisme, un adversari del floralisme i dels poemes de xarop per a les tietes. El segon sonet de *Sol, i de dol*, bandeja tota deliqüescència modernista, tota ornamentació vàcua i tota insinceritat. En diverses ocasions, J.V. Foix pot jugar amb els mots i les idees, però mai en els seus poemes religiosos.

A més dels llibres ja esmentats, cal remarcar el poema de colpidora espiritualitat *Tot amor és latent en l'altre amor*, i algunes composicions eucarístiques, en part inèdites.

J.V. Foix sempre és seriós, àdhuc en el seu humor. I més, si fos possible en la poesia religiosa. Dos trets ratifiquen el que dic: la respectuosa majúscula que encapçala els pronoms que impliquen la Divinitat, i sobretot els lemes introductoris als seus reculls de poemes. És aquest un punt que cal destacar. Els esmentats lemes són una referència inequívoca, i d'alta qualitat, que estableixen, per endavant, la intenció que guia a l'autor i la seva ambició lírica. Fragments del Dant, de Roiç de Corella, de Llull... Tots d'altíssim valor i molt ben triats. Això indica per part del poeta no tan sols una freqüentació assídua i atenta de la poesia religiosa d'altri, sinó a més la sintonia afectiva amb els autors, l'acceptació precursora i gairebé tutelar dels seus textos. Quan planta, a l'inici de les Nadales, el vers de Llull que diu: *Aombre'm d'esperança en lo punt de la mort*, ens proposa i es proposa una pregària única en el seu amorós patetisme.

## Indiscutible religiositat

No crec, doncs, que la religiositat de J.V. Foix pugui ser discutida si ens atenem als seus textos. Per altra banda, els qui en diàlegs confidents i amistosos, hem compartit les seves inquietuds —Manuel Pla, Enric Badosa, Antoni Argullol, Albert Manent, Carme Sobrevila, Jordi Madern, Jaume Padrós...— som testimonis fidedignes d'un Foix preocupat per la transcendència, la divinitat de Crist, el misteri del mal... Fou el nostre amic un àvid lector de teòlegs i moralistes. Un home en permanent combat entre l'agnosticisme racionalista i una obertura espiritual que cada vegada es reafirmà més. Fou, en fi, un pelegrí excepcional, guiat per un constant afany d'absolut i per una voluntat tenaç que, sobrepassant el dubte, cercava d'obrir-se a l'esperança i trobar Déu.

En acabar, d'ell diríem amb Blaise Pascal: «Consola't, no em cercaries pas si no m'aguessis ja trobat».

■ **Esteve Padrós de Palacios**

*Advent de 1993*

***Josep Vicenç Foix, poeta, periodista i una de les figures més rellevants de la literatura catalana***

## Crònica televisiva

# Un llop vestit de be

Quan el televisor va fer acte de presència —no per art de màgia precisament, sinó desembossant una important quantitat de calés— a les nostres llars fa aproximadament unes tres dècades, ningú no podia afigurar-se que aquell nou electrodomèstic donaria, d'ençà d'aleshores i fins el dia d'avui, un tomb de 360 graus a la vida familiar i personal de cadascú.

Lolo Rico, una bona professional del mitjà audio-visual, ha escrit el llibre *TV, fábrica de mentiras. La manipulación de nuestros hijos.* Una anàlisi profunda, crítica i punyent sobre la televisió i la seva incidència —danyosa— en l'audiència infantil i juvenil, la més vulnerable i indefensa. També tracta temes com la publicitat o la violència televisiva, entre d'altres.

L'autora assenyala que actualment l'únic criteri de producció televisiva es basa en l'obtenció de beneficis i l'afany de lucre, no en la creativitat encarrilada cap a la formació cultural i humana dels individus. El que ens ofereix la televisió, la qual podríem definir com un singular llop vestit de be, és una imatge distorsionada i falsa de la realitat. «Interessa —segons Rico— que l'ésser humà no es reconegui en el mirall de la realitat sinó en el mirall del televisor». Una de les cabdals funcions de la televisió és, per tant, la manipulació dels seus receptors, és a dir, dels televidents. «La societat es manipula a través de la televisió», manifesta l'escriptora.

Lolo Rico afirma que la televisió ha substituït la mare. «Tot s'ordena en funció de la televisió: el joc, l'estudi i la vida familiar, de la mateixa manera que abans es regia per la figura materna». Segons les estadístiques, la població infantil i juvenil veu una mitjana de vint hores de televisió a la setmana. «La quantitat d'hores que els nens i els joves dediquen a veure la televisió és tan sols la manifestació del fracàs familiar, escolar i social». La canalla és també espectadora de la programació dirigida als adults on la violència, no cal dir, té un pes específic important. «Vivim en una societat violenta i la televisió és només una de les seves manifestacions, que genera violència al seu torn», ha declarat no fa gaire Rico. L'eterna història del peix que es mossega la cua.

■ **Miquel Àngel Codina** *Periodista*

## CINEMA

# *Aladdin*

**Directores:** John Musker i Ron Clements. Dibuixos animats

Després de l'èxit esclatant de *La Sirenita* i *La Bella y la Bestia*, els Estudios Disney no s'han adormit sobre els llorers i han arriscat força amb *Aladdin*, el seu llarg-metratge número 31. Sembla que la seva aposta ha sortit rodona; aquí hi ha els nous rècords de taquilla que està establint la pel·lícula arreu del món i els Òscars a la millor banda sonora i a la millor cançó que ha tornat a aconseguir Alan Menken.

En principi, el seu guió —llibèrrima adaptació del relat de *Les mil i una nits*— s'emmarca en el tradicional recurs als contes de fades de la *factory*. Malgrat que ja s'hi aprecia un hàbil toc d'emancipació juvenil. En efecte, tots els personatges intenten alliberar-se d'algun lligam. Així, el jove Aladdin i el seu mico Abú volen abandonar la seva vida vagabunda i anodina; la independent princesa Iasmin no pensa en altra cosa que en escapar de la presó-palau del seu pare, el sultà d'Agrabah; la gran il·lusió del Geni és sortir de l'estretor de la seva llàntia màgica; i una divertida catifa voladora somia amb fugir de les fosques entranyes de la Gruta de les Meravelles. Quan tots ells troben la porta de sortida, toparan amb el malvat visir Iafar i amb Iago, el seu insuportable lloro xerraire.

En realitat, la pel·lícula avança en la renovació argumental que ja mostraven les seves dues insignes predecessores. Però al capdavall, acaba essent molt diferent. El mèrit d'això ho té el personatge del Gremi, els perfils del qual han estat definits per al seu actor de doblatge, l'excèntric i brillant Robin Williams. La boja personalitat del Geni marca decisivament el to de la pel·lícula, carregat d'un eficacíssim humor heterodox, ple de trucs cinematogràfics.

Aquest enfocament còmic de la història, allunyat de la contenció de les produccions clàssiques de la Disney, influeix també en la resolució estètica de la pel·lícula. De tot allò de sempre només en conserva l'essencial: un estil molt acurat, una sòlida estructura narrativa, certs valors humans —optimisme respecte a la condició humana, triomf de l'esperit sobre la força, fe en un mateix, solidaritat amb els necessitats— i uns magnífics personatges secundaris —la catifa voladora i el mico Abú són al·lucinants—. Tota la resta és molt *d'ara*: dibuixos estilitzats —inspirats en l'autor de còmics Albert Hirschfeld—, psicodèl·lica paleta de colors, muntatge trepidant i nombroses seqüències espectaculars animades per ordinador.

*Aladdin* confirma amb escreix l'alta qualitat de John Musker i Ron Clements. Aquesta vegada el seu còctel explosiu de comèdia musical, aventures exòtiques, romanços, màgia i humor paròdic era molt difícil de manejar. Però han aconseguit un producte sobresortint i, a més, més suportable per al públic adult, que agrairà que els moments *tous* siguin ràpidament alleugerits amb forts trets d'humor o d'aventures

■ **J.J. Martín** *(Aceprensa)*

## De viatge

# Font-Romeu / La Cerdanya

Els meus primers passos travessant una frontera, fa d'això moltíssims anys, fou per terres ceretanes. Potser sigui aquest el motiu de la simpatia que sento per aquests llocs.

Per a molta gent Font-Romeu segurament no és més que un complex turístic, un gran casino, unes instal·lacions olímpiques i la proximitat del forn solar més gran d'Europa occidental. I tot això no és cosa de per riure. Però hi ha alguna cosa més que és el que m'interessa.

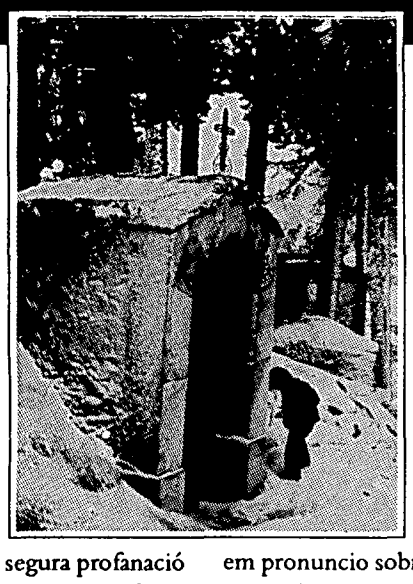

La història o la llegenda és molt antiga, es remunta al segle VII quan un cap sarraí anomenat Munussa es va casar amb una cristiana de nom Lampègia, cosa que no va agradar al Califa de Còrdova, que envià un exèrcit per matar-lo. El matrimoni, assabentat del perill, va fugir com va poder enduent-se amb ells la imatge de la Mare de Déu que la seva esposa venerava en el castell. L'exèrcit arribat des d'Al-Andalus escursava distàncies i el desenllaç era previsible, així que abans de ser capturats volgueren salvar la preciosa imatge d'una segura profanació enterrant-la poc abans de morir. Els seus cossos foren enterrats per mans cristianes i edificaren en el seu honor la petita església de Planés, l'única edificació romànica que hi ha de planta triangular, segons tinc entès. (Estic referint-me al Planés francès al peu del Puigmal; Verdaguer fa al·lusió a aquest lloc en el poema Canigó).

Passaren el anys i el perill sarraí i la comarca fou lloc de pas camí de Compostel·la, una de les petites rutes que també s'uniria a les altres en Puente la Reina. Fou en aquella època quan un pastor va observar un bou que escarbotava insistentment en un determinat lloc i en apropar-s'hi va trobar en el forat l'antiga imartge. Com en casos paral·lels la llegenda explica que la va voler traslladar a un lloc important per lliurar-la al rector, però que a la nit més d'una vegada va desaparèixer i tornava al lloc primitiu, cosa que es va interpretar com el desig de la Verge de ser venerada en aquell lloc.

Anys més tard arribà un pelegrí ancià i exhaust i implorà ajut a la Mare de Déu. En despertar va trobar que brollava prop d'ell una deu que calmà la seva sed. Satisfet continuà el seu camí sense comunicar la gràcia amb la qual havia estata enriquit. Des d'aquell dia el prodigi va rebre com és obvi el nom de Font-Romeu.

L'ermita i la seva font es troben prop d'una collada que travessa la carretera que es dirigeix a Mont-Lluís; a la dreta de l'elevació hi ha un petit monticle adornat com si fos una garlanda d'un Via-Crucis prop d'un camí ascendent. El cim és coronada per un Sant Crist. No em pronuncio sobre el seu valor estètic, però la curta ascensió, només de tres minuts, permet una curta meditació sobre el camí de Jesús fins al Calvari i sobre el fervor de la gent d'altre temps que van voler santificar aquests i tants altres llocs amb aquest signe religiós. I admirar la tenacitat dels actuals responsables conservant en bones condicions les imatges. La panoràmica és bella de dia. A la nit només en el firmament es troba una indicació: és la via làctea que els antics pelegrins anomenaven Camí de Sant Jaume.

■ **P-J Ynaraja,** *capellà de la Llobeta*

## La Sardana i la Dansa

# Cicle nadalenc

**CICLE.**— Amb motiu del cicle de festes nadalenques, són ben nombroses les programacions de concerts de sardanes. Així han esdevingut ja tradicionals els concerts del dia de Nadal, al capvespre, a Mollet del Vallès (enguany a càrrec de la cobla Jovenívola de Sabadell) o aquest mateix dia, a la nit, al Teatre Club Helena del barceloní barri de Gràcia, auspiciat per Amics dels Concerts de l'Agrupació Cultural Folklòrica Barcelona (en aquesta ocasió intepretat per les cobles Juvenil de Bellpuig i de Sabadell). També el dia de Sant Esteve, a la tarda, són habituals els concerts nadalencs que se celebren a la Sala Mozart de Calella, a l'auditori de la Caixa de Sabadell o al teatre del col·legi Montserrat de Lleida.

**PREMIS.**— El Grup Sardanista del Club Esportiu Huracans de Lleida ens ha facilitat el resultat del 22è Concurs Fotogràfic de l'Aplec de la Sardana de Lleida 1993. Els manresans Francesc Arill i Ignasi Rubinat han aconseguit els dos primers premis en l'apartat «Sardanes i folklore dels Països Catalans», amb les seves respectives obres *Ombra* i *Les dues cares*, havent-se atorgat un accèssit a la fotografia *La dalla* d'Eusebi Fernández, de Rosselló de Segrià. Aquest mateix autor ha aconseguit el màxim guardó en l'apartat «L'Aplec 1993» per la seva fotografia *Combinació*. Finalment, Antoni Tridade, de Lleida, ha obtingut tant el segon premi com l'accèssit d'aquest apartat amb les seves fotografies *La mainada* i *Trifase n.1*. Els guardons d'aquest certamen seran lliurats el proper dia 26 de desembre, en el decurs del concert de Nadal, al Teatre del Col·legi Montserrat de Lleida (Av. de Madrid, 40), interpretat per la cobla Juvenil de Bellpuig i la Jove Cobla Simfònica de l'Urgell, sota la direcció de Manuel Valdivieso.

**REPRESENTACIÓ TEATRAL.**— El concert que habitualment se celebra cada any, la tarda del dia de Sant Esteve a Santa Coloma de Gramenet tindrà aquest any un altre caire, ja que es farà la representació de l'obra lírica catalana *Cançó d'amor i de guerra* de Martínez Valls, a càrrec de la companyia Joan Gual, amb la participació dels millors cantants, coral, orquestra simfònica i esbart dansaire. La funció es farà a les set del vespre, del dia 26, a l'envelat de Can Roig i Torres.

■ **Josep Ventura**

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

# OBRA DEL CLERGAT NADIU

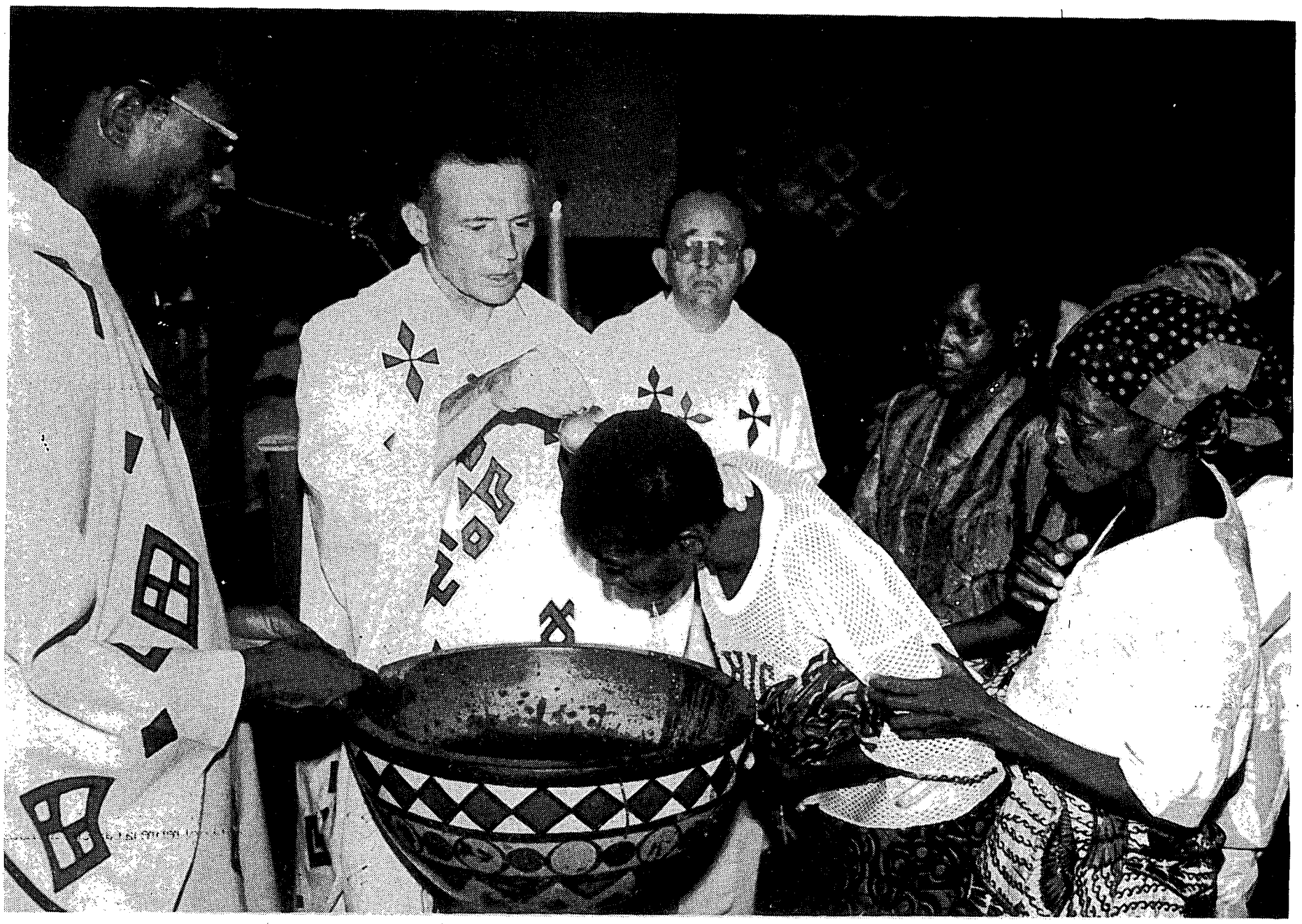

AL TERCER MÓN, prop de 82.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciants femenins i masculins de Missions.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Bon Pastor" de Bengela (Angola); "Esperit Sant" d'Antioquia (Colòmbia); "Sant Josep" de Rangoon (Birmània) i "Nostra Senyora de Kandy" (Sri Lanka).

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

— UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
— MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
— UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

**PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:**

08002 Barcelona
C/. Bisbe, 5

17004 Girona
C/. Albareda, 15

43003 Tarragona
Pla del Palau,2

25280 Solsona
Bisbat

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep, 2. 1er. 2a.

25007 Seu d'Urgell
Bisbat

08500 Vic
C/. Santa Maria, 1

43500 Tortosa
Bisbat

*Mn. Pere Farriol, director de «Paraula viva»*

***«Aura» i «Paraula viva», dues revistes sonores centenàries***

# Les cassettes, vehicles d'evangelització

*Dr. Ignasi Segarra, director d' «Aura»*

«Vídeo-cassettes i àudio-cassettes en la formació de la cultura i de la consciència», aquest va ser el lema de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, celebrada aquest any, el passat 25 d'abril (quart diumenge del mes). Referint-s'hi, el Papa, en el seu missatge habitual manifestà: «Poden ser de gran utilitat en la transmissió de la fe, encara que mai no poden reemplaçar el testimoni personal, que és essencial per a la proclamació de la veritat completa i el valor del missatge cristià». I afegia més endavant: «Espero que els professionals de la producció de programes àudio-visuals, en cassettes i d'altres formes, reflexionaran sobre la necessitat que el missatge cristià aconsegueixi trobar expressió, explícita o implícita, en la nova cultura creada per la comunicació moderna».

Precisament a Barcelona, des de fa *més de vuit* anys, hi ha dues revistes mensuals sonores d'informació i formació espiritual, que s'enregistren i s'envien en forma de cassette a als seus destinataris. Són, doncs, àudio-cassettes per a la «formació de la cultura i la consciència», com resava el lema de la XXVII Jornada de les Comunicacions.

## Dues revistes centenàries

En el món dels mitjans de comunicació és tradicional celebrar amb gaudi el número cent d'una publicació, i amb major motiu, quan aquesta publicació és mensual.

Efectivament, es requereix tones d'esforç, estima, treball, paciència, lluita contra el desànim i gràcia de Déu per arribar-hi.

Explicarem, doncs, la història d Aura i de *Paraula viva*.

El gener del 1985, sortiren a la llum, per primera vegada, aquestes dues revistes.

Editades en forma de cassette, de 90 minuts de durada i, (com dèiem al principi), de periodicitat mensual, amb destí a invidents, deficients visuals, tetraplèxics, malalts o persones grans amb difícil accés a la lletra impresa.

La idea original va néixer d'Eduard Van den Bossche, un enginyer holandès, que duu més de cinquanta anys en el nostre país, i tan identificat amb ell que, expressant-se estupendament en gairebé tots els idiomes de la vella Europa, en el que ho fa més bé és en català. Edy, com l'anomenen els seus amics i col·laboradors, profund catòlic, va haver de deixar la seva activitat professional, en sobrevenir-li una cegesa central. Posat, per aquest imperatiu categòric, en el món dels deficients visuals i experimentant de prop la marginació, sobretot cultural, que sofreix aquest sector de la societat, i sentint «en la seva pell» la realitat d'aquests problemes, va decidir, amb l'experiència extreta de solucions a situacions semblants adoptades en el seu país d'origen, Holanda, crear aquest tipus de revistes sonores en el nostre país.

Amb els seus propis mitjans i la col·laboració material, formal i econòmica dels seus amics i comptant amb l'assessorament religiós de dos sacerdots: el Dr. Ignasi Segarra, de la prelatura de l'Opus Dei, que dirigeix *Aura*, en castellà, i Mn. Pere Farriol, sacerdot de la diòcesi de Barcelona, que dirigeix *Paraula viva*, en català. Amb dues publicacions són de formació i informació religiosa, però son diferents, en el sentit que no són una traducció l'una de l'altra, sinó més aviat adreçada *Paraula viva* a l'àmbit de l'Església particular de Catalunya, i *Aura*, a l'Església Universal, amb la manifestació expressa que ambdues són profundament catòliques, apostòliques i romanes i, per consegüent, universals.

Les revistes s'envien gratuïtament a més de tres mil subscriptors. A través de contactes epistolars que es mantenen amb molts d'ells, sabem que aquest número pot multiplicar-se sense exageració per deu, ja que els que hi ha són Instituts religiosos dels quals regenten cases d'acollida de malalts i ancians, on s'escolta la cinta en comunitat, en la sala d'estar. Un bona part són persones que senten inquietud espiritual per a si mateixos o per fer-la arribar als seus familiars i amics.

D'altres, religioses de vida conventual, l'escolten en el refectori i la comenten després en l'hora de l'esbarjo. Sabem d'algun amic sacerdot que, en rebre la cassette mensual, fa ràpidament cinquanta còpies, i les lliura als malalts i ancians de la seva parròquia. Realment, sense cap triomfalisme, es pot assegurar que són més de trenta mil les persones a les quals arriben, d'una forma o de l'altra, aquestes revistes sonores, salvant, naturalment, certa repugnància a convertir en estadístiques les dades de qualsevol apostolat...

Les revistes, (com s'ha dit), s'envien gratuïtament a tothom que les sol·licita, els quals, com a únic compromís, han de tornar, en els quinze dies següents, les cassettes, utilitzant per això la mateixa bossa de plàstic resistent en la qual s'enviaren. N'hi ha prou a invertir l'etiqueta de l'adreça, on al revés figura la del Patronat Logos, que és l'entitat editora, i a l'empar de l'epígraf internacional «Cecogramme Braille», no li cal cap franqueig.

## Benefactors i col·laboradors

Des d'aquell primer número de *Aura* i *Paraula viva* que va sortir a la llum pública el gener del 1985 amb tot just 40 exemplars, sempre es va confiar en la divina Providència i aquesta mai no ens ha defraudat, arribant actualment, a una important quantitat de subscriptors i amics, no solament d'Espanya, i de Catalunya, sinó d'arreu d'Amèrica Llatina, i de molts països africans on hi ha algun missioner o religiosa de parla espanyola, a part de diversos països europeus i dels Estats Units. Últimament tenen ja subscriptors al Japó.

Això crea una relació familiar entranyable entre tots els que d'una menara o altra estan vinculats al Patronat Logos. Així, en boca d'un religiosa amiga de Logos, resident des de fa molts anys a Argentina, deia que per ella eren «la seva família» d'Espanya, ja que no li quedava ja ningú dels seus en aquest món. Evidentment això i d'altres reconeixements reconforten i impulsen aquesta magnífica tasca, a la qual l'any 1988 li fou concedit el Premi Especial Bravo per la Comissió Episcopal Espanyola de Mitjans de Comunicació Social.

***Editades en forma de cassette, de 90 minuts de durada i, de periodicitat mensual, amb destí a invidents, deficients visuals, tetraplègics, malalts o persones grans amb difícil accés a la lletra impresa.***

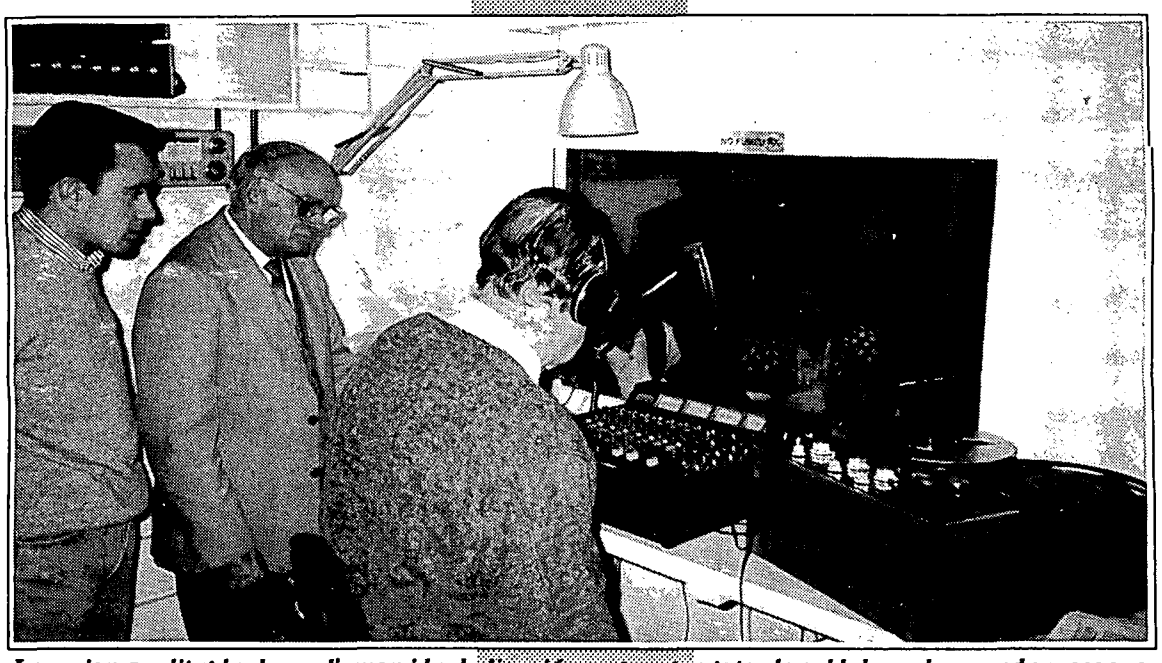

***La major qualitat la donen l'amor i la dedicació que presten tots els col·laboradors, cada u segons la seva especial capacitació.***

***Les revistes, s'envien gratuïtament a tothom que les sol·licita, els quals, com a únic compromís, han de tornar, en els quinze dies següents, les cassettes, utilitzant per això la mateixa bossa de plàstic resistent en la qual s'enviaren. N'hi ha prou a invertir l'etiqueta de l'adreça, on al revés figura la del Patronat Logos, que és l'entitat editora***

No obstant, fou per a tots els que hi col·laboren, un gran suport a la tasca ben feta que es pretén dur a terme. Cal destacar les manifestacions i escrits rebuts de molts bisbes expressant el seu suport i alè moral; destaca el cardenal Jubany, qui ja l'any 1987 expressà el seu vist i plau enregistrant unes paraules en aquells primers números.

Conscient de la transcendència de la tasca iniciada, la Fundació Mediterrània va crear l'any 1986 el Patronat Logos per assegurar la continuïtat de l'apsotolat, prestant-li suport administratiu, locals i l'ajuda econòmica necessària per adquirir l'equip tècnic que permetrà una millor qualitat.

Però com s'ha dit, la Providència sempre vetllà per aquest Patronat a través de tots els que reben *Aura* i *Paraula viva*, els quals, sens dubte, són el millor suport amb els seus escrits, col·laboracions, difusió i donatius.

Hi ha la modalitat d'Amic de Logos, amb una aportació mínima anual de 5.000 ptes, equivalent a soci protector, ja que contribueix al sosteniment del Patronat i pot rebre la cassette mensual i quedar-se-la en propietat, o sigui sense haver de tornar-la.

A això cal sumar-li la desinteressada tasca que fan un gran nombre de persones, col·laborant en l'administració, enregistrament, manipulació i muntatge tècnic de so: sense els quals, hauria estat impossible la propagació de la paraula de Déu a través d'aquest vehicle que és la *cassette*.

## Fonoteca

Amb la finalitat de complaure les sol·licituds de molts dels receptors de les revistes mensuals, s'està ultimant una fonoteca, amb més de 120 llibres enregistrats en cassettes amb la finalitat de posar-los a disposició, en caràcter de préstec, als deficients visuals, malalts o persones d'edat avançada que desitgin beneficiar-se d'aquest mitjà idoni per la seva formació espiritual. També s'ha enregistrat una recopilació de les homilies, de *Teologia a l'abast de tothom*, d'anècdotes, etc, corresponents a les revistes sonores dels vuit anys d'existència.

Els qui vulguin més informació sobre qualsevol extrem dels apuntats, poden adreçar-se al Patronat Logos: Fundació Mediterrània, c/Muntaner 260, entrl 3ª. 08021 Barcelona; tel (93) 200 676 67, o escriure a l'Apartat de Correus 14.009, 08080 Barcelona.

● C.C.

# Una forma d'educar més eficaç

Aquest llibre està basat en les pedagogies innovadores que són el principi d'una nova cultura educativa.

Els pares hi descobriran una forma d'educar més eficaç. Es tracten temes de motivació positiva. La importància de potències ,l'autoestima i l'optimisme en els fills.

La major part de les dades novedoses provenen d'estudis fets en organitzacions privades, en la recerca de l'excel·lència dins de l'empresa i en desenvolupament de la qualitat total.

En tots els capítols s'exposen plans d'acció complets que fan el llibre pràctic i d'aplicació immediata en la millora dels nostres fills com a persones.

És un llibre per a pares, avis i educadors en general, escrit en llenguatge directe i senzill, amb diàlegs familiars reals que ho fan més fàcil de llegir.

Fernando Corominas, és doctor en enginyeria naval per la Universitat de Madrid. President de l'Associació Panamericana d'Estudis Socials. Porta més de vint-i-cinc anys investigant en el camp de l'educació familiar. Ha recorregut Europa, Àsia i Amèrica per pronunciar més de mil conferències en quize països. És autor de diversos llibres sobre temes d'empresa i de pedagogia.

■ **M.S.**

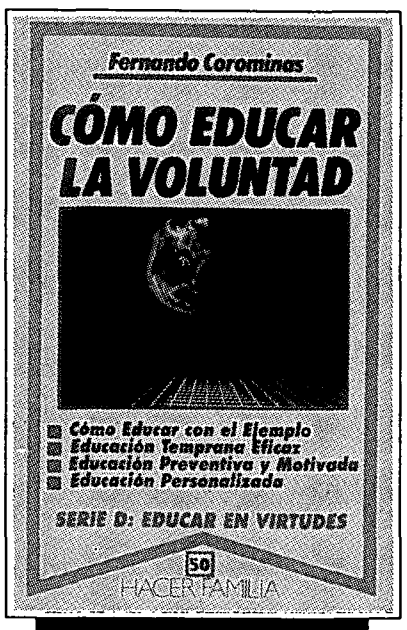


Fernando Corominas. ***Cómo educar la voluntad.*** Edicions Palabra

# Retrat d'un gran personatge històric

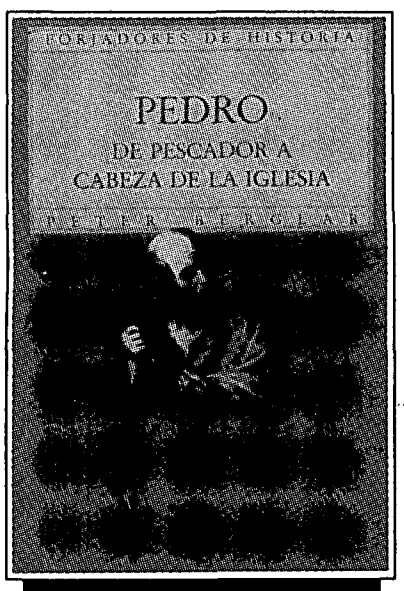


Peter Berglar. ***Pedro, de pescador a cabeza de la Iglesia.*** Ed. Rialp.

Sant Pere és el primer Apòstol, el primer Papa, la primera pedra de l'Església, un autèntic forjador de la història.

Aquest llibre és una àmplia i documentada biografia sobre el primer Papa i la vida de la primitiva Església. Tracta tres aspectes: en primer lloc, la història, per explorar els principals perills amb els quals l'Església s'ha enfrontat en els seus inicis, i sempre. En segon lloc la doctrina: en Simó Pere s'encarnaren els principis de la jerarquia de l'Església, la infal·libilitat del seu magisteri, i la fidelitat al seu Fundador. Per acabar la perspectiva ascètica: acompanyar Crist fou la vocació de Pere i és la de tot cristià. Es tracta d'una gran biografia, última obra d'un autor que dedicà la seva vida a escriure d'altres grans biografies. Aquest llibre és, per tant, un gran retrat de una gran personatge històric. L'interès dels lectors està assegurat.

El cardenal Ratzinger fa la presentació d'aquest libre, amb una semblança del seu autor. Peter Berglar, escriptor alemany ja mort, és un molt destacat autor de biografies de gran qualitat, plenes d'humanitat, extraordinariament ben ambientades en l'època i, al mateix temps, molt properes al lector.

■ **M.S.**

Josep M. Massana. ***Jo sóc . Aproximació a la cristologia de sant Joan.*** Ed. La Formiga d'Or.

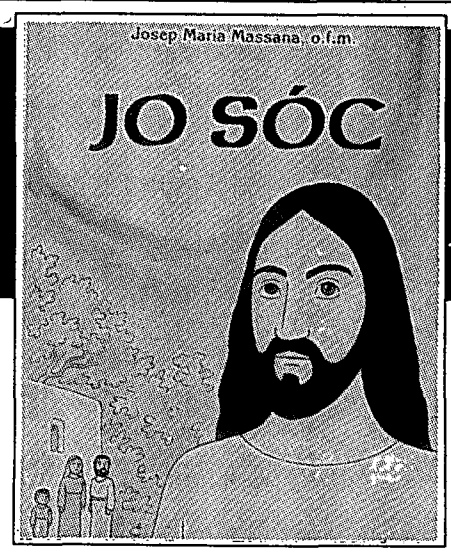


# Una aproximació a la cristologia de sant Joan

El llibre, *Jo sóc*, que presentem és una obra literària de considerable extensió, però de lectura fàcil i agradable. L'ha escrita Josep Maria Massana i Mola, franciscà, missioner a l'Àfrica des de fa una pila d'anys. Llicenciat en filologia moderna, el pare Massana coneix i parla les principals llengües europees i demostra una facilitat gairebé carismàtica per aprendre en poc temps qualsevol idioma africà. Cal dir també, que ha assistit a diversos cursos de reciclatge bíblic, teològic, pastoral i catequètic a Roma, París i Barcelona. L'autor, missioner a Burundi, ha trobat espais de pregària en la selva, sol o acompanyat de comunitats cristianes de base. Han estat moments de reflexió i de diàleg, assaborint la Paraula de Déu.

El llibre no és, com diu el seu autor, cap tractat de teologia sistemàtica sobre la figura de Jesús de Natzaret. Senzillament, vol aproximar el lector a Crist a través de l'evangeli de sant Joan, un dels apòstols més confidents i predilectes del Mestre.

L'obra és summament interessant i suggestiva, perquè planteja una alternativa als reptes més profunds que es desvetllen en el cor humà de qualsevol raça o país: la vida i la mort, el sofriment i la felicitat, l'aquí i el més enllà. El missioner franciscà arriba al mateix punt de sant Agustí: «Senyor, ens heu fet per a Vós, i el nostre cor no descansa fins que no us ha trobat».

El llibre l'ha editat la Formiga d'Or de Barcelona. Va il·lustrat amb boniques plomes del dibuixant, Josep Lluís Picanyol. Pot adquirir-se en totes les llibreries del ram, així com també en els monestirs de clarisses d'Olot i de Banyoles, i en les Franciscanes Auxiliars de les Missions, c/ Calaf, 13, Barcelona.

Felicitem cordialment l'autor i recomanem el seu llibre a tots aquells que creuen, esperen i estimen Crist, el *Jo sóc* per essència.

■ **Francesc Gamissans**

***Sobre diversos camps del saber***

# Nova col·lecció de llibres interactius

L'editorial Cruïlla ha creat una nova col·lecció de llibres interactius de coneixement, *Biblioteca Interactiva Món Meravellós,* destinats a lectors de vuit a catorze anys.

La col·lecció está formada per diverses sèries que tracten de temes relacionats amb la natura, les arts plàstiques, les ciències i d'altres camps del coneixement i l'expressió.

Per la seva definició, els llibres, que poden ser llegits i manipulats, contenen pàgines desplegables, finestres, adhesius, fulles transparents o imatges en tres dimensions.

Els quatre primers títols de la nova col·lecció permeten al jove lector endinsar-se en l'univers, en la pintura a través dels segles, en el poder del foc i en l'evolució de la música i els instruments.

■ **J.O.**

**AUTOMÒBILS TONI**
**Totes les marques**
facilitats de pagament
*Garantia i servei tècnic*
Seat-Volkswagen-Audi-Renault
Citroën-Peugeot-Opel-Ford
BMW-Mercedes-Porsche-Rover
Alfa Romeo-Fiat-Lancia
Honda-Nissan-Mitsubishi-Suzuki
**TOT EN 4X4**
☎ 332 99 87
(contestador automàtic)

# Teresa, mestra universal

Àngel de les Gavarres. ***Carisma de Teresa de Lisieux.*** Ed. Esinsa

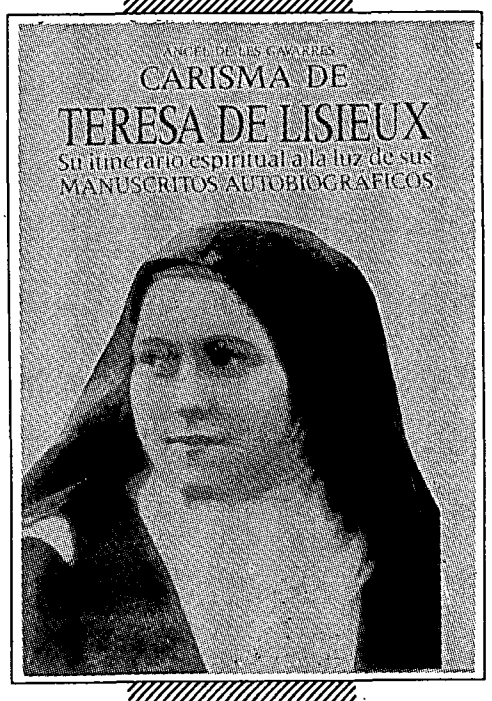


Els manuscrits autobiogràfics de la santa de Lisieux són universalment coneguts: transparents idees o impressions de la seva ànima plena de llum vessats en el paper sense la menor preocupació literària; senzillesa evangèlica que encobreix tresors. El primer lector i destinatari d'aquests escrits, la germana i priora de la santa, la mare Agnès de Jesús, tingué la impressió de tractar-se d'un escrit anodí, poc seriós.

En el present treball de recerca s'ha recorregut a dos criteris: comparar la ruta ascensional de la santa amb el progrés de la història de la salvació i, segon, sotmetre «els seus pensaments sobre les gràcies que Déu s'ha dignat concedir-li», són les seves mateixes paraules, a la doctrina del doctor místic, sant Joan de la Creu.

Les abundants cites permeten al lector veure sorgir la llum, verificar per si mateix l'altura o profunditat aconseguida per la més gran santa dels temps moderns.

■ **F.P.**

Catalunya Cristiana

# MaiNaDa

Dijous, 23 de desembre de 1993

53

## L'enrenou del Nadal

Aquests dies hi ha tants anuncis de coses de tota mena que sembla que, per un cantó o altre, ens vulguin pispar els diners. Begudes, torrons, joguines, colònies, regals de tota mena i per a tothom. Bé, per a tothom que tingui calés. Sembla que, entre tots hàgim d'organitzar la gran gresca. Jo penso: no és això, homes, no és això!

Nadal no és això. A la «tele» haurien de dir: «Ja fa vint segles que el Fill de Déu es féu home per salvar a tothom, ¿què espereu per estimar-lo?» O bé, «Els preferits de Jesús són els pobres, ¿què feu tots plegats per lluitar contra la pobresa?, per compartir el que tens?, per estimar els qui estan sols?» I encara: «Prepareu-vos a celebrar el Nadal: perdoneu-vos els uns als altres, sigueu tots amics de tots; Jesús ho vol». I així, etc., etc.

Aquest enrenou de Nadal m'atabala: cotxes, llums, anuncis, cançonetes a les botigues, aparadors a vessar, gent amunt i avall... Però, ens n'adonem d'allò que anem a celebrar?

Home, a mi també m'agrada fer festa, un bon dinar, que em facin regals. Però, ¿per què tot això? ¿I pensarem en Jesús? ¿Què farem per ser millors?

Si almenys l'enrenou del Nadal ens tragués la son de les orelles, i ens decidíssim a ser nois i noies cristians de debò.

**L'Eixerit**

## L'arbre de Nadal

Vet aquí que una vegada, temps era temps, en un petit poble d'una vall envoltada de grans muntanyes, la neu queia flonjament. Faltaven pocs dies pel Nadal i al poble ja es respirava un ambient de festa grossa. L'Esther va sortir d'escola contenta com un gínjol, era l'últim dia de classe i el pare li havia promès que aquella tarda anirien a buscar l'avet de Nadal. Era divertit anar amb el pare al bosc a escollir un avet. El pare li ensenyava com s'havia de tallar per no fer-li molt de mal. Se n'ha de saber força per no espatllar-lo. Va anar fins a casa corrent i en arribar el pare ja era a la porta esperant-la. Va pujar al cotxe i van dirigir-se cap a les muntanyes. L'Esther estava molt emocionada. Tot just aturar-se el cotxe, va baixar d'un salt i començà a endinsar-se pel bosc.

—M'agrada aquest, pare! —exclamà en trobar-se el que l'interessava—. Era un avet ni massa gros ni massa petit, ni massa clar,... li agradava molt, quedaria molt bé al costat de la xemeneia.

—M'agrada aquest, pare! —repetí l'Esther—. I el pare es posà a la feina, amb compte, a poc a poc per no fer malbé l'arbre.

—Què m'estan fent?, em sento estrany, em fan pessigolles a les cames, què és el que passa? —s'estava preguntant l'avet. El pobre arbre no entenia el que passava—. Ja està, no toco el terra! M'han agafat a coll, però on em porten ara?

El pare portà l'avet fins al cotxe i esperà que l'Esther obrís el portamaletes.

—On sóc ara?, tot és molt fosc, tinc por, tinc por! —el pobre avet estava molt espantat, no comprenia res de tot allò.

En arribar a casa el pare va entrar l'arbre a la sala d'estar i el va deixar al costat de la xemeneia. La mare ja havia desembolicat totes les cintes i tots els detalls que cada any penjaven a l'arbre de Nadal. L'Esther no podia esperar ni un segon més. Tot just treure's l'abric es va posar a arreglar el seu avet. Cintes de colors, figuretes de porcellana, boles de vidre, campanetes, bastons de caramel,... i el més preciós de tot: l'estel de Betlem.

Guaita ara tot el que m'estan posant!, mira, mira, mira!, que boniques que són aquestes figuretes, que simpàtic aquest Pare Noel, i aquest follet, i aquest ninot de neu,... Ai, ai! ara em fan pessigolles amb aquestes cintes platejades —pensava l'avet—, que a poc a poc tornava a sentir-se alegre. —Estic quedant molt bonic, m'agrado! Però si us plau, no em pengeu res més a les branques, que tot això pesa força i em canso.

L'Esther ja havia acabat, havia posat totes aquelles cosetes que tant li agradaven, totes aquelles coses que any rera any havien penjat a l'avet, aquelles coses que havia vist tota la vida, des que la petita arreglava l'arbre amb l'àvia.

—Ràpid!, mireu tots, pare!, ja he acabat, l'arbre ja està arranjat —cridà la nena—. Agafant de la mà els pares, els arrossegà fins a l'arbre, orgullosa de la seva feina.

—Ta quedat preciós, Esther —va dir la mare bocabadada—. Només hi falta una cosa.

Llavors la mare va obrir una capsa de cartró que tenia endreçada a un armari, i en va treure una petita establia de suro que posà al peu de l'arbre. A l'establia no hi faltava res: Sant Josep, la Verge Maria, el nen Jesús, i el bou i la mula que els feien companyia.

La casa ja estava preparada per rebre les festes. I per celebrar-ho, l'Esther i els pares cantaren unes nadales al voltant de l'arbre.

—Bon Nadal! —els desitjava l'arbre, cofoi de compartir amb ells la seva alegria—. BON NADAL!

**Anna**

## ENCREUATS

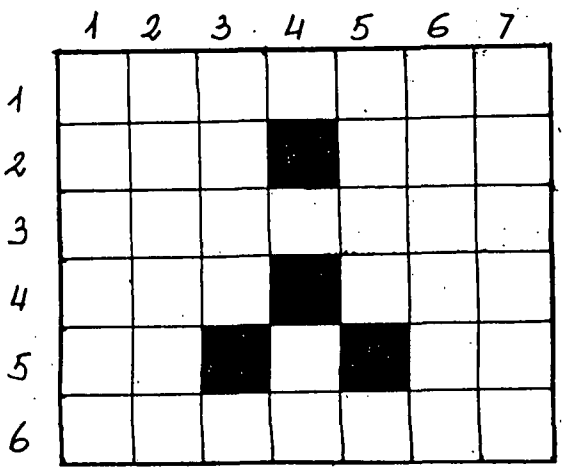

**Horitzontals:** 1- Remoure, mesclar.- 2- En aquest moment. Composició poètica.- 3- Un paper lleig.- 4- (Al rev.) adverbi de lloc. (Al rev.) nom de consonant.- 5- Dóna. Una E. (Al rev.) deïtat egípcia.- 6- Agredirà, escometrà.-

**Verticals:** 1- Que va molt de pressa.- 2- (Al rev.) embrutaré.- 3- Plànol. Una A.- 4- Una E. Una altra. (Al rev.) nom de consonant.- 5- La dona del fill. Una A.- 6- Parar esment, conèixer.- 7- Per caçar rates.-

**SOLUCIÓ:**

**Horitzontals:** 1- Remenar.- 2- Ara. Oda.- 3- Paperot.- 4- ICA. anE.- 5- Da. E. aR.- 6- Atacarà.
**Verticals:** 1- Ràpida.- 2- éracaT.- 3- Mapa. A.- 4- E. eC.- 5- Nora. A.- 6- Adonar.- 7- Raiera.

## LA MARIONA

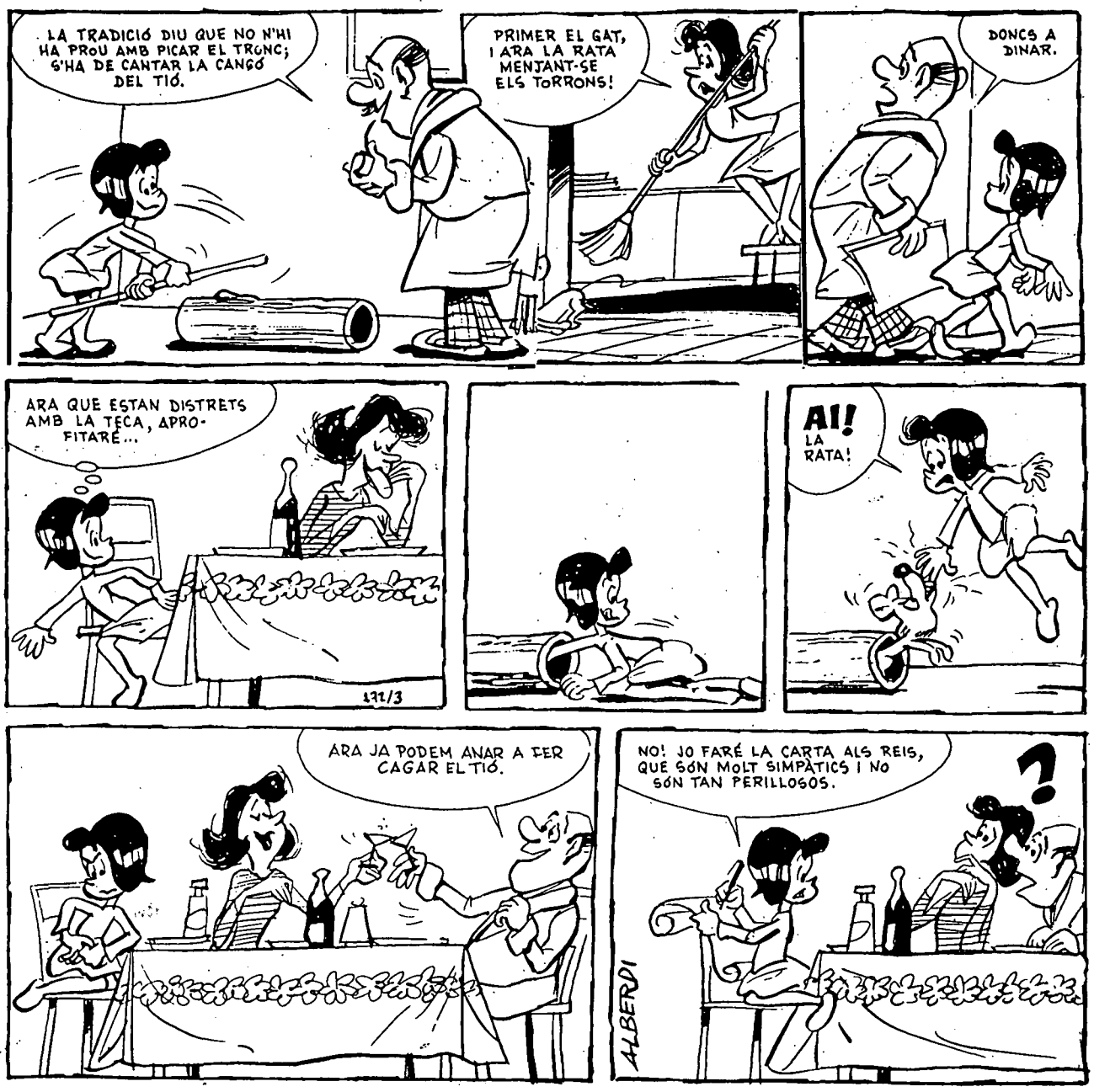


## LABERINT

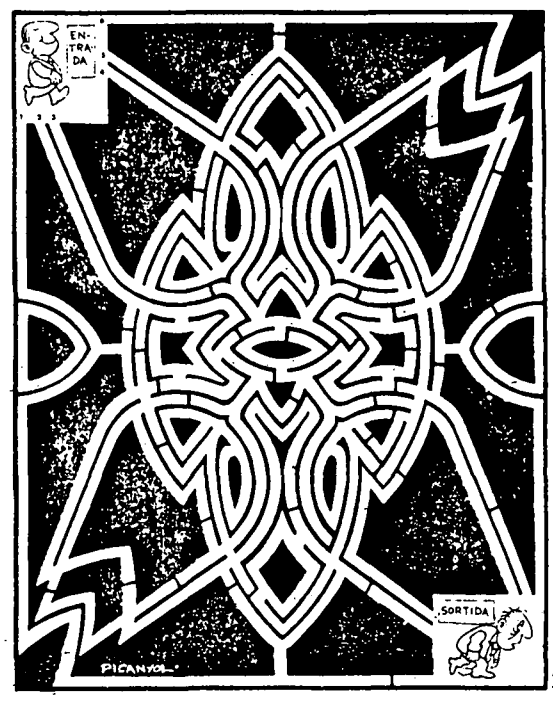


Avet Set eslips per a nenes i nens

# VEUS D'ESGLÉSIA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

## EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

### TV1

**Diumenge** 11.00 *La Missa:* amb la participació del Cor Parroquial de Moià (Bages, bisbat de Vic), sota la direcció d'Ignasi Alberch i Arisa (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

**Dimarts** 02.30 *Testimonio:* meditación sobre un tema religioso.
**Dissabte** 11.00 *El dia del Señor*: Desde San Pedro de Roma.

### TV2

**Diumenge** 08.45 *Espacio interreligioso.*

### CANAL 33

**Divendres** 17.15 *Signes dels temps:* Programa especial de Nadal: Nadales tradicionals, textos bíblics, comentaris i un poema de J.V. Foix il·lustrat amb música i imatges, conformen aquest programa. (director: Xavier Martín).
23.55 *Missa del Gall:* des de la parròquia de Sant Pau, de Barcelona.

**Diumenge** 11.00 *Carta d'ajust*: Retransmissió de la missa conventual de Montserrat.
24.00 *Signes dels temps:* (repetició)

### TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64 )

**Dv 24/12** *Creure, avui:* GIMM (Grup d'Invàlids de Mataró i el Maresme) Informatiu i Agenda (director: Ramon Safont-Tria).
**Dl 27/12** *Creure, avui:* (repetició)

## EMISSIONS A LA RÀDIO

**CADENA NOVA** (Barcelona: FM 100)
**Diumenge**
09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

**CATALUNYA MÚSICA** (Barcelona: FM 101.5)
**Diumenge**
10.00 *La música religiosa: Darzu ist erschienen der Sohn Gottes,* de Bach; *Oratori de Nadal,* de Schüt.
11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

**CATALUNYA RÀDIO** (Barcelona: FM 102.8)
**Diumenge**
15.05 *Paraules de vida:* conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

**COPE/RÀDIO MIRAMAR** (OM 702)
**De dilluns a divendres**
21.00 *El Espejo*
**Diumenge**
08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.
09.00 Retransmissió de la missa, desde les Carmelites Descalces de Terrassa.
09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós.

**RÀDIO 1** (RNE,OM 738; Barcelona: FM 88.3)
**Diumenge**
08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).
**Dimarts**
15.00 *Frontera:* programa sòcio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualidad davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández.

**RÀDIO 5** (RNE/Catalunya, OM 1.503)
**Dissabte**
08.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.
**Diumenge**
08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).
14.00 *Avui és el teu dia:* informacions,comentaris i entrevistes.

**RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)**
**De dilluns a divendres**
07.05 Déu vos guard! Santoral, reflexió i agenda.
**Diumenges i festius**
09.00 Santa Missa.

**RÀDIO BALSARENY** (FM 105.7)
**Diumenge**
10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

**RÀDIO BARCELONA** (OM 666)
**Diumenge**
21.05 *Objectiu, l'home:* el cas de la setmana; la «carta dominical» de l'arquebisbe Carles, de Barcelona i l'entrevista amb Josep Rodrigo, un dels fundadors del Pessebre Vivent de Corbera de Llobregat (director: Josep-Maria Alimbau).

**RÀDIO BERGA** (FM 95.7)
**Diumenge**
09.00 *Missatge d'esperança:* informació religiosa i conversa setmanal del bisbe Deig, de Solsona (director: Albert Obradors).

**RÀDIO CERVERA** (FM 99.2)
**Diumenge**
08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona

**RÀDIO MOLINS DE REI** (FM 91.2)
**Dissabte**
09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

**RÀDIO POPULAR DE LLEIDA** (OM 1.224)
**Dissabte**
13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístico-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

**RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA** (OM 1.143)
**De dilluns a divendres**
19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).
**Dissabte**
13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.
**Diumenge**
09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

**RÀDIO PUIG-REIG** (FM107.3)
**Diumenge**
09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona

**COPE/RÀDIO SABADELL** (OM 882)
**De dilluns a divendres**
21.00 *El Espejo*
**Diumenge**
08.30 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.
09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.
09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

**RÀDIO VALLS** (FM 103.2)
**Dissabte**
09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.
**Diumenge**
09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

**RÀDIO VATICANA** (OM 1.530, entre d'altres)
**Cada dia**
22.10 *Noticiario.*

**RÀDIO LA VEU DE NAVARS** (FM 107.9)
**Diumenge**
10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

**TARRAGONA RÀDIO** (FM 102.6)
**De dilluns a divendres**
15.30 *Cafè i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.
**Dissabte**
08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

## PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

### PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

*ESGLÉSIA VIVA:* informacions, comentaris i entrevistes.
L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio, i també:
**Calafell Ràdio** (FM 107.7) diumenge 09.05h.

*FETS I CRITERIS:* missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).
L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:
**Onda Cero: Ràdio Tarragona** (FM 91.0) dissabte 13.05h
**Ràdio Nova** ( FM 93.5) dissabte 09.15h.

*AVUI ÉS EL TEU DIA:* a Ràdio 5.

*CAFÈ I PASTES:* a Tarragona Ràdio.

### PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

*ESGLÉSIA VIVA:* espai setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A part té les seccions: *La paraula del bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Els sants oblidats* (narració dels sants de la setmana), *El comentari pels joves* (amb Jaume Reixach), *El significat de l'evangeli (*amb Mn. Pere Carreras*), Església Viva* (presentat per Angel Rodríguez).
L'emeten:
**Cadena Cope: Figueres** (AM 1260-FM 90-3) diumenge 9.40h.
**Ona Jove de Riudellots** (FM 101.2) dissabte 17.30h.
**Ràdio Arenys de Mar** (FM 91.2) diumenge 9.45h.
**Ràdio Arenys de Munt** (FM 107.0) diumenge 11.30h.
**Ràdio Banyoles** (FM 107.3) dissabte 8.00h.
**Ràdio Besalú** (FM 107.8) diumenge 11.00h.
**Ràdio Bisbal d'Empordà** (FM 107.4) diumenge 10.00h.
**Ràdio Canet de Mar** (FM 107.6) dissabte 10.30h.
**Ràdio Stil de Cassà** (FM 92.3-92.8) diumenge 9.00h.
**Ràdio l'Escala** (FM 107.6) divendres 16.00h
**Ràdio Grup Girona**, (FM 89.9) diumenge 8.00h.
**Ràdio Palafrugell** (FM 107.8) diumenge 8.30h.
**Ràdio les Planes d'Hostoles** (FM 107.7) diumenge 9.30h.
**Ràdio Salt** (FM 97.7) dissabte 8.30h.
**Ràdio Sant Joan les Fonts** (FM 107.0) diumenge 9.00h.
**Ràdio Santa Coloma de Farners** (FM 103.6 ) diumenge 9.00h.
**Ràdio Sarrià de Ter** (FM 87.6) diumenge 10.00h.
**Ràdio Shalom de Palau** (FM 106.6) diumenge 10.30h
**Ràdio la Vall d'en Bas** (FM 106.6) diumenge 9.00h.
**Ràdio la Vall** (FM 107.6) diumenge 9.00h.

*MÚSIQUES I CANTS:* programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació (presenta:Josep Maria Pont).

L'emeten:
**Ràdio Banyoles** (FM 107.3) dissabte 8.300h.
**Ràdio Arenys de Mar** (FM 91.2) dijous 20.30h.
**Ràdio Arenys de Munt** (FM 107) divendres 20.00h.
**Ràdio Besalú** (FM 107.8) diumenge 11.30h.
**Ràdio Sarrià** (FM 87.6) diumenge 8.30h.
**Ràdio Les Planes** (FM 107.7) dissabte 10.00h.
**Ràdio La Vall** (FM 107.6) dimarts 21.00h.
**Ràdio Palafrugell** (FM 107.8) dimarts 14.30h.
**Ona Jove Riudellots** (FM 101.2) dissabte 17.00h.

*LA PARAULA DEL BISBE*: Micro-espai que compta amb el comentari del Bisbe de Girona que es publica cada setmana en el «Full Parroquial».
L'emeten:
**Ràdio Calella** (FM 92.2) diumenge 11.00h.
**Ràdio Olot** (FM 98.1) diumenge 9.00h.
**Ràdio Tordera** (FM 107.1) dissabte 9.05h.

### PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

*CONVERSA SETMANAL*: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).
L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:
**Ràdio Súria** (FM 107.8) diumenge 11.00h.

### PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

*FE I VIDA:* missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full "Vida diocesana").
L'emeten:
**Ràdio Antena Caro** (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.
**Ràdio La Cala** (l'Ametlla de Mar, (FM 99) diumenge 12.00h.
**Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h.
**Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30 h.
**Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h.
**Ràdio Infant** (l'Hospitalet (FM107.9) dissabte 10.00h.
**Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diumenge 10.00h.
**Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h.
**Ràdio Onda Cero** ( Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05.
**Ràdio els Ports** ( Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.
**Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diumenge 12.00
**Ràdio Ulldecona** (FM 95) diumenge 09.05h.
**Ràdio Vinaròs Nueva** (FM 92.8) dissabte 22.30h.

### PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

*RESSÒ:* entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.
L'emeten:
**Ràdio Pirineu** (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.
**Ràdio Seu** (FM 107.2) diumenge 9.00h.
**Ràdio Valira** (FM 98.1) dissabte 12.30h.

**Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agrairem la recepció de controls d'emissió.**

# Petits anuncis

## VARIS

**NOVA RESIDÈNCIA** 3a edat amb jardí i terrasses, hab. indi i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència mèdico-sanitària, permanents o temporal. Ref. Tel. 450 39 30.

**BADALONA** Assesoria Lligoña, Fiscal, Laboral, Assegurances. Av. P. Companys, 6. Tel. 464 13 48. Fax: 464 13 80.

**S'OFEREIX** Sra. per tenir cura o fer companyia. Hores convingudes. Tel. 218 27 73.

**SEGELLS** col·lecció valoro i compro. Pago al comptat, passo a domicili. T. 357 78 94.

**TONA,** es lloga torre planta baixa amb jardí prop Balneari 4 h. cal. Tel. 887 00 69.

**PARTICULAR** compra mobles antics i tot tipus d'objectes. Teresa. 447 07 59.

**SRA. S'OFEREIX** per dependenta, telefonista, cangur, companyia. Amb experiència i bones referències. Tel. 457 80 66.

**PIS** de tres habit., menj., sala d'estar, cuina i bany restaurat en casa antiga. Rosselló-Bruc. Per llogar, moblat o sense. Voldríem gent estable i amb contracte per 2 o 3 anys, renovable. Tel. 414 14 90. Sr. Antoni.

**PERSONA** de mitjana edat, delicada de salut, ofereix dormitori en zona residencial del passeig de Sant Gervasi, a noi de 25 a 40 anys, a canvi de companyia i d'altres petits serveis a decidir de comú acord. Immillorables referències. Truqueu, si us plau, qualsevol dia, de 8 a 10 del vespre, als números 212 44 98 i 450 25 77 (Sr. Soler i Quintana).

**ENTRESOL** lloguer 35.000 Ptes. 60 m² apte Consultori, Ofinica, Perruqueria Sres. Tel 315 17 45.

**SRA. 50 ANYS** bones referències. Busca hab. a canvi servei o tenir cura de persones grans. Tel. 203 44 77 dimarts-divendres de 6 a 8 tarda.

**PROFESSORA** dóna classes d'EGB, català, llatí, castellà i religió, de BUP i COU i de piano. Tel. 423 61 89.

**LLOGO** pis. Tel. 430 72 66.

**TINC CURA** persones 3a. edat. Exper. informes. Matins o tardes. Tel. 311 83 34.

**ES VEN** casa pairal s. XIX a 20 km. Barcelona. De particular a particular. Tel. 555 15 85 nits.

**OPORTUNITAT** rendibilitza el teu temps de lleure amb un negoci propi. Truqueu a la nit de 9 a 11, tel. (972) 51 07 79.

**BIÒLOGA** casada sense fills de 32 anys amb experiència s'ofereix per a treballar. Referències al Tèl. 437 30 23 de 14 a 17 h.

**IMPORTANT** entitat de Serveis necessita Director Comercial. Formació comercial i de marketing Entre 25 i 45 anys. Truqueu Srta. Marta 430 16 06.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada *paraula* i envieu-ho junt amb un gir postal de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2º. 08007 Barcelona.

NOM .....

ADREÇA.....

POBLACIÓ..... TEL .....

PREU LÍNEA ..... SETMANES .....

| | |
|---|---|
| □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ | 125 pts. |
| □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ | 250 pts. |
| □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ | 375 pts. |
| □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ | 500 pts. |
| □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ | 625 pts. |
| □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ | 750 pts. |
| □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□ | 875 pts. |

Calculeu l'import que haureu d'abonar, multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA c/. València, 244. 2º. 08007 Barcelona


# AJUDEM EL POBLE DE BÒSNIA

**Recollida de fons per comprar «paquets d'alimentació i medecines» per família; valor de cada paquet: 2.500 ptes.**

c/c Ajudem el Poble de Bòsnia. 2100-3200-2201147436
Caixa de Pensions de Barcelona, «La Caixa»

**Entitats coordinadores**

**CIEMEN**
Pau Claris, 106, 1r 1a
08009 Barcelona
Tel. 302 01 44
Fax 412 08 90

**Justícia i Pau**
Rivadeneyra, 6, 10a
08002 Barcelona
Tel. 317 61 77
Fax 412 53 84




## ENCREUATS per Rosa Collell

### L'AVET

***Una paraula vertical, segons la definició i a dreta i esquerra, com es pot veure en el dibuix han de coincidir els mots amb la lletra de la vertical també segons la definició.***

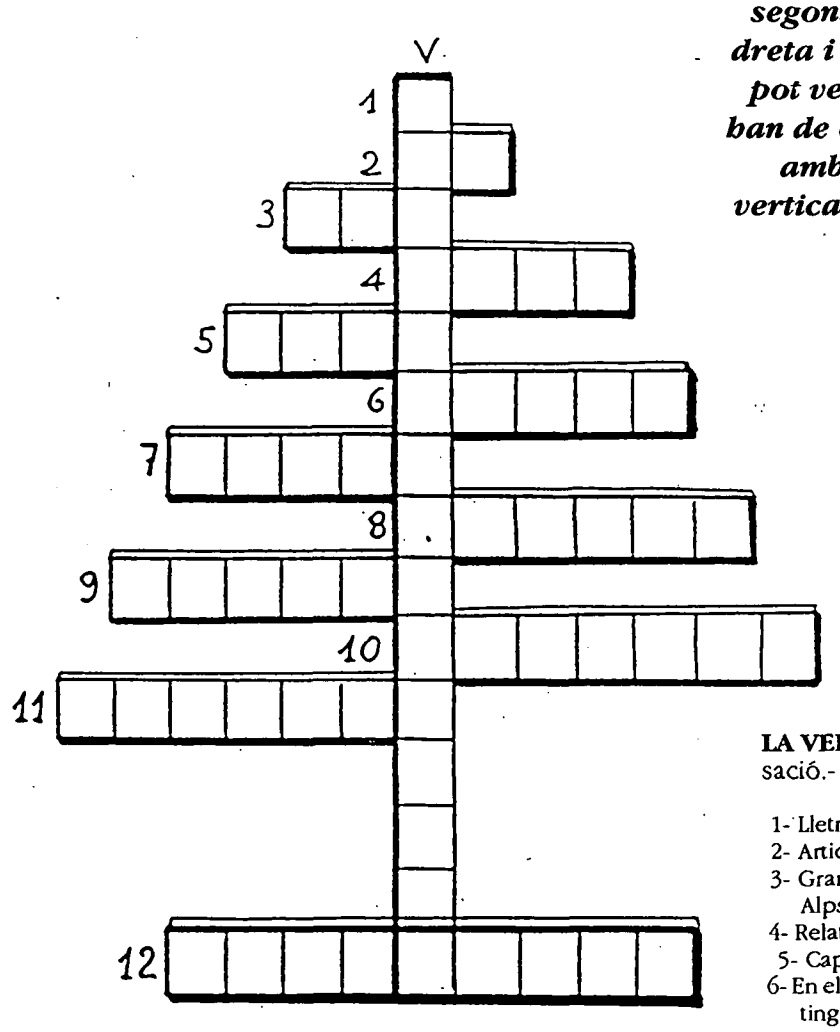


**LA VERTICAL:** Que causa sensació.-

1- Lletra sinuosa.-
2- Article.-
3- Gran riu d'Europa que neix als Alps.-
4- Relatiu o pertanyent als sabins.-
5- Capital d'Itàlia.-
6- En els jocs d'atzar fer com si hom tingués bon joc per tal de provocar la retirada dels altres.-
7- Estat de desordre i confusió.-
8- Odre, bot de pell de bou.-
9- Encens.-
10- Absència o disminució del sentit del gust.-
11- El qui propaga la Bona Nova.-
12- Arbre que té per fruit la castanya.-

**Solució**

**LA VERTICAL:** Sensacionalista.

1- S.- 2- El.- 3- Rin.- 4- Sabi.- 5- Roma.- 6- Catxa.- 7- Desori.- 8- Odrina.- 9- Oliban.- 10- Agèusia.- 11- Apòstol- 12- Castanyer.-

## SOPA DE LLETRES per Montserrat Albert

**EL QUE TU DIUS, AMB TOTA RAÓ ÉS... DIR-HO DE 6 MANERES**

| | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| A | S | U | V | C | O | S | I | M | A |
| V | A | T | I | L | L | U | I | S | L |
| I | C | G | N | O | A | F | T | E | I |
| O | O | T | I | E | S | E | O | L | T |
| L | T | A | T | U | R | T | L | B | Z |
| I | A | S | U | L | O | E | A | A | I |
| H | U | N | S | A | C | C | H | N | E |
| J | Y | E | T | C | E | R | R | O | C |
| L | A | S | I | R | S | O | O | A | C |
| A | C | A | S | A | I | C | O | R | A |

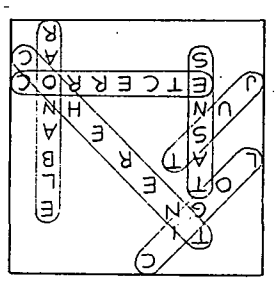

Sensat-Just-Lògic-Correcte-Coherent-Raonable.

## JEROGLÍFIC per Núria Albert

**¿COM VENEN LES SAMARRETES?**

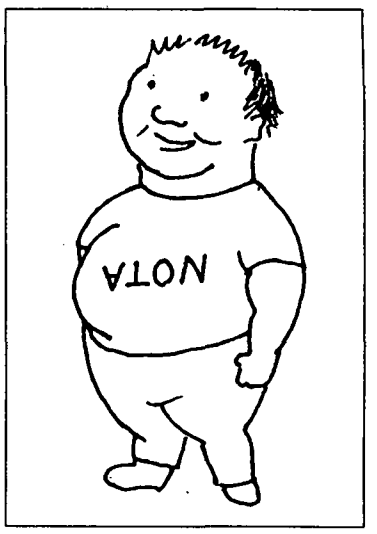


**Solució al 743**

una escala alta

## FILATÈLIA per Enric Graupera

**NADAL - 1993**

Malta, ha dedicat una sèrie de tres segells al Nadal, un d'ells dissenyat per Harry Borg i hi veiem el Nen Jesús; la seva plasmació és perfecta, acurada i modernista. A l'evangeli segons sant Lluc: També Josep va pujar de la Galilea, del poble de Natzaret, a la Judea, al poble de David, per empadronar-se juntament amb Maria, la seva muller, que estava embarassada. Mentre eren allà, se li van complir els dies del part, i va infantar el seu fill primogènit; l'embolcallà i l'ajagué en una menjadora, perquè no tenien lloc a l'hostal.

## ESCACS per Jaume Mora

**DIAGRAMA 513**

**Blanques juguen i guanyen**

Ara toca un final senzill...

**Solució al diagrama 512**

1 DxPR A4C (PxD, C6C+), 2 DxPA TR1AR, 3 C6C+ PxC, 4 T3T+ A3T, 5 DxP6C D3A, 6 DxD CxD, 7 AxA PxA, 8 TxP+ R2C, 9 TxC 1-0.

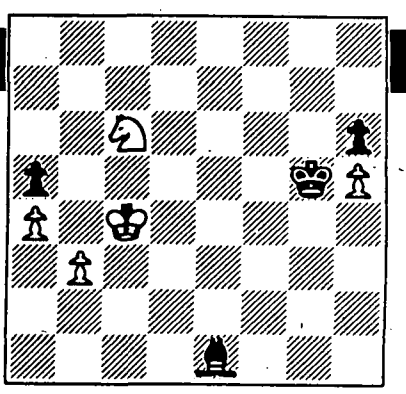

# CAMPANES-BACHERT

## ELS CAMPANARS CENTREEUROPEUS QUE TOQUEN COM ELS ÀNGELS

Angel campaner. Vitrall de la Gedächtniskirche- SPEYER- Alemanya

Alemanya F
Stuttgart
Heilbronn
Ulm
Munic
Nüremberg
Regensburg
Würzburg
Augsburg
Heidelberg
Mannheim
Freiburg
Pforzheim
Frankfurt
Kassel
Worms
Hannover
Hamburg
Bremen
Kiel
Lübeck
Flensburg
Heilgoland
Stralsund
Leipzig
Plaven
Chemnitz
Dresden
etc.

Suïssa
Àustria
ESPANYA

BETLEM (Israel)
Líban
Etiòpia
Tanzània
Zanzíbar
Sud-àfrica
Namíbia
Indonèsia
Rhodèsia
Uganda
Ghana
Togo
Kamerún
Malí Congo
Benin
Índia
Japó
Filipines
Nova Guinea
Austràlia
Micronèsia
USA (Filadèlfia)
Panamà
Bolívia
Perú
Brasil
Argentina
França
Croàcia
Eslovènia
Islàndia
CATALUNYA

**BRANDEN NETES I CLARES.**

**UN TOC DE TRADICIÓ I DE PRESTIGI.**

**GLOCKENGIESSEREI**
**SALZSTR. 153**
**74076 HEILBRONN**
**TEL. 07/49 - 7131 - 9568 - 0**
**FAX. 07/49 - 7131 - 176174**
**POSTFACH 1248**
**ALEMANYA - F**

**LES CAMPANES DE BACHERT BRANDEN DES DE BETLEM DE JUDÀ OMPLINT DE SONORITATS EXCELSES TOTA LA FAÇ DE LA TERRA**

A **Catalunya** també podem atendre els vostres suggeriments:

Tel. (93) 804 1161 Gaspar Villarrubies
Tel. (93) 803 0916 " "
Fax. (93) 803 6972

Els serveis elèctrics i electrònics són atesos per:

**INSERMA-ACCSL**
Gessamí, 3 - Tel. (93) 804 2751
Fax. (93) 804 6856
08700 ***IGUALADA***

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

# Catalunya Cristiana

Dijous, 23 de desembre de 1993 ■ Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona ■ Director: Manuel Valls i Serra ■ Any XV – Núm. 744 175 ptes.

**Sant Francesc i santa Clara en el pessebre** (detall del retaule de santa Magdalena, tela d'autor anònim s. XVI)

**Monestir de Pedralbes. Barcelona**

*«Aquells qui viuen en Crist*
*són una creació nova» (2C 5:17)*

Pastat de fang,
porto l'opacitat
al moll de l'os.
De mi mateix sóc nit.
Únicament el teu alè
arroentí la meva argila
i em va fer dia.
Encetat, però, el camí
de la llum,
el pecat m'enfonsà en la foscor
i vaig tornar a ser nit
closa, sense estels
ni cap besllum:
figureta de fang
en el pessebre immens
del món
parat sobre el tauler
dels segles.
Fins que arribares tu
i amb el teu naixement
la nit es trasmudà
en dia del tot nou
i fou Nadal.
Havia començat la nova humanitat.
El Verb de Déu
convertia per sempre més
l'opacitat del fang
en esclat de llum
a la falda d'una Verge.

***Josep M. Aragonès i Rebollar***

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

VIATGES I PELEGRINATGES PER ALS AMICS DE **«CATALUNYA CRISTIANA»**

## VIATJANT AMB «CATALUNYA CRISTIANA» PODEU FER MOLTS I BONS AMICS

# ITINERARIS 1994

**ITINERARIS PENSATS AMB TOTA CURA**
—per aprofitar el temps al màxim, sense pressa
—per conèixer bé els països i els llocs visitats
—per gaudir de les belleses naturals
—per assaborir l'arqueologia, l'art, la cultura
—per visitrar i saludar les Esglésies locals

**GRUPS DE VIATGE MOLT AGRADABLES**
—integrats per amics actuals o, ben segur, futurs
—fent reunió abans i després de cada viatge
—amb uns interessos bàsicament comuns

**UNA BONA DIRECCIÓ, RESPONSABLE I EFICAÇ**
—tant des del punt de vista tècnic de la nostra agència
—com per l'experiència del cap de grup (tour leader) dels *Amics de CC* que acompanya sempre cada viatge/pelegrinatge

**ASSISTÈNCIA CULTURAL I ESPIRITUAL**
—garantida, quan cal, per guies locals escollits
—complementada pel mossèn que acompanya sempre cada grup
—amb celebracions de l'Eucaristia i amb pregària diària.

## AVANÇ DE LA PROGRAMACIÓ

## TERRA SANTA

Viatge al país on va néixer i créixer Jesús; on va viure i va acomplir la nostra redempció,
i on va crear i impulsar la seva Església.
Tot un recorregut per la Judea i la Galilea,
amb estades a Jerusalem i a Natzaret.

Visites: Betlem, Betània, Ain Karem, mar Morta, Jericó, Jordà, Genesaret, Cafarnaüm, Canà, Tabor, Akko, Carmel, Cesarea Marítima, etc.

**Del 14 al 23 de març.**
**Del 8 al 15 de maig.**
**Del 23 de maig al 3 de juny.**
**Del 10 al 18 de juliol.,**
**Del 17 al 25 de juliol.**
**Del 5 al 14 d'agost.**
**Del 3 al 12 d'octubre.**
**Del 2 a l'11 de desembre.**
**Del 27 de desembre al 5 de gener (cap d'any).**

### TRIANGLE IMPERIAL
**(Viena /Praga/ Budapest)**

*De l'11 al 22 d'abril*
Les antigues capitals de l'imperi centreuropeu

### ISLÀNDIA / GROENLÀNDIA

*Del 10 al 19 de juny*
Visió d'estiu de les «terres d'hivern» atlàntiques

### POLÒNIA
**(pels Alps Tatres fins a Berlín)**

*Del 17 al 28 d'agost*
Un itinerari amb molt de caràcter

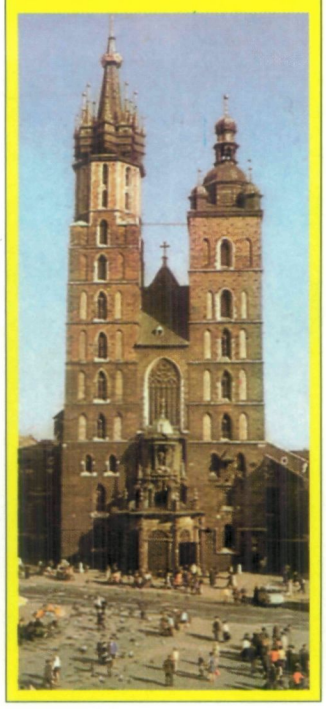

### MÈXIC
**(Yucatán)**

*Del 7 al 20 de novembre*
Un repàs a les cultures pre-colombines i a l'evangelització

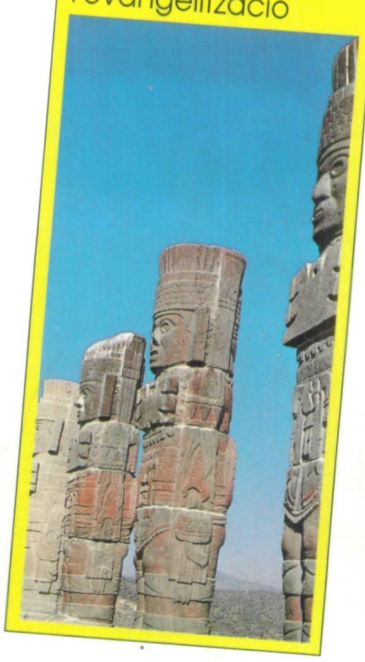

### SÍRIA

*Del 27 al 5 de gener*
Un país clau de l'Orient mitjà, i també en la primera expansió del cristianisme

***FE, CULTURA I ESPLAI***
*Així són els viatges de «CATALUNYA CRISTIANA»*

PER INFORMACIÓ:

Amb l'assistència tècnica de

ULTRAMAR EXPRESS


**AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA**
Viatges i pelegrinatges
Pl. Urquinaona 11, 3r 3a A
08010 Barcelona
Telèfon: 301 37 18
Fax: 302 32 64

# LA FLOR DE NADAL

Autor: **Francesc A. Picas**

# ELS PASTORETS DE L'AMETLLA DE MEROLA

**PER NADAL, VENEN ELS FREDS,**
**I ELS CAMINS SÓN PLENS DE GEBRE,**
**MISSA DEL GALL, EL PESSEBRE,**
**EL TIÓ I ELS PASTORETS.**

*_ (Preludi de "La Flor de Nadal") _*

**La Flor de Nadal** ha florit de les arrels cristianes de la Catalunya mil·lenària. No deixem que es merceixin les nostres tradicions

Un espectacle teatral realitzat amb la més acurada tècnica moderna. Uns "Pastorets" que inclouen tot el sentit bíblic doctrinal i popular de la Festa de Nadal

El millor obsequi a les famílies i als amics, en aquestes Festes Nadalenques: **La Flor de Nadal,** en la versió que es representa a l'Ametlla de Merola, original de Francesc A. Picas

Una tradició nadalenca que oferim a totes les famílies de Catalunya. Demaneu les entrades anticipadament

## DIES DE REPRESENTACIÓ

| | | |
|---|---|---|
| SANT ESTEVE | 26 DESEMBRE | 1993 |
| DIUMENGE | 2 GENER | 1994 |
| DIUMENGE | 9 GENER | 1994 |
| DIUMENGE | 16 GENER | 1994 |
| DIUMENGE | 23 GENER | 1994 |
| DIUMENGE | 30 GENER | 1994 |

## HORA DE LES REPRESENTACIONS:
## Tarda a 2/4 de 5

## LOCALITATS
### INFORMACIÓ, VENDA I RESERVA

### A L'AMETLLA DE MEROLA
**RAMON RIERA:** C/. Vell, 18 - Tel. 839 02 36
cada dia de 7 a 9 del vespre. Dissabtes d"11 a 2 de la tarda.

### A BARCELONA
**JOAN COSTA I FERRER:** C/. Menorca, 72-74, 2n. D. -Tel. 313 15 49

### A MANRESA
**VIATGES BAIXAS, S.A.:** Carretera de Cardona, 2 - Tel. 872 35 69

**ADVERTIMENT IMPORTANT**
Les localitats encomanades no recollides ni abonades dins dels 10 dies anteriors a la representació, es donaran per nul·les i es tornaran a posar a la venda.

**Prefix telefònic de Barcelona (93)**
**Situació geogràfica: Carretera de Manresa a Berga, quilòmetre 21.**

# La Casa d'Espiritualitat d'El Miracle, tot l'any al servei de tothom.

MAGISTERI.

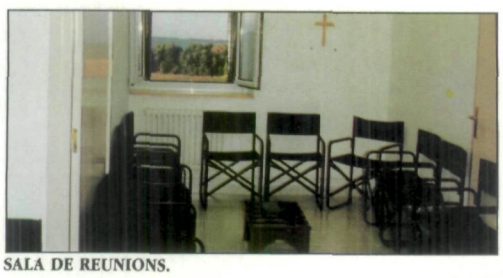
SALA DE REUNIONS.

VESTÍBUL.

ORATORI.

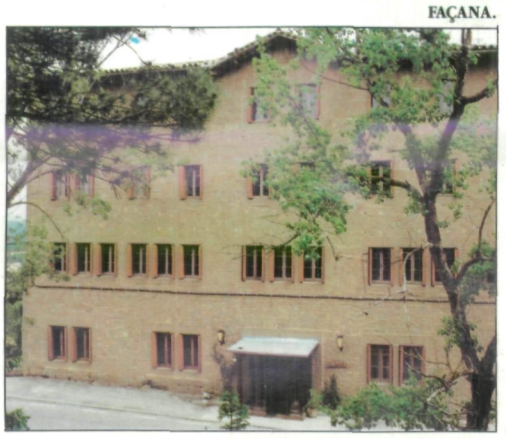
FAÇANA.

**MÉS DE 2.000 PERSONES** —individualment o en grups— són acollides, al llarg de tot l'any, a la Casa d'Espiritualitat: grups de joves, matrimonis, parròquies, col·legis, vídues i vidus, sacerdots, comunitats religioses, gent gran i moltes persones que venen individualment.
**EN UN AMBIENT ACOLLIDOR,** tot utilitzant i adaptant les instal·lacions de l'antic hotel, compta amb trenta-set habitacions, de les quals quinze acaben de ser renovades i disposen de bany i una ha estat especialment habilitada per a minusvàlids.
**INSTAL·LACIONS ADIENTS,** amb quatre sales de conferències, reunions i grups de treball, despatx per al director de tandes, dos menjadors, oratori, calefacció, ascensor, telèfon i fax. En definitiva, tot el que permeti uns dies de vida senzilla i reposada però sense preocupacions materials, per dedicar-los a la reflexió i a la pregària.
**LA CAPACITAT DE LA CASA** permet atendre diversos grups i realitzar diferents activitats alhora, però cal convenir i reservar prèviament la data per assegurar i tenir disposats els serveis necessaris.
**SÓN MOLTES LES PERSONES** que vénen individualment a la Casa d'Espiritualitat, cercant un ambient de silenci i recolliment. Moltes busquen consell i orientació. La comunitat de monjos benedictins sempre és a punt per atendre les seves necessitats espirituals.
**MONJOS BENEDICTINS** d'El Miracle i de Montserrat, juntament amb sacerdots diocesans, atenen les necessitats pastorals de les activitats programades de la Casa, com també de les persones i grups que ho sol·licitin. Els grups que ho desitgin seran acollits amb el seu director.
**L'ACOLLIMENT DE LA CASA** és atès per les Germanes de la Fraternitat de Maria Verge, que així col·laboren en aquest servei de l'Església.

---

## ON ESTÀ EL MIRACLE?

- Al centre geogràfic de Catalunya • A 51 km de MANRESA • A 19 km de CARDONA
- A 12 km de SOLSONA.

## SERVEIS PÚBLICS D'ACCÉS A EL MIRACLE

- Des de Barcelona i Lleida: Alsina Graells, fins a SOLSONA.
- Des de Manresa: T.R.A.G., S.A., fins a SOLSONA.
- Des de Solsona a EL MIRACLE: 12 km. La Casa pot enviar un taxi per als qui ho desitgin.

## UN DELS ITINERARIS PER VENIR A EL MIRACLE

Autopista A-18 a MANRESA. Al final, uns pocs metres de la carretera 1411, trencall cap a SAMPEDOR i SOLSONA. Arribeu a la carretera 1410 fins a CARDONA. Entreu a la Vila, seguiu fins a SU (13 km) i a EL MIRACLE (6 km).

## PER A INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Per telèfon: **(973) 48 00 45.**
Per fax: **(973) 48 02 43.**
Demaneu el BUTLLETÍ INFORMATIU amb les activitats per tot l'any 1994.

**CASA D'ESPIRITUALITAT**
**25287 EL MIRACLE (El Solsonès)**

Catalunya Cristiana
Vida i pensament de la setmana
Nº 744

# AFINANT

## Pregària de l'últim rei de la Terra

*Giotto: «El naixement de Jesús», Capella dels Scrovegni, a Pàdua*

*«Vinc cap a Tu, Infant, Rei del Cel i de la Terra.*
*Vinc cap a Tu, Mare d'aquest Rei.*

*No és pas or el que et porto,*
*perquè l'or d'aquesta Terra*
*està tacat de sang.*

*No és pas encens el que et porto,*
*perquè l'encens ha estat ofert*
*sovint a déus falsos.*

*No és pas mirra el que et porto*
*perquè la mirra ja no és capaç*
*d'apavaigar el patiment del meu món.*

*El món es trenca,*
*sagna, corre el perill*
*d'incendiar-se.*

*No tinc prou mans, ni cor,*
*ni enteniment,*
*per salvar-lo.*

*Per això te'l porto a Tu, Infant,*
*guareix les seves ferides.»*
*(...)*
*I l'Infant i la seva Mare,*
*amorosament acullen el món*
*i l'envolten amb llurs mans*
*per guarir-lo i preservar-lo.*

*El Crist, el Salvador, és aquí.*

**(BEATA HEINEN)**

## LLINDAR

# «La rondalla del Nadal»

Un popular «show» de varietats d'un canal estatal de televisió anunciava dies passats un programa extraordinari dedicat a «La rondalla del Nadal». El presentador del programa, al costat d'un pessebre, n'anticipava els continguts: la virginitat de Maria, el naixement virginal de Jesús, els reis, els pastors, etc. Amb un rostre innocent, fins i tot tendre, ens convidava a fer un repàs —desmitificador, és clar— de la també entendridora rondalla cristiana del Nadal. Ignoro com aquest programa es devia desenvolupar després sobre el plató ni quins foren els convidats escollits, però a jutjar pel títol la intenció era prou manifesta: la reducció del Nadal cristià a una mera rondalla piadosa i edificant. Als ulls dels organitzadors, segurament un gest de tolerància que els hauríem fins i tot d'agrair.

Mentre el Nadal es mantingui en el nivell d'una festa sentimental i d'una llegenda commovedora, pot ocupar encara un espai, condescendent i bonhomiós, dins la cultura dominant. Però el Nadal en el sentit d'un esdeveniment que capgira la història, en el sentit de la presència salvadora del Senyor (la qual pot fer sortir, per exemple, els nostres joves del seu estret univers, tancat entre la discoteca, el cotxe, el sexe i la droga) i com l'ocasió per reflexionar sobre el misteri mateix de la vida humana, difícilment interessa als servidors del Poder. Per a aquests la fe cristiana, com a màxim, és tolerable com una qüestió individual i sentimental, però seria una perillosa exageració atorgar-li una carta de ciutadania cultural i un títol de racionalitat acceptable.

En el fons d'aquest posicionament hi apareix, una vegada més, l'afirmació presumptuosa del racionalisme sobre la impossibilitat que Déu hagi decidit fer-se home. La raó és elevada a la categoria de mesura absoluta de tot. Una raó que tot ho programa i calcula, però que és incapaç de sorprendre's meravellada davant la presència, sempre imprevisible, del Misteri. Una presència el reconeixement de la qual li comportaria admetre finalment que no existeix ni pot ser pronunciat altre Nom que el de Jesucrist per donar a l'home d'avui esperança i joia. El cristianisme existeix en base a aquest esdeveniment històric: Jesucrist. I el cristianisme es proclama amb vides reals que no s'assemblen a les de cap rondalla sinó que, reproduint en la pròpia carn la història de la passió del Senyor, esdevenen més aviat dramàtics «signes de contradicció». Els màrtirs en són el testimoni més excel·lent.

Jesucrist, avui, continua apel·lant a la capacitat d'escolta, de dubte i d'inquietud dels homes i dones del nostre temps. Quan aquests, lliures de prejudicis, l'acullen senzillament com un «esdeveniment» real poden verificar, agraïts, de quina manera ell respon als desigs més pregons del seu cor. «Nosaltres propendim a considerar el Nadal del Senyor, aquest misteri del Verb fet carn, no tant com el record d'un esdeveniment passat, sinó com un esdeveniment que es realitza davant els nostres ulls», afirma Lleó Magne en una de les seves precioses homilies sobre la Nativitat —la novena—. El Nadal cristià revela l'amor incondicionat i infinit de Déu que és la seva Encarnació. Un amor lliurat fins a l'extrem a la Creu i que esclata triomfant en la Resurrecció. El Nadal cristià, en conseqüència, introdueix en el món el dinamisme de la comunió i de la solidaritat. Solidaritat amb l'home. Solidaritat amb *tot* l'home. Solidaritat amb *tots* els homes. I tot això, estimat Àngel Casas, és molt més, infinitament més, que una piadosa, rondalla. És una dramàtica i realíssima història d'amor.

■ **Manuel Valls i Serra,** *director*

## Ara Mateix

*La situació política italiana (2)*

# ¿La Legha nord, un nacionalisme «ligth»?

■ **J. Carrera Planas**

El maig de 1990 (Catalunya Cristiana n.º 556) jo escrivia en aquesta mateixa columna: «El fenomen de les lligues regionals que han plantat cara als grans partits clàssics són un fenomen encara confús, però interessant». Passats tres anys i mig, temo que la confusió del moviment «leghista» continua... però que l'interès que suscita és més aviat relatiu. És veritat que ha tingut un creixement notable i que ha fet ressonar les seves propostes per tot Itàlia. Però, ¿quin és el gruix polític d'aquestes propostes quin el grau d'acceptació que troben?

Umberto Bossi, en la gran concentració «leghista» del passat 26 de setembre a Curno —deu mil participants— va concretar l'estratègia de les lligues per a aquest curs en tres punts escalonats: protesta fiscal, plebiscit sobre el federalisme, i retirada dels parlamentaris de la *Legha* de la cambra italiana per a constituir el primer parlament de la República-Nord. La protesta hauria de consistir a ingressar l'import dels impostos estatals a l'Ajuntament. Això, segons Bossi, pot ser presentat com un simple error respecte de l'ens públic al qual pertoca de rebre la recaptació i, en el pitjor dels casos, només seria penat amb un 5% de recàrrec... El plebiscit demostraria que el Nord ja està madur per al federalisme i diria a l'estat central quines competències deixa de reconèixer-li. Per a la realització del tercer punt, Bossi creu poder comptar amb la disciplina dels parlamentaris, que han estat elegits, remarca, no per les seves característiques personals, sinó perquè són membres de la *Legha*.

Bossi és una figura singular que repeteix les seves idees amb un llenguatge populista i, segons els seus adversaris, groller... Però això té poca importància. Resulta més preocupant la manca d'una base nacionalista positiva i coherent que doni solidesa a les seves reivindicacions i palesi quina realitat justifica la seva proposta federalista. La seva visió de tres futurs estats federals, nord, centre i sud, fa l'efecte d'excessivament convencional i mecànica. El mateix concepte de nord és ambigu: la Lombardia no pot pretendre fusionar-lo tot... Els nacionalismes sòlids —parlo, naturalment, dels que defensen una identitat nacional, no dels que aspiren a sotmetre les altres— parteixen d'una trajectòria històrica i un perill cultural diferenciats. Les reivindicacions polítiques i econòmiques s'insereixen, així, en un context més ampli. Si tot i

*Resulta més preocupant la manca d'una base nacionalista positiva i coherent que doni solidesa a les seves reivindicacions i palesi quina realitat justifica la seva proposta federalista. La seva visió de tres futurs estats federals, nord, centre i sud, fa l'efecte d'excessivament convencional i mecànica.*

això no poden evitar que els seus enemics es presentin com un simple joc d'interessos... ¿què passarà quan no hi ha aquell context? Les lligues, tot i que han moderat les seves acusacions d'incúria al sud, continuen mostrant un perillós «antimeridionalisme». D'altra banda, la seva insistència en el tema dels impostos els dóna un cert aire «poujadiste» que els treu grandesa.

Potser per això són objecte continu d'atacs, per la dreta i per l'esquerra. Seria massa llarg ressenyar aquestes crítiques. Em limito a reproduir unes paraules del cardenal Martini a *Corriere della sera* (7/12/93) en les quals, tanmateix, no s'esmenta el nom de la *Legha:* «Cal renovar el pacte social i civil i descobrir les bones raons per a restar junts». «La nuvolada que s'acosta podria portar una deflagració cruenta, com ha estat el cas de l'ex-Iugoslàvia, o menys violenta, però també gràvida de conseqüències...»

Tot amb tot, la *Legha* porta un missatge. Assenyala uns problemes reals als quals, ha escrit Giusepe De Rosa a *La civiltà cattolica*, cal respondre amb «un Estat **veritablement** regional» i «amb una alternativa política d'honestedat, de netedat, de bon govern i d'equitat fiscal». Ja seria alguna cosa...

***J. Carrera Planas** és bisbe auxiliar de Barcelona*

# Nadal per a les famílies

■ **Pau López Castellote**

Nadal és la celebració d'un naixement en una família humana: el del Fill de Déu en la Sagrada Família. És lògic que les famílies el celebrem. I que, amb aquest motiu, el Delegat Episcopal per a la família transmeti a les famílies la paraula encoratjadora i tendra del Pastor felicitant-les (desitjant-los la felicitat) en una data tan entranyablement familiar.

*Ens ha nascut un Nen*
*a la família humana.*
*Tots hem nascut en Ell*
*a la vida del Pare.*
*L'Esperit, amatent,*
*ha fet aquest miracle.*

En continuïtat amb aquest esperit, vull comunicar que la Delegació per a la família, quedarà estructurada el proper any en 21 comissions que intentaran atendre les necessitats de la família en el poble cristià, seguint així el camí obert pel meu predecessor, Mn. Boix. Heus ací el nom de les comissions i un breu apunt de llurs finalitats:

1.— Pregària en família i per la família (fomentar la pregària contínua en i per la família).

2.— Preparació al matrimoni (oferir als batejats una preparació que els ajudi a rebre el sagrament del matrimoni d'una forma digna).

3.— Preparació de preparadors (oferir la possibilitat d'estudiar la doctrina de l'Església sobre el matrimoni, amb el suport necessari dels diferents camps de la ciència i de l'activitat humana).

4.— Any Internacional de la Família (fer present l'Església en aquest esdeveniment mitjançant la pregària, la presència en els mitjans de comunicació i la celebració d'un congrés sobre «La família, creada i ennoblida per Déu»).

5.— Mitjans de comunicació (procurar fer-hi sentir la veu de l'Església i també recollir-ne informació per donar-hi resposta).

6.— Bioètica (Estudiar les qüestions que es plantegin i il·luminar-les amb el Magisteri de l'Església de forma rigorosa, clara i senzilla, al servei del poble cristià).

7.— Qüestions jurídico-legals (estudiar-les a la llum del Magisteri de l'Església per tal de fer-les arribar, d'una forma assequible, al poble cristià).

8.— Preparació remota al matrimoni (estudiar la manera de preparar els nostres adolescents i joves en les qüestions antropològiques que hi ha a la base d'un plantejament seriós del matrimoni).

9.— Famílies vives (ajudar les famílies normals —amb dificultats normals— a mantenir ben alts els seus ideals nobles).

10.— Famílies en la marginació (ajudar les famílies que s'hi troben).

11.— Famílies en dolor (fer-los sentir que l'Església és mare).

12.— Famílies amb discapacitats (compartir en nom de l'Església el seu dolor i el seu goig).

13.— Famílies trencades —per mort o per desamor— o en dificultat matrimonial (oferir acompanyament en la solitud i secundar la idea que les futures famílies dels fills no hagin de passar pels tràngols del desamor).

14.— Seguiment de la cultura mundial i del Magisteri (proporcionar a les famílies orientaciones sobre la marxa cultural del món i notícia del Magisteri de l'Església).

15.— Col·laboració amb institucions públiques i privades (aprofitar tots els mitjans existents per tal d'ajudar les famílies en qualsevol dels àmbits de la vida).

16.— Moviments familiars catòlics (potenciar la seva identitat i col·laboració mútua al servei de la família).

17.— Associacions de Pares d'Alumnes (animar-les en la col·laboració mútua per tal de treballar en bé de les famílies actuals i futures).

18.— Publicacions (estudiar les propostes de les altres comissions, veure'n la viabilitat i fer-ne el seguiment fins a la realització).

19.— Revista *Delta* (confeccionar-la principalment amb les aportacions de les comissions per tal d'oferir al poble cristià una informació rigorosa i il·luminada pel Magisteri de l'Església).

20.— Finançament (cercar mitjans econòmics per dur a terme els projectes de les comissions).

21.— Funcionament (coordinar el traspàs d'informació d'unes comissions a altres i la seva col·laboració).

Com podeu veure, hi ha feina per a tothom que en vulgui. Només cal entusiasme per fer arribar a les nostres famílies el caliu de la santa Mare Església a través d'un pensament coherent i lúcid, i la força de Déu a través d'una pregària fervent en la recepció dels sagraments.

Acabo oferint-vos la pregària que, si a Déu plau, difondrem per tota la diòcesi, amb motiu de l'Any Internacional de la Família:

Jesús, Tu ets el Fill de Déu i el Fill de l'Home. Tu formes des de sempre la família divina amb el Pare i l'Esperit Sant.

Tu has obeït el Pare prenent la nostra naturalesa en el si de Maria per obra de l'Esperit Sant. Essent Déu, has volgut néixer en una família humana. Essent omnipotent, has volgut rebre el caliu maternal de Maria i la protecció paternal de Josep. Essent etern, has volgut viure el temps d'una família com les nostres.

Per Maria i per Josep et demanem que miris amb misericòrdia la família de la humanitat i les famílies que la formen: els pares, els fills, els avis, els parents, tots els qui contribueixen a la seva existència. Ajuda la família humana a ser el que és: imatge de la família divina, cridada a esdevenir església domèstica on l'Amor faci néixer els fills que en Tu seran fills de Déu.

Jesús, Maria, Josep, ajudeu les nostres famílies perquè vulguin i puguin assemblar-se a la vostra. Amén.

***Pau López Castellote** és Delegat Episcopal per a la Pastoral Familiar (Barcelona)*


**La canya esquerdada**

*de Joan Carrera Planas*

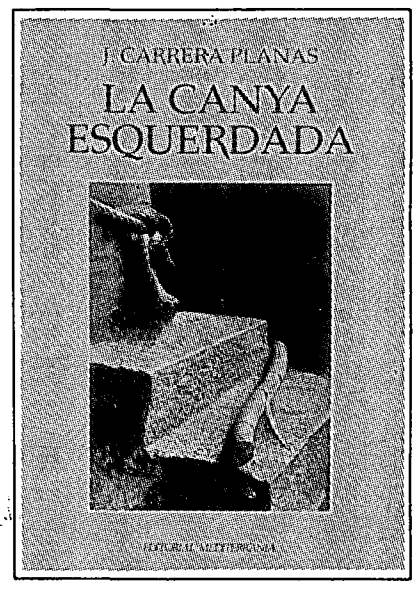


Amb il·lustracions de Josep M. Subirachs.

Una aproximació cordial a la confusa religiositat del poble.

Editorial Mediterrània. 255 pàgines. 1.400 pessetes.

Hi trobareu l'esperit de l'«ara mateix» al llarg de deu anys. Demaneu-lo a la vostra llibreria.

# La cultura del cos

■ Francesc Torralba i Roselló

En la cultura actual la dimensió corporal de la persona té un valor preponderant, gairebé idolàtric. A nivell popular detectem una intensa preocupació per la figura, per la imatge externa. Tots volem tenir una bona silueta, un bon perfil. Mentre a Occident els més agosarats se sotmeten a tractaments mèdics i a esforçats sacrificis dietètics per aconseguir el cos perfecte, la línia ideal, al tercer món una immensa massa d'homes i dones es deleixen per un crostó de pa.

Els mitjans de comunicació social dissenyen el cos modèlic, la imatge ideal de l'home i de la dona. Els spots publicitaris es fan ressò d'aquest model, d'aquest arquetipus. Qualsevol producte de consum, sigui quina sigui la seva procedència i la seva natura, ve acompanyat gairebé sempre d'un cos esvelt, privilegiat, fresc i jove. La seducció visual es focalitza en el cos, en la imatge, en l'aparença física del subjecte. Un cos harmònic sedueix, atrau l'atenció del consumidor i produeix l'efecte desitjat: que compri. Els especialistes en aquest àmbit saben prou bé que una imatge (bonica) val més que mil paraules.

L'abundància de gimnasos, d'instituts d'estètica i dietètica, de recursos artificials per transformar la silueta d'una persona i d'altres procediments posen de manifest el valor prioritari que té el cos, que té la imatge actualment. Els sociòlegs han definit la nostra era, com l'era de la imatge i del simulacre. El que compta és l'aparença, és la façana. L'home occidental, a través dels instruments de la tècnica i de la cirurgia més sofisticada, aconsegueix, com el demiürg platònic, donar forma al seu propi cos. El cos és font d'entreteniment, de seducció de diversió.

*L'home actual poleix el xassís, neteja la carcassa externa i tracta de donar-li brillantor, però oblida el nucli més profund de la seva realitat personal que és l'esperit*

Aquesta obsessió pel cos, per l'harmonia externa i per la formalitat ha generat el mite de la salut. L'home occidental té una gran preocupació per la seva salut física. Estableix una relació d'interdependència entre salut física i qualitat de vida. El qui imita els cànons dictats per la moda i reflecteix en el seu ésser el model televisiu, viu una vida sana, una vida de benestar. La televisió ens dicta què hem de menjar, com ens hem de vestir, com ens hem de divertir, què hem de fer per ser feliços. El grau de salut i de benestar d'un individu es mesura sempre en relació a un model, a una norma que, en la societat actual, ve expressada en els mitjans de comunicació. Aquesta vida sana es fonamenta, en darrer terme, en la societat de consum i en la capacitat de consumir.

Aquesta preocupació cada cop major per la dimensió corporal implica, en certa manera, un oblit creixent de la dimensió anímica de la persona. El cos és *topos* d'expressió, és lloc de manifestació del jo. El jo és misteri inextricable, és esperit lliure, creatiu i singular. El jo és únic i irrepetible i és el que em defineix, el que marca la meva heterogeneïtat respecte el món i respecte els altres. L'home actual poleix el xassís, neteja la carcassa externa i tracta de donar-li brillantor, però oblida el nucli més profund de la seva realitat personal que és l'esperit.

No obstant això, la salut integral del subjecte implica tant la dimensió corporal com la dimensió anímica. Els llatins ho van expressar breument amb aquesta fórmula: *Mens sana in corpore sano.* El subjecte occidental focalitza la seva atenció i la seva cura en el cos i s'oblida de la salut del seu jo més íntim. Per retrobar aquesta salut integral, però, cal penetrar dins l'esfera interior del subjecte, descobrir la pròpia realitat espiritual i practicar l'autoconeixença. Sense salut espiritual és impossible aconseguir la salut integral que tota persona cerca. L'home és una unitat complexa, una unitat feta de cos i esperit i per tant la seva salut depèn d'aquestes dues variables i de la seva coordinació.

Tot i el pes específic que té la imatge en la cultura occidental, es comencen a detectar en la nostra societat símptomes de desequilibri interior, d'inquietud espiritual. El subjecte busca respostes, cerca sistemes de referència, bull en el seu interior. La cultura del cos no satisfà plenament les seves expectatives personals. L'home és quelcom més que un manyoc de nervis i tendons, és quelcom més que un cos lluent; és un interrogant obert a l'Absolut. A través de l'esperit l'home s'interpel·la a si mateix, es qüestiona el valor i el sentit de la seva vida, es pregunta pel més enllà i per la seva mort. L'esperit dóna seriositat a l'existència humana (Kierkegaard).

*L'home és quelcom més que un manyoc de nervis i tendons, és quelcom més que un cos lluent; és un interrogant obert a l'Absolut*

La fuga del subjecte cap a les sectes —destructives o no—, la pràctica cada cop més creixent de tècniques orientals —o pseudoorientals— de relaxació i d'autocontrol interior és una mostra evident d'aquest malestar anímic de l'individu. La buidor espiritual genera malestar interior i el subjecte tracta d'omplir-la com pot. Comença a adonar-se que la salut física no és suficient per aconseguir la seva felicitat integral.

Aquest moviment de resistència fa trontollar els fonaments materialistes i hedonistes de la cultura del cos i obre unes perspectives esperançadores des del punt de vista cristià. El subjecte cerca respostes, busca un sistema d'idees que ompli el seu buit interior. La fe cristiana no pot quedar al marge d'aquesta inquietud, d'aquest malestar. Caldrà afinar l'orella, caldrà interpretar bé què cerca l'individu i caldrà saber donar resposta amb un llenguatge nou, creatiu i diferent als interrogants que bullen en el seu interior. El repte històric que planteja la cultura actual és desafiant però extremadament suggerent.

*Francesc Torralba i Roselló és doctor en Filosofia i licenciat en Teologia*

## ACUDIT

## SABER ESCOLTAR

### La sagrada família

El tercer evangeli, amb una sobrietat amable i elegant, ens conta la presentació de l'infant Jesús al temple. Maria i Josep, complidors de la Llei, consagren a Déu el primogènit. Sembla una contradicció, perquè, a fi de comptes, el nadó és el mateix Fill de Déu. Les coses, però, havien de succeir de manera humana, puix el Verb es féu igual en tot a nosaltres, llevat del pecat. També Maria acompleix el ritu de la purificació: Ella que era Immaculada. En aquest acompliment tindrà lloc l'entrada del Senyor al seu Temple, la presa de possessió del seu Santuari. Ara sí que hi ha la real presència de Déu entre els humans!

Apareix, en l'escena, l'ancià Simeó. Home vertaderament espiritual, guiat per l'Esperit Sant. Tingué la sort —realitat d'esperança— de poder reconèixer l'Infant. El Paràclit mogué el seu cor a estimar-lo, a tenir-lo als seus braços. Llavors el vell venerable entonà el gran càntic: «Ara, Senyor, deixeu que el vostre servent se'n vaig en pau, com li havíeu promès. Els meus ulls han vist el Salvador...». Cada nit, abans del repòs nocturn, l'Església repeteix, a Completes, aquesta cançó, car a cada moment del dia els seus fidels han pogut reconèixer i acaronar el seu Senyor. Simeó, portaveu de l'Esperit, prediu el misteri de contradicció d'aquell Noi. Lluc no oblida la pietosa Anna: ella esdevingué portadora de la bona notícia de la salvació.

La Sagrada Família de Natzaret, entre el goig i la prova de la vida, acomplert el ritu, se situa en el silenci que forja la personalitat espiritual. Allí, en un clima d'amor fort i tendre, creix el nen Jesús. La casa de Natzaret, veritable escola, és el model de les famílies i de l'Església.

■ Joan Guiteras

**El passat 1 d'octubre es va complir el primer any de Mn. Manuel Valls com a director del setmanari *Catalunya Cristiana*. Per aquest motiu ha semblat oportú demanar-li que expliqui els passos d'aquesta seva recent trajectòria dins els mitjans de comunicació i com veu la marxa d'aquesta revista.**

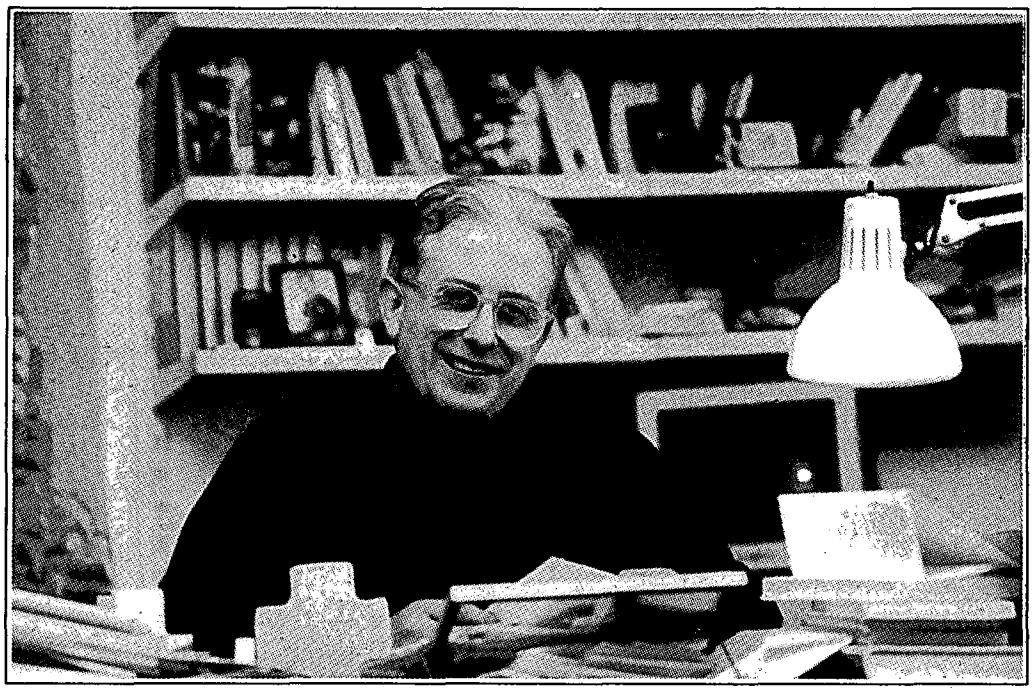

***«El primer any he seguit la pauta "nihil innovetur", perquè m'he sentit una mica com el rector que va a una nova parròquia i que prefereix conèixer, observar...»***

*Entrevista a Mn. Manuel Valls, director de «Catalunya Cristiana»*

# «Moralment, "C.C." és un patrimoni que pertany a totes les nostres diòcesis»

**Periodisme connection**

**—A finals de juliol de 1992, Mn. Jarque i Mn. Malgosa, van decidir deixar la responsabilitat de la direcció del setmanari *Catalunya Cristiana*, i va sorgir el problema de la seva successió. Tant ells, com l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Maria Carles, i el bisbe auxiliar, Mons. Joan Carrera, molt vinculat a aquesta edició, volien que les persones escollides també estimessin el setmanari i facilitessin el seu traspàs fluidament.**

—Atès, sobretot, el caràcter pastoral i evangelitzador de *Catalunya Cristiana*, semblava oportú durant aquesta nova fase que encara un sacerdot continués en la directiva, amb la col·laboració d'un seglar, Jaume Planas, qui d'altra banda acabava de ser nomenat director general de Mitjans de Comunicació de l'arquebisbat de Barcelona. —Mossèn Valls fa una pausa—. I jo, que solament hi havia escrit alguns articles de tant en tant, em vaig trobar de sobte amb la proposta inesperada d'haver d'assumir aquesta responsabilitat. Això m'obligà a reduir gairebé del tot la meva tasca docent. Actualment només mantinc tres hores setmanals durant un quadrimestre a la Facultat de Psicologia i Pedagogia Blanquerna. D'aquesta manera mantinc les ganes de llegir i estudiar, sinó em seria més difícil.

Vaig acceptar aquest càrrec —afegeix— perquè se'm demanava un servei a la diòcesi de Barcelona i al conjunt de les Esglésies de Catalunya. I perquè creia i continuo creient fermament que C. C. és una herència que no podem deixar malmetre. Seria un pecat històric prescindir de la seva existència, del paper que ha jugat, i del servei que en aquesta nova etapa està cridada a realitzar. Cal, entre tots, donar-li un nou impuls.

**No pertanyo a cap moviment**

**—Mn. Manuel Valls, pel fet que ha treballat amb discreció, amb els seus contactes i l'amistat amb persones de tants àmbits diferents, unes vegades s'ha dit que si era del moviment «Comunió i Alliberament», d'altres que era de l'Opus Dei.**

**El mossèn esclata a riure.**

—Mira, jo no pertanyo a cap grup. Sóc i em sento només sacerdot diocesà. La meva espiritualitat és, des de sempre, fortament diocesana. Ara bé, és des d'aquesta perspectiva que m'he interessat pels moviments eclesials i els he servit sacerdotalment, sempre que m'ha estat reclamat de fer-ho. Durant alguns anys, vaig ser consiliari de grups del MUEC. Després em vaig dedicar al món rural. Pel que fa a Comunió i Alliberament sóc amic d'algunes persones significatives d'aquest moviment i n'he escrit fins i tot algun article. A vegades em criden per fer un recés, o celebrar-los l'eucaristia. Són gent que es prenen seriosament la vida cristiana i tenen un gran sentit de l'amistat. Jo els dic sempre amb claredat tant allò que m'entusiasma com allò que em sembla criticable. Tampoc sóc de l'Opus Dei. I això sí que m'estranya que es digui perquè mesos abans de la beatificació del seu fundador, amb molt respecte i delicadesa, vaig escriure a l'*Avui* un article en què expressava algunes reserves personals sobre l'oportunitat d'aquell acte, la data del qual encara no estava determinada, per bé que acatava filialment la decisió del Sant Pare. Però aquest fet no ha significat cap obstacle per una bona relació. Si em conviden —i ho han fet en diverses ocasions— hi vaig.

**—Mn. Manuel Valls fa una pausa i mirant amb atenció, continua dient:**

—Sempre he procurat actuar amb una profunda llibertat i no m'agraden les intimidacions de cap signe, vinguin d'on vinguin. N'hi ha que interpreten aquestes relacions com si fossin delictives, quan es tracta de germans nostres. Per mi, el sentit de l'amistat està per damunt de corrents o línies concretes. Entre els meus millors amics hi compto, per exemple, el teòleg italià progressista, Dr. Severino Dianich, el qual en el darrer Congrés de Teologia va suscitar tanta admiració. Tanmateix formo part des de fa anys de la Unió Sacerdotal de Barcelona, iniciada pel Dr. Manuel Bonet, de qui l'any vinent celebrarem els 25 anys de la seva mort i a la qual va pertànyer també el Dr. Pere Tarrés i que formem actualment una colla de preveres d'estils i tarannàs tan diversos.

**—¿I respecte de la consiliaria del Moviment d'Esplais i de l'Institut Pere Tarrés què ens diria?**

—En primer lloc que, n'estic orgullós, tot i que hi ha tanta feina a fer per omplir de sentit cristià la tasca dels nostres esplais. Però hem fet força feina, tant a nivell de Barcelona com a nivell català. Durant aquests anys s'hi ha anat forjant un bon grup de dirigents, dels quals esperen molt l'Església i la societat. És una sort haver compartit neguits i esperances amb amics com en Carles Armengol, Oriol Pujol, Rosa Deulofeu, Josep Lluís Cleries i tants d'altres.

**Passeig pel primer any**

**—Després del primer any al front del setmanari, Mn. Manuel Valls, resumeix les principals experiències, positives o menys, en conèixer de prop la realitat.**

—Quan treballes al servei d'un projecte que és més gran que tu, que et supera, que no és teu, sinó que hi ets cridat, i en el qual creus profundament, les satisfaccions són moltes. T'adones que estàs fent un servei a l'Església. Jo v meu servei a C.C., en primer des d'una profunda dimensi cerdotal, pastoral i evangelitz ra. No voldria res més, amb la r actuació, que ser un ressò del els bisbes de Catalunya desi per al poble de les seves diòc També em satisfà pel que sign de professionalització en un c que fins fa poc m'era estrany. que hi entén m'ha dit que ho fent amb força encert. Espero no sigui un compliment.

El primer any he seguit la p del *nihil innovetur* (no fer ca novació), perquè m'he sentit mica com el rector que va a nova parròquia. És obvi que pots començar canviant-ho t primer dia. El que cal fer en pr lloc és conèixer, observar. Desp a poc a poc, es poden anar intro nt canvis.

Mira, de millores, n'hem in duït. Em complau l'amplitud col·laboracions en la secció d'op i la qualitat dels articles. Ta hem anat construint un equi redactors, jove i eficaç, que a amb molt d'encert. Compto t bé amb l'assessorament d'algu personalitats del món de la cul i del món eclesial, entre les q voldria destacar, i agrair des d'a el constant ajut, consell i supor bisbe Joan Carrera. Durant aq any han aparegut entrevistes interssants amb personalitats r vants del catolicisme català, la sacerdots, reportatges, cròniqu notícies del conjunt de l'Església lana. Ara, des de la primera setm d'Advent, hem fet també una r redistribució d'algunes secci L'acollida ha estat positiva.

Hi ha qui diu que hi surten m el Papa i els bisbes, però, pretenen?, ¿que encara es faci profunda la incomunicació e els pastors i el poble fidel? sembla normal que els nostres tors hi apareguin sovint. Una cosa és que la seva presènci monopolitzi tot. I una altra de diferent els qui preferirien exclou La nostra missió és d'atansar bé la figura dels pastors al cor del laïcat, i ajudar que els laics sentint prou reflectits.

Pel que fa a les decepcions

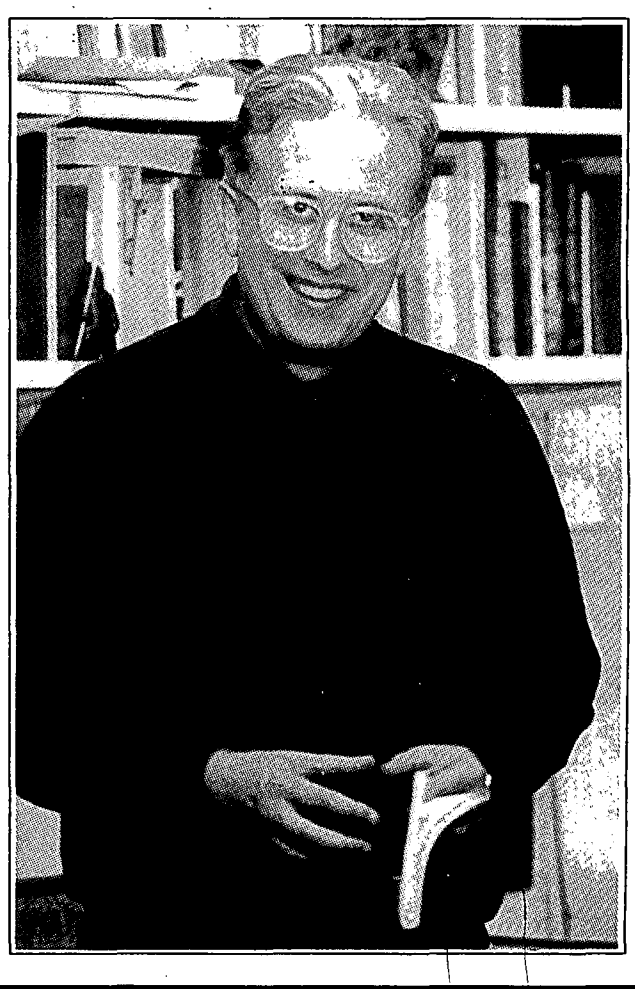

***«Catalun Cristiana és un patrimon personal ningú», afirmà M Manuel V***

són moltes. Potser el comprovar que encara hi ha algun sector eclesial que es mira C.C. amb recel. Pel que sembla se l'han mirada així des de la seva fundació. Només confio que no em facin pagar a mi la factura dels malentesos del passat. En més d'una ocasió, m'he trobat amb negatives, resistències o llargues dilacions davant ofertes concretes de col·laboració. És trist, sobretot perquè en alguns casos, provenen d'amics que durant molts anys els he sentit dir —i ensenyar— que calia «sumar, i no restar esforços». Durant anys els he sentit parlar de la necessitat d'una «pastoral de conjunt» i ara semblen voler anar per lliure, sense comptar amb els actuals plantejaments i orientacions pastorals comuns.

### Catalunya Cristiana i el Concili Provincial

**—A vostè li he sentit parlar sovint amb il·lusió del futur Concili Provincial i del paper que hi podria jugar aquest setmanari en el procés.**

—Sí, és veritat. Quan es va convocar el Concili Provincial, nosaltres ens vam posar des del començament i amb tota la il·lusió al seu servei, procurant crear opinió i un ambient favorables. Fem una secció, *Concili al dia*, en què periòdicament van apareixent col·laboracions, notícies, reflexions, etc. Tot amb la finalitat d'escalfar les nostres comunitats, perquè la cosa està encara una mica freda. Tot això, ha estat iniciativa nostra. Opino, però, que no estaria malament una major sincronització entre nosaltres i els organismes impulsors del Concili. Seria necessari pensar una estratègia més conjunta de cara a la informació i sensibilització sobre el Concili.

**—Mn. Manuel Valls, s'atura un moment, reflexionant i decidit de parlar d'una idea de la qual està molt convençut.**

—Et parlo amb claredat i sinceritat, n'estic molt convençut, però no he trobat gaire ressò ni resposta. Fixa't que una de les finalitats del mateix Concili, és precisament mobilitzar totes les energies i tota la capacitat d'acció de les nostres diòcesis. Per això em sorprèn de debò que aquesta finalitat no es tingui prou en compte en la mateixa preparació del Concili. També s'ha parlat del principi de subsidiarietat, d'aprofitar el que ja existeix. Però tinc la impressió que es podria fer molt més en aquesta direcció i que el nostre setmanari hauria de ser més tingut en compte.

**—I fent un ample somriure, continua dient:**

—Amb una mica d'ironia m'agrada anunciar anticipadament que una de les solemnes conclusions del nostre Concili serà d'aquest estil: dotar l'Església catalana d'una publicació que agermani les seves diòcesis, promogui la informació i la formació eclesial a nivell català i ajudi a l'aplicació de les disposicions conciliars. Mira, fa quinze anys que ja existeix la infraestructura i la realitat d'una publicació així. Es diu *Catalunya Cristiana*. Moralment, cal reconèixer que això és així. Altrament haurem perdut molt de temps i moltes energies pel camí. I es marginaria, una vegada més, en nom d'un brillant esquema mental dissenyat sobre un escriptori, una realitat concreta, plena de vida. Per això em semblaria molt oportú que ja des d'ara algú amb autoritat ens convidés a seure a taula per dialogar junts, no solament les Delegacions de Mitjans de Comunicació dels nostres bisbats, sinó també aquells setmanaris mensuals i fulls diocesans que tenen una vinculació institucional més estreta amb la nostra Església. Tot i que penso que els fulls són d'un altre ordre (una cosa és un full i una altra molt diferent una revista o un setmanari com el nostre) crec que ens hem de coordinar millor i veure com podem sumar esforços.

**—¿Què ens pot dir del finançament del setmanari?**

—Amb les subscripcions, no el podem pas finançar completament. Per això és tant d'agrair el suport que ens dóna l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana, de base popular. Les diòcesis, que jo sàpiga, no ens donen res, llevat d'algun donatiu particular d'algun bisbe. L'Opus Dei tampoc, com algú durant algun temps va fer córrer. D'altra banda l'actual equip ha sanejat força l'economia del nostre setmanari. Però hem d'estar alerta, perquè la crisi també ens afecta. No haurien de disminuir les ajudes. En aquesta etapa les necessitem, i molt.

**«El setmanari no vol fomentar la polèmica, sinó sumar forces per fer un més gran servei a l'Església catalana».**

### ¿Com compaginar Magisteri i llibertat?

**—El servei al Magisteri eclesial que vol realitzar *Catalunya Cristiana* planteja la qüestió de fins a quin punt la fidelitat possibilita la llibertat i si el setmanari representa tota la realitat de l'Església catalana.**

—Estic d'acord que ha d'existir la llibertat en tot allò que és opinable, però no podem emprar-la mai com una autoafirmació enfront d'aquells que tenen la responsabilitat del guiatge de l'Església, pressionant l'opinió pública, escrivint manifestos, etc. Tot això no va amb l'estil del nostre setmanari. *Catalunya Cristiana* no pretén representar totes les realitats amb aparença o no d'eclesialitat existents al nostre país. Intentem representar, això sí, tot allò de més positiu, de més viu, de més engrescador, de més lleial. No pretenem representar tothom. Seria una arrogància. Però tothom que estima l'Església sincerament i que és lleial a la seva estructura sacramental, tal com ens la proposa el Concili Vaticà II, té les portes obertes de la nostra publicació.

Hem de tenir en compte que *Catalunya Cristiana* s'adreça a un ventall molt ampli de persones i que té un caràcter més aviat popular, no pas d'èlite intel·lectual-crítica. Tenim, doncs, la responsabilitat de primar aquelles coses que poden ajudar a avivar la fe i a reforçar aquesta identitat cristiana, i no aquelles altres que introdueixen la sospita, la desconfiança i el verí de la crítica amarga i sistemàtica. D'altra banda, una crítica positiva i lleial, hi ha de ser i aquesta sempre tindrà cabuda al setmanari. A més, a més, al llarg de la seva historia C.C. ha demostrat que té un pensament propi, el qual s'expressa en els editorials. No és una repetició mecànica del que diu la jerarquia, sinó que és una assumpció intel·ligent i raonada de tot allò que l'Església ens proposa de viure, el que constitueix el nostre tarannà.

## Perfil

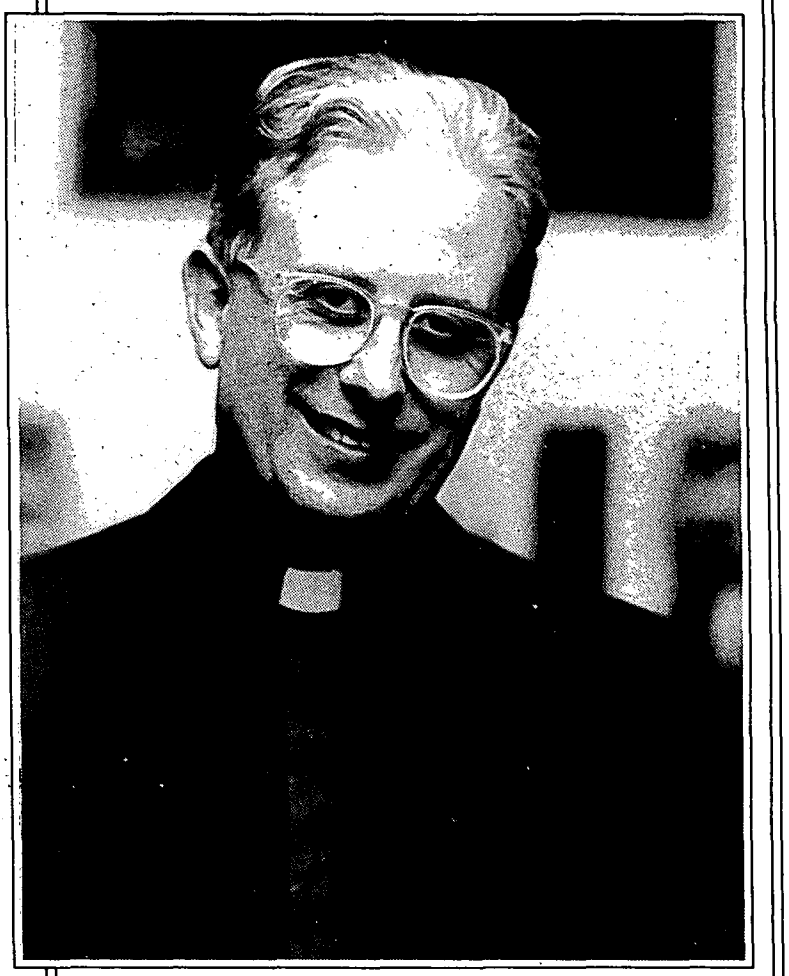

—Neix a Barcelona el 24 de setembre de 1945.

—Estudis eclesiàstics a Barcelona i a la Universitat Pontifícia Comillas de Madrid, en la qual obté la llicenciatura en Filosofia el 1969. Experiència durant sis mesos de treball manual en un taller de vidre al barri de Singuerlín de Santa Coloma de Gramenet.

—Ordenat prevere el 13 de desembre de 1975. Vicari de Santa Maria de la Bonanova fins el 1977.

—El 1976 és nomenat professor de religió de l'Escola de Mestres Blanquerna i hi ensenya fins el 1982.

—Del 1977 al 1982, simultaneja l'ensenyament amb la dedicació pastoral en tant que regent de la parròquia de Sant Jaume de Moja, al Penedès.

—Del 1982 fins el 1986 amplia estudis a Roma, a la Universitat Pontifícia Salesiana, i obte la llicenciatura en Ciències de l'Educació i s'especialitza en Pedagogia Catequètica i Pastoral Juvenil. Del 1983 al 1986, els estius, és capellà resident en el Digby Stuart College de Londres.

—Tornat a Barcelona, des de finals del 1986 fins el primer trimestre del 1992 es reincorpora a l'ensenyament en l'Escola Universitària Blanquerna, com a cap del Departament de Religió.

—El 1987 és també nomenat consiliari de l'Institut Pere Tarrès d'Educació en l'Esplai, càrrec que encara exerceix actualment.

—El 1991 els bisbes de Catalunya li encomanen la celebració habitual de l'Eucaristia a la televisió com a director del programa La Missa, realitzat des dels estudis de Sant Cugat de Televisió Espanyola a Catalunya.

—L'1 d'octubre de 1992, dins la reestructuració realitzada a la Fundació Catalunya Cristiana amb motiu de la renúncia dels seus fundadors, és nomenat per l'arquebisbe de Barcelona, director del setmanari i patró de la Fundació.

—Des de la data anterior és professor en excedència de l'Escola de Mestres Blanquerna, per bé que continua tenint un peu en la docència com a professor de Psicologia i Sociologia de la Religió, a la Facultat de Psicologia i Pedagogia Blanquerna de la Universitat Ramon Llull.

—El 1993 els bisbes de Catalunya, el nomenen consiliari de la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai.

### Les expectatives

**—Mn. Valls, ¿com veu les expectatives més immediates, a curt i a llarg termini respecte a *Catalunya Cristiana*?**

—El setmanari és una petita planta que s'ha anat fent gran i que ha demostrat sobreviure a les tempestes i climes adversos. Ara estem en un moment de moltes i bones expectatives. Estem a punt de canviar de local. Disposarem d'unes sales molt més grans i còmodes, a l'edifici de l'antiga escola que les monges carmelites missioneres tenen al carrer Puiggarí, tocant a l'estació de Sants. Pensem també en una bona campanya de promoció. Tot això costarà diners. Per això faig des d'aquí una crida a la generositat dels nostres lectors i amics. Necessitem ajudes per poder dur a terme aquestes millores. També sentim la crisi econòmica, però no podem recular. *Catalunya Cristiana* és necessària. Si no la tinguéssim l'hauríem d'inventar. Si amb el tiratge actual —que no arriba a 15.000 exemplars— un editorial com el que vam escriure sobre *la COPE i Catalunya* en el núm. 735 va tenir un gran ressò en els mitjans de comunicació, ¿t'imagines què passaria si el nostre tiratge fos de 50.000 exemplars? Augmentaria notablement la incidència de l'Església en la configuració de l'opinió pública. Però, no és que siguem pobres, en alguns camps —com el de mitjans de comunicació propis— estem a la misèria i no ens en adonem.

Respecte a la premsa eclesial, crec que tots hauríem de fer un esforç, o millor dit, un canvi de mentalitat. Sembla que hem perdut aquell sentit de l'apostolat de la premsa que teníem en el passat. No difonem res. Quan veig l'afany difusor de grups sectaris, com els testimonis de Jehovà o d'alguns grups evangèlics —que van obrint una bretxa en els nostres barris populars— i que nosaltres els catòlics estem i vivim tan tranquils, sense inquietud per donar a conèixer la nostra experiència cristiana, ni proposar-los el que nosaltres pensem i vivim, em sembla una actitud suïcida. I pensa que no fem altra cosa que parlar d'evangelització. Però no comprenem que aquesta necessita del suport de la difusió escrita i del conjunt dels mitjans de comunicació. Penso, per exemple, en els malalts que anem a visitar. ¿Per què no els portem un exemplar de *Catalunya Cristiana*?

### «CC», patrimoni de tots

El setmanari no és patrimoni personal de ningú, ni de cap grup ni sector, ni meu, atès que demà mateix podria ser rellevat. Per tant no defenso res que em pertanyi particularment. *Catalunya Cristiana* és una eina al servei de les nostres Esglésies de Catalunya. Jurídicament, una fundació de la diòcesi de Barcelona. Moralment —insisteixo— un patrimoni que pertany a totes les diòcesis de Catalunya. Seria decisiu que els nostres bisbes —i espero que no se m'enfandin per l'al·lusió— en prenguessin una major consciència d'això. Sovint ells mateixos em confessen que quan van a Madrid, a la Conferència Episcopal, reben felicitacions dels seus col·legues d'arreu de l'Estat per disposar d'una publicació com la nostra. Tantes províncies eclesiàstiques espanyoles voldrien tenir-la i no poden! I ens l'envejen. Per això demano que tots, bisbes, preveres i laics de Catalunya, donem a aquest instrument eclesial que és *Catalunya Cristiana* un suport més valent i decisiu.

**—Mossèn Valls fa una pausa i a manera de cloenda afegeix:**

—I per acabar la conversa, desitjo felicitar des d'aquí ben cordialment els nostres lectors, Un Sant Nadal a tots!

■ **Núria Oriol i Palarea**

# Rússia democràtica

**El referèndum sobre la nova Constitució ha donat resultat positiu, encara que per escàs percentatge de vots. Sigui com sigui, la Constitució proposada per Boris Ieltsin serà des d'ara la Carta Magna de la complexitat de pobles de la ex-URSS que formen l'actual CEI. Aquesta Constitució, com totes les d'arreu del món són reformables amb el temps, o al cap de poc, unes vegades per perfeccionar-les, i altres per deteriorar-les. No hi ha com els anglesos que no en tenen, i que es regeixen per lleis que s'adapten a cada moment, i consideren que la seva constitució és precisament aquest conjunt legislat...**

**Doncs bé, ara els russos estrenen Constitució. I amb ella també ha estat elegit un nou Parlament que no estalviarà maldecaps al president Ieltsin. Cal tenir en compte que els russos també han estrenat democràcia després de segles de tsarisme i de setanta i tants anys de «socialisme real», dit normalment comunisme, i no és estrany que estiguin desorientats.**

**Les primeres estimacions de l'escrutini han donat la sorpresa d'un inesperat creixement dels ultradretans, anomenats a Rússia «liberal-demòcrates», que, d'antuvi, va al davant en vots. Més que els moviments liderats per Ieltsin i, no cal dir, que els comunistes-conservadors. Jirinovski, el líder ultradretà, titllat de feixista i nazi ha estat rebut amb les naturals reserves fora de les fronteres de Rússia, on es tem, pel que ha dit, que vulgui restablir per a Rússia el rang de superpotència que havia gaudit fins als temps de Gorbatxov.**

**Notícies a mitjans de setmana indiquen, però, que la posició dels partidaris de les reformes impulsades per Ieltsin s'ha enfortit prou com per, amb les aliances que calgui, poder continuar duent a terme les reformes, més famoses per les oposicions que han suscitat que per si mateixes, que han de seguir el seu desenvolupament.**

**Una vegada més, cal donar temps al temps. Perquè, de fet, Rússia només ha iniciat la seva difícil transició...**

## ¿PAU A L'ULSTER?

Gran Bretanya i Irlanda han arribat a un transcendental acord sobre l'Ulster. La declaració firmada pel premier anglès John Major i el seu homòleg irlandès Albert Reynolds, servirà de base per negociar la solució d'un conflicte que en 25 anys ha causat 3.000 morts. Encara que la declaració conjunta no estableixi mesures concretes, s'hi reconeix el dret a l'autodeterminació d'Irlanda del Nord, tot i garantint l'estatut de província britànica si així ho vol la majoria de la població. També es fa palesa la intenció del govern britànic d'asseure a la taula negociadora els representants de la branca política de l'IRA, o sigui el Sinn Fein, a condició que s'imposi un alto-el-foc de tres mesos... Finalment, es bo observar que el Sinn Fein està disposat a estudiar, segons el seu líder Gerry Adams, la declaració d'intencions de pau per a l'Ulster.

## LA PAU AL PRÒXIM ORIENT

No és tan fàcil com semblava al primer moment de la firma dels acords de Washington. Sigui com sigui, es va avançant lentament, encara que sembli, en certs moments, que es va enrere. Israel va complint els seus propòsits, i aquesta setmana han estat repatriats els últims deportats palestins al Líban, que van quedar en «terra de ningú»... També el líder de l'OAP continua incansable negociant ací i allà. Iàsser Arafat ha recordat a la comunitat internacional les seves «responsabilitats» envers el procés de pau àrabo-israelià. En la seva primera visita oficial a Gran Bretanya, Arafat va apel·lar especialment als governs nord-americà i rus perquè no deixin de banda la seva mediació si persisteix el bloqueig en les negociacions, per part d'Israel, en l'aplicació de l'autonomia a Gaza i Jericó que el dilluns passat, dia 13, hauria d'haver entrat en vigor.

## CANVIS A DEFENSA USA

No li manquen preocupacions al president Clinton. Aquesta setmana ha hagut d'acceptar la dimissió, per «motius personals» del fins ara secretari de Defensa, Les Aspin. Els «motius personals», però, sembla que són el desacord amb el president, i també amb el Pentàgon, on la seva actuació ha estat força discutida. Per a substituir-lo, el president ha designat Boby Ray Inman, almirall retirat, ex-director de l'Agència Nacional de Seguretat i antic subdirector de l'Agencia Central d'Intel·ligència...

■ **Oriol Camps**

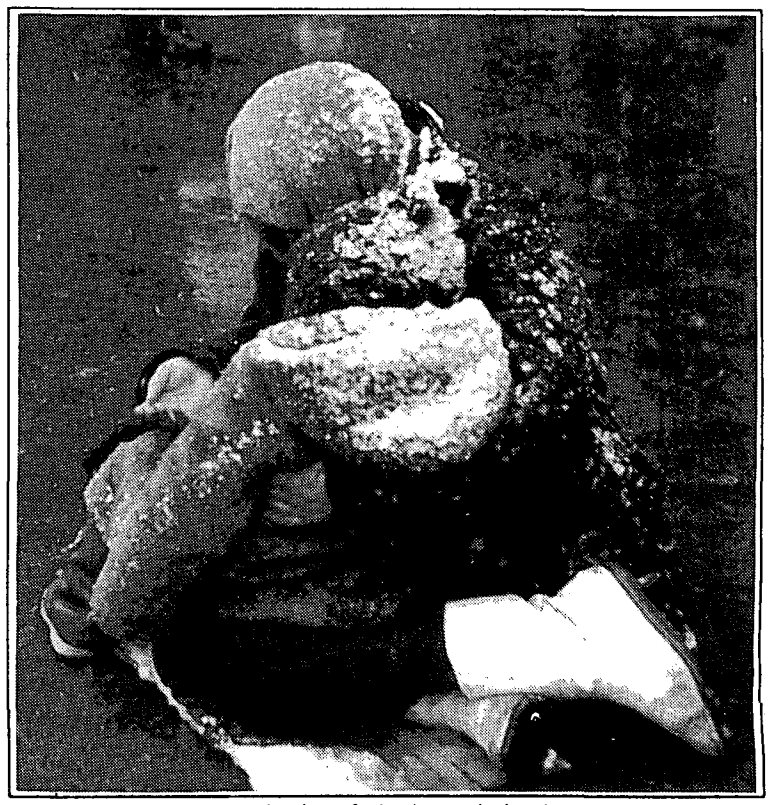

*Mentre a Rússia es parla de referèndum, d'eleccions, de reformes, la pobresa i la misèria es fa present pels carrers de Moscou, fins i tot nevant*

*Els soldats de l'exèrcit rus han pogut complir formalment amb el seu deure de ciutadans. Heus ací dos reclutes emetent el seu vot*

*Un deportat palestí al Líban és repatriat i passa la frontera sota la vigilància de soldats israelians, tot llegint l'Alcorà...*

# *La liberalització del comerç mundial*

Després de set anys d'intenses negociacions, l'Acta Final de la Ronda Uruguai del GATT (Acord General sobre Aranzels i Comerç) ha estat signada a Ginebra per 117 països, la qual cosa significa que es dóna llum verda per a l'assoliment del més gran procés de liberalització del comerç mundial que mai no s'hagi dut a terme. Per primer cop des de la creació del GATT el 1947, els acords inclouen, dins les normes multilaterals de comerç, sectors com l'agricultura, els serveis o el tèxtil que sempre s'havien mantingut al marge amb els seus propis dispositius de protecció i de regulació respecte als béns manufacturats.

El pacte aconseguit entre els Estats Units i la Unió Europea sobre els seus litigis comercials va ser l'últim entrebanc per a la ratificació d'una liberalització sense precedents del comerç internacional. Aquest compromís fou possible perquè van quedar-se fora el sector audio-visual —davant el perill de desaparició del cinema europeu—, la indústria aeronàutica i els serveis financers.

La VIII Ronda del GATT (1986-1993) ha apostat fort per la supressió de les barreres no aranzelàries que obstaculitzaven el comerç internacional, per l'abaixada dels aranzels i per la progressiva obertura de mercats que substituïssin el proteccionisme que, durant dècades, ha dirigit les economies d'un munt de nacions i regions i, sortosament, n'ha sortit triomfadora. Cal assenyalar que aquest acord —que entrarà en vigor l'1 de gener de 1995, un cop s'hagi ratificat en els diversos parlaments nacionals— preveu a llarg termini un creixement global de l'economia i es calcula que l'increment de la riquesa mundial sigui de sis bilions de dòlars en els propers deu anys. La clau del seu èxit es fonamentarà en la competitivitat.

L'Organització Multilateral del Comerç (OMC) substituirà el GATT. Comptarà amb més poder per regular els conflictes comercials de manera multilateral, sense recórrer a represàlies unilaterals. El GATT s'ha acomiadat amb un acord comecial històric.

■ **Miquel Àngel Codina**

# Litúrgia

## Mirant les nadales

■ Pere Tena

Quan arriben les festes nadalenques, qui més qui menys, hom acostuma a rebre una certa quantitat de targetes de felicitació. Els dibuixos són diversos. Poden anar des de les representacions evangèliques fins als paisatges nevats plens de figures amb bufanda... O bé dibuixos abstractes i frases adients. Hi ha amics meus que disposen a casa aquestes felicitacions com en una exposició, i val a dir que resulta interessant.

Aquests dies tindrem ocasió sens dubte de veure'n força d'aquestes imatges. Per això, sense cap pretensió de guia artístic, m'atreveixo a fer algun comentari a propòsit d'elles.

### L'adoració dels Mags

És interessant notar que les més antigues representacions nadalenques, a les catacumbes, es refereixen a l'adoració dels Mags. Així ho trobem a les catacumbes de Priscil·la, per exemple, i en làpides i relleus. Apareix la Mare de Déu asseguda, amb el Nen a la falda, i els personatges adreçant-se a ells.

És possible que la insistència en l'adoració dels Mags sigui deguda a l'ús preferent de l'evangeli de Mateu en la primitiva Església; Mateu, en efecte, explica només aquesta adoració, i no parla gens dels pastors. Però pot haver-hi també, en aquest fet, la voluntat de subratllar el caràcter universal de la salvació de Crist: els mags són el símbol de tots els pobles, a part d'Israel, que s'acosten al Senyor en la fe de l'Església.

L'adoració dels Mags ha continuat essent un tema constant en els mosaics bizantins (només cal pensar en els magnífics mosaics de San Apollinare Nuovo, de Ravenna!), i una font d'inspiració per als artistes medievals i renaixentistes. Lentament, l'adoració dels Mags es va convertint en la presència de la noblesa entorn del Senyor. El cas més típic són les pintures de Benozzo-Gozzoli, a la capella dels Medici de Florència. Hom diria que la referència a Betlem és un pretext per pintar tota la família Medici...! Tanmateix, la pintura és bellíssima.

Actualment, en canvi, el tema de l'adoració dels Mags ha desaparegut gairebé de les representacions pictòriques. Seria interessant analitzar el perquè; potser el trobaríem en la progressiva «naturalitat» amb què es representen avui les escenes de la infància de Jesús; unes imatges «extraordinàries», que només s'expliquen a través de l'Evangeli, troben poc el favor dels artistes.

### L'actitud de Maria

Analitzar i admirar les diverses maneres com els artistes han representat la Mare de Déu en les escenes del naixement i de la infància de Jesús, és entrar en tota una gamma d'interpretacions espirituals.

Està clar que la imatge de Maria és, primer de tot, la de la dona que porta el fill, o el té a la falda, com si li oferís una seu reial. Així la trobem en les primitives imatges. Però ben aviat, quan es comença a descriure el naixement de Jesús, Maria apareix primer de tot com la mare que acaba de posar al món el seu fill, i l'ha deixat enfaixat a la menjadora. És el tema de les icones orientals més clàssiques. Maria està ajaguda sobre una catifa, com reposant, serena, i evocant la seva maternitat virginal.

Les representacions medievals del naixement seguiran aquesta pauta. Els mosaics de Santa Maria la Major de Roma, del segle XIII, responen a aquest criteri interpretatiu.

Però ben aviat, amb el renaixement, el model fixat comença a evolucionar. Les figures es mouen, i cada artista ho interpreta lliurement. És aleshores quan comença a aparèixer una altra actitud de Maria, a la qual s'uneix Josep: l'adoració de l'Infant. El beat Angèlic és l'artista que d'una manera més simple i grandiosa alhora —al meu entendre—, ha expressat aquesta actitud d'adoració: Josep i Maria agenollats mirant l'Infant, posat a terra, i il·luminats per la seva resplendor! Una escena totalment elaborada a partir de la fe en el misteri!

Progressivament, els artistes faran moure encara més les figures. Maria amb el Nen als braços, o mirant-lo dreta al costat del pessebre, o jugant amb ell com una mare plena de tendresa... fins als nostres dies: Maria amb l'Infant, amb la mirada trista del desvalgut, sense cap element pictòric que ajudi a endevinar quelcom que va més enllà.

### Amb quina figura ens identifiquem?

Podríem allargar aquest repàs de les imatges nadalenques; us animo a fer-ho, a mesura que vagin arribant a casa vostra. Segur que cadascú té les seves preferències artístiques; però val la pena que ens preguntem amb quina d'aquestes figures i representacions ens sentim més identificats. Sant Ignasi de Loiola, en les seves meditacions, convida a estar vora el pessebre «como si presente me hallase». A la vora del Senyor hi estem sempre, en veritat.

■ *Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona*

# La Sagrada Família

# LECTURES BÍBLIQUES

*Posem, junt amb l'evangeli del cicle B, els textos proposats per substituir els comuns.*

**Lectura primera**

*El teu hereu serà el fill que naixerà de tu*

Lectura del llibre del Gènesi

15: [1]En aquells dies, el Senyor va fer sentir la seva paraula a Abram en una visió i li digué: «No tinguis por, Abram: jo sóc el teu protector. La teva recompensa serà molt gran.» [2]Abram li respongué: «Senyor, Déu meu, ¿què em donareu? Jo me'n vaig sense fills, i l'hereu de casa haurà de ser Elièzer de Damasc.» [3]Abram afegí: «No m'heu donat descendència i el meu hereu haurà de ser un dels meus servidors.» [4]Llavors el Senyor li va fer sentir la seva paraula i li digué: «No serà pas aquest el teu hereu: serà el fill que naixerà de tu.»

[5]Després el Senyor el va fer sortir a fora Abram i li va dir: «Mira el cel i posa't a comptar les estrelles, a veure si les pots comptar; doncs, així serà la teva descendència.» [6]Abram cregué en el Senyor i el Senyor ho tingué en compte per donar-li una justa recompensa.

21: [1]El Senyor visità Sara tal com havia dit, i va complir en ella allò que havia promès. [2]Sara va concebre i va donar un fill a Abraham a les seves velleses, just al temps que Déu li havia predit.

[3]Abraham va posar el nom d'Isahac al fill que li havia nascut, que Sara li havia infantat.

Paraula de Déu.

**Salm responsorial** *104 (R. v. 7a.8a)*

[1]Enaltiu el Senyor, proclameu el seu nom,
feu conèixer entre els pobles les seves gestes.
[2]Dediqueu-li càntics, acompanyeu-los amb cítares,
feu l'elogi de les seves meravelles.
R. El Senyor, el nostre Déu, recorda sempre l'aliança.
*o bé:*
R. Al·leluia.
[3]Glorieu-vos del seu nom sagrat,
alegreu-vos, els qui busqueu el Senyor.
[4]Penseu en el Senyor i en el seu poder,
busqueu sempre la seva presència. R.
[5]Recordeu les meravelles que ell obrà,
els seus prodigis i les seves decisions.
[6]Descendents d'Abraham, el seu servent,
fills de Jacob, el seu elegit. R.
[8]Recorda per sempre l'aliança,
la promesa feta per milers de generacions,
[9]l'aliança pactada amb Abraham,
el jurament fet a Isahac. R.

**Lectura segona**

*La fe d'Abraham, de Sara i d'Isahac*

Lectura de la carta als cristians hebreus

11: Germans, [8]gràcies a la fe, Abraham, quan Déu el cridà, obeí a la invitació d'anar-se'n a la terra que havia de posseir en herència. Sortí del seu país sense saber on aniria.

[11]Gràcies a la fe, igual que Sara, que era estèril, Abraham obtingué la capacitat de fundar un llinatge, tot i la seva edat avançada; i és que va creure en la fidelitat de Déu que li ho havia promès. [12]Per això d'un sol home, ja caduc, en nasqué una descendència tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de les platges de la mar.

[17]Gràcies a la fe, Abraham, posat a prova, oferí el seu fill Isahac. I era el seu fill únic que oferia, el que havia rebut les promeses. [18]Déu havia dit d'ell: Per Isahac tindràs la descendència que portarà el teu nom. [19]Però Abraham confiava que Déu seria prou poderós per a ressuscitar un mort. Per això recobrà el seu fill, com una prefiguració d'aquesta veritat.

Paraula de Déu.

**Al·leluia** *(He 1:1-2)*

Déu antigament havia parlat als pares
per boca dels profetes
però ara ens ha parlat a nosaltres
en la persona del Fill.

**Evangeli**

*El noi creixia i era entenimentat*

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

2: [22]Passats els dies que manava la Llei de Moisès referent a la purificació, els pares de Jesús el portaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor, [23]complint el que prescriu la Llei, que tot noi fill primer sigui consagrat al Senyor. [24]També havien d'oferir en sacrifici un parell de tórtores o dos colomins, com diu la Llei del Senyor.

[25]Hi havia llavors a Jerusalem un home que es deia Simeó. Era un home just i pietós que esperava l'hora en què Israel seria consolat, i tenia en ell l'Esperit Sant. [26]En una revelació, l'Esperit Sant li havia promès que no moriria sense haver vist el Messies del Senyor. [27]Anà, doncs, al temple, guiat per l'Esperit, i quan els pares entraven amb el nen Jesús, per complir amb ell el que era costum segons la Llei, [28]Simeó el prengué en braços i beneí Déu dient: [29]«Ara, Senyor, deixeu que el vostre servent se'n vagi en pau, com li havíeu promès. [30]Els meus ulls han vist el Salvador [31]que preparàveu per presentar-lo a tots els pobles; [32]llum que es reveli a les nacions, glòria d'Israel, el vostre poble.» [33]El seu pare i la seva mare estaven meravellats d'això que es deia d'ell.

[34]Simeó va beneir-los i digué a Maria, la seva mare: «Aquest noi serà motiu que molts caiguin a Israel i molts d'altres s'alcin; serà una senyera combatuda, [35]i a tu mateixa una espasa et traspassarà l'ànima; així es revelaran els sentiments amagats als cors de molts.»

[36]Hi havia una profetessa, Anna, filla de Fanuel, de la tribu d'Aser. Era d'edat molt avançada: havia viscut set anys amb el seu marit, [37]però havia quedat viuda fins aleshores, als vuitanta-quatre anys. Mai no es movia del temple, dedicada nit i dia al culte de Déu amb dejunis i oracions. [38]Ella, doncs, que es trobava allà a la mateixa hora, donava gràcies a Déu i parlava del nen a tots els qui esperaven el temps en què Jerusalem seria redimida.]

[39]I quan hagueren complert tot el que ordenava la Llei del Senyor, se'n tornaren a Galilea, al seu poble de Natzaret.

[40]El noi creixia i es feia fort, era entenimentat i Déu li havia donat el seu favor.

Paraula del Senyor.

# CALENDARI DE LA SETMANA

**Lectures de la missa, santoral i altres celebracions**
***(cicle dominical: B; ferial: II)***

**TEMPS DE NADAL**
**OCTAVA**
**(salteri: setmana 1)**

*DESEMBRE:*

**26. Diumenge. Festa de la sagrada Família:** *blanc.* Lectures: Sir 3:3-7.14-17a (Salm 127), o bé Gn 15:1-6, 21:1-3 (Salm 104) / Col 3:12-21, o bé He 11:8.11-12.17-19 / Mt 2:22-40.
CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Esteve, diaca i primer màrtir. Sant Dionís, papa i màrtir; sant Zòsim, papa (grec).

**27. Dilluns,** dia 3 de l'octava de Nadal. **Festa de sant Joan, apòstol i evangelista** (fill de Zebedeu, vident de Patmos): *vermell.* Lectures: 1Jo 1:1-4 (Salm 96) / Jo 20:2-8.
CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Teodor, monjo; santa Nicaret, verge.
*Aniversari de l'ordenació episcopal (1987) del bisbe Lluís Martínez i Sistach, de Tortosa.*
**Festes majors:** Març à i la Pineda.

**28. Dimarts,** dia 4 de l'octava de Nadal. **Festa dels sants Innocents, màrtirs:** *vermell.* Lectures: 1Jo 1:5 - 2:2 (Salm 123) / Mt 2:13-18.
CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Dòmina, verge i màrtir; sant Abel, fill d'Adam i d'Eva.
**Festes majors:** Bellmunt de Priorat.

**29. Dimecres,** dia 5 de l'octava de Nadal: *blanc.* Lectures: 1Jo 2:3-11 (Salm 95) / Lc 2:22-35.
COMMEMORACIÓ POSSIBLE: Sant Tomàs Becket, bisbe (de Canterbury) i màrtir.
CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant David, rei i profeta; sant Tròfim, bisbe.

**30. Dijous,** dia 6 de l'octava de Nadal: *blanc.* Lectures: 1Jo 2:12-17 (Salm 95) / Lc 2:36-40.
CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Mansuet, màrtir; sant Rainer, bisbe; santa Anísia, màrtir; sant Fèlix I, papa i màrtir; beat Raül, abat.
**Festes majors:** Barcelona: Sant Andreu de Palomar.

**31. Divendres,** dia 7 de l'octava de Nadal: *blanc.* Lectures: 1Jo 2:18-21 (Salm 95) / Jo 1:1-19. Vespres de demà.
COMMEMORACIÓ POSSIBLE: Sant Silvestre I, papa i màrtir.
CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Coloma, verge i màrtir; santa Melània la Jove; sant Sabinià, bisbe i màrtir.
*Dia de devoció especial al sagrat Cor de Jesús.*
**Festes majors:** Arsèguel, Centelles, Santa Coloma de Cervelló, Santa Coloma de Gramenet, Santa Coloma de Queralt i la Torre de Fontaubella.

*GENER:*

**1. Dissabte.** Capvuitada de Nadal. **Solemnitat de santa Maria, Mare de Déu:** *blanc.* Lectures: Nm 6:22-27 (Salm 66) / Ga 4:4-7 / Lc 2:16-21.
*DIADA MUNDIAL DE LA PAU.*
CELEBRACIONS PARTICULARS (amb la litúrgia del dia): Imposició del Nom de Jesús, també Emmanuel o Manuel (Manel); Mare de Déu de Begoña.
CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Concordi, prevere i màrtir; santa Eufrosina, verge; sant Almaqui, màrtir.
**Festes majors:** la Serra d'Almós i Siurana d'Empordà.

# LA BÍBLIA A L'ABAST

***(Gn 15:1-6; 21:1-3)***

# A l'arrel del Fill

■ **Josep M. Aragonès**

### El Pare (Déu) és excels

Vet aquí el significat del mot Abram, que juga un rol molt important en el relat que avui llegim. Som a les arrels del poble de Déu, el fruit excepcional del qual és Jesús, Jahveh ha cridat Abram per fer-lo un gran poble i donar un país a la seva descendència. El mateix patriarca esdevindrà font de benedicció: *Totes les famílies del país es valdran del teu nom per beneir-se* (Gn 12:1-3). Abram va seguir la crida del Senyor i s'establí a Canaan. Una i altra vegada, Déu li repetia les seves promeses: *No tinguis por, Abram: jo sóc el teu protector* —literalment: Jo sóc l'escut que et protegeix—. *La teva recompensa serà molt gran* (v. 1b). El temps, però, va passant i Abram i Sara no tenen fills. Abram se'n lamenta davant Jahveh: *No m'heu donat descendència i el meu hereu haurà de ser un dels meus servidors* (v. 3). A la queixa del patriarca, Déu respon renovant una vegada més la promesa d'una llarga descendència: *No serà pas aquest el teu hereu: serà el fill que naixerà de tu.* I, fent-lo sortir fora de la tenda, li fa contemplar el cel estrellat, tot convidant-lo a comptar les estrelles: *Així serà la teva descendència* (vv. 4-5). A la paraula de Déu, Abram, hi correspon amb el silenci creient, signe d'una gran humilitat i de la seva confiança absoluta en la realització dels plans de Déu. El patriarca es deixa portar per Jahveh cap al futur, vivint en la fe el present: *Abram cregué en el Senyor ho tingué en compte per donar-li una justa recompensa* —literalment: I tingué fe en Jahveh, qui li computà a justícia (v. 6).

### El do de la paternitat

El v. 6 marca el punt més alt del relat de vocació, que és la perícopa que ens ocupa. La narració s'interromp i ens deixa sumits en el silenci de la contemplació del gran misteri de la voluntat de Déu. Misteri inefable. Déu és qui té el futur a la mà. Abram simplement —i alhora heroicament— acota el cap i creu. Fa camí amb Déu, que el fa just, depositant en ell el seu do de la paternitat. L'excelsitud de Déu entra profundament en la vida del patriarca, el qual desafiant la naturalesa, esdevindrà «pare excels» de tota la humanitat creient. El Déu que és vida fa arrelar la vida en el patriarca perquè esdevingui plenament benedicció de futur. La família que Abram i Sara han fundat, que sols comptarà amb un únic fill, i encara a la vellesa, s'allargarà a través dels segles i per tot arreu, amb la força de la fecunditat de Déu, creador d'homes i pobles. Al començament de la història de la humanitat, la manca de fe d'Adam arrossegà la humanitat cap a la mort. En la nova creació que es realitzarà plenament per Jesucrist, la fe d'Abram inicia el camí cap a la vida. Tot és fet en el silenci de l'obediència. Obediència activa, que marxa valenta i confiada pels camins del Senyor, tot fent comunitat amb els homes i amb Déu, *el Pare, de qui rep el nom tota família, tant el cel com en la terra* (Ef 3:15).

### El somriure de Déu

La perícopa litúrgica que llegim avui és composta de fragments de dos capítols diversos del llibre del Gènesi. Després de presentar-nos la dialèctica entre la crida de Jahveh i els dubtes del patriarca, que per altra part es desenrotlla en un ambient de diàleg i de llibertat entranyable, l'autor sagrat ens n'ha anunciat el desenllaç: Abram entra en comunió amb Déu. Hi entra pel do de la fe. Una fe que simplement és afirmada i no pas descrita. Jahveh ha anunciat a Abram el seu pla de futur: convertir-lo en una gran nació. El patriarca, per la fe, s'ha submergit en aquest oceà del projecte amorós del Senyor. Així ha entrat en una relació de justícia amb ell. Ara la lectura litúrgica ens porta al compliment de la promesa de Déu: *El Senyor visità Sara tal com havia dit... Sara va concebre i va donar un fill a Abraham a les seves velleses* (21:1-2). Les visites de Déu als homes són sempre en ordre a la salvació, a la realització de les seves promeses i de la plena personalitat humana. La fecunditat de Sara, ja vella, és vista com una gràcia de Déu, que per altra part es val dels medis propis de la naturalesa. *Abraham* —«el pare (Déu) estima»— *va posar el nom d'Isahac al fill que li havia nascut, que Sara li havia infantat* (v. 3). Isahac significa: «que la divinitat vulgui somriure», ens sigui afable. Amb la fe del patriarca, Déu posava en marxa el seu pla: la divinitat somreia a la humanitat que començava a marxar pels camins de la gran família de la salvació. I el somriure de Déu era aquell fill, que esdevindria figuració del Fill, l'estimat, objecte de les complaences del Pare (Cf. Mt 3:17 i paral·lels). Quan Déu posa un fill o una filla en mans dels pares, somriu, mostra la seva confiança en aquella família, que és convidada a marxar amb el nadó amb fe i esperança cap al futur.

*Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit*

# Pregàries davant el pessebre

Oh Déu i Pare sant,
heu estimat tant els homes,
que els heu donat el vostre Fill únic,
nascut de vós abans de tots els segles:
beneïu aquest pessebre
que serà l'alegria d'aquesta família cristiana
(comunitat, parròquia, etc.).
Que aquestes figures que representen el vostre naixement,
mantinguin la fe dels pares (dels adults, etc.),
l'esperança dels infants,
i augmentin en tots la caritat.
Us ho demanem
per Jesús el vostre Fill estimat,
que ens ha salvat amb la seva mort i resurrecció,
sempre intercedeix davant vós per nosaltres
i viu i regna pels segles dels segles.
R. Amén.

**Pau VI**

Oh Déu i Pare nostre,
heu estimat tant els homes,
que ens heu enviat Jesús, el vostre Fill únic
nascut de la Verge Maria
per salvar-nos i conduir-nos de nou a vós.
Us demanem que, amb la vostra benedicció,
aquesta imatge del Nen Jesús
(aquest pessebre que ens recorda la vinguda de Jesús al món),
sigui a casa nostra (comunitat, parròquia, etc.)
un signe de la vostra presència i del vostre amor.
Pare bo,
beneïu-nos també a nosaltres,
les nostres famílies i els nostres amics.
Obriu el nostre cor,
perquè sapiguem sebre Jesús, el vostre Fill estimat,
que ve a dur la pau al món
i viu pels segles dels segles.
R. Amén

**Joan Pau II**